

De annuis legatis & fideicommissis.
Um in annos petere. f. iure. peti aut potest absqz fori pferi pde vbi testator voluit: & vbi hys domicaliu: & vbi est maior pars here ditatis: & vbi cepit soluere vlt rñdere. vt. s. de

iudi. si fideicommissus. i. pn. 2. §. fi. 2. l. 1. §. quis. 2. l. seq. 2. no. in lege qd legat. et s. d. trāfac. cū hi. §. cause. et facit. s. si cer. pe. l. vinū. Ac.

In annos. fun do. qd pinde est ac si usufructu relinqret. vt. s. de usufruc. l. si qd ita. et. §. titu. i. l. patri monij.

C Si in initio. igit in initio anni est soluendū. qd dic vt not. C. qñ di. le. ce. l. i. ad qd e. s. loca. si in lege. §. colon. 2. de dolo. l. rē quādam.

Det. id est da reparat. sit in pri mis ser hois. vt. §. de oper. liber. l. iij. 2. facit. §. titu. i. l. is. q. et. §. titu. i. l. vi. 2. §. de h. bo. sig. l. ij. §. i. et. de usufruc. l. questum.

S legatū. for te. sub dubio forte. vt. et. s. de arbi. si duo. et. dic dena. i. deez. vt. et. §. titu. ij. si quis te stamento.

C nisi specialr. sub. maxime vt ap pareat per id quod subijcit: sicut et in heredis electioe.

C sine veratio ne. f. magna. Ac.

C Et incomodo. itolerabili. vt. §. de h. sig. nepos. Ac.

C In hñdis ele ctioe. f. diceremus hñdē nō posse totā pstantem differre vsqz ad triennij finē: sic §. p. legē istā exponunt leges q dicit annua bima trima die aliquid soluendū. vt. C. de rei vno. act. l. i. §. exactio. et. s. de pig. act. l. si necessarias. §.

Annua bima trima die sol uer. qd sit.

Incipit liber. xxxij. et no nus huius.

De annuis et mensuris legatis & fideicommissis. Titu. j.

Cipianus. Um in annos singulos qd legatuz sit: neqz a scriptuz q loco detur: quocūqz lo

co petef dari dz: sicuti ex stipu latu aut noie facto peteretuz. **C** Si mora pticularis aufert comodū totius partis: obligatio statim ad totale itereffe cōmittitur. Bar. Idem.

In annos singulos heres dānatus sinere me fundo vti frui: si in initio anni q colere deberez mora fecerit: lz postea patiat: q: cultura sim exclusus: tamē toti anni noie tenebit michi. que admoduz si diurnas opas stichi dare dānatus: non a mane sed a sexta diei hora det: totius diei nomine tenebitur.

C Legatū annua bima trima die dz pstanti p annuas pstantio nes equales: nisi alia mens testatoris appareat. Bar. Idē.

S legatū sit relictū annua bima trima die: triginta forte dena p singulos debent annos: lz non fuerit adiectū equis pñionibz: p inde et si adiectū fuerit pñionibus: lz nō sit insertū eqs. itē 2 si scriptum fuerit eqs: lz nō sit adiectū pñionibus: dicendū erit equas fieri. Sed si adiectū sit pñionibz: ineqs: et inequales debebunt. **C** Que g debeant videamz. 2 puto eas debent in

si annua. 2. §. de pac. dota. aliud. 2. de contrahen. emp. sed celsus. §. i. Accur.

L Usuras. f. certas. vt pz qz dicit certū 2c. aliud si non expisset certū qd vel certā qñtitate: s; simplr dixisset vsuras. vt. s. de vsur. qd i stipulatōe. 2. §. de iur. do. l. cū post. §. gener. 2. §. de h. ob.

l. triticū. 2. l. ita sti pulatus. **C** prestari. ab herede. in **C** probabilez. quis est pbabilis. Rñ. vt. C. de vsur. eos. 2. sic etiaz per testm non debetur vsura vltra legitimum modū. 2. facit s. de vsur. placuit.

S i singulos. nō trāfire. se cus in aduocatis fisci. vt. C. s. aduo. diuer. iud. post du os. s; dicit mo cōfos nat huic. Item qd dicit hic veruz est nisi exoneradi heredis gra fuerit legatū pānos diuisum. vt. §. qñ di. le. ce. l. nec semel. cir ca prin. et. l. si cum pñitōe. in pn. 2. l. firmio. §. fina. que sunt 3. vel ibi cum nō cā alimentorū fuit relictū: hic sic vel in. l. l. cū pñis nitōe. certū tēpus fuit adiectum. pri ma ha. Itē sec in stipulatōe qñ di car i legato: qz facta stipulatio etiā in singulos ānos vna est nec finitur morte stipulatoris. Idē in donatione cā mortis. vt. §. de h. obli. l. si stichuz.

C Si mora pticularis aufert comodū totius partis: obligatio statim ad totale itereffe cōmittitur. Bar. Idem. **I**n annos singulos heres dānatus sinere me fundo vti frui: si in initio anni q colere deberez mora fecerit: lz postea patiat: q: cultura sim exclusus: tamē toti anni noie tenebit michi. que admoduz si diurnas opas stichi dare dānatus: non a mane sed a sexta diei hora det: totius diei nomine tenebitur.

C Si cui certa qñtitas legatur: 2 quoad pñtes in singulos annos certū aliqd veluti vsuras iusserit testator: prestari: legatum valet. Sed in vsuris hactenus debet valere: quatenus modum probabilem vsurarum non excedit.

C Si cui certa qñtitas legatur: 2 quoad pñtes in singulos annos certū aliqd veluti vsuras iusserit testator: prestari: legatum valet. Sed in vsuris hactenus debet valere: quatenus modum probabilem vsurarum non excedit.

C Legatū annuum p primo anno est purū: p sequētibz est conditionale. Bar. Pau.

S i in singulos ānos ali quid alicui legatuz sit: sabinus (cui pñia ha est) plura legata eē ait: et primi anni purū: sequētiū pditionale: videri enim hāc inesse pditionē si viuat: et ideo mortuo eo ad heredem legatū non transire.

cit. §. qñ di. lega. ce. cū in annos. et. §. eo. in singulos. et. l. cū

gener. 2. §. de h. ob. l. triticū. 2. l. ita sti pulatus. **C** prestari. ab herede. in **C** probabilez. quis est pbabilis. Rñ. vt. C. de vsur. eos. 2. sic etiaz per testm non debetur vsura vltra legitimum modū. 2. facit s. de vsur. placuit.

S i singulos. nō trāfire. se cus in aduocatis fisci. vt. C. s. aduo. diuer. iud. post du os. s; dicit mo cōfos nat huic. Item qd dicit hic veruz est nisi exoneradi heredis gra fuerit legatū pānos diuisum. vt. §. qñ di. le. ce. l. nec semel. cir ca prin. et. l. si cum pñitōe. in pn. 2. l. firmio. §. fina. que sunt 3. vel ibi cum nō cā alimentorū fuit relictū: hic sic vel in. l. l. cū pñis nitōe. certū tēpus fuit adiectum. pri ma ha. Itē sec in stipulatōe qñ di car i legato: qz facta stipulatio etiā in singulos ānos vna est nec finitur morte stipulatoris. Idē in donatione cā mortis. vt. §. de h. obli. l. si stichuz.

C Si cui certa qñtitas legatur: 2 quoad pñtes in singulos annos certū aliqd veluti vsuras iusserit testator: prestari: legatum valet. Sed in vsuris hactenus debet valere: quatenus modum probabilem vsurarum non excedit.

C Si cui certa qñtitas legatur: 2 quoad pñtes in singulos annos certū aliqd veluti vsuras iusserit testator: prestari: legatum valet. Sed in vsuris hactenus debet valere: quatenus modum probabilem vsurarum non excedit.

C Legatū annuum p primo anno est purū: p sequētibz est conditionale. Bar. Pau.

S i in singulos ānos ali quid alicui legatuz sit: sabinus (cui pñia ha est) plura legata eē ait: et primi anni purū: sequētiū pditionale: videri enim hāc inesse pditionē si viuat: et ideo mortuo eo ad heredem legatū non transire.

cit. §. qñ di. lega. ce. cū in annos. et. §. eo. in singulos. et. l. cū

in annos. et Titu. l. cum usufructus. et ad legem falcidiam. l. si in annos. Accur.

Hobis. debent. cedit enim dies huius legati in initio cuiuslibet anni. vt. I. eo. in singulos. sed non videtur debent nisi p. rata anni sexti. vt. S. de usufru. l. si opas. et. l. si et si quis. S. si operas. Solu. ubi delictum fuit amissum usufructus. l. capit. diminutio. h. morte. vt. ar. I. eo. in singulos. r. S. q. mo. usufructus. amittit. l. si non mori. vel sol. vt. ibi. Itey. facit. I. de stipula. ser. seruus communis. S. cum seruus. r. C. de aduo. diuer. iudi. post duos. S. his. r. I. eo. l. filie. ar. contra. C. de aduoca. diuer. iudi. petitio nem. S. quando.

Suua pecuniam ad ludos. sacros quibus honestas et receduntia moribus castis seruata pseruat. vt. C. de specta. l. i. r. de matuma. l. i. lib. xi. Itey. aliud si ad ludicos. nam tunc non in perpetuum pseruat. nullo modo. vt. in aliud opus reipublice ex pederetur. vt. I. de admini. re. ad ciu. peri. l. legatus. S. fina. Accur.

In perpetuum. pl. gest. i. hoc legato. si usufructus legato. vt. I. titu. l. si usufructus. municipibus. fm. R. r. facit S. titu. i. g. l. ciuitatibus. et. I. eo. l. pe. et. I. de h. obli. l. si tu.

Quint. eius. hec est duplex. naz. vel filijs vel illis apud quos debent alii potest attribui. vt. I. i. fine legis. Itey. potest esse q. soli filij vel q. soli alij. vel etiam tertio q. filij cum alijs sunt heredes. Item et no. duo pcepta. vnu vbi debet morari. aliud de alimentis.

Sufficit vltimu annus esse ceptu vt legatus annuus p illo ano transmittat. Bar. M. ode.

Hobis qz ceteri hredes peto. vt vroi mee pste tis qad viuet annuos decē au reos: vroi: supuixit marito qn quēnio r qrtuo: mensib. que ro an heredib. eius sexti anni legatu integrū debeatur: mo destin. respondit integrū sexti anni legatum debent.

Propi morte executor legatu annuus no extinguit. Bar.

Anuā pecuniā Idē ad ludos ciuitatis reliqt: quibus pfidere heredes voluit: successores heredū negāt se debere qsi testator rādiu p stare voluisset qdū pviderēt heredes: qro igit an cū pside di mētionē fecerit ad tēpus fi deicomissum: an ppetuo pstar i voluerit. M. de destin. r. r. d. si deicomissum q. tantis in ppetuum reipubli. p. stādū esse.

Dispositio respiciēs solam auctoritatē defuncti nō cōmō dū alteri: nō iure actōis s; p officiu iudicis effectui deman datur. h. v. Bar. P. o. p. onius.

Quint. muti. ait: si q. in testō ita scripsit: filij filieqz mee ibi sunt vbi eos mater sua esse voluit: eisqz heres meus in annos singulos inqz pueros puellaqz singulas dā nas esto dare cibarij noie aureos decē: si tutores eā pecuniā dare nolūt ei apud quē pueri atqz puella sūt: nichil est qd ex testamēto agere possit: nā ea res eo pertinet vt tutores sciāt q volūtas testatoris fuit vti possint eā pecuniā sine pe

Utile. scilicet visum. Accur.

Videatur. nisi aliud liqueat. Accur.

Utile. scilicet visum. Accur.

Videatur. nisi aliud liqueat. Accur.

Utile. scilicet visum. Accur.

Videatur. nisi aliud liqueat. Accur.

E Agere possit. ille apud quē erit. s. aliqua actione. s; iudicis officio. vt. I. in fine dicez. Itey.

F Uti possint. s. si velint. sed non compelluntur nisi vt in fine dicet.

S Pōponi. circa p. dicta clari. r. r. d. s. r. p. m. itres duo si milia. p. m. de monumento. scōm de imagine.

S Et velis facere. imo r. pontifi cali auctoritate vt iudicis offō est cogēd. vt. S. de peti. her. h. r. d. itas. S. si. r. S. famul. her. h. u. p. sequent. S. r. si. r. I. ea. l. i. h. Accur.

I nterest illi. qz ibi sepeliret. vt S. de religi. l. fami liana. r. l. seq.

H abebitis. s. si alteruter vtrqz pa rere voluerit: alio: qn cōis culpa pos terit opponi agēti. vt. S. o. leg. l. i. l. ni chy. S. l. r. S. de leg. ij. l. c. u. p. r. S. lib. r.

N ulli compe tnet. etā si ad ei. cō moduz aliqs sibi pferat. r. facit. I. de pu. l. cre. l. aufidi.

I taqz. redit ad primum casuz huius legis.

I usserit. facit S. de admi. iuro. l. qdā de. S. v. r. S. de cōfir. iuto. v. n. l. tatez. r. vbi pupil. edu. de. l. i. Accur.

H oc sermōe. eius h. r. me. I an nos. r. vt. S. in p. huius legis.

D ebeat. q. p. p. s. u. m. i. si sunt alij h. r. d. s. velenā coh. r. d. s. h. u. p. u. r. i. s. r. ex annuis ci barijs decē. p. ma gna pte supabun dabit: r. sic h. r. locū actio ex testō. si au tē soli filij tūc offi cio iudic: r. tūc vel actione ex testō si g. r. a. cor. ap. q. uos morari debent est relictu.

H oc sermōe. eius h. r. me. I an nos. r. vt. S. in p. huius legis.

D ebeat. q. p. p. s. u. m. i. si sunt alij h. r. d. s. velenā coh. r. d. s. h. u. p. u. r. i. s. r. ex annuis ci barijs decē. p. ma gna pte supabun dabit: r. sic h. r. locū actio ex testō. si au tē soli filij tūc offi cio iudic: r. tūc vel actione ex testō si g. r. a. cor. ap. q. uos morari debent est relictu.

H oc sermōe. eius h. r. me. I an nos. r. vt. S. in p. huius legis.

D ebeat. q. p. p. s. u. m. i. si sunt alij h. r. d. s. velenā coh. r. d. s. h. u. p. u. r. i. s. r. ex annuis ci barijs decē. p. ma gna pte supabun dabit: r. sic h. r. locū actio ex testō. si au tē soli filij tūc offi cio iudic: r. tūc vel actione ex testō si g. r. a. cor. ap. q. uos morari debent est relictu.

H oc sermōe. eius h. r. me. I an nos. r. vt. S. in p. huius legis.

D ebeat. q. p. p. s. u. m. i. si sunt alij h. r. d. s. velenā coh. r. d. s. h. u. p. u. r. i. s. r. ex annuis ci barijs decē. p. ma gna pte supabun dabit: r. sic h. r. locū actio ex testō. si au tē soli filij tūc offi cio iudic: r. tūc vel actione ex testō si g. r. a. cor. ap. q. uos morari debent est relictu.

In singulos finitur. vt et in si. de usufruc. §. finitur. r. §. eo. si in singulos. secus in seruitutibus prediali bus. vt. §. que ad mo. ser. amit. l. iij.

In finit. §. legatu in singulos annos relictu: qz lega tu sequetur anni est aliud legatu: sic istud habebit lega tarius: plura eniz sunt legata: et sic in capite cuiuslibet anni spicif an sit capax vel non. vt. §. eo. si in singu los. r. §. eo. cu in an nos. sed fec' est in usufructu cū lega tu est simplex non in singulos anos r fm hoc expones capis' diminutio ne. §. maria et mer dia nō minima. et sic est §. de usufruc. l. corruptio. 3. vel dic etiā min ma si est relictu usufruct' in singu los anos: secus si simpliciter: qz tūc nō minima vt ibi: vt. l. hic fm iura ve tera vt §. cūqz mo do relic'. s. vt sim pliciter vel in sin gulos anos peat capis' diminutio ne etiaz minima: hodie secus. vt di. l. corruptione.

Legatum in annos singu los est simile legato usufructu: nisi in tribus que hac. l. ponū tur. h. v. Bar. §. asus.

In singulos annos reli ctu legatu sile ē usufructui cū morte finiat'. sane ca pitis diminutione nō finitur: cū usufructus finiat': r usufructus ita legari pōt: r cū usufructu fundi do lego: erit qdē usufructu ei do lego'. Illō certe am pli' est in hoc legato: qz in in gressu cuiuslibet anni si deces serit legatarius: ei' anni lega tuz heredi suo relinquit: qd in usufructu nō ita est: cū usufruc tuarius etiā si maturis fructi bus nodū tamē pceptis deces serit: heredi suo eos fruct' non relinquet.

Etiam res pignoriata po test capi ex prio decreto. hoc dicit Pomponius.

Haudus quem paterfa diatur casu: vt et tunc deficiat: als secus si non ca su. vt. §. de conditio. et demonstratio. l. illis libertis. et fm hoc in. l. C. de lega. l. i. ceperant iam morari: prima placet. Item nota qz hic casus in aliquo nocet seio: in ali quo prodest: nocet in partibus defunctorum: nam licet non sit per eum et sic habere debet. vt. §. eo. meua. nec et casus. at prodest vt non toto legato careat: licet nō totam conditionem impleat qd als noceret. vt. §. de cōditio. et demonstratio. l. qui duobus. scilicet quia statet per eum. Item contra §. de conditio. infer. l. legatum. Item contra §. de adimen. lega. l. gaio. §. i. et. l. stichus. §. fina. l. Sed ex supradictis apparet solutio. et facit ad legem istam. C. de lega. l. i. Item facit. §. de conditio. et demon stratio. l. penul. §. i. et. §. ij. et. §. titu. i. l. cui. et. §. eo. l. annua. et distingue vt no. C. de insitu. et substitui. l. i. Accur.

Undus. pet. tur. vt et. §. de transac. cum hi. §. si vni. Nam testamento potest constitui pignus. vt et. §. de pigno. ac. l. non est. et. C. comū. de lega. l. i.

Paulus notat. scilicet esse verum qd dictum est. vel dic notat. scilicet. §. scripta. i. notabiliter dicit. Accur. §. Littatur. si non satisfidetur. quimumo etiam in res heredis post sex menses. vt. C. vt in posses. lega. l. certa. cum enim sit conditionale huiusmodi legatu quo ad se quetes annos de bet satisfdari. vt. §. ad legem falcidia l. §. si in annos. Accur.

Paulus notat. scilicet esse verum qd dictum est. vel dic notat. scilicet. §. scripta. i. notabiliter dicit. Accur.

Littatur. si non satisfidetur. quimumo etiam in res heredis post sex menses. vt. C. vt in posses. lega. l. certa. cum enim sit conditionale huiusmodi legatu quo ad se quetes annos de bet satisfdari. vt. §. ad legem falcidia l. §. si in annos. Accur.

Legatu relictu ob causam determinatur fm causam sibi annexam. h. d. Bar. Idem.

Seio amico fidelissimo si voluerit sicut meis negocijs interueniebat eodem modo filiorū meorū interueni re ānuos senos aureos r habi tationē qua vritur prestari vo lo: non ideo minus annua seio p parte hereditaria viuētis si lie deberi placuit: qz ex trib' si lijs ticie testaricis duo alijs heredit' institutis vita deces serint: cum tam labor qz pecu nia diuisionē recipiant.

Dictum generale ad extra ordinaria non refertur. hoc dicit Barto.

Medico sempromio que vi uis prestabā dari volo: ea vi dentur relicta que certam for mā erogationis annue: nō in certam liberalitatis volunta tem habuerunt.

Paulus notat. scilicet esse verum qd dictum est. vel dic notat. scilicet. §. scripta. i. notabiliter dicit. Accur. §. Littatur. si non satisfidetur. quimumo etiam in res heredis post sex menses. vt. C. vt in posses. lega. l. certa. cum enim sit conditionale huiusmodi legatu quo ad se quetes annos de bet satisfdari. vt. §. ad legem falcidia l. §. si in annos. Accur.

Habuerūt. vt vna comestio vel par gallinaz: r sisia

hec enim non debentur. vt argu. Titu. i. sempronio. et. s. titu. i. qui saltum. et. s. fi.

a **M**euio. alias a me viuo. als a meuo.

b **A**nnuu. scz quod prestatur a meuo.

d **E**t semel. c. facit. s. de act. emp. s. yedito: homis. r. j.

de dote. pre. scia. nec est. C. de le. l. i. qz ibi apparet esse aliud ex volumtate defuncti.

e **U**iuus. alias viua.

f **P**restabit. vt r. j. i. sempronio. et. s. ea. l. s. medico Accursius.

g **A**ctori. i. ca. staldioni quondā suos sic ergo ex superueniēti dignitate. i. libertate ali quid imutat. sic. s. de procura. l. filius familias. s. fi. r. l. aut. et. l. vel hereditas. r. s. de adop. l. in omni.

h **A**ceptabat. cum erat seruus. Accursius.

Um i annos placet. dicit not. s. eo. l. si singulos.

k **D**horū. vt et s. de leg. ij. debitor. s. fi. et. l. qñ dies lega. ce. cū in annos Item ex sua. vt. e. titu. l. firmio. s. i. Accursius.

Aius. plag. als plag. als pagis id est cōtra dis vel villis.

m **E**t scie. s. vñ vni alteri alteri: puta pōtiana meue luciana scie fm. R. et sic sūt oia plana. sed Jo. dicit luciana his feminis relicta: r. ticio cuidā pōtiana: ex quibus pontianis voluit fieri hmoi prestationes.

n **S**ingula. i. omni anno.

o **M**ilia. i. mille librarū id est librarū id est certe mē sure. xij. pedum. cū et libra. xij. vnciarū dicitur.

p **A**n id legatum. s. annue prestationis. fm. R. vt dic prediorū ticio relictōrū vt solueret annuā quāritatē: nā cum annua solutio sit extincta: r. legatum ticio extinctū videbatur. quod remouet fm Jo.

q **N**eg: in personam. s. scie domināntis quā infrayocat legatariā: vel dic in personā meue seruētis: vel ideo dicit non in personam: scz vt sit vsufru. tum quia predia predijs dari dicit: tū qz scia cui annuū soluebat non poterat per se percipere. vt. j. i. l. fundi. et. l. patrimonij. r. s. de vsu fru. defuncta. s. fi. r. sic non abstat. s. de seru. rusti. predio. l. item. r. l. veluti. que est contra. r. hoc etiam apparet ex eo qd dicit prestari volo: ex quo verbo non constituitur seruutu:

tem liquet: quia si sit seruitus: percipere potius potest qz prestationem ab alio expectare per personalem actionē: vt predictis. l. dicitur.

r **N**eg: in rem. s. ppter illam annuam cōmemoratiōnem: et quoniā cū quādā perpetuitate annui huiusmodi

seruitutes reales constituant. vt. s. de ser. l. iij. numerus enim iste. xxx. milia. r. c. ostendit qz potius obligatio personalis qz seruitus constituitur: quia seruitus vera nullam certā quāritatem s; magis sufficientiam seu integritatē exposit. illud quero an predia pontiana sint obligata ob talem prestatiōnem: quod hic nō dicit: videtur tñ qz non. vt. s. ti. i. quēdam testamento. in pn. nisi forte p alimentis. vt. j. de alimen. le. l. luci. et. l. ij. et. s. de vsu fru. hactenus.

s **F**ideicommissi. s. annue prestatiōnis. et dicit. f. scie per actionē. s. personak m ex testamento donec viuit non vltra. vt in fi. sed Jo. dicit fideicommissi pdiorū ticio relictōrū: et dicit ei ticio etiam post mortem scie r. meue: sed cōtra cum est quia dicit pre

dia luciana. nam debet dicere pontiana. vel si diceret de fideicom. annue prestatiōnis deberet fm cum dicit eis quibus in numero plurali. dic ergo fm. R. vt pu. dixi.

t **L**egataria. annue prestatiōnis et non prediorum. vt. s. titu. i. pater. s. tusculanus. et. s. de lega. l. l. si fundus. s. iulianus.

u **E**uia. impuberem. als puberem: als impuberem. et vocatur meuius vt. j. patet. ubi quero r. c. et h i pn.

x **L**ucio. cuidam extraneo. Accur.

y **M**euij negocia. s. nepotis. idē si numqz: sed nō stetit per eū vt subijcit. et. C. de cōditio. inser. si ea. et. j. de cōdi. et demō. l. in iure. et. l. si quis ita. et. s. de leg. iij. qui cōcubi nam. s. yrozi. et. j. quando dies lega. ce. l. v. s. item si qua. r. j. de alimen. lega. l. gaio. s. i. r. l. stichus. s. fi. et. j. de cōdi. et demon. l. in testamento. et. C. de insti. et subfii. l. i. et. ij. r. s. de lega. ij. ticia. s. fi. ea. et. s. i. modā. l. s. i. y. certo. s. abel. se. Accursius.

z **N**ollet eum administrare. secus si staret per casum fortuitum. vt. s. e. scio. in pn. et. j. e. annua.

aa **U**ia nepotē ex meuo impuberē heredē instituit et lucio ticio ita legauit: lucio ticio viro bono cui obsequio grās ago dari volo ānuos qz diu uiuat aureos. x. si reb? nepotis mei iterueniat: omnēqz administrationē rerū nepotis mei ad sollicitudinē suā reuocauerit: qro an cū luci? ticius aliq tpe meuij negocia? gesserit: et p eū nō stetit qmin? gerat: publi? aut meui? nollet eū administrare: an fideicommissū prestari debeat: rudi: si nō pro

aa **U**ia nepotē ex meuo impuberē heredē instituit et lucio ticio ita legauit: lucio ticio viro bono cui obsequio grās ago dari volo ānuos qz diu uiuat aureos. x. si reb? nepotis mei iterueniat: omnēqz administrationē rerū nepotis mei ad sollicitudinē suā reuocauerit: qro an cū luci? ticius aliq tpe meuij negocia? gesserit: et p eū nō stetit qmin? gerat: publi? aut meui? nollet eū administrare: an fideicommissū prestari debeat: rudi: si nō pro

aa **U**ia nepotē ex meuo impuberē heredē instituit et lucio ticio ita legauit: lucio ticio viro bono cui obsequio grās ago dari volo ānuos qz diu uiuat aureos. x. si reb? nepotis mei iterueniat: omnēqz administrationē rerū nepotis mei ad sollicitudinē suā reuocauerit: qro an cū luci? ticius aliq tpe meuij negocia? gesserit: et p eū nō stetit qmin? gerat: publi? aut meui? nollet eū administrare: an fideicommissū prestari debeat: rudi: si nō pro

a Non recesserint. ex hoc oritur questio. Accur.
b Difficile. id est raro. et sic cogitabat facturam vxore
 vt allegant liberti. Accur.
c Nichil amplius. als amplius. f. ppter hoc qd eos
 secum duceret dare voluit. et als nichil magis. et als nichilominus. et tuc
 dic id est magis. sic
 C. de iur. a. fac. ig.
 l. no idcirco. Ac.
d Et loqns. sic. s. de iudi. si lon
 gi. in prin. r. s. i. r.
 l. s. r. si suscepit.
 s. i. r. de oper. li.
 ber. l. q. nisi. s. i.
 Itē est attendēdū
 cuius rēplatione
 est dictus vt ad ea
 nō recedat. vt. s. de
 xdi. a. de mōstra. il.
 lis. et facit. s. ti. i. l.
 qui xubinā. s. pe.
e Dodo. i. q. r. i. r.
 tate. sic. s. d. rāfac.
 l. cū hī. s. modus.
f cui. solit.
 fuit. cōfuctu
 do patrūfamilias
 antēditur. sic. s. de
 lega. l. si seru. plu
 riū. s. h. et de pig.
 actio. l. vel vnuer
 soz. r. s. titu. i. cūz
 q̄reretur. s. lana. r.
 l. nummis. r. s. eo.
 seio. s. i. r. s. Item
 r. dignitas legata
 rī: vt subicit. vt. s.
 de iudi. sed r. si su
 sciperit. s. i. r. s. de
 lega. l. si seru. plu
 riū. s. fina. r. chari
 tas. vt. s. d. adimē.
 lega. cū alimentā.
 r. no. q. hoc locum
 hz in alimēt. lega
 tis indubitanter:
 vt hz incertum: va
 leat tī: vt. d. l. cum
 alimēta. r. in simi
 li pia cā. vt. r. s. de
 lega. i. l. quidam.
 r. s. titu. i. l. nichus.
 et sic. lista pōt lo
 qui. Alij dicunt in
 omni annuo reli
 cto q̄tūcūqz incer
 to vt valeat fauore vltime volūtatis: vt hic. et arg. s. ti. ij.
 l. i. nec obstat. s. de iur. do. cum post. s. gener. quia possu
 mus dicere qd ibi nō erat annuū. in ptractibus autem in
 ter viuos constat non valere. vt. d. s. gener. et. s. d. h. ob. l.
e triticum. et. l. ita stipul. in prin. Accur.
f Um qui als incipit eum. et als iabolenus.
h Et perdituro. sic. s. p emp. l. si quis cū. r. s. de mino.

qd si minor. s. testamēto. et. s. de in rem ver. l. ij. s. nec non.
i Nullo modo. nisi ille habeat pecuniā saluā. vt arg.
 insti. q. alie. licet. vel nō s. nūc vidēdū. r. C. p emp. l. h. r. s.
 de admini. tuto. l. si minoris. r. facit ad hāc dīstinctōem
 s. de vsur. l. ij. s. cū pollidit. et. s. ti. ij. si ita relictū. s. pēga
 sus. r. l. cū p̄. s. cu
 ratoris. r. C. de si
 deicō. l. post mor
 tē. vbi no. cōtraria
 r. solutiones de le
 gib. vt. s. de lega.
 ij. l. cū pater. s. he
 reditate. et. s. a fi
 liā. r. s. ad trebel. l.
 s. ante. r. ibi ple
 ne solui.
k Heredis cau
 sa. qd s̄sumit i du
 bio. vt. s. d. re iudi.
 cū in rēpus. r. ar. s.
 de h. obli. eū q̄ ka
 len. in fi. r. l. conti
 nuus. s. cūz ita. in
 fi. s. r. s. de ac. r. ob.
 qd quis. r. s. de sol.
 qd in die. r. s. eo. l. i.
 berto s. filium.
l Erū. debe
 bit. actioe ex
 testamēto. vt. s. ti.
 ij. l. si quis seruo.
m Cōpellit. offi
 cio iudicis: qz nar
 turaliter nō auilit
 ter debet. vt. r. s. de
 adi. lega. l. seruos
 ad cu. et. s. fami. l.
 herci. ex parte. s.
 seruo. r. s. de leg. i.
 l. seruo alieno. s. i.
 et. C. de neces. ser.
 here. insti. l. po. s. il
 lo. et. s. de leg. ij. l.
 seruus. posset etiā
 hec. l. intelligi fin
 qd dicit. s. de ver.
 obli. h. mōi. r. s.
 si cer. pēta. l. lecta.
 in fi.
n Legatum. pu
 tant. r. male.
 Accur.
o Singulos. f.
 quosqz nuber r. omi
 anno hēbit. l. sunt
 igif paria s̄diu
 nubes et singulis
 annis s̄diu nubes. sicut si lego tibi vsum fructuz s̄diu
 viues: vel vsqz ad decēniū: tale est quo ad repetitionem
 ac si legassem singulis annis. vt. s. q. mo. vsufruc. amit. l.
 sicut in annos. in prin. et. s. vnde fractatū est. et maxime
 quia in testamento plen⁹ faciēda est interpretatio. vt. s. de
 regu. iur. l. in testamento. vel dic in annos singulos. i. sin
 gulis annis dz aliqd solui de his legat. vt. s. eo. l. ij. r. ad

te psonē statui oportebit.
**Si dilatio apponit gra legatarij nō pōt ei solui ante: se
 cus si gra heredis. h. d. Bar.**
Um qui iabolen⁹.
 rogat⁹ post decē annos
 restituit: respondi si ppter ca
 piētis psonā q rem familiārē
 tueri nō posset in diē fideicō
 missum relictū pbetur: r pdi
 turo⁹ ei id heres ante diē resti
 tuisset: nullo modo liberatum
 esse. qd si tempus heredis cau
 sa⁹ prorogatum esset vt cōmo
 dum medi tempous ipse sen
 tiret: liberatum eum intelligi:
 nam et plus eum prestitisse q̄
 debuisset.
**Legatū annuum relictum
 seruo a dño debet tēpore ser
 uitutis r libertatis. h. d. Bar.**
Seruus post Pau.
 decem annos liber esse
 iussus est: legatumqz ei ex die
 mortis dñi in annos singulos
 relictū est: eorū quidem anno
 rum quib⁹ iam liber erit lega
 tum debet: interim autez
 heres ei prestare alimenta cō
 pellitur.
**Legatum donec nubat in
 telligitur annuum. h. d. Bar.**
Legatū ita iabole.
 est tūc donec nubat. l.
 dānas esto heres meus dare:
 neqz ascriptū est in annos sin
 gulos: labeo trebatius p̄sens
 legatū deberi putant⁹: sed re
 ctius dicitur id legatū in an
 nos singulos deberi.

hoc. Iam di leg. ce. sic cum pefinitione. r. Teo. l. annua. §. fi. a. **¶** Uini falerni. a loco sic dicit. vel. i. optimi. sic enim dicitur in vulgari vinum falernum. b. **¶** Culleos. vasa de corio vel alia materia quibus mensurabatur vinum etiam annona quandoque. vt. §. de pigno. act. l. fi. §. fi. Accur.

c. **¶** Annorū. antecederitū r sequētū. ad qd. §. quando di. leg. ce. l. firmio. in prin. r. §. de ver. obliga. inter stipulante. §. sacram. et §. de lega. l. qd. tre rō natura. in prin. r. §. de contrahen. emp. si debitor. §. i. r. §. locati. §. vno. r. C. locati. licet. et §. de tritico vino r oleo lega. cum certus. et. l. ex eo. et. §. de adimen. lega. l. lucius. Accur.

d. **¶** Adicill. confirmatis. qd. hodie op. non est. vt in hui. de codicillis. §. i. e. **¶** Heredi. nodū anniculo vt statz inuit.

f. **¶** Heredis. qua si psonaliter et alimēta cōstituēdo. nec enim est facile credendū qd. testator voluerit dare alimēta a legatario rei singularis heredi olim bonorū dño: ideo non p alimētis videtur legasse: sed in plures pensiones diuifisse legatum exonerādi gfa grauari: ideo oīz annorū vnū est legatū. vt. §. qd. di. lega. ce. si cū pmitiōe. r. l. firmio. §. fi.

g. **¶** Alūnis. i. alūno. s. f.icho: vel dic qd. r. alijs alūnis si militer reliqrat.

h. **¶** Commendatos. id est hfe volueris. vel dicit qd. vsq. ad. xxv. ānos haberet cōmendatos vt statz inuit.

i. **¶** Alūnis. i. alūno. vel dic vt dicit. §. r. facit. §. ti. ij. l. cum pater. §. curatoris. et. §. quando di. lega. ce. l. firmio. §. i. et. ij.

¶ Deficit in fructu vnus anni: supplet ex fructibus sequentiū ānoz in ānuo legato. Bar.

¶ Uini falerni qd. domi nascere q. tannis in annos singulos binos culleos heres meus ticio dato: etiam p eo anno q. nichil vini natū esset deberi duos culleos: si modo ex vindemia ceterorum annorum dari possit.

¶ Petitis legati diuisi p tpa exoneratōis gfa trāmittit ad hfdē: r. adiecto tps in dubio non referat ad tps etatis. Bar.

¶ Adicillis testō acc. confirmatis fundū libertis legauit: eumq. alienari vetuit: sed ptinere voluit vel ad filios libertorū: vel ex his natos: deinde hec verba adiecit: a quib. p. stari volo heredi ex redditu ei. fundi decē per annos singulos vsq. ad annos xxxv. a die mortis mee: q. situz est cū heres a ticio institutus intra. xxxv. annū etatis decefferit: an residui tps fideicommissuz ex h. bis istis superscriptis heredis quosq. heredi debeat: respōdi deberi nisi ostēdatur a libertis heredis testatorē. xxxv. annū respexisse.

¶ Fudo ministro recusate legatū recipe legatarius pot. petere ante dicm. h. d. Bar.

¶ Stichus alūno suo cētum r. mēstruos decē r. annuos cētū dari voluit: r. sempromiā quaz hfdē ex triēte instituerat rogauit in hec vba: fidei tue comitō sempromiā foroz: vt i. legata q. alūnis meis reliq. ex medio recipias r. ap. te habeas q. ad usq. cōmēdatos habeas: q. situz

¶ Fcia. pacatiani. cuius vsum fructum legauerat. **¶** Redierit. per consolidationem. vt in h. de vsum fruct. §. fi. vnde sicut emolumentū morte finitur: ita r. onus h. testator largius sit locutus. **¶** Debeantur. als. debeant. f. heredes.

¶ Si modo. h. fic enim prestabitur si non r. et tunc il lud si: non ponit. vt no. §. si qd. cau. si euz. §. fina. et. C. de transac. l. actio ne. Accur. **¶** Si rei. als. ei rei. et als. eius rei. Item cōtra. §. titu. l. l. si ab eo. in eo q. hic dicitur heredes non prestāduz fideicommiss. Solu. hic finitum erat legatū. r. ideo eius onus. at ibi caducū aut in causam caduci factuz remanet apud heredem: et ideo euz suo onere et sic etiam soluitur contra. §. de lega. ij. l. celsus. in prin. r. facit. §. titu. ij. Imperator. in pinci. et. §. i. et. §. de adimen. lega. l. stichus. §. i. et. §. de lega. ij. l. filiusfamilias. §. apud. et. §. de dote prele. l. iij. in prin. et. §. de contrahē. emp. l. fi. §. fina. Accur.

¶ Legato incepto r. p. morte legatarij finito on. sibi iniunctū extinguit quo ad oēs. Bar.

¶ Fcia herede. Idem. Fcia scripta vsu fructuz fundi legauit meui: eiusq. fidei comisit in hec verba: a te meui ex redditu fundi pacatiani p. stari volo ariopaphilo et ariosticho ex die mortis mee annuos sexcentos quotannis quoad viuē: que situz est cum meuius alimēta annua p. stiterit: post mortē aut eius fundi ad hfdē ticie pleno iure redierit: an alimēta ex fideicommissio paphilo r. sticho debeantur. respōdi nichil p. poni cur debeāt p. stari ab heredibus ticie: cū ab vsu fructuario alimēta relicta sunt. Idē q. situz an ab heredib. meuij legatarij legata prestāda sint. r. ndi nichil ab herede legatarij p. standū: nisi testatorē manifeste p. betur voluisse etiā vsu fructu finito pre stari: si modo id qd. ex vsu fructu receptum esset ei rei p. stande sufficeret.

¶ Legato g. nali per speciale non derogat q. n. sit simpliciter nō ob eādē causam. Bar.

¶ Qui marco homini docto certa annua p. stabat testamento cauit: dña sanctissima scio te de amicis meis curaturam ne quid his desit: verū tamē et marco dari octingenta. q. situz

l. vnum ex familia. §. fina. et. §. de lega. ij. l. fideicommissa. §. quāq. Accur.

n. **¶** Si modo. h. fic enim prestabitur si non r. et tunc il lud si: non ponit. vt no. §. si qd. cau. si euz. §. fina. et. C. de transac. l. actio ne. Accur. **¶** Si rei. als. ei rei. et als. eius rei. Item cōtra. §. titu. l. l. si ab eo. in eo q. hic dicitur heredes non prestāduz fideicommiss. Solu. hic finitum erat legatū. r. ideo eius onus. at ibi caducū aut in causam caduci factuz remanet apud heredem: et ideo euz suo onere et sic etiam soluitur contra. §. de lega. ij. l. celsus. in prin. r. facit. §. titu. ij. Imperator. in pinci. et. §. i. et. §. de adimen. lega. l. stichus. §. i. et. §. de lega. ij. l. filiusfamilias. §. apud. et. §. de dote prele. l. iij. in prin. et. §. de contrahē. emp. l. fi. §. fina. Accur. **¶** Qui marco. als. l. als. §. q. **¶** Prestabat. puta decē aureos Accur. **¶** Domina sanctissima. loquitur vxori quam instituerat heredem. Accur. **¶** Octingenta. scilicet volo sub. vt. C. de fideicommiss. l. volo. vel eq. pollens: vt scio te prestaturā: vel credo vt hic. et. §. de lega. i. l. etiam hoc modo. r. l. r. eo modo. et. §. de lega. ij. l. vnum ex familia. §. fina. et. §. de lega. ij. l. fideicommissa. §. quāq. Accur.

a Debeat. presumenda ex viuetio vsu eiusdem morientis voluntate. vt. i. t. i. l. sempronio. §. si. §. videtur. tra. j. de adim. leg. l. alimeta. §. basili. r. l. pe. §. i. r. l. stich. in pn. sed ibi aliud apparet dicendum ex voluntate expressa defuncti.

b Quadringenta. scilicet aureos.

c Ticio quod viueret. scilicet testatrix.

d Summam. puta viginti aureorum.

e Argenti. scilicet vicia. vel pccu quod sit decem. hoc quod est probatur testatrix dum videtur non aut tria pondus auri. vbi quia ad numerum probatur sed legauit ad pondus. videbat non valere sed tunc valet vt iste tres probationes sint loco trinz pondus auri. sic falsa demonstratio non viciat legatum. vt. j. de pdi. r. demon. l. demonstratio.

f Anua. puta centum liberti.

g Legauit. scilicet aliis puta duobus libertis suis.

h Deberi. verum ob exceptio si propter utilitatem matris conditio talis fuisset apposta. vt. j. de pdi. r. demon. l. illis liberti. Alij distinguunt an ceperunt morari. vel p eos stetit et tunc distiguit. vt dixi modo. aut non. tunc in distincte non hnt. vt no. §. eo. scio. et dic plene vt ibi. et facit. §. de leg. i. tur pia. §. i. r. j. de pdi. et demon. l. in test. et. l. cu ita. r. l. si quis ita. r. l. iure ciuili.

i Gerophylaco. nome est capelle vel loci vbi est capella. vt sacerdos ricardine delectabilis nostre ville.

k Nolator. scilicet vt sic p ipos pbetes ministerii ipsi templo potius relictum quod eorum personis legatum videat. non enim sui cui ipsi sunt potius relictum cui ipsi deseruiebant legatum fore est verisimile. quod eo

est an marcus prestitis sibi ex causa legati octingentis annua quoque consequi debeat. respondendi nichil proponi cur non sum ea que in consultatione collata essent debeantur.

Si testator reliquit ad pondus quod probatur ad numerum ad pondus tamen valet legatum. hoc dicit Bar.

Lucio ticio auri pondus tria quoad viuet quod viua probatur do lego. quod cum testatrix quadringenta ticio quoad viueret. et salarij nomine certa summam. r. amplius festorum dierum nomine certum pondus argenti. aut pro eo precium prestiterit. an eadem ex causa legati vel fideicommissi ab heredibus eius ticio prestari debeant. respondendi nichil proponi cur prestanda non sunt.

Si conditio deficiat pro morte eius in cuius personam conferatur non extinguit legatum. Bar.

Anua his I dem. verbis legauit. si moreretur cum matre mea quam herede ex parte institui. questitum est an mortua matre conditio apposta defecisse videatur. r. pro hoc neque vestimenta. neque cibaria his debeant. rudi sum ea que proponerentur deberi.

Relictum sacerdoti vel ministro ecclesie ipsi ecclesie videtur esse relictum. Bar.

Atticia fideicommissum his verbis reliquit. quisquis michi heres erit fidei eius committito vt det ex redditu cenaculi mei r. heredi post obitum sacerdoti et gerofilaco r. libertis que in illo templo erunt denaria decem die nudinarum quas ibi posui.

maxime apparet. quoniam legatio mentione templi fecit testator r. ita de eo dicitur quod in relinquendo seruo vel filio alieno domini patrisve mentionem fecerit. vt. j. de pdi. r. demon. l. filio. r. C. de iur. delibe. l. pe. r. facit. j. de re. dub. l. ciuib. r. §. de pac. l. ta le. §. si. r. de trib. l. procurator. §. si plures. r. C. de epis. r. cle. aut. licentia. r. j. de

quo vtrum his duntaxat qui eo tempore quo legabatur in rebus humanis r. in eo officio fuerit debitum sit. an etiam his qui in loco eorum successerunt. respondendi sum ea que proponerentur ministerium quidem nominatum designatum. ceterum datum templo. **Inter** quero vtrum vno duntaxat anno decem fideicommissi nomine debeantur. an etiam in perpetuum decem annua prestanda sint. respondendi in perpetuum.

Alienatio hereditatis non extinguit legatum probandum ex redditu certe rei. Bar. I dem.

Liberto suo ita legauit. prestari volo philoni vsque dum viuat quinquagesima omnis redditus qui pro predictis a colonis vel emptoribus fructus ex consuetudine domus mee prestarentur. heredes predicta vendiderunt ex quorum redditu quinquagesima relicta est. questitum est an precij vsure que ex consuetudine in puincia prestarentur quinquagesima debeatur. respondendi redditus duntaxat quinquagesimas legatas. licet predicta vendita sint.

Legatarius onere extrinseco grauatus non defalcatur contra legatum si sibi fuerit defalcatum. h. d. Bar.

Alio liberto cui fundum legauerat ferentem annua. lx. per fideicommissum dederat. paphile annua dena. questitum est si lex falcidia liberto legatum minuat. an paphile quoque annuum fideicommissum minutum videatur. cum ex redditu legata sint. qui largitur etiam si falcidia partem dimidiam fundi

diam auferret. quod tamen facere non potest. nisi ad plus quam in singulis rebus falcidia imponat. vt. C. ad. l. fal. l.

Legatarius cui fundum legauerat ferentem annua. lx. per fideicommissum dederat. paphile annua dena. questitum est si lex falcidia liberto legatum minuat. an paphile quoque annuum fideicommissum minutum videatur. cum ex redditu legata sint. qui largitur etiam si falcidia partem dimidiam fundi

Legatarius cui fundum legauerat ferentem annua. lx. per fideicommissum dederat. paphile annua dena. questitum est si lex falcidia liberto legatum minuat. an paphile quoque annuum fideicommissum minutum videatur. cum ex redditu legata sint. qui largitur etiam si falcidia partem dimidiam fundi

Legatarius cui fundum legauerat ferentem annua. lx. per fideicommissum dederat. paphile annua dena. questitum est si lex falcidia liberto legatum minuat. an paphile quoque annuum fideicommissum minutum videatur. cum ex redditu legata sint. qui largitur etiam si falcidia partem dimidiam fundi

Legatarius cui fundum legauerat ferentem annua. lx. per fideicommissum dederat. paphile annua dena. questitum est si lex falcidia liberto legatum minuat. an paphile quoque annuum fideicommissum minutum videatur. cum ex redditu legata sint. qui largitur etiam si falcidia partem dimidiam fundi

Legatarius cui fundum legauerat ferentem annua. lx. per fideicommissum dederat. paphile annua dena. questitum est si lex falcidia liberto legatum minuat. an paphile quoque annuum fideicommissum minutum videatur. cum ex redditu legata sint. qui largitur etiam si falcidia partem dimidiam fundi

ope. no. nu. de pupillo. §. ij. r. l. opis. r. in decre. xij. q. iij. c. pontifices.

In perpetuum. scilicet debentur. si fideicommissum perpetuo duret. als fecit. vt. §. si. i. l. pastor. §. tusculanus. Inter phoc que in perpetuum est. §. eo. l. legata. i. pn. r. §. de usufru. l. defuncta. §. si. r. de codi. ide. Leles. r. de codi. §. pe. i. fi.

Liberto. reddidit. als ds. f. reddidit. et sum hoc debet esse. §. prestarentur. als q. f. quinquagesima. r. tunc habebas prestare. r. quod subijc predictis. sub. als ex. als est pro predictis. vel die predictis. i. ad predictorum aliquam utilitatem. f. seminandi vel colendi vt quinquagesime me expensa videatur legata.

Uer dederunt. iuste quod non obstante tali legato. vt. j. t. i. l. fundi.

Redditus. als redditus. als redditum.

Duntaxat. que tunc p sua estimatio nem satis prestari absque istis redditibus potest. vt. j. t. i. l. fundi. r. §. de legata. ij. l. codicillie. §. i.

Uicidia sint. ab emptoribus autem prestat nil debent. vt. §. de p. r. h. emp. l. si. §. fina.

Legata sint. scilicet dena que redditus sufficerent ad annua probandum decem etiam si medietatem fundi falcidia auferret. quod tamen facere non potest. nisi ad plus quam in singulis rebus falcidia imponat. vt. C. ad. l. fal. l.

Uer dederunt. iuste quod non obstante tali legato. vt. j. t. i. l. fundi.

Redditus. als redditus. als redditum.

Duntaxat. que tunc p sua estimatio nem satis prestari absque istis redditibus potest. vt. j. t. i. l. fundi. r. §. de legata. ij. l. codicillie. §. i.

Uicidia sint. ab emptoribus autem prestat nil debent. vt. §. de p. r. h. emp. l. si. §. fina.

Legata sint. scilicet dena que redditus sufficerent ad annua probandum decem etiam si medietatem fundi falcidia auferret. quod tamen facere non potest. nisi ad plus quam in singulis rebus falcidia imponat. vt. C. ad. l. fal. l.

Uer dederunt. iuste quod non obstante tali legato. vt. j. t. i. l. fundi.

in imponenda. licet quidam contra: vt ibi not. pro quib⁹ erat hec. l. Item male dicit. r. ex redditu legata: sed dic id est occasione fundi cuius redditum habet libertus: nam alibi non posset onerari.

a **C** Minutum. no. legatarium non detrahere falci. sed contra. f. ad. l. falci.

penales. f. si. Sol. ibi rei legate pars fideicō. cōmetur: ideoq; pro rata di-
minutionis dam-
num iuste sentit fi-
deicō. at hic secus:
vt apparet per id
qđ dicit annua de-
cem r. et eodē mo-
do sol. f. si cui plus
qđ p. l. falci. videat-
m⁹. et. j. ad trebel.
lucā. f. heres. et. l.
facta. f. si tici⁹. r. j.
de cōdi. r. demon.
plauci⁹. r. in qua-
libet earū no. r. sic
enā non obstat. s.
ti. i. l. fi. s. i. r. de le-
ga. i. l. antepe. i. pñ.
ut facit. s. ti. ij. c. iij.
pater. f. i. et quod
no. C. commu. de
leg. i. l.

b **C** Comendatā. hic ostur vltima
questio.

c **C** Hereditatis. no. hereditat: scz
totius nō heredita-
taria. qz tres tātū
vncie qđ iure insti-
tutionis habet ve-
niant in restitutio-
nē: nō autē qđ per
trebel. sūt nouer-
ce restituit. vel licz
dixisset tñ veniret:
qz hecy videtur esse
defuncti voluntas
alias autē dicit vt
C. de fideicō. cum
virum.

d **C** Quarta pte. que est due vncie:
et quarta alteri⁹.

e **C** Restituit. qđ
fuit. vi. vncie. r. iij.
partes alterius vncie. Accursus.

f **C** Semuniam. i. mediam vnciam.

g **C** Et siliquā. id est quartā vncias: quod sic collige: habet enī tres vncias iure institutionis. Item habet sex et tres ptes alterius iure restitutionis: r. sic habet nouem: r. dimidiā r. qrtam vncie. et no. q. in lib. 230. est sili-
cū. alias siliquā: alias siliq. et semp est idē sensus. scilicet
vt quartā vncie siue. xlvij. partem assis cōtineat: vel cu-
iustibet rei. r. facit qđ de hoc not. C. de episco. et deri. auf.

abstulerit annuā pāphile pre-
stationē: respōdi fm ea que p-
ponerent nō videri minutū^a ni-
si alia mēs testatoris pbaret.

C Ex voluntate defuncti portio
que iure fideicōmissi pcepit
in fideicōmiss. deducta⁹ r. fruct⁹
pcepti iudicio testatoris. B.

C Filiū ex dodratē vxorē ex
quadrāte instituit heredes: et
filiū fidei cōmisit vt nouerce re-
stitueret hereditatē: ab ea autē
petijt vt infirmitatē filij cōmē-
datā haberet: et qđ mensiuos
aureos denos pstatet donec
ad. xxv. an. etatis puenerit: cū
autē iplesset eā etatē partē di-
midia hereditatis ei restitue-
ret: fili⁹ deducta dodratē pte
quarta⁹ ex qđ institutus erat no-
uerce hereditatem restituit: r.
postea adimpleuit vigesimū-
quintū annū etatē: questū est
cū nouerca vniuerse heredita-
tis habeat dodrantē semun-
ciā^a r. siliquā^a: an ei⁹ ptem di-
midiam puiigno suo restitue-
ret: rñdi fm ea que pponerent
tñ restituedū qđ cum cū eo qđ
falci die nomine filius deduxit
set semissem faceret. **C** Idem
quesiuit an qđ infirmitatē filij
pater cōsulere voluerit: fruct⁹
quoq; medij tēporis nouerca
ei restituere deberet: rñdi fm
ea que pponerent debere^m.

C Si legatarius nō implet mo-
dum a testatore adiectū: lega-
tū sibi solutū renocatur. Bar.

C Lucius ticius testamento

sed hodie. Itē ad hāc pputationē facit insti. de heredi.
h **C** An eius. f. totū qđ hz qđ est (insti. f. hereditas.
vere dectans non nisi quartā vncie minus. Accursus.

i **C** Cum eo. qđ erat sextās et quarta vni⁹ vncie: sic ergo
qđtuor vncias restituit de eo qđ habet deducta quarta

patrie sue ciuitati sebastanoz
c. legauit ita vt annis alternis
erxfuris eiusdem certaminaⁿ
sub noie ipsius celebrarent: et
adiicit hec pba. qđ si p ditiōe
supra scripta recipere legataz
sibi pecuniā ciuitas sebastano
rū noluerit: nullo mō heredes
meos ei obligatos esse volo:
sed habere sibi pecuniā: postea
preses puincie ex noib⁹ de
bitorū hfditatorū elegit ido-
nea noia: r. in cām legati reipu-
bli. adiudicauit: post cui⁹ sen-
tentia respubli. adiudicatas a
plerisq; sibi pecunias pcepit:
questum est an si respu. cōdi-
tiōib⁹ testō ascript⁹ postea nō
paruerit legatū ad filios here-
des ptineat: rñdi rēpu. testa-
toris volūtati⁹ parere cōpelle-
dā: ac nisi faciat in his qđ sū
mis qđ per numerationē vel no-
uationē solute sunt vt tili repeti-
tione⁹ hfdes adiudicatos. ab
his vero noib⁹ qđ neq; solue-
runt reipu. neq; nouatione ab-
scesseit a pūfina obligatiōe:
non prohibendos⁹ quominus
debitum petant.

C Minister electus ad distri-
buendum satisfidare non debet
nisi pauper fiat testatore igno-
rante. hoc dicit. Bar.

C Largius erupianus consu-
luit alūno certā pecuniam pa-
tronū testamēto legasse: deq;
ea re testamēto ita cauiffe: pe-
cuniam quā ticio liberto meo
r alūno legauit esse volo meos

de p di. ob cāz. l. si hfs. r. j. ti. i. l. qđā. r. s. de le. ij. l. asipe. f. a-
te. r. hoc nisi iussu pfdis fuerit erogata i muros ciuitatē:
vt. C. de expen. ludo. l. i. r. j. de admini. re. ad ciui. pti. l. i. r.
iij. et. j. ti. i. l. legatū. fm. R. et pug. sed hic expisse dicit tes-
tator remanere apđ hfdes si ciuitas nollet festū facere
r **C** Nō phibēdos. qm hoc casu nichil ptes iudicauerit.
et fa. C. de do. qđ sub mō. l. ij. itē no. ex hoc. f. relicti sub mō
dbere solui an ppletū modū cautōe exacta: r. no. C. de his
f. **C** Cōsuluit. f. me sceuolā dicēs alūno r. (qđ sub mō. l. i.

vnius r. fili⁹ habet
ij. r. quartā alteri⁹
r. sic si missē hēbit
k **C** Voluerit. i. p-
dicti tps dilatiōe
l **C** Reberet. scz
oēs qui mensiuas
supabāt datōnē.
m **C** Debere. scz
ex tacita volūtate
patris: psumif
eni pfdicias me-
dij tps pūfuitate
filij pōuisse. vt et
s. e. qnt⁹. i. fi. et. s.
de lega. ij. si ita. f.
pegatus. alias in
fructū⁹ alij disti-
guit: vt rēueniāt i
restitutōe vt no-
ta. C. ad trebel. iu-
bem⁹. r. facit. s. de
vsur. l. in fideicō:
missi. f. cū polli di-
us. r. s. eo. eū q. et
j. de regu. iur. cū i
tps. r. j. ti. i. gñali.
f. duas. r. j. ad tre-
bel. l. facta. f. si hfs
n **C** Certamina. id
est festiuitates qđ
sub ludibrio non
fiāt: s. sub cōmō-
ratioe alqđrū hōe-
stoz moz: vt rerū
bonarū pūfitariū
boni exēpli gfa ex-
cis capiedt. R. vt
dixi. s. l. annua.
o **C** Adiudica-
uit. sic qđ res iudi-
cata pūdicare vt-
de f. hereditus.
p **C** Voluitati. licē
te tamē. vt. j. ti. i. le-
gatū. Accur.
q **C** Vni repeti-
tiōe. i. efficaci. f. cō-
ditiōe sine causa
vel ob causā. vt. s.

a Plus scilicet liberti.

b Copulari. repte volo vt ita singulis annis publico liberto tales vsuras pfectet.

c Debeas. qres forte focer eius. vt. s. solu. ma. l. qz pa renas. Recursus.

d Satis accipe ad deysuris ptpa qz de forte p. rrv. annu liberi ei resituendis.

e Habuisse. i. de buisse vel. i. satis fore si numerave runt: hz cautionez non exegerint.

f Liberatos. hoc aut pigit triplici rone: vna qz testator nil dixit de satisfactione vt hicalia qz pater: nu testimoniu est excusat: vt. r. als i satisda. re pupil. sal. fo. q. remittit tutori testameta rior. vt istitu. de satisda. tu. s. i. terra qz est publico minister et nullu in hoc hz comodum als secus vt in cotario. vt. s. ti. i. si cui. r. ad exhiben. iulianus. s. si tibi. r. i. de codi. r. omno. ticio. in prin.

g Uuente. post factu restit. vel et ascu hoc ignora bat testor: vt ar. j. vt i. pos. leg. si is a q. s. h. et. l. seq. et. s. q. satisda. cogunf. ab arbitro. s. i. et idē multomagis si post eius morte: quia non est verisi mile patre habuis se ei fidez lapsu fa cultaribus et opu lentia. vt. s. de con fir. tu. i. pfirmado. r. l. vtilitate. r. s. de adimē. lega. l. iij. s. fi.

h Maiorem. s. seium. Recur.

i Impubes. r. ita maior frater est fiduciarius ei? tu tor. vt in lit. de fidu. ture. in prin.

l Reliquit. ante p. m. v. l. n. i. in sua partem: seu p sua parte soluenda ei cum erit. xiiij. an. vt. j. pater.

m Legauit. i. prelegauit puta centum

n Fideicommissit. vt dicta. c. daret.

o Annua tot. puta decē.

p Pro censu. predictoꝝ legatorum.

q Bona. scilicet pcedia predicta.

r Reddit. hęc verba profuunt fratri maiori: aliter eni

publicū menium vsqz ad. rrv. annū eatis eius: p qz ea cōpu tari: cū eo vsuras quadrates: q̄tum autē ei statuendū sit in sumptum: tu publicū meū cū pa tris. affectum ei p̄stare deas: estimabis: quesitū est an here des a publico meūo satis acci pere: debuerūt soluentes eam pecuniam: rudi cū testamēto nulla exigēde satisfatiōis cō memoratio fiat: satis habuisse heredes fm volūtate defuncti publico meūo pecuniā nūera re: r. tō nec tici: alū? vel here des ei? audiri debēt aduersus h̄des patroni agētes qz satis nō exegerunt: ex ea enī nūme ratione r. a ticio ac. pinde etiā ab heredib? eius liberatos? es se supra scriptos heredes: nisi viuēt? testatore publico meū? soluendo esse desierit: tūc enī cautio ab eo exigēda est.

Dispositio collata in tēpus quo tutela finit pubertate for tit effectum etiā si tutela finia tur morte. Bar.

Pater duos filios equis ex ptibus istituit heredes: maio rem: r. minore qui etiā impu bes erat: r. i. p̄re ei? certa p̄dia reliquit: r. cū. xiiij. annos im pleuerit certā pecuniā ei lega uit: idqz fratri fideicommissit: a quo petijt in hęc verba: a te peto sei vt ab annis. xij. etatis

de fructibus istis nichil lucraretur. vt. s. eo. zum. et de le ga. ij. si ita. s. pegafus. R.

r Alio relicto. Sextanteo.

f Annuerfaria. i. singulis annis.

t Presentur. i. relinquuntur heredi fratris.

ad studia liberalia fratris tui inferas matri eius annua tot n vsqz ad annos. xiiij. eo ampli tributa fratris tui p censu ei? depēdas: donec bona restituas: r. ad te redditus predictoꝝ illorū ptineāt quoad pueniat frater tu? ad annos quattuor decim: q̄sitū est defuncto ma iore fratre alio herede relicto vtrū ois cōditio p̄cipiēdi red dit? fundorū annuerfaria? p̄e stentur: r. alia q̄ prestatur? es set si viueret seius ad heredes ei? trāsierint. an?o id oē pu nus ad pupillū r. tutores? trāf ferri debeat: rudi fm ea q̄ pro ponunt itelligit testator: q̄si cū tutore locur? vt tpe q̄ tutela restituēda? est: hęc qz q. p. an nius p̄stari iussisset: p̄cipiēdis: qz fructib? finaf sed cū maior frater morte p̄uētus: est hęc oia q̄ relicta sunt ad pupillum r. tutores eius? confestum post mortem fratris? trānsisse.

Sufficit anni initiū esse ce ptum. h. d. habes simile. s. co. la vobis. Bar. Alphenus.

He mee q̄tientiū qz? vidua erit in annos lun gulos. c. heres me? dato: que ritur si filia minus anni? tēpo ris vidua fuisset: nunquid mi nus ei. c. deberent? r. sibi vi deri tāerli totius annus nōdū fuisset explet? tamē deberit.

dicio fratre sanguinis necessitate fideicommissi remedio p̄uētisse creditur testator: potius q̄ maior voluisse con sultum. Cum ergo fratris heres pupilo non sit ea neces situdine coniunctus sicut defunct? p̄dior reddit? q̄ntis frater eos fuisset lucratur? minime p̄cipiet: h̄ eadē q̄ fratri habeat fides. vt. s. de lega. ij. cū pater. s. curatoris. et de vsuris. l. iij. s. cum polli dius. R. lucratur? dico fuisset si hoc voluisset testator: et p̄se nō als. vt dicitur. h.

He quotiēscūqz. id est quorannis.

Ed Min? am. qz forte an? anū a morte p̄ris nup̄ sit.

Expletus. et in viduitate.

Tamen deberi. tota centum. vt. s. e. a vobis. et facit

v Trāsierit. cū onere eius dē p̄sta tionis. Accur.

r Et tutores. datos de nouo p̄ mouē fiduciarij.

y Locut? f. cū fuit locur? cū fra tre maior.

z Restituenda est. a tutore fidu ciario qd est ea fi nita non p̄ius. vt inlitu. de artilia. tu. s. fi. que finitur morte tutoris et alijs modis: vt in situ. qui. mo. tu. si. per totum.

a Et tutores ei? f. postea datos

b Fratris. si est maior frater fra tris ipuberis fuit tutor: sp̄ illis p̄bis q̄bus testator ius sit restituere eum res pupilli p̄ pu bertate: intelligit restitutionez velle fieri quod tpe tu tela finiret. vt pu bertatis. vel. xiiij. annorum appella tione ois tutele si gnificet terminus S̄i?o nō est: s̄z fra ter maior: minoris fratris tutor: s̄z alio rioris fratris fuit tutor: iubendo pa ter p̄dia pecuniā qz filio prelegatā in tps pubertatis eius minoris ap̄b maiorē fratrem re manere: tut. le. ius

C. de indic. vidui. l. fi. §. sed qz. et. qñ di. lega. ce. nec semel
Um quidam. diuisiones. id est aliquid inter eos di
uidendum. sic. §. de lega. i. ciuitatibus.

b Natalis. i. a tali die quali nat^o fuit. sic. C. de fer. om
nes. vel die quali decessit: quasi nunc nascatur ad glo
riã: vt sit de natui
tate sanctorum.
Accursus.

c Perpetuo. sic
§. eo. legatū. in pn.
et. l. annua. §. fi. in
fi. et. j. l. proxi.

Um erat. id
ē. hoc hbū. i.
ponitur exemplifi
catur. p. sicut: nō
expositiue sicut
ponit. §. de vulga.
subli. l. qui libe
ris. §. i.

e Per quadriē
niū. id est vt semel
fiat pñatio i qua
driennio.

f Perpetuam.
aliud in vsufruc.
reipu. relicto: vt. j.
ti. i. vsufu. ybi fi
nit centū annis. et
no. §. e. annua. vel
forte idē erit h qd
ibi dicitur vsufu
ctu. Accur.

g pumū qua
drienniū. l. tm. r. fa
cit. §. l. pri. cū suis
concor.

h Ilofa. dena
vt. p. p. u. i. r.
r. x. vel ipropue. i.
r. tm. r. facit. §. de
lega. i. si quis testa
mento. Accur.

i Dari. i. relinqui. vt dentur que pater petet quasi sibi
relicta: vt. j. de condi. et demon. l. filio. r. no. §. e. annua. §.
i. et dicitur valere ex persona filij sicut in simili ex perso
na serui. vt. §. de lega. ij. debitor. §. fi. r. facit. §. de lega. i. ser
uo alieno. in prin.

De vsu et vsufruc. r. sed quid differt hic titulus ab il
lo de vsufruc. §. in quo de his tractatur: hñ. hic in vltima
voluntate tm̄ prosequitur plene: ibi etiam inter viuos.

Nec vsus. itineris. quid sit iter et act^o et via
et aqueduct^o: habes. §. de sui. r. usi. p. dio. l. i.
l. Legari potest. ab eo cui debentur hu
iusmodi seruitutes pñate: quia seruitus
r. et argumentatur a toto: per se enim ser
uitus intellecta sine re que seruit null^o fructus est. vt. §.
de vsu. videamus. Item nec de loco seruienti potest les
gari ab eo: scilicet cui debetur seruitus: quia dominium
est alterius. vt. §. si seruitus vendi. loci corpus. vnde non
potest constituere seruitutem ille cui debetur. vt. §. com
munia pre. l. i. §. ideo. ab eo autem qui debet seruitutes
predicatas bene potest constitui seruitus alia que nō noc
ceat pñte. vt. §. de serui. ru. pre. l. ij. §. i. et. §. ij. et. pe. et. l. j.

quam. et. §. cōia. pre. l. qui per certum.

m Utile. legatum.

n Legari. vt. §. de vsufu. earum rerum que vsu cō
sumū. l. i.

o Quia id. id est seruitus. Accur.

Vsufuctus seruitutis rea
lis non potest legari vt ppue
pñstetur: sed pñstabitur pot
test. Bar. Paulus.

Vsufuctus
itiner^o ac^o
vie i a qd u
ctus legari
pōt: qz fuit
tus seruitu

tis eē nō pōt. nec erit vtile^m ex
senatusconsulto quo cauet vt
oim q in bonis sint vsufu^{ct}
legari^o possit: qz id^o neqz ex bo
nis^o neqz extra bona sit: sed in
certi actio^o erit cū herede vt le
gario qd diuixerit euidi agē
di ducēdi facultatem^o pñter: r
aut ea fuit^o cōstituat^o sub hac
cautiōe: vt si decesserit legata
rius/vel capite diminutus. ex
magna^o causa fuerit/ restituat^o

Ista lex ponit tres differē
tias inter legatū operari: r le
gatū vsufu^{ct}. Bar. Dapi.

Hominis ope legate ca
pitis diminutione^o vel
nō vtendo nō amittunt: r qm̄

veniūt. vt. §. de pe. heredi. l. et non tātum. §. fi. sed nō sim
pliciter sunt seruitutes extra bona cum possidentes ex
ceptionem: r non possidentes habeamus actionem. vt. j.
de acqui. re. do. l. rē in bonis. et possunt obligari ruffice
licet non vt dant. vt. §. de pig. si is. §. fi. r. l. seq. et facit. §. de
ser. ru. pre. cum esset. in fi.

q Incerti actio. l. actio ex testamento que datur ad fa
ctum. vt. C. de re. permu. rebus.

r facultatem. de facto.

f Constituitur. de facto.

t Ex magna. scilicet maxima vel media: vel etiam mi
nima olim/ sed hodie secus. vt. C. de vsufu. corruptionē.
§. sed nec omni.

v Restituitur. heredi. r sic non transit ad heredem le
garij. sic. et. §. de vsu et habi. l. vsus aq. r de ser. ru. pre.
l. pccous. r. §. de le. l. i. l. apud. §. si quis.

Hominis diminutione. s. minima. sed contra insti. de
gqui. per ar. in prin. sed ibi in opera liberi que non
tribuit ius in personam: quia est liber. hic serui. et no. in
duobus hoc distare legatum opere ab vsufu. vt insti.
eo. §. finitur. item facit. §. de op. ser. l. ij.

Ex bōis. imo
l alienis bonis ē
semper: quia sua
res nemini seruit
vt. §. si vsufu. pe.
yri frui. §. die nō ē
pprietate aliena.
fm̄ quid ergo di
citur nō esse in bo
nis: quia per se si
ne fundo dominā
te non potest alie
nari cum ille non
habeat forte pre
dium cui aliena
rē. vt. §. de cura.
fur. l. iulianus. et
insti. de ser. §. ideo
autem. Item nec
vsufu. potest alie
nari. vt insti. de vsu
fru. §. finitur. Item
prediales nō sunt
in bonis alia ra
tione: quia viden
tetur non esse vel ex
an sint
tunc esse: nam i bonis
r manica videtur vel ex
extincta cum acce bona.
dit vestimento: vt
insti. de re. di. §. f.
tamen et tignum
non videtur possi
deri: cum accedit
edificio. vt. j. de vsu
ca. l. eum. r. l. rē. r.
Item nec in peti
tione hereditatis

Percipere imponendo eas ipsi seruo. vt. s. de usu et ha. l. sed si ipsi. non dico locando. vt. s. de usufru. ad huc s. si seruo.

Poterit. s. alij.

Tenebitur. ad interesse illi legatario.

Quia legata rius. cu. s. opere sunt legate: no est re. lmo differt in multis vt hac. l. et s. de op. ser. l. ij. no. sed cōtra. e. tu. l. v. vbi dicit vsum videri legatum. sed dic vsum et etiam plus. vt ibi. Ac.

Transmittit. nisi alit testator dixerit. vt. s. v. que ad. ca. l. id est. et l. pe. vel illud ad an nū legatū opere.

Usiucapto. ab extraneo: secus in usufructu et vfu.

Perit. vt. s. de usufru. l. locū. s. p pūctariis. et. j. de vfuca. l. iusto. s. no mutat. et quare se cus potest queri: sic et possit queri ratio aliarū differentiariū. et facit. j. ad. l. falci. l. i. s. sed operis. Accur.

Omnis. po ne exemplū in liberto qui debet operas patro: no certas qui patro nus pōt locare et. pmutare et lega re. vt. s. de cōdi. in de. si no fōrem. s. libertus. ubi sed si delegatus. et. j. de oper. liber. l. opere in rerū. item et si liber homo loca

uit michi operas suas in quinquēniū ius meum pos sum alijs legare. An autē in perpetuū possit liber homo suas locare operas: dicit no. s. de usufru. l. ij. s. ne tñ.

Pure. pūctet. rectavia vt nec momento apō heredem fuerit. vt. s. de pecu. sed si damnū. s. ij. et ideo aditione hereditatis facta a fructuario herede nō extinguit usufructus. qō sec' esset si sub cōditiōne pūctetas es set legata. vt. s. de serui. l. papinianus. et facit qō no. s. de usufru. l. v. s. fi.

Sumfructū. in legato. puta lego tibi usufructū alij cui tibi cū mortis. vt. s. de usufru. l. i. cō. et sic in libertate. vt. s. de manu. test. libtas. i. pñ. sic et. s. diure do. l. iulian'.

Iusufructus. legatus sit. et sic ad diem qō esse pōt. vt. s. fa. heres. et puto. s. usufructus.

ex operis mercedē legatarius percipere pōt etiā opas ei' loca re poterit: quas si prohibeat heres capi tenebit'. Idem est et si seruus se locauerit: et qz legatari' fructuari' nō est: ad heredē suū oparū legatū trāsmittit': sed seruo vsucapto' legatū perit'. **P**aulus.

Hominis quoqz liberi opere legari possunt si cut z locari: z in stipulatiōem deduci. **A**lpianus.

Si pure pūctetas lega ta erit ea ad legatariūz perueniet': qzuis fructuarius heres sit institutus.

Non pōt qō ab eo casu inci pere q' dōz extingui. **B.** Pau.

Sumfructū cum mo riar inutiliter stipulo: idē est in legato: qz z constitu tus usufructus morte interci dere solet.

In obligationibus facien di quādo desijt posse fieri peti tur interesse. **Bar.** **P**ōpo.

Si usufructus michi in biēniū cōtinuū a morte testatoris legatus sit: z p her redē steterit quominus eū michi daret: preterito biēnio nichilomin' tenebit: quēadmo dū teneb' si res legata i rerū na tura esse desisset quā qō debe

Manda. nam tunc tenetur heres ad estimationem quod dicit vt. s. de lega. l. cum res. in fine.

Non futurus sit. i. alij' de usufru. si dixerim' constitui: sed non dicimus / sed estimā. dam'. vt hic. et. s. de usufru. que situm. et. l. q' usufru. s. fi. et facit. s. de lega. l. i. si quis in:

ret moratusqz esset in ea dan da: vt peti quidē iā usufruct' q' legatus sit nō possit: qz ali' futurus sit' qz q' legatus fue rit: sed estimatio ei' bina' dū taxat faciēda est. **A**lpianus.

Opere testō relicte qñ ce dere dbeat: vtrū ex q' pe tit' eas legatari': an ex q' adita h' ditas' est: et cui pereat dies qbus eger fuerit seruus. z pu to ex die petitionis' eas cede re: quare si post petitas eger esse seruus ceperit: legatario peribunt'. **G**aius.

Si usufruct' municipi b' legat' fuerit: qñ q' q' in eo usufructu tuēdi' sint. nā si quis ppetuo eos tuef: nulla vtilitas erit nude pūctetas' sp abcedēte usufructu: vñ centū annos' obfuaādos eē placuit: q' finis vite longissimus est.

Legatū caducū vel quasi remanet apud heredem cum onere suo. **Bar.** **A**lpianus.

Si ab eo cui legat' esset usufructus fideicomis sum' fuerit relictu': licet usufru ct' ad legatariū nō puenit: heres tñ penes quē usufruct' remanet' fideicomissum pre stat': quod in militis testō erit dicendum: si legatarius a quo fideicommissum relictum est

vtendo. vt. s. de legatis. ij. meuius. s. fina. Item aratro: vt. s. quibus modis usufruc. amitta. l. si usufruct'. sed ad id quod dicit tolli centum annis est cōtra. j. ad. l. falci. hereditatum. Soluti. ibi. item an idem in annuo legato re licto ciuitati: vt cētū an. tollatur? Respō. q' nō fm. R. vt. s. ti. l. i. annuā. z. l. annua. i. fine. et. l. antepenul. et penul. vel fm' hug. idem quod hic: nam z finitur annuum legatum sicut usufruct'. vt. s. titu. l. i. in singulos. Itē an idē si ecclie sic relinquatur? Respon. vt no. in dicta. l. an usufructus.

Si ab eo fideicommissum. puta decem.

Remanet. caducus. vel in causam caduci factus. Accursius.

Prefat. quia cum onere apud eum remanet. vt. C. de cadu. tollen. s. pro secundo. et. s. in omnibus.

quilinos. in pñ. et de lega. ij. non du bium. s. fi.

Bina. als bi ma. id ē duoz an norum. vt. s. ti. l. i. ij. alias bina. id est biēni.

Opere. petit. qñ tunc indi cat cas.

Hereditas. et si nō peratur.

Petitionis. fa cte post aditū here ditatē. et nō prius vt. j. qñ dies lega. ced. l. ij. et no. C. de cadu. tollē. s. in no uissimo. in fi. z dic hic quando sunt incerte: alias etiā ante petitionem scilicet cedunt. vt j. de oper. lib. si qō hac lege. s. iudici um. et. l. cū patro nus. in pñ. z. l. quo tiēs. z no. s. d. ope. ser. l. i. Accur.

Peribit. sic. j. de sta. liber. l. cum heres. s. schicus. z j. d. oper. lib. liber tus qui post. et. l. interdum.

Si usufruct' tuēdi. muni cipes. Accursius. **C**entum ans nos. finitur ergo tempore centū an nouum. vt hic. z. s. de usufru. l. an vfu fructus. Item nō

a Repndiauerit. post mortē testatoris: et sic est cadu- cum factū legatū. sed si uiuo testatore deficiat: quia decedit legatarius tunc in causa caduci: vt subicit. vt. C. de ca- du. tol. §. 7. cū triplici. sed vbi ante testamētū: tunc prono scriptū rō nō remanet cū onere. vt. d. §. et cū triplici. r. §. in primo. Itē. §. t. i. l. ticia. in pun. con tra. Sol. ibi. r. eodē modo rñ. J. de ad- men. lega. l. gatio. i. pun. r. l. sicut. §. i. r. facit. J. de lega. ij. l. si q̄s ticio. r. l. cel sus. in pun.

reputauerit^o legatū: vel uiuo testatore decefferit. **C**onūctio posita inter in- cōpatibilia resoluit in disun- ctuam. h. d. Bar. **I**ulia. **S**ticio fundus r eiusdē fundi usufructus^o lega- tus fuerit: erit in potestate ei⁹ fundū an usufructū vendica re malit. r si fundū elegerit ne cessario plenam p̄rietatē ha bebit: s̄ usufructū a se repu- lerit. si vero usufructū habe re maluerit: r p̄rietatem fun di repulerit: solus usufructū habebit. **I**dem.

Abitationis^o que^oq̄ le- gatū in singulos annos ab initio^o anni deberi cōstat. **N**on pōt heres tollere edi- ficium positiū in re cuius est al- teri⁹ usufruct^o: eo iusto. Bar. **H**eres in fun- do cuius usufructus le- gatus est villam^o posuit: eā in- uito fructuario demoliri non pōt: nichilomāgis q̄ si quaz arborē posuisset: r ex fūdo ipe euellere velit. sed si anteq̄ usu fructuari⁹ p̄hibuit demolierit impune^o facturum. **P**au- **Q**uam usufruct^o alternis annis legat^o: non vnum s̄ plura legata sunt: aliud est in seruitute aque r vie^o: vie eñ seruitus vna est que natura sui habet intermissionem^o.

Sticio. usufructus. for- malē reputat: s̄ ha- bet causalē. r facit §. de leg. i. l. plane. §. si. r. l. legatari⁹. in pun. r. §. i. et de lega. ij. cū filius. §. varijs. **H**abitatiois. si ue habitatio ipa in singulos an- nos s̄ue p̄ ea cer- ta q̄stas in singu- los annos legat^o. Accur. **A**bitatio. sūt enī plura legata hoc casu cui dixit i singulos ānos r plures cedit di- es. r in initio āni: vt hic. r. §. t. i. l. sin- gulos. r. J. q̄n di. le. ced. l. nec semel. et C. q̄n di. le. ced. l. i. als si nō eēt dictū in singulos ānos: sec^o eēt. vt. J. eo. l. dā- nas. in pn. **H**eres. villā. id est domūclaz fructū s̄ra in vil- la. vt. J. de p̄bo. sig. l. fundi. **N**on potest. s. heres. sic e contra nec usufructuari⁹ a se iposita. vt. §. s̄ usufruc. s̄ r si qd. r facit in co. titu. l. equissimum. §. i. et. §. si usufruc. p̄ta. si ab herede. Accur. **P**osuisse. scilicet heres.

Si heres nō p̄stat duobus in solidū s̄m defuncti volunta- tis consuēti dine presumendam. Accur. **P**restet. legatarius. sed certe immo heres debet res dimere a legatario non legatarius gratis p̄share. vt. §. de lega. i. l. seruū si. §. si. que videtur p̄tra. Sol. hic aliūde viā nō habebat. vt. §. hac. l. ibi sicly cū in cōmodo. nā aliquis statuitur vbi proxius usufructus perimeretur q̄ nō fieret als. vt. C. de pre. impe. offe. l. ij. et. l. rescriptis. vel ve- rius hanc expone s̄m illam. scilicet vt legatarius p̄- stet coactus ab herede per retētionem vel condictionem

Sticio. usufructus. for- malē reputat: s̄ ha- bet causalē. r facit §. de leg. i. l. plane. §. si. r. l. legatari⁹. in pun. r. §. i. et de lega. ij. cū filius. §. varijs. **H**abitatiois. si ue habitatio ipa in singulos an- nos s̄ue p̄ ea cer- ta q̄stas in singu- los annos legat^o. Accur. **A**bitatio. sūt enī plura legata hoc casu cui dixit i singulos ānos r plures cedit di- es. r in initio āni: vt hic. r. §. t. i. l. sin- gulos. r. J. q̄n di. le. ced. l. nec semel. et C. q̄n di. le. ced. l. i. als si nō eēt dictū in singulos ānos: sec^o eēt. vt. J. eo. l. dā- nas. in pn. **H**eres. villā. id est domūclaz fructū s̄ra in vil- la. vt. J. de p̄bo. sig. l. fundi. **N**on potest. s. heres. sic e contra nec usufructuari⁹ a se iposita. vt. §. s̄ usufruc. s̄ r si qd. r facit in co. titu. l. equissimum. §. i. et. §. si usufruc. p̄ta. si ab herede. Accur. **P**osuisse. scilicet heres.

Si heres nō p̄stat duobus in solidū s̄m defuncti volunta- tis consuēti dine presumendam. Accur. **P**restet. legatarius. sed certe immo heres debet res dimere a legatario non legatarius gratis p̄share. vt. §. de lega. i. l. seruū si. §. si. que videtur p̄tra. Sol. hic aliūde viā nō habebat. vt. §. hac. l. ibi sicly cū in cōmodo. nā aliquis statuitur vbi proxius usufructus perimeretur q̄ nō fieret als. vt. C. de pre. impe. offe. l. ij. et. l. rescriptis. vel ve- rius hanc expone s̄m illam. scilicet vt legatarius p̄- stet coactus ab herede per retētionem vel condictionem

Sticio. usufructus. for- malē reputat: s̄ ha- bet causalē. r facit §. de leg. i. l. plane. §. si. r. l. legatari⁹. in pun. r. §. i. et de lega. ij. cū filius. §. varijs. **H**abitatiois. si ue habitatio ipa in singulos an- nos s̄ue p̄ ea cer- ta q̄stas in singu- los annos legat^o. Accur. **A**bitatio. sūt enī plura legata hoc casu cui dixit i singulos ānos r plures cedit di- es. r in initio āni: vt hic. r. §. t. i. l. sin- gulos. r. J. q̄n di. le. ced. l. nec semel. et C. q̄n di. le. ced. l. i. als si nō eēt dictū in singulos ānos: sec^o eēt. vt. J. eo. l. dā- nas. in pn. **H**eres. villā. id est domūclaz fructū s̄ra in vil- la. vt. J. de p̄bo. sig. l. fundi. **N**on potest. s. heres. sic e contra nec usufructuari⁹ a se iposita. vt. §. s̄ usufruc. s̄ r si qd. r facit in co. titu. l. equissimum. §. i. et. §. si usufruc. p̄ta. si ab herede. Accur. **P**osuisse. scilicet heres.

Si heres nō p̄stat duobus in solidū s̄m defuncti volunta- tis consuēti dine presumendam. Accur. **P**restet. legatarius. sed certe immo heres debet res dimere a legatario non legatarius gratis p̄share. vt. §. de lega. i. l. seruū si. §. si. que videtur p̄tra. Sol. hic aliūde viā nō habebat. vt. §. hac. l. ibi sicly cū in cōmodo. nā aliquis statuitur vbi proxius usufructus perimeretur q̄ nō fieret als. vt. C. de pre. impe. offe. l. ij. et. l. rescriptis. vel ve- rius hanc expone s̄m illam. scilicet vt legatarius p̄- stet coactus ab herede per retētionem vel condictionem

de serui. l. iij. licet habeat quādoq̄ intermissione sua nar- turay via. vt. §. de serui. l. seruitutes. r quādoq̄ ex pacto vel volūtate hominum de equitate. vt. d. l. iij. de serui. et quēad. serui. amit. l. si sic. et facit. J. de iti. actus p̄ i. l. i. §. i. **I**ntermissionem. id est interualla. Accur.

Duos separa- tim. si separa- ratio fit in vtrōdo: puta vno vno an- no: alius alio pla- nū est. per. l. §. qui. mo. usufruc. amit. l. ij. in pun. et. §. si. s̄ s̄a inferior: hūc sensum nō impo- tat: sed est separa- tio in relinquēdo vt primo vni: secū do alij in eodē fū- do eo dicit vt ter- q̄ in solidū: r sic al- terē alter estimati- onē habet: vt hic. et. §. de lega. ij. l. q̄ duos. §. si. s̄. als si hoc nō diceret. p̄ virilib⁹ haberet. vt. §. de lega. i. l. si plumb⁹. r de lega. ij. si vlib⁹. r de leg. ij. l. si res. et. C. de cadu. tollen. §. vbi Accur.

Duos fūdos habebat vnuz legauit: r alterius fundi usufructū alij legauit: q̄ro si usufructuari⁹ ad fundū aliunde viam non habeat q̄ per il- lum fundū qui legatus est: an usufructuario seruitus debeat^o: respōdi quēadmodum si in hereditate esset fundus per quē fructuario potest p̄stari via s̄m volūtatem^o defuncti: vi- detur id exigere ab herede: ita et in hac specie non aliter p̄ce- dēdū est legatario fundū vēdi- care: nisi p̄ trāseūdi ius usufructuario p̄stet: vt hec forma

Duos fūdos habebat vnuz legauit: r alterius fundi usufructū alij legauit: q̄ro si usufructuari⁹ ad fundū aliunde viam non habeat q̄ per il- lum fundū qui legatus est: an usufructuario seruitus debeat^o: respōdi quēadmodum si in hereditate esset fundus per quē fructuario potest p̄stari via s̄m volūtatem^o defuncti: vi- detur id exigere ab herede: ita et in hac specie non aliter p̄ce- dēdū est legatario fundū vēdi- care: nisi p̄ trāseūdi ius usufructuario p̄stet: vt hec forma

Duos fūdos habebat vnuz legauit: r alterius fundi usufructū alij legauit: q̄ro si usufructuari⁹ ad fundū aliunde viam non habeat q̄ per il- lum fundū qui legatus est: an usufructuario seruitus debeat^o: respōdi quēadmodum si in hereditate esset fundus per quē fructuario potest p̄stari via s̄m volūtatem^o defuncti: vi- detur id exigere ab herede: ita et in hac specie non aliter p̄ce- dēdū est legatario fundū vēdi- care: nisi p̄ trāseūdi ius usufructuario p̄stet: vt hec forma

Duos fūdos habebat vnuz legauit: r alterius fundi usufructū alij legauit: q̄ro si usufructuari⁹ ad fundū aliunde viam non habeat q̄ per il- lum fundū qui legatus est: an usufructuario seruitus debeat^o: respōdi quēadmodum si in hereditate esset fundus per quē fructuario potest p̄stari via s̄m volūtatem^o defuncti: vi- detur id exigere ab herede: ita et in hac specie non aliter p̄ce- dēdū est legatario fundū vēdi- care: nisi p̄ trāseūdi ius usufructuario p̄stet: vt hec forma

Duos fūdos habebat vnuz legauit: r alterius fundi usufructū alij legauit: q̄ro si usufructuari⁹ ad fundū aliunde viam non habeat q̄ per il- lum fundū qui legatus est: an usufructuario seruitus debeat^o: respōdi quēadmodum si in hereditate esset fundus per quē fructuario potest p̄stari via s̄m volūtatem^o defuncti: vi- detur id exigere ab herede: ita et in hac specie non aliter p̄ce- dēdū est legatario fundū vēdi- care: nisi p̄ trāseūdi ius usufructuario p̄stet: vt hec forma

Duos fūdos habebat vnuz legauit: r alterius fundi usufructū alij legauit: q̄ro si usufructuari⁹ ad fundū aliunde viam non habeat q̄ per il- lum fundū qui legatus est: an usufructuario seruitus debeat^o: respōdi quēadmodum si in hereditate esset fundus per quē fructuario potest p̄stari via s̄m volūtatem^o defuncti: vi- detur id exigere ab herede: ita et in hac specie non aliter p̄ce- dēdū est legatario fundū vēdi- care: nisi p̄ trāseūdi ius usufructuario p̄stet: vt hec forma

Duos fūdos habebat vnuz legauit: r alterius fundi usufructū alij legauit: q̄ro si usufructuari⁹ ad fundū aliunde viam non habeat q̄ per il- lum fundū qui legatus est: an usufructuario seruitus debeat^o: respōdi quēadmodum si in hereditate esset fundus per quē fructuario potest p̄stari via s̄m volūtatem^o defuncti: vi- detur id exigere ab herede: ita et in hac specie non aliter p̄ce- dēdū est legatario fundū vēdi- care: nisi p̄ trāseūdi ius usufructuario p̄stet: vt hec forma

incerti si oblitus tradidit nullo scio dato. vt in cōtra. no. Invia ad sepulchru dic vt. s. de reli. si quis sepulchra. et facit. s. si ser. ven. l. restatit. r. de lega. i. si fūdū. s. q̄ fundū. et. s. de ferui. vrbano. p̄edio. vinas. r. si usufru. pera. l. i. et s. tru. i. l. i. et de lega. iij. si cui edes. et. s. de fun. instru. l. p̄edia. s. si. et. s. de fer

ui. vrb. p̄edio. l. olimpico. Ac.

Legatum. s. z fundi.

Ex redditib⁹. s. dicti legati.

Quotannis. i. singulis annis.

Cedere. nullo igit privilegio vterur hic respubli. qm̄ oibus q̄b⁹ illicite cōtradictio nes aut modi apponunt hoc in cōmune cōceditur vt multis exemplis ostēdit. R. vt. s. de cōdi. insti. cōditio nes cōtra edicta. r. insti. de here. insti. s. impossibilib⁹. et facit. s. de p̄di. r. de inō. i. testamēto q̄ dā. et de admi. rez. ad cui. petri. l. legati. in p̄m. r. s. si. et. l. pri. et. s. de lega. i. c. ciuita. tibus.

Quidam. l. u. dos. s. non il licitos. als fec⁹. vt s. l. p̄zori.

Testamento. reipu. relicti. Ac.

Restituen. dos. etiā si sint ero gati. vt. C. de le. nō dubiū. Itē s̄m vo luntatē apprehen sa cōpēsant. vt su. bicit. et facit. s. ti. i. liberto. s. l. u. r. C. de expen. l. u. l. ynica. et. s. e. vxo. i. et. s. l. pri. et. s. de lega. i. ciuitatib⁹. r. s. de admi. re. ad cui. p. l. i.

Ut plures. non videtur secus si dixerit vni ex liberis meis da to. vt. s. de lega. iij. si q̄s ticio. s. si he res. Accur.

Intelligi pos

si. nam incerte persone nō potest legari. vt institui. de le. s. incertis. et. s. de reb. du. l. iij. et. v. et. s. de heredi. institu. quotiens. s. tantū dē. sed cōtra. s. de leg. iij. cum pater. s. si. Solu. vt ibi. et eodem modo sol. C. de institu. et substutu. si testamentū. et facit. s. de verb. obli. triticum.

In agris seruet q̄ viuo testato re obtinuerit: siue donec usufruct⁹ pmaner: siue dū ad suā p̄rietatem redierit.

Relictū ad opus illicitum debet conuerti ad opus licitū de sensu partium: secus si ad opus licitū fuerit relictum. Bartolus. Modestinus.

Legatū ciuitati relictū est: vt ex redditibus q̄ tānis in ea ciuitate mēorie cō seruande defuncti gratia specta culū celebraretur q̄ illis ce lebriare non lz: quero qd de le gato existimes: Modestinus r̄ndit cum testator: spectaculū ediuoluerit in ciuitate: sed ta le quod ibi celebrare nō licet: iniquū esse hāc cōstitatē quā in spectaculū defunc⁹ desti nauerit lucro heredū cedere: igitur adhibitis heredibus et primoribus ciuitatis dispiciē dum est in quam rem cōuerti debeat fidei cōmissum: vt me moua testatoris alio et licito genere celebratur. Sceuola.

Quidā reipu. p̄dia lega uit: de quoz redditu q̄t ānis ludos edī voluit: r. adie cit: q̄ legata peto decuriones et rogo ne in aliā speciem aut alios vsus conuertere velitis. respu. p̄ quadriēniū p̄tinuū lu dos nō edidit: q̄ro an reddit⁹ quos quadriēnio respu. perce pit restituere debeat heredib⁹ vt cōpēsare in aliā specie lega ti ex eodē testō: r̄ndi r. inuitis heredib⁹ possessione apprehē sa p̄ceptos fructus restituē dos: eē: r. nō erogatos s̄m de functi voluntatem in alia que deberentur compensari.

Si nō apparet p̄sona lega tarij legatū redditur nullum. Bartolus. Modestinus.

Ut plures habebat li

bertos testamento suo dixit se habitationem relinquere his quos codicillis designasset cū nullos postea designauerit: quero an omnes admitti de beant: respondi si patron⁹ q̄ se designaturū p̄sonas libertoz pollicer⁹ est: nullū postea desi gnauit: legatū habitatōis p̄fe ctū esse nō videt⁹: non existen te cui datū itelligi possit.

In dubio debet stari scri pturē etiā si aliud actū sit dū modo de illo nō cōstet. hoc di cit Bartolus. Idem.

S alij fundū: alij vsu fructum eiusdem fundi testator legauerit: si eo propo sito fecit vt alius vsu fructu haberet: ali⁹ nudam haberet proprietatem: errore labi. nā detracto vsu fructu proprietatem eū legare oportet eo modo: ticio funduz detracto vsu fructu lego: scio eiusdem fundi vsu fructu heres dato: q̄b⁹ nisi fecerit vsu fruct⁹ iter eos cōicabit⁹: quia interdum plus valet scriptura: q̄s quod actuz sit. Pomponius.

S seruum sub cōditōe liberum esse iubeam: et vsu fructum eius tibi legauero: valet legatum. Paulus.

S cio vsu fructus stichi aut si nauis ex asia ve nerit. r. legata sunt: non peter vsu fructum anteq̄ cōditio existat vel deficiat⁹: ne pote s̄as heredi vtrum velit dan di auferatur. Alpianus.

P atrimonij mei reddi tum omnib⁹ annis vxo ri mee dari volo: aristo respon dit ad heredē vxo ris nō transi re: quia aut vsu fructu simile⁹ esset: aut huic legato in annos singulos. Iulianus.

S alij. sticho vel nicio.

Cōicabit. im mo nō. vt. s. fami lie heres. et puto. s. iulian⁹. q̄ est s. Solu. ibi. sed pro hoc. s. de vsu fruct accrescen. l. de ne. rati⁹. s. nō solū. et. de vsu fruct. ea re. l. si tibi.

Actum sit. i. actū dē: nō tamē est certum: alias p̄e ualet actū s̄m. R. s. 3o. r. 3o. r. hu. dicunt etiā si pro betur hoc sensisse tū habim⁹ scriptu re. vt. et. C. de fidei cō. l. cū virū. i. eo q̄ dicit ibi pleriq̄. et s̄m istos est s. C. plus val. q̄ agi. l. i. et. C. de libe. p̄e ter. si q̄s. si. sol. hic speciale vt r. alia q̄ notant. C. pl⁹ val. q̄ agi. l. i. et facit s. de suppl. lega. labeo. r. de lega. iij. non aliter.

S scio. lega tū. interi. r. fa cit. C. de necessa. fer. here. institu. l. pe. s. si. r. quod ibi not.

S cio vsu fru er⁹. licet pu re legatū.

Deficiat. facē. q̄ dicit. l. de. v. fidei cō. cedit. si vsu fru ctus. in p̄n. et. l. cū ita. et. l. cū illd. r. s. de le. i. cū res. s. si stichus restit⁹. r. l. si q̄n quis. s. i.

Atrimonij. simile. et sic morte finitur. vt in st. de vsu. s. finif. r. C. in annos sin gulos. r. tunc simi liter finitur morte vt. s. titu. i. l. in sin gulis. s. nō aperit

an usufru. sed ble q non. vt not. s. de usufru. si quis ita. et facit. i. e. fundi. r. s. usufr. que ad. ca. l. idem est.

Uter id est licitum est. **L**egatum. etiam tacite. vt. i. exemplificat **C**apitis diminutionem. legatarij.

Locum. v. tra cita fiat repetitio cu. r. q. d. no. quan do sim. p. r. legatur sed certe r. expresse pot. repen. vt. s. ti. i. in singulos. r. s. qui. mo. usufruc. amut. l. iij. an. pn.

Xon. s. fornu **U**id est pecu niarum. **C**ollocauit. i. sub usufris mutua uit.

Ex senatus. cosulto. quo consti tuit in pecunia qsi usufru. vt. in. i. de usufru. s. constitui tur. Accur.

Cautioem. de reddenda pecu nia finito usufru. cu. vt. i. eo. no.

Prestabitur. ab herede. v. xon. le gatarie. qd. fenus p. stabit. velut fruc tus pecunie non velut for. nec de restituendo eo se no. re cauet vxor. Accur. s. ius.

Ante cautio. ne. na. posterior. ius fructu. lucra. l.

In cautione. de reddendo finito usufr. r. no. arg. q fructuari. no. facit fructus suos ante cautione. prestitam fm. al. azo. contra si bona fide percipiat id est si non crede bat se teneri satisficere.

Mutuarat. no. aury. furas quas lucrificat heres ex pe cunia hereditaria. q. ex sua negociatione est eas cosecur. vt. arg. s. de here. ven. l. venditor. et. i. ad. l. fal. l. iij. It. nec fuerunt defuncti licet for. fuerit hereditatis. de sua eni intelligi no. pot. cu. dicat for. danda. legatarie. Item fene rabat suo periculo. vt. ar. s. ma. da. id. e. p. s. si mandaue ro. et. pro. fo. l. si vnus. s. si vnus.

Aut quod. p. t. d. i. q. si vnus casus abinde no. idem r. c. vsq. ad. si. huius. s. et sic est sensus q. heres det for. tem. Item usufras quas percepit ex mora debitoru. vel ex stipu latione. r. hoc q. si erat ia. in mora dandi vxori cui. mutua. uit. et fm. hoc no. cauebit vxor. vel fm. alia. lectura. no. caue bitur ab vxore heredi. q. eas lucra. p. pter. mota. heredio. sed fm. hoc. quare dixit duxat for. r. h. co. rigit se cu. dicit. aut quod. r. q. d. aut. p. et. f. et. illd. qd. placuit heredi stipulantis furas propter motam debitorum reddi post

Item testatoru. repe te. re legatum. usufruc. vt. etia. post capis. diminutione. debere. et hoc nup. imperato. anto. ad libellu. rescriptit tunc tm. ee. huic. constituti. o. locu. cu. in annos singulos. res legare. f.

Casure pecunie fenerate per defunctu. q. si quis. curretes. de bent. fructuario. cauetti. sed si p. herede. fuit. fenerate. a. tpe. mo re. debentur. Bar. P. apinia.

Uter usufructu bonoz legato. fen. quoq. for. tui. quas defunct. collocauit. post. i. plet. ex. senatus. cosulto. cautione. prestabit. igitur. vsu ras. nominu. in hereditate. reli cto. i. ante. cautione. iter. posi ta. debitas. velut. for. tes. in. cau tionem. deduci. necesse. est. no. id. e. seruabit. in. noib. ab. here de. factis. tuc. eni. for. tes. d. i. ta. tar. m. legatario. dabunt. aut. q. p. pter. moram. v. furas. quoq. reddi. placuit. sup. his. no. caue bit. **S**cropiu. suu. me. sem. proune. concubine. mee. seruire. volo. non. vide. f. pro. p. i. et. as. ser ui. legata. sed. usufructus. q.

Ho. valet. relictum. quo. fru.

ea sub. r. sup. his. vsur. r. c. sed. hec. lectura. non. placet. q. et. ex. sua. mora. heres. teneatur. legatarie. ad. vsuras. iam. no. curo. mutua. uerit. ante. mota. y. post. dic. ergo. duos. esse. ca sus. abinde. no. idem. r. c. vsq. in. f. s. et. prim. d. d. d. u. c. i. t. u. r. s. qu. a. heres. percepit. a. debitoru. non. dandam. legatarie.

Ctuari. de. re. cu. fructibus. resti tuenda. p. p. i. etario. post. morte. sua. grauat. Bar. Idem.

Qui. fruct. p. di. o. i. v. x. o. r. i. legauit. post. mortem. ei. p. dia. cu. redditib. ad. here des. suos. redire. voluit. imperi. tia. lapsus. nullu. fidei. com. missu. dicimus. nec. q. p. p. i. etatis. ne. q. fruct. ad. eos. reuert. debe re. eteni. reddit. futuri. no. p. te. riti. t. p. is. dem. o. s. t. r. a. t. i. v. i. d. e. b. a. n. t.

Sicut. morte. finit. spes. vsu fruct. ia. p. s. t. u. t. i. t. a. f. i. n. i. t. s. p. e. s. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. p. s. t. i. t. u. e. d. i. b. Paul.

Semp. roni. att. al. ab. he rede. suo. fundu. in. italia. gato. seio. post. decennu. dedu cto. usufructu. dari. iussit. quero. cu. medio. hoc. decennij. spacio. heres. vita. funct. sit. an. post. te pus. decennij. plen. fund. ad. le gatarium. p. t. i. n. e. a. r. mouet. enim. me. q. dies. legati. huius. i. i. u. e. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i. c. e. l. l. e. r. i. t. a. c. p. e. r. h. o. c. ad. heredem. legatarij. p. t. i. n. e. r. e. p. o. n. e. r. i. t. e. r. i. d. e. o. q. s. i. c. i. r. c. a. d. e. b. i. t. u. m. i. a. l. e. g. a. t. u. m. m. o. r. t. u. o. h. e. r. e. d. e. v. s. u. f. r. u. c. t. u. s. e. x. t. i. n. c. t. u. s. e. s. t. n. e. c. a. d. h. e. r. e. d. e. h. i. r. i. s. p. t. i. n. e. r. e. p. o. s. s. i. t. i. n. d. i. d. i. e. s. q. u. i. d. e. z. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i.

Ui. fructus. p. di. o. r. u. i. i. a. l. i. q. u. o. r. u. m. c. e. r. t. o. r. u. m. **E**ius. f. vxor. r. s. Accur.

Imp. rita. i. u. ris. quia. nesciebat. morte. finiri. vsu. m. fructum. cu. l. dicat. contrarium. vt. in. s. i. de. usufru. s. f. i. n. i. t. u. r.

Neq. p. p. i. etatis. quoniam. ha

bet. cam. iure. hereditario. Accur. s. i. u. s. **N**eq. fructus. f. p. t. e. r. i. t. i. t. e. m. p. o. r. i. s. q. u. o. s. v. x. o. r. p. e. r. c. e. p. i. t. q. u. i. a. f. u. e. r. u. n. t. s. u. i. i. u. r. e. l. e. g. a. t. i. e. t. s. i. c. b. e. n. e. s. e. q. u. i. t. u. r. e. t. e. n. i. r. c. a. d. q. u. o. d. e. s. t. s. de. leg. a. i. i. l. q. b. h. i. s. s. e. d. a. r. g. u. c. o. r. a. j. a. d. t. r. e. b. e. l. i. n. f. i. d. e. i. c. o. v. e. l. d. i. c. f. r. u. c. t. u. s. f. u. t. u. r. i. t. e. m. p. o. r. i. s. n. o. n. r. e. d. e. u. n. t. a. d. e. o. s. a. a. d. h. e. r. e. d. e. s. f. i. u. r. e. f. i. d. e. i. c. o. s. e. d. i. u. r. e. c. o. n. s. o. l. i. d. a. t. i. o. n. i. s. q. u. i. a. e. r. g. o. d. e. f. u. t. u. r. i. s. s. e. n. s. i. t. n. u. l. l. u. m. e. s. t. f. i. d. e. i. c. o. i. n. e. i. s. e. t. h. o. c. s. u. b. j. a. c. t. e. n. i. m. r. c.

Uidebant. Sic. ergo. adu. c. t. i. o. i. l. l. a. p. o. s. t. m. o. r. t. e. m. r. c. f. u. s. p. e. r. s. u. a. e. l. t. h. o. c. i. d. e. q. i. p. e. r. i. t. i. a. l. a. p. s. u. s. s. i. c. d. i. x. i. t. a. l. s. s. e. c. f. o. r. t. e. v. t. j. d. e. a. u. r. e. t. a. r. g. l. e. g. s. p. e. c. i. e. s. r. s. d. e. v. s. u. f. r. u. e. r. e. q. v. s. u. c. o. n. s. u. l. l. i. f.

Semp. roni. u. s. c. u. m. m. e. d. i. o. f. a. n. t. e. q. u. o. p. o. s. s. i. t. e. x. t. i. n. g. u. i. v. s. u. f. r. u. q. n. o. n. e. s. t. a. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s. e. p. a. t. u. s.

Cesserit. quia. cum. in. diem. certum. reliquitur. cedit. a. m. o. r. t. e. t. e. s. t. a. t. o. r. i. s. v. t. j. d. i. x. i. t.

Ex. t. i. n. c. t. u. s. e. s. t. a. l. i. q. u. a. m. e. n. i. m. s. e. p. a. r. a. t. i. o. n. e. m. h. a. b. e. b. a. t. a. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. i. a. m. q. u. i. a. e. r. a. t. d. e. b. i. t. a. l. e. g. a. t. a. r. i. o. s. e. d. n. o. e. r. a. t. p. l. e. n. a. s. e. p. a. r. a. t. i. o. q. u. i. a. d. n. i. u. m. e. r. a. t. a. p. u. d. h. e. r. e. d. e. m.

sed cam lucra. rati. oibus. quas. p. e. d. i. t. i. n. s. u. p. o. t. i. g. l. o. s. r. i. o. n. o. c. a. u. e. t. l. e. g. a. t. a. r. i. a. q. n. o. n. h. a. b. e. t. v. s. u. r. a. s. s. e. c. u. n. d. u. s. s. i. h. e. r. e. s. f. u. i. t. i. n. m. o. r. a. d. a. b. i. r. v. s. u. r. a. s. l. e. g. a. t. a. r. i. e. r. i. t. l. u. c. r. e. t. u. r. r. n. o. c. a. u. e. a. t. v. t. i. b. i. a. u. t. q. r. c. e. t. d. i. c. a. u. t. p. r. o. e. t. m. o. r. a. m. s. h. e. r. e. d. i. s. r. p. l. a. c. u. i. t. f. i. u. n. i. f. e. o. v. t. s. d. e. l. e. g. a. i. t. u. c. i. a. s. v. s. u. r. a. s. r. f. a. a. d. s. c. e. l. i. o. p. r. o. p. t. e. r. m. o. r. a. m. s. h. e. r. e. d. i. s. r. p. l. a. c. u. i. t. s. e. i. z. i. a. m. a. z. o. q. u. i. u. s. u. f. r. u. c. t. u. s. n. i. s. i. h. o. c. t. e. s. t. a. t. o. r. i. n. t. e. l. l. e. x. i. t. v. t. j. d. e. s. t. a. l. i. b. e. c. u. i. h. e. r. e. s. s. t. u. c. h. u. s. **U**i. fructus. p. di. o. r. u. i. i. a. l. i. q. u. o. r. u. m. c. e. r. t. o. r. u. m. **E**ius. f. vxor. r. s. Accur. **I**mp. rita. i. u. ris. quia. nesciebat. morte. finiri. vsu. m. fructum. cu. l. dicat. contrarium. vt. in. s. i. de. usufru. s. f. i. n. i. t. u. r.

Cum post. i. qh. r. dic cedit vt sit debitu. vt. f. de hb. signi. cedere. Item vt fiat transmissio. vt. C. de cadu. tol. s. q. igitur.

Sed usufructus. s. formalis. sed causalē habet.

Non potest. ratione mera. sed de equitate secus. vt. f. dicit. et no. q. non perit qd no est: vt hic. et. f. de condi. et demō. nicio usufru. r. no. p. r. contra. s. usufru. que ad. ca. l. iij. s. i.

Incipit usufructus. scz stricto iure. vel dic si hoc voluit testator vt. f. de reb. ot. lig. sti. pulatio illa. s. si quis. et. l. si ita sti. pulatus. s. grifogonus. in fine.

Sensit. i. sensit. vt. f. de usufru. l. si nicio. in pn. et. l. qui usufru. s. nisi p. r. arrium liquet eū voluisse. vt. f. de ver. obli. l. stipulatio. et dicit. s. grifogon.

Cepisset. sicut eni tūc res: sic nūc species perijt. r. facti. f. de cōdi. et demō. l. i. s. i.

Duobus. s. si mul. si autē separati verbis: sicut trices. vt. ar. s. de usufru. ac. si tibi. et intelligit plena proprietate. vt. f. eo. si alij.

Usufu. separatum. **C**ōstituitur. s. vt vñ semisse habeant legatarij fūdi. alium ille cui legat' est usufruct'.

Duo sint. si ne re coniuncti sine separati fm. R. tu dic cōiuncti vt habeat locū quod subijcit: als accresceret ei cui fundus relic' est sicut alteri fructuario. vt. f. de usufru. ac. l. si tibi. **I**nter eos nū. s. quibus est coniuncti usufru. relic'. quia sunt coniuncti re r. verbis: sed legatario fundi re tñ: vt. f. de leg. iij. re cōiuncti. sic et in supiori casu prefer' col legatari' fundi: vt pote r. p. bis tūctus: tñ illis duob' per euntibus accrescit e ab eis: et cōtra. vt. f. de usufru. ac. ide nerati' s. f. r. l. seq. Itē q. dicit fieri duos tertates hoc secundo citā casu: est f. de usufru. ac. l. si tibi. sed ibi nuda p. p. ietas vni. Item usufru. eidē r. alijs duob': vnde oēs sunt pariter p. iuncti: sic ergo sunt ibi trices. r. facit f. de usufru. ac. si proprietate. et. l. si nicio. in pun. r. f. de

here. insti. ticius. et. l. liber homo. s. ticius. Accur.

Xoi. repeti posse. si habes repeti posse. cōcordat. s. eo. qdā. r. s. ti. i. liberto. s. lucius. s. f. s. de ritu nup. p. fectus: vbi valet relictu illicite cōiugi a p. fectio. s. ibi ipsa fuit ignoas illicitu. h. vterq. sciuerat vel saltem vxor als est nō posse: et tūc dicas eā i. g. r. a. se. vt ibi plene nota. et eodez modo rñ. ad illā. f. de his qui. vt. idi. l. iij. s. i. r. facit. C. de incest. nup. l. q. p. r. facit. f. vñ vt et vxor. l. i. s. i. Accur.

Uter si usufruct' fundi legat' est r. eidē fūdo in dictioēs r. parte idicte sint qd iuris sit: pau. rñdit idē iuris esse r. in his speciebus q. postea o indicantur: quod in vectigalibus q. dependēdis responsum est: ideoq. hoc on' ad fructuarium pertinet.

Uter si usufruct' fundi legat' est r. eidē fūdo in dictioēs r. parte idicte sint qd iuris sit: pau. rñdit idē iuris esse r. in his speciebus q. postea o indicantur: quod in vectigalibus q. dependēdis responsum est: ideoq. hoc on' ad fructuarium pertinet.

Uter si usufruct' fundi legat' est r. eidē fūdo in dictioēs r. parte idicte sint qd iuris sit: pau. rñdit idē iuris esse r. in his speciebus q. postea o indicantur: quod in vectigalibus q. dependēdis responsum est: ideoq. hoc on' ad fructuarium pertinet.

Uter si usufruct' fundi legat' est r. eidē fūdo in dictioēs r. parte idicte sint qd iuris sit: pau. rñdit idē iuris esse r. in his speciebus q. postea o indicantur: quod in vectigalibus q. dependēdis responsum est: ideoq. hoc on' ad fructuarium pertinet.

Uter si usufruct' fundi legat' est r. eidē fūdo in dictioēs r. parte idicte sint qd iuris sit: pau. rñdit idē iuris esse r. in his speciebus q. postea o indicantur: quod in vectigalibus q. dependēdis responsum est: ideoq. hoc on' ad fructuarium pertinet.

Uter si usufruct' fundi legat' est r. eidē fūdo in dictioēs r. parte idicte sint qd iuris sit: pau. rñdit idē iuris esse r. in his speciebus q. postea o indicantur: quod in vectigalibus q. dependēdis responsum est: ideoq. hoc on' ad fructuarium pertinet.

Uter si usufruct' fundi legat' est r. eidē fūdo in dictioēs r. parte idicte sint qd iuris sit: pau. rñdit idē iuris esse r. in his speciebus q. postea o indicantur: quod in vectigalibus q. dependēdis responsum est: ideoq. hoc on' ad fructuarium pertinet.

als est nō posse: et tūc dicas eā i. g. r. a. se. vt ibi plene nota. et eodez modo rñ. ad illā. f. de his qui. vt. idi. l. iij. s. i. r. facit. C. de incest. nup. l. q. p. r. facit. f. vñ vt et vxor. l. i. s. i. Accur.

Quero. indi. ciones. id ē onus ipositu tpe ferulitatis. et sic temporarie.

O postea. not. postea: scz si ante. vt. f. de leg. i. apud iuli. s. si heres.

P indicantur. als inducuntur.

Q in vectigalibus. scz pperuis vt differat a pcedēti: r. dic. p tēpo. re futurovi modo dixi.

R pertinet. sic cut et lucrū. vt. f. de usufru. l. vi. r. l. itē si fundi. Item alia ratione: quia fructuū sūt onera qd patet q. pl' vel minus fm qntitatem fructuū percipitur. vt. C. de cen. si. l. omne. et. f. devi. no triti. l. i. et. q. r. f. de cen. l. forma. r. C. de allu. r. pal. l. ij. Itē. contra. s. de leg. iij. qui cōcubi. naz. s. qui hortos. So. ibi. Itē est con. tra in eo. ti. l. pe. s. fi. Solu. ibi. et vt ait. R. in illis. ll. anterioris tempous expensam facit heres: quia cum rem debeat dare: sic debet facere vt eam dare possit. at q. fit postea iam liberato herede desijt: et pro nō diminuendo sui legati p. modo facit legatarius. Item. s. de usufru. l. hactenus. et. l. penul. r. f. de impen. in re. do. l. neq. et. l. eo. generali. s. fina.

S quis rogatus. per fideicommissum.

Qui. als quid.

Acquisitus. scilicet ab initio. non tamen per omnia vt. f. de leg. ij. si quis nicio. in prin. et facit. s. qui. mo. usufru. am. l. i. in prin. et. l. si legatum. et. l. antepe. et. s. si usufru. pe. l. qui usufructus. Item facit. f. de noua. l. i. usufructus. Accur. s. ius.

Aui. scilicet vxori.
b Satisficeret. i. satisfaret que satisfatio valet.
 vt. s. solu. ma. si pstate. s. quoties. no aut valet pstate mri
 monio. vt. C. ne fideiul. vel man. do. dentur. l. i.
c Heres. vnus de pluribus.

Labeo ait. d
 eqtate. sec. de rigo
 re vt in p. rario. s.
 famil. heres. inter
 coheredes. s. vsu-
 fruct. leg. sol. vt ibi.
 ite facit. i. de codi.
 et dem. tales. s. i.
 .i. et. l. si q. i. s. i.
 .i. l. si is cui fund.
 .i. s. titu. i. l. seio. in
 prin.

Aget. actioe
 extessio. et ide est si
 danauerit hrdē li-
 berare cōductore.
 vt. s. loca. si in lege
 .s. fi. .i. de libe. le-
 ga. l. casti. s. actio
 ne ex p. ducto cōse-
 quit vtrūq. vt ne-
 q. mercede p. slet r
 impensam quā in
 culturā fecerat re-
 cipiat. vt. s. s. vsu-
 fruct. l. quoties. s. si
 colono. Accur.

S q funduz.
 fundi. p par
 te sua.

Receptū est.
 cōi r reglari iure.
 ad qd est. s. q. mo.
 pi. vel hy. sol. si cō-
 sensit. s. fi. .i. q. po. i
 pig. ha. l. iij. s. fi. et
 C. cōi diu. l. iij.

Generali. te fe
 licē. et de ter-
 tia persona trāsit
 ad scōam r ex his
 s. bis ouī dubita-
 tio. s. fm. R. sunt
 s. ba adulationis.
i Expedit. per
 hoc etiaz apparet
 consilium esse.

Nichil. ppo
 ni. imo videtur q
 sic. vt. s. de leg. i. l.
 r hoc mō. r. let co
 modo. sed hic diri-
 git sermonem ad
 onerātū r sic sunt
 blādicia. ibi ad he-
 redem r sic pbabi-
 lis fiducia nō de-
 bet ipsum fallere.
 vt et. s. de lega. ij. vnum ex familia. s. fina.

Cōditioe sub q legatū diui
 diū d. r. resolui i. pleta p pte. le-
 gatū pro parte resoluit. Bar.
U vsufruct. I. able.
Legar. eēt donec ei toti
 dor. satisficeret. cū ei heres. p
 sua pte satisfidisset. q. ius reli-
 qui sat. nō darēt. tū p ea parte
 vsufructū fūdi desinere habe-
 re mulierē labeo ait. idē fieri
 r si p mulierē mora fieret. q. mi-
 nus satis accipet. Colono
 suo dñs vsufructū fūdi quē is
 colebat legauerat. aget. colo-
 nus cū herede. ita vt iudex co-
 gat heredē ex locatiōis actio-
 ne cum liberare.

Diuisio facta cum p. p. ieta
 rio nō p. iudicat fructuario. B.
S q fūdū tecū Sabi.
I cōez hēbat vsufructū fū-
 di. vxori legauerat. post mortē
 ei. r heres tecū arbitriū cōi diui-
 diūdo petierat. Blesius ait tre-
 batū rñdisse. si arbit. regiōib.
 cert. fūdū diuisisset. ei. p. tis q
 tibi obtigerit. vsufructū mu-
 lieri nulla ex pte debet. s. ei.
 q heredi obtigisset toti. vsu-
 fructū eam habiturā. ego hoc
 falsum puto. nā cum ante arbi-
 triū cōi diuidūdo p. i. c. p. in-
 diuiso ex parte dimidia toti
 fundi vsufruct. mulieris fuis-
 set. non potuisse arbitriū inter
 alios indicādo alteri. ius mu-
 tare. qd etiā receptū est.

Cerba adulationis ad hono
 ratū directa nō inducūt dispo-
 sitionem. Bar. S. ceuola.

Generali capite pposito
 qdā in testō suo ita adie-
 cit. felici quē libez eē iussi. vsū-
 fructū fūdi vestiam lego. cum
 p. p. ietate puto te felice. cōse-
 cuturū si nō p. rderis cū h. r. de

I nstituit. scilicet mater.
Et matri. sue scilicet testatrici.
Bonoz meoz. s. omniū. nisi excedat dodrantē. vt. s.
 de vsufru. l. omniū. s. sit arg. contra. i. co. vxori mee.
Ex his viuet. hinc outur questio.

Propietas
 esset. hec respōsio
 est vera considera-
 ta sola natura vsu-
 fructus.
Claudius. s.
 corrigēs p. dictam
 sententiā. r. inspi-
 ciēs ipsam substi-
 tutionē factam in
 vsufructu.

Inter eos. si-
 lios r filios here-
 des s. tātū fm nu-
 merū liberorū su-
 perfluit. r hoc ex
 illis s. bis. scilicet
 ita vt post obitum
 eius r. c.

Eo mag. nō
 credit hoc clau-
 dius.

Scripti. m-
 de iā facta substi-
 tutio in vsufructu
 supflua foret si cō-
 luter. i. cōsolidatio-
 nis modo ad he-
 redē filiorū r here-
 des vsufructus p-
 ueniret.

Omnium re-
 rum. hic ouī p. i-
 ma questio.

Salinax. hic
 ouī alia q. stio.

Mercis cau-
 sa. si habes nō be-
 ne. vel si deest. non
 idē est. quia respō-
 sio sic certa est vt.
 venalia non veni-
 ant in legato. vel
 que ad temp. ibi
 sunt. vt hic. et. i. p. r-
 ximo responso. et
 s. de leg. ij. l. gar. r
 s. de lega. iij. l. vxo-
 rem. s. legauerat.
 et. l. si fundum. r. l.
 questitū. et. l. si cho-
 rus. s. i. et. l. si ita.
 et. l. p. r. d. i. s. p. rto-
 tā. l. et. l. cum que-
 ritur. s. lana. et. i.
 de auro et argen-
 le. l. si vxori. s. i. et

Omnium re-
 rum. hic ouī p. i-
 ma questio.

Salinax. hic
 ouī alia q. stio.

Mercis cau-
 sa. si habes nō be-
 ne. vel si deest. non
 idē est. quia respō-
 sio sic certa est vt.
 venalia non veni-
 ant in legato. vel
 que ad temp. ibi
 sunt. vt hic. et. i. p. r-
 ximo responso. et
 s. de leg. ij. l. gar. r
 s. de lega. iij. l. vxo-
 rem. s. legauerat.
 et. l. si fundum. r. l.
 questitū. et. l. si cho-
 rus. s. i. et. l. si ita.
 et. l. p. r. d. i. s. p. rto-
 tā. l. et. l. cum que-
 ritur. s. lana. et. i.
 de auro et argen-
 le. l. si vxori. s. i. et

Legatū g. n. alit. merces rve
 nalia nō p. hēdit. r p. s. e. quē
 p. sp. ale. g. n. ale. restringit. Bar.

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

Vxori vsufructū dom. r oiz
 rez. q in his domib. erāt. ex ce-
 pro argēto legauerat. Itē vsū-
 fructū fūdoz r salinax. q. stitū
 est an lane cuiusq. color. mer-
 cis causa. parate. itez purpure
 q in domib. erāt vsufruct. ei
 debeat. rñdi. excepto argēto r
 his q mercis cā cōparata sūt
 ceteroz oim vsufructū legata-
 riā h. rē. Idē q. stit cū in sal-
 nis quarū vsufructus legatus
 eēt salis iuet. sit nō minus
 modus. an ad vxorez ex causa

a **U**enalia. f. mercis loco. vt. s. pri. m. cum suis cocot.
b **A**mpli fuerit. i. si ampli collegit ex fructib' q' sint
quadringenti aurei rationibus heredu inferatur. Accur.
c **D**eclarare. et sic videt recessum a capite prioru. Ac.
d **L**uci' tici'. de s'bo ad s'bu. s. de usufruc. tici' test'o.
e **R**atio habea
tur. p rata usufru.
si postea expen
dar: vel pius sed
oblit' no'ret' n'uit:
agit nego. gest. vt
s. de usufru. si ab
sente: sed hic excep
tione doli et offi
cio iudicis consu
litur. Accur.
f **E**t filiu. in q' r
ta instituit. vt. i. di
ct. Accur.
g **L**egauit. i. p
legauit. Accur.
h **U**n. pro vt.
i **M**anifestiss
me. q' forte no' dif
ficiat. pbabit si les
ga'di cam diliget
ter inspicias. vt. s.
u. i. l. libro. s. filius.
R. pbat q' s'm. l. p.
coipo q' rarium
no' pbat. itez facit
C. de usufruc. am
biguitatem.
k **F**idei comi
sit. feta testam' si
non habes in ter.
Accur.
l **H**aberet. pre
dia dico efficietia
redditu' r. Accur.
m **P**ertineat. di
cta reliq'. r pot' dici
q' hic filiu' habuit
usufructu'. r s'm
hoc die reliq'. i. fru
ctus perceptant
p'fides q' ia' cucur
rerut. p'edetes aut
suo iure p'cipit r
nulla p'fionem. p
eis epiget a colo
nis qm' cu' eis no'
p'rauit. vt. s. u. i. l.
singulos. in fi. r. s.
si usufruc. pe. vt
frui. s. si post li. et
de usufruc. l. defu
cta. r. s. q. mo. vfu
ruc. amit. l. si vfu
ruc. et s'm hoc nu
chil est contra. po
test' dici r aliter q'
p toto anno q' de
cessit habeat: l. in primo m'fe anni decessit filius. r sic est

contra. s. de usufruc. si opas. r. l. adhuc. s. si opas. vel dices
s'm. R. q' fuit annuu' legatu' cui' legatu' dies cessit in initio
cuiusq' anni: r debet in solidum annuu'. l. decessit. rit anno
no' cop'eto. vt. s. ti. i. l. in singulos. r. l. a vobis. et q' hic di
cit vt usufruc. haberet. r. fructus vel redditus. at in p'ra
rijs est usufru. vel
etiaz si est hic vfu
ruc. potest dici q'
habeat itegru' an
nuu' s'm distinctio
nem qua' no' s. de
usufru. l. adhuc. s.
si opas. in fi. s. r.
s. ti. i. l. a vobis.
n **L**egauerat. i.
p'legauerat.
o **A**n pecunie.
scilz tertia q' tertia
pecunie effecta e:
id est effici vt redi
gi pot' reb' diuisis
debet etenim fieri
tres partes de to
ta h'f'itate. r estia
tio tertia bz dari.
p **R**erū. como
da diuisione reci
pietiu'. ceteru' par
tiz legatarij r par
tim iudicis arbi
trio comittitur. vt
s. de leg. i. l. no' am
plius. s. fi. r. l. seq.
q **E**stimatois.
i pecunia aut etia
in certa re. p oib':
si hoc voluit h'f'is:
vt. s. de leg. i. l. p't. r
l. pe. r sic no. q' hic
liberatur soluendo
estimatioe etiaz
eius q' legatu' est.
sic. s. de lega. i. l. si
domus. s. q' p'fitef.
r. s. seq. r. i. de aur.
r ar. lega. l. i. s. fi. et
l. cum certum.
r **I**te q'situ'. cōti
nua p'cedētib' r
no' habet q'dā. s.
s **M**ouētib'. scz
reb'. alid si p' capi
te tributū debeat.
Accur.
t **P**restāda. q' h
q' tributa q' ex re
dant de fructibus
prestatur. vt. C. de
an. r. tribu. l. i. r. i. j.
R. et no. s. eo. quer
ro. estimabitur ers
go q' to minus va
let. ppter onus tri
buti: nā si d'us non petet nisi ab herede q' possidet. vt. C.

buti: nā si d'us non petet nisi ab herede q' possidet. vt. C.

line cē. vel reli. L. omnes. et sic fructuarius soluet tātō mī-

S nus accipiēdo. vt. C. de col. bo. l. dotis. r. i. eo. l. fina.

S Empronio. is. scilicet sempromius.

b Domo. forsitā spaciōsa. Accur.

c Non debeatur. scilicet sempromio habitatio et simi-

liter heredi cui est

domus prelega-

ta: ideo quia pcur-

sus fit inter eos: si

cut solet fieri cum

alij fundus et alij

usufructus lega-

tur. vt. s. e. l. si alij.

et cum alij vsus r

alij fructus lega-

tur. quando cōcur-

runt in vsu. vt. s.

de usufruc. l. si alij.

r. facit. i. s. i. r. s. fi.

et. s. titu. i. l. scio. s.

medico. r. s. fina. r.

q̄sibi no.

d Ex his. facit

s. in prin. huius le-

gis. et. s. ti. i. l. scio.

s. medico. et. s. fi.

e Codicill. ita

scripsit. scilicet tes-

tatrix finō est in

textu.

f Patiamini. o

ros heredes. Ac.

g Fructus. qui

forte ex parte do-

mus poterat per-

cipi vel hōto seu

alio loco quo vte-

bantur in domo li-

berti. Accur.

h Patiebatur.

facit. s. in prin. hu-

ius legis. et. s. i. et

s. ti. i. l. scio. s. me-

dico. et. s. fina. r. s.

titu. i. si tibi. et. l. q̄

marco. s. luctio.

i Codicill. ma-

numisi. als

manumisurus: r

als manumisero.

als manumissum

Accur.

k Ab his. id est

ex his. id est pri-

mo q̄ alij decesse-

runt. et ex hoc out

pela q̄lio. Accur.

l Hoc ampli.

per hec verba r in

fundo videtur res-

petere legatum. vt

s. de lega. iij. l. si sic

Accursius.

m In domo. dari volo. Accursius.

Legato ḡali habitatiōis
vel usufructi nō derogat p le-
gatu p̄prietatis. Bar. Idē.

Sempromio ea q̄ viuus
prestabam dari volo: is
etiam habitabat in testatoris

domo q̄ vni. ex heredib⁹ ple-

gata erat: q̄sitū est an habita-

tio quoq; debeat: respondi

nichil proponi cur nō debeat

tur. Et his⁹ verbis testamēti

libertis meis q̄b⁹ noiatim ni-

chil reliqui que viuus p̄stabā

dari volo. Quēsitū est an liber-

tis qui cū patrono suo in diez

mortis habitabant etiam ha-

bitatio relicta videatur: respō

di videri.

Si heres grauaf aliqd̄ pa-

ti intelligitur grauatus vt pa-

tatur eo modo quo patieba-

tur defunctus. h. d. Bar.

Codicillis ita scripsit: negi-

dium ticiūm dionem libertos

meos senes et infirmos peto

vt in locis in quib⁹ nūc degūt

senescere patiamini: quero an

hoc capite liberti sup̄scripti

ex fideicomisso fructus loco-

rū in q̄b⁹ morantur recipere de-

beat: cum alia que eis speciali-

ter legata sunt sine p̄trouersia

consecuti sunt: Respōdi ver-

bis que proponerētur id peti-

tū: vt ad eum modū paterētur

heredes ibi eos esse: ad quem

modum ipsa patiebatur.

Fideicommissus relictū post

mortē oim ab vltimo decedē-

te videt esse relictū. h. d. et est

notabilis casus. Bar. Idem.

Codicillis fideicommissa

in hec p̄ba dedit: liber-

tis libertabusq; meis et quos

in codicillis manumisi: fundū

vbi me humari volui dari vo-

lo vt qui ab his⁹ decesserit por-

tio eius reliquis accrescat: ita

vt ad nouissimuz p̄tineat: post

cuius nouissimi decessum ad

rēpublicā arelatensiu p̄tinere

volō: hoc amplius libertis li-

bertabusq; meis habitatiōes

in domo q̄ diu viuent et pa-

cie r trophemie dietas omēs

quib⁹ vti q̄sq; consuevit habi-

ter: quā domū post mortem eo-

rū ad rēpublicā p̄tinere volo

quēsitū est reipublice fideico-

missum vtrū ab herede an a li-

bertis datū sit: Respōdi fm

ea q̄ pponerētur posse ita ver-

ba accipi: vt eius legatarij qui

nouissimus decesserit fideico-

missum videatur. Itē quēsit

defunctis q̄busdam ex liber-

tis q̄b⁹ habitatio relicta erat:

an portioes domū in q̄b⁹ ha-

bitauerāt iam ad rēpublicā

pertineāt: respōdi quoad ali-

quis eorū viuat fideicommiss-

sum reipublice non debere.

Fideicommissus relictū a cu-

ratore quē quis putabat legi-

time datuz: ab herede scripto

debetur. h. d. Bar.

Qui sempromiam ex parte

decima r meuiam ex parte. r.

alūmū ex reliquis partib⁹ insti-

tuerat heredes curatoz: ē alū-

no dedit cum iure facere puta-

ret: et curatoz fidei comisit

ne pateret fundū venire: s; cū

sempromia et meuiam nutricib⁹

suis fruerētur: redditu eius: et

in vna parte testamēti ita adie-

cit. oim volūtate meā fidei he-

redū meozū comitto: q̄sitū est

an tertias partes usufruc. fūdi

nutrices ex fideicomisso pe-

tere possint: q̄uis curatoz: ei

receptus sit quē iure dare nō

ta inutiliter. Accursius.

p Quibusdam. sic loquitur qua- si fuerit plures q̄ duo. sed dic. i. quodam. Accur.

q Non debent. conditio enim pri- mo legato appo- sita sciet in fun- do primo legato: et in habitationis legato repetita cre- ditur. vt. i. de con- ditio. et de mōstra. l. aui. in prin. et. l. libertis. et. s. de le- ga. iij. in repeten- dis. et. s. de condi. insitu. l. cum ser- uis. Item ad leg- gem istaz bene est s. de lega. iij. l. ticia scio. s. scio. et. l. finali. s. filium. Accur.

r Putaret. cuz facere non possit quia non est in ei⁹ potestate. vt insti- tu. de tute. s. per- missum. Itē quia curatoz testamen- to non datur etiaz ab eo qui habet in potestate. vt insti- tu. de cura. s. dantur. Accur.

s Fruerentur. als fructur: scilicet alūm. als fruerentur: s; alūm- nus et curatoz. Accur.

t Si. s; alūno. Accur.

v Receptus. id est datus suc- rit: scilicet talis q̄ nō potest dari. vns de nec videbatur ab eo posse relin- qui: sed tamē alū- no potest relinque- re: vt hic. r. s. de le- ga. i. l. peto. s. mar- ter. et. C. de fidei- commiss. etiam. et s. de lega. i. l. lega-

ta inutiliter. Accursius.

Uterentur. s. pro virilibus partibus. vt. s. de lega. i. l. legata inuoluer. s. fi. et hoc facit enumeratio psonaru facta p prijs nominib' exp'it. vt. s. de statulibe. lita. s. i. et s. de lega. i. l. si heredes. s. fi. et facit. s. de leg. ij. l. lucius. s. lucius. et s. de usufru. accre. l. i. q's ticio. et s. de lega. i. l. feruus tici. s. fi. Ac.

Xor. fuduz. scilz in quo erat villa. et p consensu villam.

Competat. petio.

Copletum. s. demu. sic. i. quando die. ce. l. si dies. et s. q's dies usufruc. le. ce. l. i. in fi. et s. de p. ob. in illa stipulatioe si a tendis. sed arg. ptra. s. ad vell. l. aliaq. s. fi. et s. si usufru. p. eta. l. si fundus.

Ticho. lega tus. ab eode qui libertatem reliquit.

Sed stichus. lap' errore: quia nesciebat tus suu morte furi. idem error: est istu. de vsuca. s. t' s. is.

Legatarij. i. stichi. Accur.

Statuto. s. decenio inter presentes. et inter absentes. vt. C. de p. scrip. long. tempo ris. l. fina. et istu. de vsucap. in prin.

Acq'serit. iure quasi dñij p pre scrip. longi tempo ris titu. p legato.

Auferri potuisset. quia nodu p'scripserat vel seruaret aditione p' mi testam'nti: et sic fuerit male fidei.

Postint. quasi de euctioe agentis vel q's debeant redimere et p'stare vel salte estimatio nem: vt in re alie.

na legata. vt. s. de lega. iij. l. non dubium. s. i. Accur.

Post morte eor. l. er. l. lucij tici cui fuerat legatus sic pluralis sententia. p singulari ponit. vt. C. de ser. rep. ma. l. si. It' ideo dicit post mouet: q' hoc sibi remanisse credebat qd no est veru: ma' h'z desinat legatu tici: q' p'ede te die scerto decedit. i. viuete stichu. vt. s. de p. et demoi.

potuit aliuo. Respodi fm ea que proponerentur vtiliter fideicomisso voluntate sua pfirmasse. Id' igit' cuiq's dedisse vt et nutrices vna cum aliuo reddito fundi vteretur.

Licet extiterit condicio: tamen expectanda est dies q' superest. h. d. Bar. Idem.

Xor' usufructu ville legauit in quinquenuu a die mortis sue: deinde hec verba adiecit: pacto quinquenuu cuius ei' usufruc. ee desierit tuc eu fundum illis et illis libertis dari volo. quesitum est cuiz vro: intra quinquenuu deceserit: an libertis ppueratis petitto iam: an vero impleto qn quenuo copetatur: quia peracto quinquenuo testator ppueratem legauerat: respondi post copletum quinquenuu fundu ad libertos pertinere.

Qui habetur in re in dubio videtur legare rem respectu iuris qd habet h'z morte firmatur. h. d. Bar. Idem.

Ticho testamento manumisso usufruct' fudi legatus erat: et cum is vti frui delisset fidei hereditator comisit vti cu fundu daret lucio ticio: sed stichus testamento suo eiusde fundi ppuerate nepotib' suis legauit: et heredes stichi ex testamento eius legatarij nepotib' eu fundum tradideru. quesitum est cum nepotes legatarij' ignoraerint conditione fundi supra scripti.

Li. s. i. remanet tñ apud heredes pumi testatoria: vt cetera caduca. vt. C. de cadu. tol. s. sin autē aliquid. ibi q' si in medio re. et isti sunt q' euincunt.

Crederet. ex causa pcedenti qua ignorabat finitam. et ideo al' non legatur' psumit: quasi ad eu legaduz solus hic error induxerit. R. alioquin scis esset: puta si scies p'ara aditio ne legasset: vel al' legaturus esset si scisset. vt. s. de condi. et demo. l. cu taz. le. s. fallaz. et. C. de lega. l. cu alienaz. et sic non obstat tria signata. vt. s. de lega. i. l. si dom'. s. i. et. l. non q'cuq. s. si ex bonis. et de leg. iij. l. q' cocubina. s. si heres. s. et aliter rñderi pot. vt. i. ibi no. sed his obijctis q' et h' p'uctis perfontis legauit. i. ne potib'. et sic videt q' fuisse relictur' etiā si scisset. vt. d. l. cu aliena. sed certe vt hic dicit. R. sol' error eu induxit ad legaduz qz antea habuerat: et qz legatari' ppueratis deceserat: et io al' no legatur' psumit vt dicit. et facit. s. de leg. i. vnu ex. s. si re. et. l. cu p' s. uicis. et. l. si. s. fi. et. s. de sur. et ar. leg. l. conueneru. et. l. ncia. It' facit C. de lega. v. r. et s. de lega. i. quod i reru. s. i.

pti priore testamento datam et plus q' tempore statuto' posse derint an eu fundu sibi acquirierint: respodi fm ea q' ppueretur legatarios sibi acquirisse. Id' igit' si aliq' casu legatarijs auferri potuisset: an repetitioem ab hereditibus stichi eius nepotes habere possunt: respodi supra quidem de acquisitione respodsum est: veru si ex alia causa acquisitione cessasset: videri stichu si post morte eorum quib' ppueritas legata esset testamentu fecisset: potius q' se habere crederet' q' q' onerare heredes veller/legasse.

Qui legat' usufructu oim bonoz suoz intelligit de mobilib' et immobilib'. Bar. Idem.

Xor' mee usufructu lego bonoz meoz vlt' dum filia mea annos impleat xvij. q'stu est an p'dioz ta rusticor' q' vrbanoz et macipiorum et suppellectilis: item qz calendarij usufruc. ad vrozem pertineat: respodi fm ea que ppueretur oia pertinere.

Hec est notabilis lex et ponit multos casus: ideo no summo eam: et vltima questio posita in fine claus est totus legis. Bar. Senola.

Andi trebatiani reddi tus vroz' mee quoad viuet dari volo: qro an possit tutor heredis fundu vedere: et legatario q'stitatem auferre annua qua vnuz paterfamilias

Sol. ibi qñ sola legitima volut filij q' pura debet h're. h' au te oim p'ctate h'nt: sic cop'et' cu usufructu que no h'nt et sic ad aliq' supplemetu no p'nt agere. Vel h' corrigi. vt

C. de iof. rel. l. scimus. s. cu autē. vt in d'ro nota.

Andi dari no dari q'st de manu h'edis singularis.

Legatario. i. vroz' testatoris.

Solui qñq; aliud pro alio p̄t. **P**osse ad quod est. s. de cōtrahen. emptione. l. si. et nota aliud pro alio solui. sic. s. eo. generali. §. penul. et. §. si. et. §. de auro. et argē. lega. l. i. §. si. et. l. cū certum. et. s. de leg. i. non amplius. §. finali.

Habitare. i. in domo que est in fundo. **P**rediu. id est domū predij. **F**actio. i. culpa. vt. s. de lega. i. cū res. r. l. qd ergo si maiorem. §. si he res. et. l. nō qdūq; in prin. Accur.

Differentiā. q; usufructuarius nō de manu heredis annis singulis: s; ipsemet percipit omne comodū nec pōt ab herede vendi in sui preiudiciū. Item nō potest prohiberi habitare cū ois fructus rei ad eū pertineat. vt. s. de usufructu. l. vi. et. l. itē et. l. sed et siquidē. et. l. arbores. r. de vsu et habita. l. si habitatio. §. si. r. l. seq. S; videt huius finis cōtra. §. e. cum ita. et. s. de usufructu. si quis ita. sed dic vt in eis nota. Item facit. s. si fructus peti. l. ij.

Hios. reuertitur. per hoc apparet. p̄prietatem legatam: q; s; reuertit nō possit. **A**d filias e morte vxoris. r. facit. §. de au. et arg. leg. l. species. et. s. de usufru. p̄cul. et. s. de usufr. ea. re. que vsu consu. l. si. Accursius.

Item. perinde. idem si dixit illam cum illa re lego. vt. s. de le. i. nicio. §. nichil. et. l. si q̄s inquilinos. §. si ita. idem si dixit illi aut illi. vt. C. de ver. sig. l. pe. i.

Legasset. possit r. aliter intelligi. vt. s. de positi. l. i. §. que depositi. que est contra. Sclu. vt ibi. item contra. s. de usufru. l. si cui. So. ibi. et facit. s. de usufruc. accrescen. si quisiticio. et. s. cōmo. si vt certo. §. si me. et. §. de ven. in posses. mitem. l. vbi cūq; §. quis.

Qum ita. similiter. id est in singulos annos. alioq; obuiaret. s. quā. di. usufru. lega. ce. l. i. in. i. rñ. vbi dicitur esse differentia in diei cessione legatur simpliciter usufruc. an in annos singulos. vel dic q; perinde est r. scz quia vtrūq; legatum finitur morte legatarij. vt. s. usufru. que ad mo. cau. l. huius §. fina. et. l. idem. vel dic vt dixi

ex locatiōe fundi redigere cōsueuerat: rñdi posse. Itē q̄ro an habitare impune phiberi possit: Rñdi nō esse obstructū heredē ad habitatiōe p̄standā. Itē quero an cōpellēdus sit heres reficere prediū: Rñdi si h̄dis factio minores reditus facti essent: legatariū recte desiderare qd ob rē eā diminutū sit. Itē quero quo distat hoc legatum ab usufructu: Rñ. ex his que supra rñsa essent intelligi differentiā.

Proprietas reuertēda mortuo legatario ad heredē tanq; ipsi relictā sit declaraf. Bar.

Hios heredes. I. dē. Istituit: vxori veste mūdū muliebriē/lanā/linū/ r alias res legauerat: r adiecit: p̄prietatē aut eorū que supra scripta sunt reuertit volo ad filias meas que ex his tūc viuēt. q̄situm est vtrū usufru. an p̄prietas earū rerū data sit: Rñ. p̄prietatē videri legatā. Alpi.

Item lego: peridē est ac si ita illi et illi legasset.

Legatū annuū p̄pria manu percipi debet ad instar vsu fructus si verba congruunt. Bartolus. Iabolenus.

s. de usufru. si quis ita. et sic non obstat. s. e. fundi. item facit. s. e. l. patrimonij. et. s. n. i. l. in singulos. Accur.

In fructu. colono. qui nūmis colit qui proprie colonus dicitur non autem paritari. vt. s. loca. l. si mercator. §. vis maior. paritarius ergo teneret si non suo tempore colligit: vt in e. n. u. l. si merces. §. conductor. Sed quid si ille qui nūmis colit i vltimo mense locatiōis colligit immaturus: vt dominus nō habeat maturos? Rñ. tenetur. vt. s. loca. et hec distinctio. §. cum fundū. Accursius.

Qum ita legatū esset: fructus annuos fundi coloniani publico meuo do lego: p̄inde putat accipiendū eē laqueo: ac si usufru. fundi similis esset legatū: q; hec mēs fuisse testatoris videatur. Idem.

In fructu id esse intelligitur qd ad vsu hōis inductū est. Neq; esū maturitas naturalis hic spectada ē: sed id tēpus quo magis colonus dominove eum fructū tollere expedit. itaq; cū olea imatura plus habeat redditū q̄ si matura legatur: non pōt videri si immatura legatā est in fructu non esse. Tenul.

Multū interest vtrū bonorum quis an rerum tertie partis vsu fructū legauerit. nā si bonorū vsu fructus legabif: etiā es alienū et bonis deducet: r qd i actiōib; erit cōputabif. at si certarum rerum vsufr. legatus erit: non idem obseruabitur.

De seruitute legata vrbana r rustica. Al. l. ij.

Si domus vna sustineat actū fuitutis habētis cām cōtinuā r permanentē: r alienetur in dubio seruitus videtur imposita. h. d. Bar. Paulus.

se. et fm hoc quod dicit at si certarum: mutat casum. vel certarum. i. certe quote. i. tertie hereditatis. et erit aliud qua diuiduntur onera vt dixi. Alij habent nichil interest: et tunc id est nichil interesse videtur bonorum an rerum. f. certarum. sed tamen interest: nā si id est quia si bonorum r. vel fm eandem nichil interest tertie partis bonorum an tertie partis rerum mearum simpliciter: nam vtrobiq; es alienum deducitur. secus si certarum rerum. vt in si. et facit ad. l. i. ad treb. l. mam. q. §. fina. et. l. seq. et etiam se. et de verbo. signi. bonorum. et. s. de le. i. non amplius. §. fina. et. l. se. et. s. e. generali. §. fina. et. §. pe. et. s. de usufru. quotiens. §. si. vbi etiam alia differentia est leges omnium bonorum: an certarum rerum.

De seruitute legata vrbana et rustica. Et quere in his vt in usufru. que sus. §. si. l. in rubrica. Accur.

plus habeat redditus. i. plus humoris: non tamen ita fami r bonu: vnde teneretur. l. aquil. qui taliter in alieno damnum daret. vt. s. ad. l. aquil. si seruus seruam. §. si oliuam. et facit. s. de usufr. si absente. §. si. Ac. n. Legata. alio lecta.

Multum interest. alio est in littera vt py. multum interesse. r tūc dic rerum. f. certarum: et est plana vel fm eandem litteram dic bonorū an rerū tertie partis sub vocabulo hereditatis nō bonorum: nam p̄prio mo deducitur es alienum. secundo diuiditur. vñ nota. s. de leg. ij. si quis seruum. §. si. et. l.

se. et fm hoc quod dicit at si certarum: mutat casum. vel certarum. i. certe quote. i. tertie hereditatis. et erit aliud qua diuiduntur onera vt dixi. Alij habent nichil interest: et tunc id est nichil interesse videtur bonorum an rerum. f. certarum. sed tamen interest: nā si id est quia si bonorum r. vel fm eandem nichil interest tertie partis bonorum an tertie partis rerum mearum simpliciter: nam vtrobiq; es alienum deducitur. secus si certarum rerum. vt in si. et facit ad. l. i. ad treb. l. mam. q. §. fina. et. l. seq. et etiam se. et de verbo. signi. bonorum. et. s. de le. i. non amplius. §. fina. et. l. se. et. s. e. generali. §. fina. et. §. pe. et. s. de usufru. quotiens. §. si. vbi etiam alia differentia est leges omnium bonorum: an certarum rerum.

Uti duas. in edificatum. id est super edificatum esset. Accur. l. 1. de ser. l. 1. p. pte. 7. §. cōia p̄dio. si q̄s duas. §. i. sed ad certā p̄t. vt. §. de ser. ad certā. 7. §. de ser. rust. p̄. l. certo.

Quidi. naci. te. Accur. **N**otat. eē. ve. rā. qd̄. dictū. est. nō. corrigendo. sed. de. terminando. **N**e. hoc. q. d. an. ideo. verū. sit. **S**i. i. quia. **I**mposita. in. vltimā. volū. tate. se. cūs. si. iteri. uos. si. ue. remanet. domo. vti. uis. quia. sua. res. sibi. nō. seruit. vt. §. si. usufruc. pe. l. vi. frui. vel. enaz. si. alijs. tradat. si. mul. si. aut. success. iue. diuersis. tē. po. rib. p̄t. tunc. vt. §. cōia. p̄dio. l. si. quis. duas. 7. l. seq. 7. l. si. cum. duas.

Uti duas tabernas coniunctas habebat / eas singlas duobus legauit: quesitū est si qd̄ ex superiore taberna in inferiorē in edificatū ē: ceterum inferiori oneri ferēdo i superioris taberne loco p̄tineretur. r̄. r̄. r̄. fuit ut ipositā videri. Julia nus notat videamus ne hoc ita verū sit / si aut noiatim hec seruit iposita est: aut ita legata datum est: tabernā meā vt nunc est do lego. **M**arcel.

Undū cōem habētib? legari p̄t? via: cum et cōis seruus recte viā stipulatur? 7 cū duo ei cui qd̄ ipse viā stipulat? fuerit h̄des extiterit: nō corūpitur? stipulatio.

Ut valeat legatū viē req̄rit vt legatari? tpe mortis testatoris rep̄at dñs p̄dij dominātis in totū vere vel ficte: als legatū extinguit. h. d. **W**ar. **I** dē

Si fūdū meū 7 ad eū viā p̄ aliū fūdū: 7 eū dē fūdū sine via ticio? legasset: si vterq; fūdū vēdicasset sine via legato fundum cessurū: quia neq; acq̄r? p̄ partē seruit? possit: 7 si p̄t? meū? fūdū vēdicaret altero? delibēratē: posse dubitari an si postea

Datū. i. relic. tū. qd̄. semp. p̄su. mit. nisi. h̄rum. sit. liq̄dus. vt. §. in. pu. hui? legis. et. facit. §. si. i. l. dñas. §. i. 7. §. si. serui. vendi. l. testatir.

Undū. lega. ri. f. duob?.

Pōt. sed. cōs. tra. si. duo. domini. legē. distiguit. an. adeat. hereditas. vtriusq; simul: et. valet. als. nō. sed. si. duo. p̄miserit. etiā. diuersis. t̄pib?. va. let. post. vltimā. cō. cessionē. vt. §. cōia. p̄dio. l. si. in. fi.

Stipulare. f. cōcordat. ad. scōm. et. tertius. casum. §. de. serui. v̄ba. p̄dio. si. vnus. ex. socijs. §. i. et. §. fina. Accur.

Non. corūpitur. l. 3. p. parte. ab. initio. cōstitui. nō. potest: tamē. p. partes. retinetur. vt. 7. §. de. ver. ob. plurib?. §. i. 7. §. de. ser. l. vt. pomum. §. si. 7. l. pro. parte. 7. l. vic. et. sic. non. viciat. l. 3. venerit. in. eum. casum. a. quo. incipere. nō. potest.

Si. fundum. ad. eum. f. fundum.

Et. eundem. quem. meū. legauerat.

Ticio. et. sic. pro. virili. sunt. legatarij. vt. §. de. lega. i. si. pluribus. §. finatē.

Neque. acquiri. f. sic. ne. du. aliter. R. 7. dic. p. parte. f. in. certa. vt. §. de. ser. l. p. pte. 7. §. cōia. p̄dio. si. q̄s. duas. §. i. sed. ad. certā. p̄t. vt. §. de. ser. ad. certā. 7. §. de. ser. rust. p̄. l. certo.

Altero. ticio. **A**n. si. postea. i. post. mortē. añ. aditā. hereditatē. R. q̄n. dies. legate. seruit. tuti. cedit: vt. iā. di. cam. Accur.

Omississet. i. repudiasset. lega. tum. Accur.

Videbatur. f. vt. vie. legatum. sit. saluum.

Uti. pure. per. fundū. retentum.

Pēdēte. ea. f. p̄ditiōe. sub. q̄. fun. dus. tot? vel. p. par. te. fuit. legatus.

Legati. dies. sc̄y. qd̄. est. adita. hereditate.

Ut. r̄. r̄. r̄. est. sc̄y. interire. simile. legatū. vt. subijct.

De. cessisset. f. testator: ex. quo. vi. det. q̄. vie. legatum. cedit. a. morte. te. statoris: est. t̄. ar. §. §. cōia. p̄dio. l. si. 7. §. quē. admō. ser. amit. si. partē. §. si. 7. §. eo. l. si. f. in. ser. uitatib? p̄sonali. bus. certus. est. cas. cedere. ab. adita. he. reditate. vt. §. quā. do. dies. leg. ce. l. ij. 7. §. de. cadu. tollen. §. in. nouissi. mo. Accur.

Solid? i. soli. do. fundo. via. vēdi. ca. f. ponit. enim. ca. sum. p. casu. vt. et. als. ille. lib̄rati. do. na. f. vel. ille. lib̄rta. ti. vendicat. i. liber. tas. illi. dat. aut. vē. dicat. sic. 7. ille. se. i. lib̄rta. tē. vēdicat. i. sibi. lib̄rta. tē. defendit. R. sic. et. dauid. in. conuertendo. dominus. 7. c. id. est. dñm. 7. C. de. fideicō. l. eam. quā. 7. facit. §. l. propi. 7. qd̄. ibi. no.

Si. qui. eo. iure. f. legati.

Eum. f. parietem. Accur.

Tatū. i. sine. domibus. secus. est. in. tigno. protēto. vt. §. de. serui. v̄ba. p̄dio. l. binas. Accur.

Posse. iure. seruitutis.

Immisum. habere. sub. vel. habere. iure. seruitutis.

Nā. qd̄. bene. dico. non. posse. agi. q̄n. nō. sit. iure. immis. sum: q̄. iure. habet. qd̄. iure. cōi. habet. ar. §. p. loc. l. merito.

Sumēd? est. si. iter. vos. sit. discordia: nā. quia. cōi. iure.

Sumēd? est. si. iter. vos. sit. discordia: nā. quia. cōi. iure.

hoc habetur ideo actione de comunione de ea agi pot. scz actione comuni diui. vt. s. de serui. vba. p. d. i. in re comuni. r. facit. s. de da. infec. l. inter quos.

Et si maxime. qd maxime videbatur facere vt hoc legatum valeret. Accursius.

Legatū no. duo necessaria seruo vt legatū seruo va valeat par. Item q talis sit res legata que possit legari ei liberto: vt hic. et. s. de lega. ij. debitor. s. si. et. de lega. i. si michi. s. regla. qz vnum qz h deficit qz ei libo ad fūdū nō suum nō posset ei seruit' legari. vt s. cōta p. d. i. l. nō valet legatum: vt hic dicit.

Et si maxime testamen ti factio cum seruis alienis ex psona dominor' est: ea tū q' seruis relinquuntur ita valet si factis liberis relicta possent valere: sic ad funduz dñi' via seruo frustra legatur.

Ex q'itate rei legatę r psonę legatarij psumit' legatū seruitutis magis factū p'p'latio nē psonę qz rei. Bar. Idem.

Pater filie domū hereditaria ius trāseūdi p'stari' voluit: si filia domū suaz habitet viro qz ei' trāseūdi ius p'stabitur: alioqn filie p'stari nō videbitur. q' si qz nō vsqm trāseūdi p'sone datū/ s'z legatū seruitutis esse plenū intelligat: tā tūde iur' ad h' dē qz trāsmittet: qd h'ic nequaqs admittendū est: ne qd affectu filie datum est/ hoc et ad exteros ei' h' d' es trāsmire videat. Pau.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

Am a plurib' heredit' instituit' via legata est: qz pte non recipit: singuli h' d' es insolidū pueniuntur: qz r vno' ex h' d' ib' adeūte v'edicari p't.

missa s. penul. et de lega. ij. cum filius s. variis. Accur. p. Anno. no. sic. s. de test. tu. si nemo. r. s. de bo. li. etiam. s. vt patronus. Itē no. hic cedere diem legatę seruitut' ab adita hereditate. vt no. s. eo. si fundus. in fi.

De dote plegata. Itē pte nichil opaf hic vel hoc toto titulo sicut r est dicit' p'elecno. vt C. de emen. iust. codi. l. i. et est signu ra epilēsis vel tōtologia fm Ro. dōtis relicti qd ante sue dōtis ip's capitar plegatū vocat' sicut coheredi relicti qd ante vel est suā pte h'eat plegatū sic appellatur.

De dote plegata. Li. iij. Dōtis legatū cōtinet id qd actio de dote originalit' cōtinet: et exceptio q' ex pacto ori' ret' tollit etiā dilationē legalit': exceptionē vero peremptoria que a lege inducitur tale legatum nō perimit. Bar. v. l. p. i. a.

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

Am dos plegatur' ve rū est id dōtis' plegatōni inesse quod actio ni de dote inerat' r iō

profecto stabit etis nunc: ut hic. r. in aut. de nup. §. distra-

hatur. als aut. i. sine pacto speciali marie facto diuotio

ppf libero dotis p ditione nequas fieret deterior: vt supe-

riores leges ostendit. r. facit. §. de pac. dota. inter socerū. p

totā legē. r. l. si p. §. i. r. C. de pac. con. l. iij. r. l. si cōuenerit.

2 **R**epresentatiōis. r. iō valet legatū q̄si hac p̄spe

ca rōne singlar. b **Q**uāuis. id est quia. vel ppue.

c **P**restaret. scz als si nō foret p̄legata. R.

d **E**st illud. s. comodū vxoris ex legato viri: quia si

donauit vir vxori p̄firmat morte ta-

cite ac si legaret: r. hoc p̄senatus con-

sul. etiam vt heres nō reuocet nisi vir penituerit. vt. §. d

dona. inter vir. et vxor. cum hic sta-

tus. multomagis ergo expresse reticrum vxori valet.

gata eē representatiōis. q̄uisb

ānuā die dos p̄staretur. Est r

illud q̄ ob res donatas hodie

post senatuscōsultum nulla sit

exactio: si mōvolūtate nō mu-

tauit testator: impēse autē mī

nuūt dotē ip̄o iure. sed q̄d diri

mus ip̄o iure dotē impēsis mi

nui. non ad singula corpora

sed ad vniuersitatemb erit re-

ferendum.

Dotis legatum extinguitur si postea dos mulieri recte soluat vel res dotales itereat: vel si ab initio dos p̄fecte cōstituta nō fuit: sicut cū legat corp̄ q̄b in rerū natura nō est. Bar.

nem habebit. nā r si q̄s ita le-

gauerit cētū que in archa ha-

beo: aut que ille apud me de-

posuit: si nulla sint nichil de-

beni cōstat: quia nulla corpo-

ra sunt.

Si q̄s vxori fundū ticianū legauerit his p̄bis: is em̄ fūd

ppf illaz ad me puenit oīmo-

do fundū debebit: nā q̄cqd de

mōstrate rei adicitur / satis de

monstrare frustra est.

Socero p̄legāte nurui ius actionis ad dotez repetendā nō p̄t agere nurus p̄tra mari

tū: secus si legauerit ei dotale pecuniā ab heredibus suis. et quouis ipsowz siue nuru siue marito agere contra heredes debet interponi cautio de indēnitate. h. d.

cl. sic.

Si socer nurui siue dotē prelegauerit: siquidem ius actionis de dote voluit p̄legare: nullius momēti esse legatū: quippe nupta est: sed si voluerit eam recipere dotale pecuniā inq̄rtile erit legatum:

sunt similit̄. h. em̄ dicā cētū q̄ in dotē habui. vel q̄ ad me

puenerūt. p̄stātū pono sic eē: r ita valet vt dictuz est. Alij

vt. R. dicat hīc eū errasse: r hoc p̄bati d̄zals in dubio p̄su

mebat q̄ magis aio designandi q̄titate q̄ ad certoz r̄u-

moz corp̄ se retulit: r sic valere legatum nō obstatē falsa

demōstratiōe h̄ nulla deposita sunt. vt. d. l. l. l. §. q̄d q̄s. i

pn. r. iō p̄di. r demō. demōstratio. r. l. cū tale. §. falsa. r. C.

de fal. cau. l. i. itē facit. §. de h̄. emp. l. h̄c vēditto. §. pe.

Si quis. nullo errore lapsus.

Omnimodo. etiam si aliunde obuenit.

Demōstrare. s. ad plus demōstrādū. q. d. satis appa

ret eū voluisse deberi p̄ h̄c p̄ba. is em̄ r. et nō oportet q̄

adiciat plus. r. nō q̄ manifesta nō indigēt demōstratiōe: Manife

ne vel probatione. sic. §. qui satisfā. cog. si vero §. qui pro sha. p̄ba

rei. r. facit. §. de condi. r demon. quibus diebus. §. qui do-

tiōe nō tale. r. l. cum tale. §. falsa. r. no. §. p̄i. §. Accur.

idigēt.

Si socer. als. l. als. §. celsus.

Actionis. s. vt actionem ex stipulatu pro dote inten-

deret contra maritum.

Nupta est. bona ratio. vt. C. si dos constan. ma. l. i

Legatū. r. iō p̄tra maritū nō ager tūc: s̄ §. soceri here

des. vt. §. fo. ma. l. i. p̄stāte. §. i. r. l. si marito. §. cū p̄i. §. 30.

§. iij

sed donatio causa mortis constante matrimonio non valet. vt. s. de dona. inter virū et vxor. l. mortis. in prin. que est cōtra. sed illa magis accedit donationi inter vivos q̄ nou valet q̄ legatio. ad quod est. s. eo. ti. l. cum hic status. s. oratio. et cō legatū dotis magis alij legato q̄ donatio ni accedit.

a **C** Si tñ hec. s. g. nurus.

b **C** Iudicio. sed si nō habuit coheredes nec est socer hereditas adita nunq̄d nur̄ p̄t intēdere hypōthe carā etiā cōstante matrimonio. de p̄sonali constat. vt dixim⁹. I. eo. pater. et. l. antepe. s. subuenit ei ex generali regula. vt. s. de iure do. si is. s. i.

c **C** Utili actione.

.i. utli iudicio fa. her. vel actioe i factū. vt no. s. fa. her. c. si filia. l. si maritus. Accursius.

d **C** Ut bis. ad qd̄ est. s. de le. l. h. mōt.

s. cum pater. et de iu. do. l. cū pater. et C. de rei vxor. ac. s. sciendū. Itē videt̄ contra huic. l. j. de le. p̄f. s. j. si si nurus. sed non ob. vt dicit se. s. illius. l. s. sed et cum.

e **C** Defensū iri.

facit. s. fa. her. si filia. in prin. et. s. i. et. s. pe. et. s. de p̄di. indebi. frater a fratre. et. I. eo. pater. Accursius.

f **C** Per contrarium. nam. s. nurui. hic filio legat. et facit I. eo. pater. in prin.

g **C** Nō posse. s. vxorē nisi in subsidiū. vt. I. eo. pater. i. fi.

h **C** Cum filium exheredatum.

i **C** Ocinū. cui directo libertas a testatore relinquitur. vt in sti. de sin. reb. p̄ fideicō. reli. s. libertas.

k **C** Possē conueniri. immo videtur e contra ipsum non posse sed heredem posse. vt. C. an seruus ex suo facto. l. ij. So. fm. Ro. non conuenitur ocinus libertus sed heres ab initio vt ibi. sed inspecto exitu conuenitur ocinus et non heres. vt hic. nam heres conuentus de peculio cōiunctus et exactus recuperat a liberto et sic per medium libertus uenit. vt als. C. de vsu. rei iudi. l. fi. in fi. nec i pl⁹ tenetur q̄ a liberto recuperare potest. unde liberatur cedendo actiones. vt. s. de pec. quod debetur. in fi. et ad hanc mentē applicabar hanc litteram. Alij dicunt teneri liberum in subsidium quia heres non est soluendo. Tu dic q̄ hic est directo libertas relicta. ibi per fideicommissum quod pater q̄ dicit ocinus. vt in sti. de sing. re. p̄ fideicō. s. libertas. sed que est diuersitatis ratio no. in. l. cōtraria. et eodē mō rñ. ad. l. j. de pecu. leg. l. si suo ma. et. s. q̄n acti. de

si tamē hec⁹ dotem recepit: nichilomin⁹ marit⁹ dotis p̄secutionē habebit: siue heres institutus esset/ familie heriscun de iudicio: siue nō/ utli actio ne. ego puto qm̄ non hoc voluit socer vt bis⁹ dotē h̄s p̄stet mulierē agentē ex testō ca uere debere defensū iri here dem aduersus maritū: ergo et maritus idem debet cauere aduersus mulierem defensum iri si prior agat.

C Contra filiū exheredatum nō pōt agere vxor: p̄ dote: sed ipse filius agit cōtra heredes institutos: p̄stata cautioe de indēnitate. hoc dicit.

C Per cōtrariū ap̄d iulianū lib. xxxvij. querit. si socer filio suo exheredato dotē nur⁹ legasset: et ait agi qdē cū marito exheredato d̄ dote nō posse. verūtāmē ipm̄ dotem persecuturū ex cā legatū: sed nō als eū legatum cōsecuturū q̄ si cauerit heredes aduersus mulierē

pecu. est an. l. i. s. item heres. et. s. de tribur. qd̄ in heredē s. si seruo. nam in predictis legib⁹ per fideicommissū fuit relicta libertas. p̄ia enī so. non placet: q̄ sic nō esset alio in ocino liberto: q̄ in eo cui est dos p̄legata: q̄ et ibi cō uenit heres ab initio: s. recuperat a filio: at hic uult eē dif

defensum iri. et differētiā facit inter eum⁹ cui dos p̄legata est: et ocinū⁹ libertū cui peculium legatum est: nāq̄ cum de peculio posse cōueniri ait/ heredē nō posse: quia peculium desijt penes se habere. at dotis actio nichilomin⁹ competit: et si dotem desierit habere.

C Idē iulian⁹ q̄rit si dotē marito p̄legauerit socer: an dote soluta mulieri⁹ legatum mariti⁹ extinguat. et dicit extingui quia nichil esset iam quod marito possit p̄stari. **C** Idem querit si dos alij legata esset eāq̄ rogatus sit mulieri restituere: an lex falcidia in legato locū haberet. et dicit habere: sed quod nun⁹ est in fideicommissio mulierē dotis actioe cōsecuturam. ego quōd an cōmoda representationis in hoc legato sic obseruentur atq̄ si dos ipsi mulieri fuisset p̄legata: et puto habere. **C** Idē iulian⁹ querit si mulieri dos sit

cum dotem. cōtra. So. illa finem: hec medios respicit circuitus qui tandem parum aut nichil p̄sumunt. R. vel hic fuit dos estimata: ibi non. vel vt ibi.

q **C** Cōsecuturam. cum in medijs temporibus cōmodo fal. nocere nō debeat fm. R. imo nocet. vt. I. ad. l. fal. l. i. s. si q̄s. et. l. cum dotem. et. l. si usufruct⁹. s. i. dic ergo cōsecuturam ab heredibus. et sic fal. inspecto exitu non prodest nisi in cōmodo representationis vt dixi.

r **C** Ego quero. quoniam in superioribus parū aut nichil falci. p̄fecisse videtur. h.

s **C** Sic obseruent. q̄rum ad falci. representationē. R. qd̄ ergo tunc seruat. Rñ. fm. quosdā nō habet locū falci. s. totam dotem soluet statim. vt. I. ad. l. fal. si usufruct⁹. s. i. sic ergo et quod retinet heres a legatario in solidum dabit mulieri annua bima trima die. tu die fal. habere locū in cōmodo representationis. vt. I. ad. l. fal. l. i. s. si quis. vt ecce dos est. lx. legat vir eam mulieri. certe statim debet habere que als non haberet nisi annua bima trima diei cōmodum ergo medijs temporibus potest valere. xx. certe de his. xx. detrahitur quarta. s. quinq̄ que retinet heres libere. sic et in nostro casu dabit mulieri quod detrahit legatario. vt. v. rñ libere retineatur: vt hic et. I. ad. l. fal. cum dote. in fi. nec ob. d. l. si usufruct⁹. quia de dote legata nō de

ferentia. et fa. j. de pecu. lega. l. at cuius heres.

l **C** Se habere. sine dolo.

m **C** Mulieri. fo. ma. quā soloz cogit marit⁹ habere ratā quasi suo creditou datā. vt. s. de neg. gest. si lib. et. s. de iu. do. cum pater. in fi. et. j. de excep. do. si opa. et. j. de bo. lib. libertus q̄ sub. s. i. vel si hoc non placet: dic noie mulieris hāc dote marito legata ad qd̄. s. de lega. i. fuo legato. s. i. et. C. de do. p. l. si p̄t. et eodem mō rñ. I. eo. p̄. ij. rñ.

n **C** Mariti. i. marito relicto.

o **C** P̄stari. vltra cōmodū repre sentationis. vt. j. l. pri. hoc enī cōmodū erat vir habitu

gata: et ppter legatū si socer nurui dotē nō restituit.

p **C** Et dicit habere. vt. j. ad. l. fal.

q **C** Cōsecuturam. cum in medijs temporibus cōmodo fal. nocere nō debeat fm. R. imo nocet. vt. I. ad. l. fal. l. i. s. si q̄s. et. l. cum dotem. et. l. si usufruct⁹. s. i. dic ergo cōsecuturam ab heredibus. et sic fal. inspecto exitu non prodest nisi in cōmodo representationis vt dixi.

r **C** Ego quero. quoniam in superioribus parū aut nichil falci. p̄fecisse videtur. h.

s **C** Sic obseruent. q̄rum ad falci. representationē. R. qd̄ ergo tunc seruat. Rñ. fm. quosdā nō habet locū falci. s. totam dotem soluet statim. vt. I. ad. l. fal. si usufruct⁹. s. i. sic ergo et quod retinet heres a legatario in solidum dabit mulieri annua bima trima die. tu die fal. habere locū in cōmodo representationis. vt. I. ad. l. fal. l. i. s. si quis. vt ecce dos est. lx. legat vir eam mulieri. certe statim debet habere que als non haberet nisi annua bima trima diei cōmodum ergo medijs temporibus potest valere. xx. certe de his. xx. detrahitur quarta. s. quinq̄ que retinet heres libere. sic et in nostro casu dabit mulieri quod detrahit legatario. vt. v. rñ libere retineatur: vt hic et. I. ad. l. fal. cum dote. in fi. nec ob. d. l. si usufruct⁹. quia de dote legata nō de

trahitur: sed tñ de cōmodo representatiōis.

a Locum habcat. f. ad dānum fidei cōmissarij.

b Negat valere. & sic nō pōt ei nocere fal. et hoc ēverū nisi in cōmodo representatiōis: in q̄ tenet legatū & fidei cō. vt. l. i. p. et sic etiā falci. detrahit v̄roui et p̄ cōsequens

fidei cō. de hoc cōmodo representatiōis. vt no. s. p. xi. s. 2. facit ad hoc q̄ nō valeat fidei cō. s. de le. iij. cū q̄s in prin. 2. l. iij. i. p̄n. 2. s. si rē. 2. s. de le. ga. ij. cum pater. s. ficio.

c Pure. als est libere. Bzo. et fm hoc dicit q̄ nō fue rit grauatū restitue illd. 2. q̄ sub iur̄ fidei cō. ab v̄ro re p̄stari: dicit ex volūtate: qz nō illud sed dotē solaz rogat fuit restitue re fm. R. s. s. hoc q̄re dicit fidei cō. mis. die g. q. et de hoc iur̄ rogata: et sic ex n̄itate p̄stet: 2. non habeas pure. vt si h̄as ex pone. i. nō i d̄e vel sub cōditiōe.

d Quod. s. ressi. dū. id est legatū extra dotem.

e A foero. mulieris. qui et pater erat mariti.

f Prelegata. ei dē marito.

g Indebita. f. nūru. v̄ro enī debita est: cū penes ip̄m maneat onus m̄rimoniū. vt. s. fa. mi. hercis. si filia. s. i. et. l. si marit. et. l. de lega. p̄e. s. 2. si. s. si nūru. 2. s. sed et cum.

h Percepturū. f. statim 2. cōno cū h̄ de cōmodo rep̄-

sentatiōis nil sit. vt. l. e. l. p̄. q̄. l. bñ facit ad hoc q̄ h̄ic ē.

i In dotē. etiā inestimata: 2. valebit etiā legatū p̄pter cōmodū representatiōis: sed hodie statim reddi d̄y: vñ nō valeat legatū fm q̄sdā. Tu dic etiā olim nō valere i re imobili. vt. C. de rei v̄ro. acti. l. vnica. s. cū aut. et. s. eractio. et in si. eo. s. si q̄s debitor. h̄ic enī fuerat estimatus. Accur. l. i. sed semel. sic. s. de le. ij. meuius. in prin. et. s. de le. i. plano. s. i. 2. l. de ver. ob. q̄ bis. 2. s. de iure do. cū pater.

l Sed semel. sic. s. de le. ij. meuius. in prin. et. s. de le. i. plano. s. i. 2. l. de ver. ob. q̄ bis. 2. s. de iure do. cū pater.

m Consequi. imo videt q̄ poterit eū deicere. vt. s. de le.

i. l. nichil. s. fi. et. s. de usufruc. arbores. s. i. 2. s. loca. 2. p̄du. L. qui fundum. que sunt cōtra. Sol. spectale in dote: vt h̄ic 2. s. fo. ma. si filio. s. fi. vel dic q̄ et h̄ic eū deicere: et iō cauet heredi vt h̄ic. et. d. l. si filio. deicet ergo colonus agit cōtra herede: et heres agit ex cautione. et sic facit. s. q̄n act. de pe. est an. l. i. s. itē si heres. et s. loca. si merces. s. i.

tem prelegat: fidei q̄ commissum ab ea relinquit hoc fidei com. ex cōmodo quod ex p̄legatione mulier sensit estimabit. 2. ita celsus quoq̄ lib. xx. ff. scripsit. q̄ si necessarie fuerunt impense q̄ ipso iure dotē minuūt. amplius dicit potest si tanta q̄ntitas dotis q̄ntā maritus accepit ei prelegata ē ēt oportere dici etiā eā quātitatē posse fidei cō. erogare q̄ ipso iure dotē minuit. eē enī mulierē legataria nemo est q̄ dubitet. S. 2. si nō dos s. p̄ dote aliqd̄ v̄roui fuerit legatum: adhuc q̄si dos p̄legata accipitur. h̄oc amplius iulianus scripsit: 2. si nō fuerit adiectū pro dote esse legatū hoc tñ a iō relictū: adhuc ei ē cōditiōis: v̄roui igit si roget vel dotē vel q̄d p̄ dote legatū est: vel q̄d in uice dotis sibi a scriptū ē restituere nō coget: nisi eatenus q̄ten dixerit restituere. 2. ideo h̄s instituta rogata q̄ hereditatis q̄ntitatē restituere: id demū restituet quod quātitatez dōr̄ excedit: id q̄s q̄d ex rep̄sentatiōis p̄modo sentit. nā 2. si q̄s cū a nuru sua dotē accepisset filiu suū herede instituerit: eū q̄s rogauerit q̄cqd ad eū ex h̄rditate puenisset restituē: mox morte v̄rouis dotē fuerit lucrat: id nō restituet q̄d ex dote p̄cepit: qz m̄rimoniū cā id lucrat ē nō ex p̄ris iudicio

hoc. p̄bet q̄ voluerit altero eē cōtētū. vt. C. de rei v̄ro. acti. v. C. conditiōis. s. vt possit grauari (l. i. s. p̄mū itaq̄. in eo solo q̄d plus sit in legato q̄ in actione dotis. 2c.

2 Cibi. f. v̄roui. y C scriptum. f. a v̄ro.

3 Diximus. scz q̄ plus est in legato q̄ in actione dotis.

a Id q̄d. q̄d. et id restituit. f. per fidei cō. quod habet ex cōmodo representatiōis.

b Lucrat. vel ex pacto vel v̄rouis iudicio. Accur.

c Percepit. f. familie hercis. forsan iudicio quali p̄ce-

Am q̄s. estis

mabit. vt tñ eē possit nō vltra. vt. s. de le. ij. imp̄rator. s. i. et. s. de le. i. plane. s. fi. 2. j. e. l. s. fina.

n Diminunt. qz fund⁹ et pecunia est in dote et in sūdo ip̄ensa facta: vt s. de ip̄en. l. q̄d ē.

o Amplius. facias p̄ctū minuit: et dic ampli⁹ q̄s. s. dicit enī fidei cō. esse in cōmodo tñ m̄rimoniū dicit pl⁹ si r̄ta 2c.

p Si tanta. als sitota.

q Prelegata. hoc adiecto scilicet sine diminutione exp̄farū: vel fuit notatim ip̄sa quātitas dotis p̄legata. als aliud esset: vt no. s. e. l. i. s. impense.

r Legatariaz. s. pura. 2. i duob⁹. s. in cōmodo rep̄sentatiōis 2. ip̄en. s. remissio: 2. iō p̄t fidei ei⁹ p̄mittet fa. s. de leg. i. l. debitor. in p̄n. et s. i.

s Accipit. f. vt p̄modū rep̄ntatio nis sit in legato.

t Hoc tñ aimo. q̄d oli p̄sumebat p̄dictū de altero: tro. hodie fec⁹ nisi

ptionis iure magis q̄ ei r̄imlo inspecto. vt et als. f. de fi. de iur. tutor. R. r̄ ad idē. C. ad mace. l. iij. et. f. de dona. qui id q̄b. et cōsonat predictis. f. ad trebel. l. cū heres. et. l. de ductis. r̄. f. ad. l. fal. sed si dos. r̄. f. de lega. p̄stan. virilis. f. pe. et. fi. et. f. de auro r̄ argen. leg. quevxi. in prin.

a **C** In ducenta. estimatos. vt. f. dicit noie ducētoz
b **C** Receptisse. sūt enī diuersa accipe et recipe. sic et. f. de posu. l. f. elegāter. i. f. h. ar. f. de leg. ij. cum q̄dam.
c **C** Potuit. vt et f. ea. l. in prin.

d **C** Cogēt. nō lu crāt ergo legataria fruct⁹ medij tē poris. r̄ sic est. f. de le. ij. q̄b. his ver bis. Sol. hic sp̄ale cōiectura voluntatis: ex eo enī q̄ legabat. p. debito dotis: q̄si q̄dā r̄atio est: vt q̄cqd vltra habeat red. dat. sic et. f. de vsu ris. l. in fideicōmif. si. f. cū pollidius. nā et ibi fūd⁹ retis nēdus quādā r̄ationē facit vt re fidua cū fructib⁹ reddat: vt ibi dicitur. Itē et si legat minus et rogetur restituere pl⁹ post tps̄ distiguit quātitas p. quātitate. et sic fruct⁹ medij tps̄ cōputant vt valeat fideicō. sec⁹ si spēs. vt. f. de leg. ij. imperator. f. i. et. l. cū pater. f. r̄icio.

e **C** Dotē cum fructib⁹ suis. i. quāntū dos facit cū fructib⁹. et facit f. de auro et arg. l. q̄ vxi. et. f. l. pri. cū suis concoz.

Quia ita. tot. puta decē. sic vt huc. l. f. de le. i. si suis. f. si ita scriptū esset. So. vt ibi. vt dicit. f. de le. iij. l. si sic. r̄. l. si pure. que cōcoz. vel hic dixit ampli⁹ q̄ dotē decem aureorum: secus si dixerit amplius decem aureis. r̄ omisit q̄ dotem Accur.

Qum vulgari. puta ego testator qui legaueram vxori mee dotem sic dixi. Cuiusq̄ aliq̄ legauit post decem annos dari volo. Uel ita: quib⁹ legatus dies apposit⁹ nō est post annos decē dari volo. et facit ad hoc. f. de le. i. talis scriptura.

h **C** Pertinere aut. presumpta tali cōiectura voluntas

C Mulier dotē pmisit q̄dringentozū r̄ dedit fundos duos in ducēta⁹: p̄terea noia debito r̄ū in residua ducēta: mor marit⁹ ei⁹ decedēs p. dote fundos ei duos nō eos quos in dotez acceperat reliq̄t: r̄ p̄terea illos duos dorales q̄s estimatos acceperat reliquit: fideiq̄ ei⁹ cōmisit vt q̄cqd ad se ex h̄rditate ei⁹ puenisset/ id restitueret seio cū moreret: q̄reba⁹ quantū eēt in fideicōmiffo muliere defuncta: dicebā hāc vxorē q̄ rogata est q̄cqd ad se pueniret ex testō restituere in ea eē p̄ditōe vti id demū restituere cogere⁹ q̄b. deducta dotis quātitate ad eā puenit: dotē enī recepit se beā magis q̄ accepisse saluo eo q̄b. ex cōmodo representationis ab ea fideicōmitti potuit. p̄uide id q̄b. pro dote marit⁹ ei reliquit/ nō cogē⁹ restituere: nisi plus fuerit in eo q̄ in quātitate dotis. residuū p̄o q̄b. p̄ter ea illi relictū est cū fructib⁹ cogē⁹ restituere. l. habebit igit precipuā dotē cum fructibus suis⁹. id vero quod extrinsecus ei relictum est: cū fructibus qui ad eam peruenerint restituet. **I**ulian⁹.

Qui ita legat vxori sue: sic cie amplius⁹. q̄ dotem aureos tot⁹ heres meus dam-

nas: tunc nec relictū euanescit. vt. f. de le. i. si q̄n. in prin. et f. de lega. ij. titia. f. lucius. tū etiā ex legatarie charitate. vt. f. de vsu fruct. le. qui fruct⁹ et. C. de lega. cum alienā. r̄ f. de le. i. si seruus plurium. f. si. h. non ergo differt mulier petere si ei dos est legata.

nas esto dare: manifestum est dotem quoq̄ legasse.

Africanus. **Q**um vulgari⁹ modo dices legatorum proferi: nichil eam rem ad dotis p̄legationē pertinere ait⁹: quia diem suum⁹ habeat.

Propter viles ip̄sas i dotem aut donatiōes in vxorē factas: heres nō p̄t differre solutionē dotis p̄legate vxori a marito. h. d. **M**arcellus.

Dote p̄legata nō est heres audiend⁹/ si velit ob donatiōes in mulierem factas solutionē differre/ vel ob ip̄sas alias⁹ q̄ que ip̄o iure dotē minuūt. aliud est enī minozē eē factā dotē (q̄b. per necessarias ip̄sas accidit) aliud pignozis⁹ noie retineri dotē⁹ ob ea q̄ inuicem mulierē prestare equum est.

Si legat aliq̄ pro dote ad lecta certa quātitate siue dos fuerit nulla siue minor: renet legatum. h. d. **B**ar. **I**tabeo.

Qum scriptū esset: q̄ pecunia⁹ p̄pter vxorē meam ad me pueniret q̄nquaginta: tñ dē p. ea dote heres me⁹ dato: q̄uis. xl. dotis fuisset: tñ l. deberi alphen⁹ var⁹ fuis r̄ndisse ait: q̄ p̄posita⁹ summa. l. adiecta sit⁹. Item ei que dotē

C suum diē. f. dos annua bima trima. f. die q̄b. nō placet quia sic nis chil plus esset legato q̄ in debito: et sic non valet. vt isti. de leg. f. si q̄s debitor. quod esse non debet. vt. f. de le. i. si quando. dic ergo dos habet diem suum. i. p̄o existētia sui: nec enim est aliud esse vel essentia huius legati q̄ com modum representationis. vt. f. e. l. iij. in prin. vt sub. in. et dic suum esse. f. in diem. f. tantum. et idē est sensus. Accur.

Dote p̄legata. i. legata. de hoc dic vt not. in rubrica.

Solutioneth. f. dotis.

M alias. f. viles in res dotales factas. vel etiā in alia re vxoris pro quibus agit mandati vel neg. gest. vt. C. de rei vro. ac. l. vnica. f. sed nec ob impensas. Accur.

Minuumt. quod est in necessariis: sed tamen quādoq̄ etiā iste dotem non minuunt nec legatum. vt. f. eo. cum quis.

in prin. et in alio casu qui ponitur. f. de le. ij. meus. f. i. qui videntur contra.

Pignozis. quod hic nullum est.

Dotem. f. velle. quod fieri nō debet. vt. C. de rei vro. ac. f. faceat. et. C. commo. l. si. et. f. hac. l. et facit. f. eo. l. i. in p̄nci. et. f. i. et. l. cum quis.

Qum scriptum. q̄ pecunia. id est quecūq̄ pecunia. Accur. f. ius.

Tantumdem. als tantum: als tantundem: r̄ tñ p̄tā post quinquaginta.

Proposita. id est dicta.

Adiecta sit. in testamento.

Nullam in superiori casu aliqua erat sed minor.
Et reliqua. s. puenit ad me. Recur.
Item. als idem. d. Auditores. i. discipuli.
Sed pro dote. i. sub dotis simulatione. R. r. facit. C.
 de fal. ca. adiec. leg. l. ij. et. l. ij. r. fin. r. s. de ede. l. si sic. s. i. r. j.
 de li. le. l. legauit. et
 s. de le. ij. l. cu. qui-
 dam. et. l. l. l. c. i. q.
 d. s. r. i. s. t. de leg.
 s. e. c. o. t. r. a. r. i. o. sed co-
 tra. s. e. l. i. s. a. d. e. o.
 in fi. s. s. o. vt. ple-
 ne no. ibi. Itē fa. s. i.
 eo. ti. l. vir. y. x. o. i.
Pater. Ita
 lex videt ali-
 quātilū intricata
 sed i. frate no est.
 p. io. ponit y. n. di
 cū vulgare. S. c. d. o.
 circa illud format
 septē q. s. i. c. e. s. p. o.
 d. i. n. e. s. e. b. a. i. b. i. s. e. d.
 si p. u. s. q. t. e. r. t. i. a. i. b. i.
 q. s. i. r. a. t. u. m. q. u. a. r. t. a.
 i. b. i. q. s. i. t. o. t. a. m.
 q. u. i. n. t. a. i. b. i. s. e. d. s. i.
 p. e. i. u. s. q. s. e. p. t. a. i. b. i.
 s. i. s. o. u. t. e. s. e. p. t. i. a. i. b. i.
 q. d. e. r. g. o. B. a. r.
Legauit. for
 t. e. v. t. o. n. u. s. d. o. t. s. s. o. l. u. s.
 s. u. b. e. a. t. r. i. s. s. a. m. i. h. e. r. e. s. i. s. i. l. i. a. s.
 p. e. e. t. s. d. e. l. e. g. i. s. c. u.
 a. b. v. n. o. e. t. s. i. c. p. o. t. i. n.
 t. e. l. l. i. g. i. s. e. l. i. s. p. p.
 s. r. i. u. e. t. s. f. a. h. e. r. e. s. i.
 s. i. l. i. a. s. i. q. u. e. b. e. n. e. c. o. n. c. o. r. h. u. i. c. r. i. s. o.

Soluto matrimonio. i. quā posset pati muliere agē-
 te soluto ma. ante emi agere nō posset. vt. s. e. l. i. i. p. n. r. s. t. a. h.
Recuperauerit. agēdo actōe ex stipu. (tum dicā.
 latu. p. dote. q. d. est so. ma. vel viro ad inopiā vergēte. vt. C.
 de iure do. l. vbi fm. R. vt. dic fm. Bz. cōlātē mīrmonio et
 recuperat ab herede focerit. sed q. luter nūqd emi ē nata in
 rerum actio d. dote. R. h. fm. Bz. nō. s. d. de facto recuperat.
 r. p. eo q. actionē nō habeat facit. q. p. o. r. e. i. mirui dos lega-
 ri. vt. s. e. l. i. s. c. d. o. et. i. j. r. n. q. d. nō posset si actio ei cōpeteret
 vt. insti. de leg. s. ex cōtrario. Item pro eo. C. de prescrip.
 p. r. x. an. cū nouissimi. s. illud. sed Jo. dicit natā. et hoc acti.
 ex stipulatu. et pro eo. s. sol. ma. si constante. s. i. sed ibi vel
 solutu erat matrimonium vt ibi no. vel agebat ex testa-
 mento cū esset ibi nurui dos legata: non actione ex stipu-
 laru. Item pro Joh. I. de bo. dā. l. i. i. in fi. sed exponert ibi.
 sed si velis nieri Jo. dicas q. licet habeat acti. ex stipula-
 tu vt ipse dicitur tē potest ei legari: q. inefficacem habz.
 et hac eadēratione nō currit prescrip. tio ante so. ma. Itē
 quomodo alij soluedo liberatur. R. h. vt. s. e. l. i. s. i. d. e. m. i. u.
 lianus querit si dotem.
Exheredatum habuerit. erat ergo solutu matrimo-
 nium. ceterū qm als libi debitum reciperet filius. s. i. i. d. i. c. i. o.
 fa. h. e. r. v. t. s. f. a. h. e. r. e. s. i. s. i. l. i. a. s. i. c. e. s. s. a. t. f. a. l. v. t. s. e. l. i. s. i. d. e.
 iulian' qrit si mulieri. et. J. ad. l. fal. l. i. s. i. q. s. e. d. e. r. e. t. o. i. e. t.
 s. de le. l. si credui. fm. R. sed certe et tunc si peteret act.

ex testamento patitur fal. sed ac. fa. her. cōsequetur qd est
 detractū. vt. s. e. l. i. s. i. d. e. m. i. u. l. i. a. n. u. s. q. u. e. r. i. t. s. i. m. u. l. i. e. r. i. i. n.
 fi. fm. h. et facit in. e. l. s. i. d. e. m. i. u. l. i. a. n. u. s. q. u. e. r. i. t. s. i. d. o. t. e. m.
 et quod ibi no.
Ratam fecerit. venerat igitur casus quo ille petere
 poterat. R.

actio ei^m dotis dabit. **S**i ra-
 tū nō hēat: defendi qdē debe-
 bit heres a viro q se defensuzⁿ
 pmisit. **S**i totā litē vir sol⁹
 subierit: actio iudicati si cau-
 tū nō erit p ea quātitate q iure
 falcidie petēda ē aduer⁹ here-
 dē dabit. **S**i si priusq legatū
 filio solueret mlier diuenterit
 q⁹ ipsa nondū pcipe dotem
 possit: nō ideo tñ actio filij dif-
 fert: q tūc hīsdem dieb⁹ filio
 solui dotē rīsum est. **L**ū patri
 fili⁹ p pte heres extitit: r ad
 pceptionē dōt⁹ soluto mīrimo-
 nio postq heres extitit ita ad
 missus est. **S**i forte p errorem
 cautio defensionis omīssa sit:
 r ex causa fideicō. fili⁹ dotē ac-
 cepit: vt indebitum fidei com.
 non repetetur: cautionis enim
 prestande necessitas solutio-
 nem moratur: non indebitum
 facit quod fuit debitum. sed
 nō erit iniquū hīdi subueniri^b

ex illa cautione agat: totam pecuniam a marito peter:
 sed aliter si agat actiōe in factū vtili. s. fm. R. ideo dicit
 si cautum non erit: quia tunc ex stipulatu etiam in here-
 dem forsan daretur si in iudicio presens firmasset perso-
 nam sui pcuratoris satisfando pro eo. vt insti. de satisfd.
 sed hodie. et. i. i. u. d. i. s. o. l. i. s. i. ad defendēdum. sed hoc nō pla-
 cet. vt. s. de procu. l. si procurator. in fi.
Redem. defensionem. sed quare nō in totum: R. h. re-
 spectit finem: quia cum maritus factus est pcurator in rē
 suam quia promiserat heredi se seruaturū indēnē cum
 ipse nichil reddet si ad inopiā vergat: vel retinebit loco
 dotis et mulier nō debet velle plus. si aut velit in totum
 agere contra heredem defensionem: potest. vt. s. de proc. l. si
 actor. et. l. si procurator. et tunc heres ageret ex cautione
 cōtra virū qz mulier ratū nō habet. vt. s. p. r. i. r. n.
Dotem possit. s. annua bims trima die fm hęc iura
 hodie post annum. vt. C. de re vto. ac. l. vnica s. extractio.
Actio. ex testamento. nam nec filia differt si esset ei le-
 v. **Q** tunc. s. z. r. n. Recur. (gata. vt. s. eo. l. i. in prin.
Hisdem dieb⁹. quib⁹ et mulieri solui deberet.
Extrū. repete r diuortū factū sit vt pmissit: si enī
 stat mīrimoniū statū pcepit. vt. s. e. l. i. s. i. d. e. m. i. u. l. i. a. n. u. s. q. r. i. t.
 si dotē. r. s. f. a. h. e. r. e. s. i. s. i. l. i. a. s. i. e. t. l. i. s. i. m. a. r. i. t. v. b. i. d. h. o. c. d. i. x. i.
Ad pceptionē. p iudiciū fa. her. nō act. ex testō. vt hīc
Dotatur. re integra. (erat.
Subueniri. p dictionē scrti ad exponēdū cautioez: vt

Propter eaz.
 i. ad eam retentā
 quantitatē pe-
 tendam. Bz. nō au-
 tem ad redditam
 quantitatē.
E i. s. mulieri
 vt eam exigat. Ac-
 cursus.
Defensurum.
 et ita ab heredē
 peteret totā dotez
 nichil habendo ra-
 tum.
S i. als
 est.
Subierit. s.
 heredis mandato
 defendendo here-
 dem procuratorio
 noie cōtra mulierē
 repetentē dotez vt
 ita habeat locum
 quod de ac. iudi.
 dicit. vt. J. de re iu-
 di. l. i. i. j. et. s. de p-
 cu. plaucius. r. l. si
 pcurator.
S i cautum. s.
 iudica. sol. cum de-
 fendit heredem. si
 enī cautum esset r

de usufruc. ea. re. l. hoc se. §. i. et. §. de cōdi. indebi. l. si q̄s cū. r. §. si cui plus q̄ per. l. falci. l. nisi. §. fina. Alij dicūt sine causa. argu. §. de p̄di. sine causa. l. ij. r. ij. q̄b non placet. vt no. §. de p̄di. indebi. fedet si me. §. cum inter.

a Cui mulieri. Accur. s. de usufruc. ea. re. l. hoc se. §. i. et. §. de cōdi. indebi. l. si q̄s cū. r. §. si cui plus q̄ per. l. falci. l. nisi. §. fina. Alij dicūt sine causa. argu. §. de p̄di. sine causa. l. ij. r. ij. q̄b non placet. vt no. §. de p̄di. indebi. fedet si me. §. cum inter.

Inopia ex inopia alterius alteri i in aliu q̄s datur aliu q̄s actio. vt. C. quādo q̄s dat actio.

qd ergo si patris heres nō sit soluēdo: nōne iuste mulieri dabit aduersus virū utilis actio dotis: cui dos perire non debet? quia non interposuit cautionem heres per errorem.

Licet mācipia moriantur estimatio eorū certa legata debetur. Bar.

Utr uxori q̄ dotē in mācipijs habebat pecunias pro dote legauerat: viuo viro mancipijs mortuis vxor post virū vita decessit: ad heredem eius actio legati recte transmittit: qm̄ mariti voluntas seruanda est. Idem.

Ueliantū et q̄ nuptura obtulit estimata in speciebus restitui volo. r̄ndi non estimatū p̄diū in dotē datū exceptū nō videri: s̄ vnuerſam dote p̄legata rez estimatarū p̄ciū non relictum: verum ip̄as res quales inueniretur. S. ceuola.

Sic seie p̄ dote cētū fundus legat⁹ sit: idēq̄ me uiu⁹: q̄d meiuo falcidia aufert p̄ eo quasi cōcurſus non fuerit mulier plus v̄dicet: quia

de pac. dota. cū maritus. in prin. et. §. eo. l. cū scriptū. in fi. §. Voluntas. qui dotem pure legare noluit sed aliud pro dote. vt. §. dixi.

Utr. comelianum. hūc dederat inestimatum. vt. §. pater. Accur. s. de usufruc. ea. re. l. hoc se. §. i. et. §. de cōdi. indebi. l. si q̄s cū. r. §. si cui plus q̄ per. l. falci. l. nisi. §. fina. Alij dicūt sine causa. argu. §. de p̄di. sine causa. l. ij. r. ij. q̄b non placet. vt no. §. de p̄di. indebi. fedet si me. §. cum inter.

Obtulit. i. dedit. r̄ fac punctū estimata. q. d. tā inestimata q̄ estimata volo in speciebus i p̄s cū extēt non in pecunia restitui. q̄d p̄t esse v̄tile in reb⁹ estimatis si meliores facte sunt apud virū. vt. §. de iur. do. plerūq̄. et. §. de pac. dota. l. cum maritus. in prin.

Non estimatū. i. inestimatū p̄diū. f. corp⁹: ifinitatur enim inestimatur: vt ibi. non homo currit. Accur.

Non videri. de legato predicto.

Unuerſa. ergo omnia p̄dia estimata et inestimata. et etiam mobilia.

Quales inuenirentur. f. esse relicta sub. apparet ergo ex tali legato omnia relicta esse in speciebus cum dicit vxori mee. r. Accur.

Sic seie. centum. id est fundus valebat centū. sed do q̄

erat tantūdem vel plus vel etiam minus. Accur. p̄ Meiuo. et ita ambobus infolidum. sicq̄ cōcurſus faciunt sibi partes. vt. C. de cadu. tol. l. vnica. §. vbi.

Non fuerit. quia mulier sit sola. r̄ sic non p̄currit cū meiuo quasi id plus nō sit meiuo legatū. et mulieri non detrahif falcidia sicut nec de dote detraheret. cuius vice hoc legatū credit: nisi aliqd p̄t eēt in legato vel nisi incōmodo representationis. vt. §. eo. l. ij. §. idē iulianus querit.

Amplius. §. in fundi parte q̄b etiā quadratē poterit excedere euz etiā hoc postulet es alienū. R. et factū. §. ad. l. fal. l. §. si q̄s creditōr. r. l. si usufruc. §. i.

Scia cū nuberet lucio ticio dedit noie dotis cētum aureos: r̄ adhibuit q̄ntuz mutū q̄ nichil numerauit: sed dotem stipulatū est si morte mulieris solutū fuerit m̄rimoniū. Scia mortēs testō suo cauit ita: lucio ticio marito meo cui maximas gratias ago dari volo supra dotē quā ei dedit tot aureos: q̄ro cū instituerit lucii ticiū puenire q̄nt⁹ muti⁹ ex stipulatu actiōe: an repellere eū marit⁹ possit ex v̄bis testamētī. r̄ndi si q̄nt⁹ muti⁹ ex m̄dato seie nō donatōis: cā stipulat⁹ est: h̄r̄dib⁹ mulieris euz teneri: et iō q̄ntū mutū exceptiōe repellēdū eē. q̄ si donatōis cā scia stipulari p̄miffisset: videri eū in eū casum q̄ morte mulieris extitit mort⁹ cā stipulatū. r̄ iō fidei ei⁹ cōmitti potuisse in eū casuz dīcēdū fore.

Scia. stipulatus. nō aperit an gerendo negociū mulieris. vt vt donatari⁹ causa mort⁹. vel vt inter viuos stipularet. r̄ iō. §. distiguit Accur.

Supra dotez. p̄ hec v̄ba r̄ dotez ei videt legare. vt §. eo. l. q̄ ita. r̄ §. de annu. leg. l. scia. §. vxori.

Instituerit. i. proposuerit.

Nō donatio. nis. q̄d p̄sumit q̄ nō donatōis causa. vt. §. de lega. iij.

Cū teneri. actione m̄dati vt pecuniā si iam exegit reddat: als actiones cedat. vt. §. manda. idēq̄. §. si cui. et de lega. iij. cū quis. §. nuptura. r̄ §. de iur. do. mulier. §. fi. r̄ ar. §. de nego. gest. l. pe. vnde etiā fidei eius cōmitti potuit vt cuiuslibet debitoris ne quicq̄ peteret. et sic hoc se esse rationabiliter p̄sumitur. vt. §. de leg. i. si pecunia. r̄ no. in. d. §. nuptura.

Exceptione. f. doli mali.

Stipulatum. nisi liqueat contra. f. q̄ inter viuos donare voluit: hoc ideo q̄ in stipulatione habita est mortis m̄tio: als esset donatio inter viuos. vt. §. de dona. cau. mor. l. scia. §. fi. que est contra.

In eū casum. cū est donatio cā mortis. vt. §. de lega. iij. cū pater. §. i. sic ergo no. tres casus. p̄imus cū stipulatur vt p̄curator vel gestor q̄d semp p̄ma facie p̄sumit. vt §. dixi. Secus q̄n stipulatur mortis causa q̄d p̄sumitur si modo cōstet cum stipulari causa donatōis. vt. §. vxori. et in v̄troq̄ p̄t fidei cōmitti. r̄ hi sunt hac. l. Est r̄ tertius casus

quādo stipulat ex cā donationis inter viuos et hoc constat. et hoc casu nō pōt grauari vel reuocari nisi eū iustinat vel aliud ei relinquat. vt. s. de pac. do. l. cū marit. §. fina. et. C. de iur. dot. l. ij. r. l. cū patrē. r. s. fo. ma. l. que dotis. q̄ sunt cōtra. Item nota hic sine stipulatiōe posse subtrahi l. donatiōe cā mor. vt not. C. d. dona. cā mortis. l. i.

Qui dotes sū. mā. scz p̄dis. cā l. pecunia r. in reb. estimatis cōsistentem.

Conditio. le. gario appositā q̄ si cecidat nichilomin. r. relictū valz vt. C. de his q̄ pe. no. l. i. et l. i. de he. re. insti. §. ipossibi. lis. et de lega. §. fi. c. paritū. vt. p̄. te. ipossibili. Ac. d. Supererat. r. q̄dem de his hñ te. statorem cogitasse credendū est. q̄m r. vicio caret. ideo q̄ non min. tutior. q̄ benignior. ē talis interpretatio. vt. s. de le. et se. cōsul. ben. gni. et. l. in ambi. gua. Accursius.

Siliuiffami. lias. acce. perat. vnde de ea reddenda aduer. sus eum so. matri. cōpetere dz actio in quātū facere p̄t. sicut de ceteris sus. is negocijs: s; he. redi ei nō dat hoc bñficiū. vt. s. q̄ cū eo. sed et si. f. Soler. id est so. litum est. g. Debebit. in. solidū. qz r. de do. te actio in solidum dat: vt modo dixi. h. eopopus. c. cauit. hic est greccū cuius inter. pretatio est filiā meā r. c. py. sed alijs id nō habent: et ideo dicūt esse sensum filias meas esse volo. Accur. i. Pollianus. testatoris forte filius. et no. q. puissio fi. lijs est in dote: sed amicorū est in eligendo maritum.

Juratus. i. iuratur et dixit: sic enī scribunt tabellio. nes. talia testis iuratus dixit. Vel iurat. i. adiurat. ma. ritauerat ergo de consilio amicorum.

Quantitas. no. ergo hic stari dicitur. et sic est cō. tra. C. de testi. l. iuris iurādi. Sol. h. voluit testator q̄d po.

CSi conditio pro parte est possibilis: sufficit si ei pareatur in eo quod possibile est. Bartolus. Scevola.

Qui dote in pecunia numerata et estimatis rebus acceperat vxori ita legauit: scie vxori mee si omnes res q̄ tabulis dotalib. cōtineātur heredi meo exhibuerit r. tradi derit: summā dōt. quā michi p̄ ea pater ei inultū dari volo hoc ampli. decē denarios: q̄ si tum est cū res i dote date plu. res ipso viu finite eēt nec mo. riēte marito fuerūt: an q̄ si sub ipossibili p̄ditione legatū da. tū debeat: r̄ndi videri cōditio ni paritū: si q̄d ex reb. in dote datis supererat in potestatez heredis puenit. Habeo.

Siliuiffamilias cū vxore haberet dote ab ea acceperat: deinde paterfamilias fact. dote ei vt soler. legauit: q̄uis patri heres non erit tamē id legatū debebitur.

Dicto vni. testis stat ex voluntate r. dispositioe defuncti: cuius solius dispositioni stare tur. Bartolus. Scevola.

Aduas filias r. filiu. p̄tib. eqs instituit h̄des: r. codicil. lis ita cauit: filiā meā crispinā quā vellē tradere cuiusq̄ amici mei r. cognati approbabit: p̄uidebit tradi pollian. sciēs mentē meā in equalib. portio

tuit sicut et si ipse iurasset: vt. s. de lega. iij. l. cum quis. §. codicillis. Item est ar. q. vn. testis inducat p̄sumptionē vel semiplenā p̄bationē. sic. ē. q̄nēad. testa. ap. ri. l. i. in fi. vn. semi. nec ob. i. de que. l. maritus. qz ibi non qz deficiat iudiciū plene p̄prohi betur q̄stio: sed quia cōtra dominū vt hic not. r. C. bat.

nibus in quib. r. sorore ei. tra didi: pollian. autem a marito puelle iurat. scripsit voluisse patrē eandē quāritatē in dote accipere etiā minore filiā quā maior: acceperat: q̄ro an eādē summā dotis noie coheredes extra partē hereditatis mino. ri filie p̄stare debeāt: r̄ndi cū cuius notio est estimaturū vt eadē quāritas ex cōi pecunia mino. ri filie dotis noie detur.

Pignoratitas res vel i publicū obligatas heredē q̄ dare iustus est liberare debere: tñ si is qui tales res in dote accepit dote p̄legauerit: nō cogetur heres liberare eas nisi aliud sp̄aliter testator dixerit. C. hō est verisimile testatorē velle grauare heredē duplici p̄estatione. Bar. Paulus.

Qui dote a matre vxoris acceperat r. stipulatū ei pmiserat testō vxori dorem legauit: cū q̄situm esset an vxor dotis sūmā p̄seq̄ posset: r̄ndit scevola non videri dari vxori q̄d necesse sit m̄i reddi. als. sic respōdit nō deberi nisi manifeste vxor docuisset eā testā tis voluntatē fuisse: vt onerare heredes duplici p̄estatione dotis vellet.

Testatore precipiēte vxori reddi quicquid vxor ei dedit venit etiā id q̄d dedit ob causam. hoc dicit. Scevola.

Als sic r̄. i. idem scevo. r. als tractans de hac materia r̄. nō deberi. f. dari. Accur.

Duplici. no. ex hac. l. non esse quem onerandum du. Onere pluci onere: vel addi afflictionem afflictio. sic. s. de le. ij. ti. duplici cia. §. qui in via. et. s. ad. l. r̄ho. de. ac. l. nauis. §. cum autē. q̄s oner. r. §. qd ergo. r. s. de of. p̄resi. diuus. et. C. de impo. luc. de. rari non l. i. It. m. facit. s. de le. ij. si res. r. l. qui concubinam. §. qui debet. fundum. et. j. de fun. instru. et instru. leg. l. p̄edia. §. liber. to. et. s. de leg. ij. menius. in pun.

Testis plene p̄

deret. cre. l. in bo. nefidei. m. Detur. no. ex hac. l. theopopus stari dicto vn. testis. Itē no. q. vn. testis inducit p̄sumptionē vel semiplenam probatiōnem. Accursius.

Ex ordine. R. vt insti. de le. s. nō solū. et. s. de leg. i. si res. r. C. de fidei com. p̄edia. r. s. de leg. ij. menius. §. pe. Ac.

Iustus est. a testatore sciēte eas obligatas. als se. cus. vt. d. l. l.

Tales. iam obligatas. R.

In dote. in. sumam. R.

Prelegauit. vxori pure et simpliciter. f. Cogetur. qm in hoc legato sola dos venit: sicut veniret in dotis act. vt solum representatiōis cōmoduz hic fit in legato. R. vt. s. eo. l. i. in p̄n. r. §. adeo. h.

Qui dotes. ne cesset. igit nō dabit vxori actio ex testamēto cōtra heredē nisi caueat eū defensurū cōtra matrē. vt. s. eo. l. ij. in p̄n. et. §. i. r. l. pa. ter. r. s. de iure do. l. cū pater. et. s. fo. ma. l. si cum dotē. §. si pater.

Onerare. Onere pluci onere: vel addi afflictionem afflictio. sic. s. de le. ij. ti. duplici cia. §. qui in via. et. s. ad. l. r̄ho. de. ac. l. nauis. §. cum autē. q̄s oner. r. §. qd ergo. r. s. de of. p̄resi. diuus. et. C. de impo. luc. de. rari non l. i. It. m. facit. s. de le. ij. si res. r. l. qui concubinam. §. qui debet. fundum. et. j. de fun. instru. et instru. leg. l. p̄edia. §. liber. to. et. s. de leg. ij. menius. in pun.

Axi. loqui. licet simpliciter dixit dedit: et non adiecit pro dote.

b Ex stipulatione. als est ve. et dicere pro et fm. b.

c Utrāq summā. id est vtriusq instrumenti q̄titatem. vel dic q̄ aliqd puenit re ipsa: aliud deductū erat in stipulatione tātū: et fm vtrūq. s. datū et pmissū: s. non datū vt in sti. eo. ti. §. sed et s̄vrou.

De optione legata. Rubrica.

Quius. In hac lege potest n̄ q̄lter relinquif optio v̄ electio. Itē q̄s eligat: qd si electio n̄ valeat: et q̄t deat electio fieri. et hoc vsq ad l. m̄cipioz. Bar.

d Diuus. pone casum q̄ aliqd legauit michi optio nē seruorū suoz v̄

pluribus n̄cibus lri b̄ quādoq̄ cōsistit.

l plurali numero loquēs eligā tres: vt ita plālis locutio p̄tineat tres: s. als duos. vt. §. de testi. l. vbi. et hoc fauore v̄lic voluntatis. vt. §. d. reg. iur. l. in testamētis. secus si in singulari q̄ tūc n̄m̄ tm̄. vt. l. p̄ totū hūc tit. Uel dic q̄ testator legauit michi electio nē seruorū qui debent optare v̄nuz seruū vel equū vel aliud michi dādū Nā eligā tres s̄ familia testatoris q̄ eligant: nō aut tres quia si discor dant iueniet pars maior. vt arg. §. de arbi. l. item s̄vnuz. §. si.

Quotiens datur a testatore.

Quēvelit. etiam optimum fm Ro. nos contra vt statim dicam.

Quod legatariū. idem qd hic habes in sti. eo. §. generaliter. et. §. de lega. l. si fruius. §. cum homo. et oēs p̄dictas leges intelligit Ro. herede frustrate. et pro eo. §. de le. l. cū res. §. rōtiēs. et l. h̄mōi. §. si cui. et ar. C. de solu. l. i. et bul. et ab initio dat legatario vt hic. et dicitis p̄mo concordat. vt et no. §. de le. l. i. si quis a filio. §. pe. que videtur contra. et §. fa. her. heredes. §. si incerto. Item nō eligat optimum fm omnes. vt. §. de leg. l. l. legato ḡnāliter. sed in inferiori casu eligat optimū fm. R. sed dic q̄ nec ibi eligat optimum. et pro eo est hic copula: sed et homine et. et. C. comunia de leg. l. si. §. i. et ar. §. de le. l. si heres generaliter.

Axi ita legauit: vxor m̄a q̄cqd ei ppauit qd michi dedit e medio sibi sumat q̄ro an dos p̄legata videat: r̄n̄ di s̄vbs q̄ pponerent videri et de dote p̄legata loq̄: nisi alio testatorē voluisse probaretur.

Acie vxor mee quāta pecunia ad me ex stipulatione dōt: et noie puenit: q̄ dos est dotālib̄ duob̄ p̄sigtis lstris. c. aureorū. q̄ sitū est an vtrāq̄ sū mā p̄seq̄ possit: Nā. nichil p̄poni cur non possit.

De optione vel electio ne legata.

Titulus. v. Ulpianus.

Quius p̄ cecilio proculo rescriptū est cui suoz legata sit electio tres posse eligere. Item.

Quotiens serui electio v̄ optio dat̄: legatariū optabit quēvelit. s. et hoie ḡnālr̄ legato arbitriū eligēdi quem velit accipere: ad legatariū p̄tinet. data igit̄ optione si quis optauerit alienū suū v̄ hoiez liberū vidēdū ē an cōsūpserit optionē: et puto nō consumi.

Uel hōsem liberū. vel ante aditam hereditatem. vt. l. eo. l. optione. Accursius.

Amphorarum. subaudi vini.

Data. a testatore vel a lege. vt. §. p̄ rōxi. duobus r̄m̄. sed roge. dixit ibi mansata quando a lege.

Eū cui. c. amphorarum. electio data sit: acetū eligētē nō cōsumere. optionē si idē acetū elegerit qd vini numero pater familias nō habuit. Item.

Silicet si añ exhibitio n̄m hoc est ante degustationē acetum elegerit.

Ante exhibitionem rerum electio nō tenet nisi legatariū fuerit sciens. Bar. Paulus.

Liphi electione data: si nō oibus sciphis exhibitis legatariū elegerit: integrit̄ ei optionē manere placet: nisi ex his d̄taxat eligere voluisset cum sciret et alios esse.

Quod solū si Africa. fraude h̄die: sed etiaz si alia quibet causa id euenierit Legatario optio terminat̄ ad eligēdū statim q̄ elā ipso eligere nō p̄t̄ si res non est integra. h. d. Bar. Pomponius.

Mincipioz electio legata ē ne veditio q̄nq̄ eligēte legatario interpellet d̄cer nere d̄z p̄to: nisi itra certū t̄ps ab ipso p̄finitū elegerit electio nē legatorū ei nō p̄petere. qd ergo si die p̄terito sed et añq̄ v̄deret heres v̄dicare legatariū velit: audiet: q̄ n̄ ē d̄nū subitur h̄is p̄p̄t qd decernere

item si quis optare. Accur.

Cum sciret. nam tunc videtur de omnibus satisfactū maxime si legatarius cognoscebat illos absentes. vt ar. §. de ac. emp. l. i. §. si.

Ec solum. tunc integra manet lectio. Accur. **C**ausa. quomin⁹ omnes ex h̄t ut sint nisi fraude terrij: quia tunc agit de dolo cōtra eum. vt. §. de dolo. l. si quis. que est contra. Solu. vt ibi.

Mincipioz. vendino. eorum scilicet.

Quandoq̄. i. quicūq̄.

Non competere. no. q̄ ad tempus quis agere cogitur. sic. l. eo. l. si optio §. si. et sunt similia. l. i. si tibi. et. C. de ingenu. manum. l. distamari. regulariter cōtra. vt. C. vt nemo inui. Item ad statuendum diem alicui factio. facit §. de iure deli. l. i. et j. de dam. infec. qui bona §. finali. Accursius.

Cōsumere. qz nō tenuit ipso iure. vt. l. p̄. §. als sec⁹. vt. j. c. n. apud aufidiū. et. §. de le. l. i. v. in p̄n. et no. nichil refert nō fiat aliqd vel id nō iure fiat. sic. §. q̄ satis. co. l. quotiēs. et de iureiur. qui p̄ salu. tem. et de cōdi. in de. cum indebitū. in fi. et. j. de adul. si maritus. §. si. sed arg. contra. j. de re iudi. l. i. iudex.

Si id. als si nō id. et abūdat negatio. sic. C. de ser. fug. l. i. als v̄st̄ sez non. et sicut plana facit. j. n. l. i. et. l. iij. et. l. i. si quis v̄nifi.

Cilicet. degustationem. si autē possit sibi ip̄t̄et. r̄ facit. §. de pe. et cōmo. rei. v̄. l. i. §. i. et. l. si q̄s vina. §. si in aduersio. ne. et. l. si vina que in dolis.

Ciphi. data. i. legata.

Integrā. qz nō tenuit p̄la. als secus. vt. j. eo. ap̄ aufidiū. an. fi. et no. §. l. i. §. i. et poterit ad exhibēdū agere legatariū. vt. §. ad exhiben. l. iij. §.

Quem scilicet diem.

Distinguitur id est si fuerit.

Libertatem et certe tuebitur et facit si quis cau.

Deneganda legatario Accursius.

Idem est. ut actio denegatur. et dic q ides referat non ad primu sed superius.

Idem est. ut post diem a pretore vel iudice liturum et continua seq.

Idem est. ut cum ita als sic forte no dispositor nisi optiois timor est.

Tibi no da ri. qz de ce tere mei fient oes si optare cessaueris. vt. j. e. cu optio i.

Si ex qtuor viriolis dicit qda q sumyasa. qz certe imo omameta muliebria. vt. j. de au. et ar. l. argen to. q. o. nameta.

Relicta. tempore mortis testatoris. vt ar. j. de ta. ex p. l. i. q. fi.

Ab initio. tempore testamenti.

Due sole. id est si dixit duo paria. vt. s. de l. i. l. q. co cubina. q. q. q. tuor n.

Legatum. si quasi purum.

Data est. i. relictas. vt. l. opte mus.

Optassem. s. non iure. Accur.

No mutassem. que mutare possem iure forte minoris etat. vt. s. de mi. l. et si sine. in pn. aut parie ptatis. vt. s. de l. i. l. iulianus. aut qz non fuisset michi tota familia exhibita. vt. s. e. l. sciphi. aut ante aditam hereditatem. vt. j. eo. l. optioe. ceteru iure facta optio mutari non possit. vt. s. de l. i. l. in pun. et j. e. apud. in fi. et dixi. s. e. l. i. q. i. et l. sciphi. Accursius.

An decessissem. qz mutare optione mino recte facta.

Non video. alibi dicitur.

No possum. vt ar. s. loca. l. qui ad certu. et de codi. l. i. q. p. ar. contra. s. o. ma. l. i. q. fi. Item ad. l. istam est. s. de

id pto: solet. et qd si die pterito que diffinierit pto: hris ali qs ex suis vel oes manumiserit none pto: eoru tuebit liber tate: ergo toties actio dnega da no est si oia integra sunt. id e t si pignori aliqs ex his ser uis heres dederit post die vel vendiderit.

Idem est. ut cum ita als sic forte no dispositor nisi optiois timor est.

Tibi no da ri. qz de ce tere mei fient oes si optare cessaueris. vt. j. e. cu optio i.

Si ex qtuor viriolis dicit qda q sumyasa. qz certe imo omameta muliebria. vt. j. de au. et ar. l. argen to. q. o. nameta.

Relicta. tempore mortis testatoris. vt ar. j. de ta. ex p. l. i. q. fi.

Ab initio. tempore testamenti.

Due sole. id est si dixit duo paria. vt. s. de l. i. l. q. co cubina. q. q. q. tuor n.

Legatum. si quasi purum.

Data est. i. relictas. vt. l. opte mus.

Optassem. s. non iure. Accur.

No mutassem. que mutare possem iure forte minoris etat. vt. s. de mi. l. et si sine. in pn. aut parie ptatis. vt. s. de l. i. l. iulianus. aut qz non fuisset michi tota familia exhibita. vt. s. e. l. sciphi. aut ante aditam hereditatem. vt. j. eo. l. optioe. ceteru iure facta optio mutari non possit. vt. s. de l. i. l. in pun. et j. e. apud. in fi. et dixi. s. e. l. i. q. i. et l. sciphi. Accursius.

An decessissem. qz mutare optione mino recte facta.

Non video. alibi dicitur.

No possum. vt ar. s. loca. l. qui ad certu. et de codi. l. i. q. p. ar. contra. s. o. ma. l. i. q. fi. Item ad. l. istam est. s. de

le. i. si domino. Item et s. comitia pre. l. fi. Si rerum. puta plurium sciphorum. Ad exhibendum. quia mea interest iusta de causa. vt. s. ad exhiben. l. i. q. fi. Item si optare. Agere. s. actioe et telio. et sic ago vt agas. sic et. s. loc. cui plures. s. mesi sem. vel dic ad ex hibedu: qz agedo depositi pot exhi bere. sic et. s. man da. l. si ma duero ti bi vt a ticio. et fa. j. ti. i. l. i. q. fi. Ac. Am ita lega tur. quo casu heo electione p. l. vt. s. e. l. i. q. a. p. p. e. i. pu ra. na. spale. dero: qnq: ge sar. g. hali. vt. s. de le. i. l. i. q. i. q. s. feli cassimo. et sic est s. de lega. i. l. si dno. vbi no brogat spe cios legati genera li legato optiois. Sol. ibi no fuit li bertas relictas sti cho pure vel sub coditione: sed fuit alteri legat. ad qb est. i. e. si hris. et qre hic alio qz ibi est ro. ppter id qb di cit q pualet lega ti libertatis. vt. s. de l. i. l. i. q. i. de. et. C. de ser. necess. here. insti. l. q. d. et. s. de ma. tes. si peculiu. s. i. vt sol. vt ibi. b. Optabo. s. ro luero. ad qb est. s. e. l. i. in fi. i. m. et qb ibi not. c. In eode ca su. l. qn vni fuoru optio: et sticho li bertas sub pditoe d. Optare. als optarem. s. ego legatari. als opta ret. s. legatari. s. i. l. r.

siti agedo facultate michi eligendi prester. I dem. Am ita legat ticio fit cu do lego si paphiluz no elegerit: et eide ticio paphi lu si stichu no elegerit: simile est ac si ita legatu fuisset. ticio stichu aut paphilu vtrum eorum volet do lego.

Cui est legata optio no pot eligere seruū pure vel sub pditioe manumissum nisi pditio defecerit. Bartolus.

Questus est si stichus sub coditione liber esse iustus sit: et michi optio sui data esset vel seruus g. hali ter legat. eest qd iuris esset. Dixi q modi. p. stitui eu q sub pditioe libertate sticho det: ex optione fuoru no cogitare de sticho: sicuti pstat no cogitare eu de eo cui p sentem dederit libertate. fm qb si stichu optauero vel elegero: nichil agam: et ex ceteris nichil lomun. optabo. In eodem ca su q. stitu est si optioe fuorum data anteq optare coditio sta tute libertatis defecisset: an sti chu optare possim. puto mu tiane sine asstetidu: q placz ip sa libertate legatu perim. no datione: statute libertatis. qre siue viuo testatore siue p. mor tem eiusdem et ante adita he reditatem h conditio statute li bertatis defecerit: legatu erit vtile. na sicut pura libertas m

possim. als possim. et als possit. Accur. Duriane. mucius eni fuit in sententia que sequit. I p. s. a. libertate. s. contingente. Perim. s. optionis q ad eu fuu cui ptingit libertas. Non datione. s. sola. Ante aditam hereditatem. et sic anteq possit optari iure. vt. j. e. l. optioe. Eni vtile. etia stichi rone vt sic optari possit. Pura libertas. vt. C. de cadu. rol. l. vnica. s. i. nouissi mo. et. j. de le. pre. l. virilis. s. si adierit. et. j. qua. di. le. ce. na cum libertas.

Spes qnq: ge neri de rogat.

a Statuta i. data sub conditione si tunc. f. conditio extiterit ante adita hereditate. alio demum existerit conditione cedit dies eius. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. finantem sub conditione.

b Possum. qm pure seruus est. R. f. cu defecerit p ditione date liberatis ante adita hereditate. et est bene ad leges istam. §. de leg. i. l. si fund. §. pe. et. §. de manum. testa. men. l. iij.

S Pamphilo generalit. sicqz hz electione. vt. §. eo. l. i.

d Cesserit. qd e a morte testatoris cu erat pup. vt. C. de cadu. tol. l. vnica. §. an nouissimo.

e Ticius. f. domini. que. §. vocauit lucium ticiu.

f Uedicauerit. qd potest quia questus actiones p seruu non pdit p manumissionem. vt. §. ob. l. qcuqz. et. §. de iureiur. si seruu cui. noie. in hereditate sec. qz an adita hereditatez nulla est actio et id ibi ispicit rps aditiois. vt. l. si. h. her. l. si. §. alien. sed h dies cessiois. §. c.

g Possit optari. i. de iure. vno ei petito psumit electionis facultas. vt. §. eo. l. ap. et. §. de pcura. l. si is q stichum. Accur.

h Repudiasset. f. ex pte. alij dicunt manumittedo eo alio vt legatu eu sequat. vt. §. de lega. i. l. seruo legato. §. i. et. in l. si. de here. in l. i. seruu.

i Due psona. i. duo legatarij. cuz antea vna psona fingebat. vt. in l. de muti. l. i. §. si. et. q. et. no. hic legatu optio nis vel in gne ee ditionale q ad optione: §. puru quo ad seruu. vt. l. qui. et. qui. l. i. §. si em esset oino puru semp dno quereret si fiat manumisso postqz cessit dies legati. et eco tra paphilo si ante eet manumissus. §. certe etiaz quo ad hoc no videtur ditionale: qz si eet ditionale: vel dno tñi vel paphilo tñi deberet. vt. §. de regu. iur. que legata. et. §. qñd. lega. ce. si post. §. si. §. 3. dicas illd qñ res certa sub co ditione legat. hic incerta: et id ambulat electio vt hic dicit. Itē olim no transmittetab si decebat anqz optaret: ho die p iustitiam fecus. vt. in l. eo. §. optiois. et. C. coia de leg. l. si. §. si. et. facit §. de solu. l. si stipular. et. §. de lega. i. l. si l. i. §. si. et. coimissum. et. l. que situm. §. duobus.

S heros. optauerit. qd facere potuit qz testator hoc pmisit. nec ob. §. eo. l. i. §. i. qz ibi. ppter l. bertatis fauore: sic iste heros erit cois seu et meui. Alij dicunt q optauit de facto: §. de iure no potuit qñ tacite ex men-

ita statuta libertas adite hereditatis tpe vires accipit: oqz stichu optare possum.

Cus electionis relictu seruo copetit eius domino post manumissionem si vult: si nollet tunc ipsi seruo manumisso lz petere. Bar. Idem.

S Pamphilo seruo lucij ticij seruo gñaliter legatus sit: deide dñs paphili postqz dies legati cesserit: euz manumississet: si qd ticius seruu uedicauerit: extinguit paphili legatu: qz no eet in hereditate q possit optari. §. si no ticij legatu a se repudiasset: paphilu optare posse pstat legatu. lz em manumissioe paphili due psona constituerent ticij et paphili: vnus tñi rei legatu inter eas vertitur: et ticio uedi cate optio extinguit. repudian te paphilus optare potest.

C De legato facto suo alij legato: ad legatarium optionis nil perinet. h. d. Bar. Idem.

S heros seio legat: sit: et heroti fund: deinde

te testatoris ex gñali optioe sit exceptus heros. vt arg. §. eo. l. cu ita. §. i. et. §. i. l. i. in pun. et. §. de aur. et. arg. leg. l. i. in pn. et. §. de leg. iij. l. v. §. felicissimo. et. l. seruu verbanis. §. si. et. l. qñtu. §. i. et. sic heros erit solt: seij no cois. sed certe simile qd inducit de seruo coi magis suadet qd pris

mo dici. et qd dici tur. §. de lega. i. l. si dno fin. h.

Solli seu. §. heros est cois seio et meui.

Adite hereditatis. hoc em tē: pore cedit dies legati relicti seruo legato. vt. C. de cadu. tol. l. vnica. §. i. nouissimo.

Legatum. f. fundi.

Pertinere. i. acqñre p herotez seruu: nam meui sub co ditione videt legat: seruo si opta uerit. vnde cu ante adita hereditatez optare no potuit. vt. §. eo. optioe. ap: partet seium soluz dominum.

Seruo comu ni. ia nūc et non so la destinatioe. et argumetur a minori.

Cedente. qd est tpe mortis. vt. C. de cadu. tollen. l. vna. §. in nouissi mo. §. huic rñ. est contra. §. de acqui. re. do. per seruum

Legatu factu suo pprio si ne libertate lz sit inutile: pot tñi ualescere et hoc hñ de voluta rio instituto. sec. in necessario: qz legatu ei factu est inutile. ppter regul. catoniana. Bar.

Seruo feru Dau. michi data fuerit: et sticho aliqd testato: sine libertate legasset: tñc sequēs legatu pñsistit: cu tota familia ad vnuz id est stichum reciderit: vt qñ pure legato: vtilit sit legatu: nec aduersatur catoniana: re-

§. i. et. §. de stipu. ser. proinde. §. i. sed so. vt no. §. pro so. ve rum. §. si seruo. que co sonat huic. et. §. ad legem fal. l. plautius. et. facit. §. eo. l. si optio. et. l. seruo. Accur.

Seruo. si eis. heredit. et. dñi data. f. no latim a testator: alio legatarij est electio. vt. §. eo. l. i. §. i. rñ.

Sed. facit. §. de ver. obli. l. iij. circa pun. et. l. in executio nib. §. p parte. et. de solu. l. si stipularis. §. i. l. qui ho minē. §. i. et. §. de pdi. indebi. si no sortem. §. si. et. §. de leg. i. l. si ex toto. §. si. et. de lega. i. l. si quis duobus. Accur.

Teneri. co genfergo p sentent iudice imine. vt. §. de leg. i. l. hmoi. §. si. vel soue. vt. C. coia de lega. l. si. in pun.

Seruo. sine libertate. ptra. C. de lega. seruu. Sol. hic seruu apparet alij legat. qd ibi no fuit.

Sequens legatum. seruo relictu. R.

Reciderit. ante adita hereditate. i. ante qz optare possit. R. vt. §. eo. optioe. et. dic reciderit. f. alij mortuis.

Pure legato. f. l. i. §. o.

Catoniana. de qua tractat. §. de reg. cat. l. i. no legatu seruo legato relictu no cedit nisi ab adita hereditate vt hic patet aperte. et. C. de cadu. tol. §. in nouissimo. na si statim post mortem cedere: ergo quolibet instituto esset

nulluz: quia inutiliter cederet cum sit possibile alium de familia optari: et cationis regula ad talia legata non pertinet. vt. j. de regula catol. l. cationiana. et. s. de lega. i. l. cetera. §. ij. Accur.

a **S**i voluntarius. i. si hoc est q' voluntarius est q' hereditatis aditorem

differre pot. et sic differt optio. R.

b **A**n te aditaz. post factuz testm. Accur.

c **D**ecefferit. f. testator.

d **S**i necessarius. q' hereditatis aditionem differre non potest. et sic p' optio neq' uir suspēdi. et em mortis tēpore ipso iure fingitur que sita hereditas. vt sic nichil iter mortis tēpus et hereditatis aditōez cue nire fieri possit: nullū equidez ibi medium inueniri potest.

e **S**eque' legata. si. hō relicta. et facti. s. de lega. i. l. seruo legato. §. i. et l. si a plurib'. §. i. et l. q' sita. §. p' sent. et l. si post mortē. in prin. et. s. eo. l. si heros. et. j. de condi. et demō. l. iulianus. et. j. eo. seruo.

f **H**ereditatis. qm' emptoris non minus q' heredis si nō yēdi d' s' t' interest optionem nō semp' impedire dispositionē seruo: vt. s. eo. l. immo.

g **I**d emptor. als id tēpus. et als id emptor. f. agendo et emptor: vt cogat venditor legatarium optare. quia in bone fidei iudicis oia veniūt que equū est venire etiam si non sint dicta. vt insti. de obli. que ex consensu. in fi.

h **N**on possit. s. eum suo iure vt optet cogere.

i **S**i cū optio. non perducit. sic. i. qui et a qui. l. ij. nisi de certo dato tēpore et finito. vt. s. eo. l. mācipiozum. et facit. j. de ma. vin. l. ij. et. j. titu. ij. l. fundū. §. minor. et. j. de pecu. l. cū dominus. §. fi. et. s. de lega. i. l. seruo. §. i. et. s. eo. l. si optio. in prin. et. C. de ser. pig. da. ma. l. si creditōibus. et. s. de test. mili. l. si miles. Accur.

k **S**eruo. scilicet meo.

l **S**ine libertate. et sic inutiliter. vt. C. de lega. seruus.

m **L**egauit. fundum quēdam.

n **I**s. f. meus.

o **S**eruum optauit. l. cū plures essent serui fm. R. als secus. vt. s. eo. si optio.

p **E**l. scilicet seruo. scilicet cui fundus debetur optatis. Accur.

q **S**erui nomine. qui heredis erat adite hereditatis tempore. Accur.

r **A**d dominū. h'ic nouū et post aditū hereditatē factū dominū. sed ad heredem: qm' huic seruo relictu ab extraneo querere possit. R. vt. s. de lega. i. si post mortē. in pn. et facti ad. l. s. de lega. i. l. que situz. §. i. et. s. eo. si heros. sed argu. contra. s. de lega. i. si a pluribus.

perducit: seruu tamen que ita manumiserit amittit: q' is aut electus legato cedit: aut relictus tunc liber ostēdit. **I**dē.

s **S**eruo sine libertate legato: deinde optioem seruo meuo dedit: s' eūdem seruum optauit: quero an id quoz qd legato est ei debere tur: respōdi nō puto legatum huius serui nomine ad dominum pertinere. **N**eratus.

t **O**ptioe legata placet nō posse ante aditam hereditatem optari: et nichil agi si optaretur. **I**dē.

u **Q**uam optio duorum seruo: ticio data sit: reliqui meuo legati sunt: cessante primo in electione/reliquoū appellacione oēs ad meuum pertinent. **S**ecuola.

v **H**ereditate legato nerati: h'ic: nichil agi repudiatō pamphilo: itaq' cum ipso eligi posse.

testatoris voluntatem. vt. s. eo. seruo. ibi vero creditor ex pacto expreso. et fm hoc eligit eundem heres non obstare repudiatione legatarij. Alij vt. R. q' hic non erat translata electio in legatarium ab herede cuius heredis dicebat ab initio fore electionem. et ideo heredem eligere eundem. sed hoc non placet quia legatarius habet electionē. vt. s. eo. l. ij. m. Tertij dicit vtrobiz creditorem habere electionem. sed ibi ex pacto: et ideo per pactum determinatur remissio: sed hic per legem habet legatarius electionem: et ideo per l. determinatur remissio vt nil valeat. Vel quarto ibi pactum: hic repudiatio. vnde hoc nō valet de futuris. vt. s. de lega. i. l. si ita scriptum. §. ij. sed pactum sic. vt. s. de pac. l. et heredi. §. filia. et est ratio quia pactum duorum consensu: repudiatio vnius vallatur arbitrio. vt no. ff. de pac. l. i. vere autem hoc legatum generis de futuro pender: quia est simile legato optionis. vt. s. eo. l. ij. §. ij. sed illud est conditionale si eligat. vt. l. qui et a qui. si optio. et. s. eo. l. si optio. et. s. eo. l. si pamphilo. in fi. ergo et illud: plana est ergo glo. eundem eligi posse: scilicet vt pro quocūq' eligendi facultas videatur concessa expreso aut tacite. Item contra. j. de adun. lega. l. qui hominē. et. l. seq. Solu. ibi ademptio per testatorem que valuit. hic repudiatio legatarij cū non petijt. et facit. j. de regu. iur. qui potest. §. qd quis. Accur.

Optione. here ditate. vnde hoc legatū oliz nō cedebat a die mortis q' ad transmissionē vt p' tēpore cōditionale. hodie secus. vt insti. eo. §. optionis. R. et facit. s. de lega. i. l. iulianus.

Quam optio. primo. scz ticio. et. dic cessante/ id est repudiante vel tēpore a p' tōre statuto excluso. vt. s. eo. l. mācipio rū. et facit. C. de her. insti. l. ij. et. j. de ver. sig. ceteroz. Accur.

Hereditate legato. scilicet in genere.

Pamphilo. f. in specie.

Eligi posse. imo aliud agit et ideo nō potest eligi. vt. s. de pac. l. si vnus. §. si generaliter. Solu. hic heres hēbat electionem per exp'iam

Lud. decedente. post mortem testatoris. Accur.
Co. scilicet legatario.
Ad heredem. scilicet legatario.
Placuit. hodie forsan a copositorib' est hoc additū.
nā olim secus. vt in sti. eo. S. optionis. vel illud qñ ex oi fa-
milia legat' optio
hic ex certis duo-
bus. Accur.

Facultas eligēdi q' cōpetit
alicui iure suo trāsmittitur ad
heredes. **Bar.** **Paulus.**

Lud aut illud vtrū ele-
gerit legatarius nullo a
legatario electo decedete' eo
post diē legat' cedente: ad he-
redem trāsmitti placuit.

Quādo electio trahit fecū
executionē non admittitur va-
riatio. **h. d. Bar.** **Uabeo.**

Aud aufidius lib. j. di.
scriptum est: cum ita le-
gatū est: vestimēta que volet
triclitaria sumito sibi q' habe-
to: si is dixisset que vellet de in-
de atē q' ea sumeret alia se vel-
le dixisset: mutare volūtate eā
nō posse: vt alia sumeret: quā-
onē ius legat' prima testatio-
ne qua sumere se dixisset con-
sumpsit: qñ res p'nuo ei' fit
simul ac dixerit eā se sumere.

Fruct' pādēse pādēre ex re
legata pcepti legatario nō de-
benf nec nudo ministro. **Bar.**

Filiū v'ro Scouola.
rez heredes scripsit: si
liā exheredauit: et legatū de-
dit cū in familia nuberet cētū
et cum in familia nupserit his
verbis: insuper arbitrato sem-
pronie m'is ei' mācipia decē
q' p'fessim post aditā heredita-
tem meam a sempromia vxore
mea eligi volo: q' mācipia cū
in familia nupserit dari volo: et
si anteq' nupserit aliqd ex mā-
cipijs decesserit: tūc in locum
ei' arbitrato sempromie m'is

Filiū. insup.
sub. legauit.
rit. Accur.

Cōfestim. hoc
facit p' filia s' non
multum.

Uolo. lego re-
stator: et sic trāsit de tertia ad primam personam. Accur.

Assignata. als agnata. i. nata: et als assignata: s. per
electionem matris.

Supra numerum. als datum. l. exp'essum. Accur.

Ad filiā. als sine nō. et tunc dicit' tñ vt ministra fuit
electa m' als est nō et bñ colligit' cū dicit' s. Rñ. cū mācipio
rū et sic añ oēs mox. et facit tūc i. de reg. iur. l. cū in tpe.
q' fructus. partus enim de quo p'cedit nō est in fru-
ctu. vt. s. de vsu. l. in pecudum.

Proponi. als nō ad m'ez: et tūc est rō q' est. s. q' añ oēs
mox pcepti sunt. ad qd est. ad trebel. mulier. s. si heres.
als sine nō. q. d. p'ntet ad filiā. et tūc dicit' matrē electam vt
ministra. ad qd. s. de lega. ij. l. si q' nō. et facit ad p'dicta
s. de lega. ij. l. si ita relicta. s. pegasus. et s. de annu. lega. l.
eū qui. et de lega. i.
l. apud iulianū. in
p'nt. et s. l. l. cum
res. et l. q'ntuz. s. si.
et. s. ad trebel. mu-
lier. s. si heres. et s.
i. ij. l. iij. i. p'nt. et s.
de lega. ij. l. si v'ro
rem. s. foroz.

Mat' mox
tpe. s. tpe. re-
stamēti cōcedi nō
fuerat. s. videt' cō-
tra. s. de leg. ij. no-
mē. s. i. sol. vt ibi.

De m'is. vt. et.
W legatario
m'is me-
ro habuit. sumpta
volūtatis cōiectur-
ra ex ipi' defuncti
vultu: cōfuetudie.
vt. s. eo. l. si q' vultu
s. ite accētū. et s. ii.
i. l. ij. s. si. et ar. s. de
leg. ij. l. nomē. s. i.
et l. nup. et l. seruis
vrbanis. et l. quest-
rū. i. p'nt. et s. p'nt. et l.
v'ro. in p'nt. s. i. i.
eo. ti. l. si cui. in p'nt.
sol. vt ibi.

Ulpianus.
Ino lega-
to / acetum
quoq' con-
tinet quod
p'familias
vini nume-
ro habuit.

Benē p' spēs derogat. **B.**
Alij penū' p'p.
Alij vinū legatū ceter:
cepto vino oē penū ad aliū le-
gatariū p'ntinebit. **C** Si cētū
aphore' q's velles tibi legate
sint: ex testamēto agēdo cōsēq'
potes vt degustare' tibi liceat:

Ulpianus.
Ino lega-
to / acetum
quoq' con-
tinet quod
p'familias
vini nume-
ro habuit.

Benē p' spēs derogat. **B.**
Alij penū' p'p.
Alij vinū legatū ceter:
cepto vino oē penū ad aliū le-
gatariū p'ntinebit. **C** Si cētū
aphore' q's velles tibi legate
sint: ex testamēto agēdo cōsēq'
potes vt degustare' tibi liceat:

Alij penū' p'p.
Alij vinū legatū ceter:
cepto vino oē penū ad aliū le-
gatariū p'ntinebit. **C** Si cētū
aphore' q's velles tibi legate
sint: ex testamēto agēdo cōsēq'
potes vt degustare' tibi liceat:

Legatariū. qm de toto pars est et in mēda. R. vt. i. de
regu. iur. l. in toto. et. s. de manumif. testa. si peculū. in p'nt.
et. s. de lega. ij. l. seruis vrbanis. s. si. et l. heres. s. i. et. s. de
aur. et argē. lega. l. i. et s. de pe. l. l. seruo. et s. ti. i. l. si tibi. in
p'nt. et l. cū optio. s. i. facit. s. de pi. et cōmo. rei. v. l. si vna.
et s. de centā aphore. sub. vini. qd p' p'p' degustationē.
et s. de gustare. vt postis approbare vel improbare. naz
ad hoc fit degustatio. vt. s. de peri. et cōmo. l. i. in p'nt. et l.
si quis vna. s. i. et. l. si vna.

Legatariū. qm de toto pars est et in mēda. R. vt. i. de
regu. iur. l. in toto. et. s. de manumif. testa. si peculū. in p'nt.
et. s. de lega. ij. l. seruis vrbanis. s. si. et l. heres. s. i. et. s. de
aur. et argē. lega. l. i. et s. de pe. l. l. seruo. et s. ti. i. l. si tibi. in
p'nt. et l. cū optio. s. i. facit. s. de pi. et cōmo. rei. v. l. si vna.
et s. de centā aphore. sub. vini. qd p' p'p' degustationē.
et s. de gustare. vt postis approbare vel improbare. naz
ad hoc fit degustatio. vt. s. de peri. et cōmo. l. i. in p'nt. et l.
si quis vna. s. i. et. l. si vna.

Quanti. i. qtu interest mea. na in actione ad exhiben dum ad interesse fit codenatio et oportet interesse vtroq: tepeze vel salte tepeze sententia. vt. s. ad exhi. l. iij. §. si. et facit. i. i. l. si tibi. §. si. et. s. ad exhi. l. iij. §. iij. Accur.

Qui nullum. aut quod pro vino vteretur. Nitero fuit. f. in bonis reddet. vi na: no em hic ea q s. l. i. pot capi pte ctura. et facit. s. de leg. iij. l. nuper. r. f. eo. l. si qs vinuz s. item acetum.

Legata. si fut parua vel ut apho ras r cados q euz vino vedit. siue ue rit: vnde ex regio nis pfectudie hoc pot psumit. vt. f. eo. l. vino. et. l. via num. §. si.

Sciphorum. hec em sunt pars sciphorum si sunt adumcta vel infi xa. vt. s. ad exhi. ti gni. §. i. Uel diceo tra non sunt pars qsi adhuc no sunt adiecta. vt. f. de au ro et argen. lega. l. argento. §. pe.

Uoluerit. tam ex regionis pfectu dine qz ex vasoz vilitate. r quia ad vsum ppetuu non paratur. vt. f. eo. l. vino. et. l. vinuz. §. si. Ro.

Debeat. er go. s. de interpreta tione multuz facit vasoz vilitas. R. h. In cupis. ge nera vasoz dolijs vilioza: vt ex pdi ctis hic apparet. Accur.

Utres. vasa de corio capie cu pilo qb vtumf tusea ni: sed cullei forte sine pilo. vt. s. de pigno. acf. l. si. §. si. et est ratio quia in his no seruiatur vinu sed de loco ad locu portatur. vt. f. n. l. i. quectiu. in fi. et facit ad. l. s. de leg. iij. l. heres. §. cui. r. f. de penu leg. l. iij. in fi. r. l. iij. in pum.

Am certu. solutus. in dubijs non semp stat defuncti pfectudini. vt. f. de alimen. lega. l. a filio. §. si. sed regulariter cotra. vt. s. de lega. iij. l. numis. r. s. ti. l. iij. in fi. r. s. de testa. heredes. §. sed r si totam. in fi. §. et. f. de ali. et. ci. leg. cum alimeta. r. s. de lega. i. si seruius pluri. que sunt contra. Sol. defuncti hic dixit dedisse expse electioe he redi sed hoc est diuinare: vel fm Ro. hic speciale. s. quare aliud q in numis. vt. d. l. numis. Rn. hic. f. consuetudo defuncti r regionis r alia qued in numis considerantur.

aut qtu interfuert licere tibi degustare ad exhibendu age re potes. l. pianus.

Qui cui vinu sit legatu ce tum amphoraru: cu nul lum vinu reliqisset vinum he redem empturu et pstaturu: mon acetu qd vini numero fuit.

Uino legato no cedunt vasa magna nec parua in qb vinuz portat de loco ad locu. s. vasa parua in qbuz vinu pferuat r cu vino veduntur cedunt. Bar.

Si vinu legatu sit videam? an cu vase debeat: r cellus in qt vino legato etia si no sit le gatu cu vasis) vasa qs legata videri: no quia pars vini vasa sunt que admodu emblemata argeti sciphop? ca fore v? spe culi: s. quia credibile est mere testat? ea ee vt voluerit? acces sione vini ee amphoras: et sic inqt loqmur hre nos aphoras mille ad mesura vini referen tes. In dolijs no puto vez vt vino legato dolia debeantur: maxie si depssa i cella vinaria fuerit: aut fut ea q p magnitu dine difficile mouetur. In cupis? aut siue i cupul? puto ad mittedu esse eade debent: nisi pari modo immobiles i agro velut istru agri erant. Uino legato vitres no debebunt: nec

vt. d. l. numis qm eoz dubietas qto in pluribus pssit. f. materia pondere forma r vsu. et qto in singulis vntuer sity legatis variatur: vtilitas tato eoz inquiri magis q in oleo interest: s. uetudo patrifamilias defuncti: vel dic vsus loquendi no vredi. vt ibi no. s. sit argu. tra. f. eo. l. ex vsu. Accur.

culleos quide debent dico. Quantitate legata simplr electio e hrdis que soluat. nec pfectudo testator? spicif. B.

Am certu po? P au dus olei no adiecta qti tate legat: no solet qri cui? ge neris oleo vti solitus? fuerit te stator: aut cui? gnis oleuz isti? regiois hoies in vsu habeat: r id liberum? est hrdi cui? vellet gnis oleu legatario soluere.

Uasa e dicere qd natu eet: qtu dicere qd natu erit. Bar.

Am cert? Calistrat? niter? aphoraz vini le gat? eet ex eo qd in fundo sem promiano natu esset: r mun? na tu eet? no a plus? debent pla cuit: r qsi taxatiois? vice obti nere hec pba qd natu erit?

Si testator legat vinu sim pliciter vales legatis etia absq mentione vasoz. P. occlus.

Am vinum heres dare danat? est: qd in apho ris? seu cadis diffusum est da ri debet: etia si vasozu mentio facta no est. Itē qzuis cum va sis r cadis legatu est: id qz qd in dolijs? est legatu esse vide tur: sicut i seruos oes cu pec ulio cuiusq eoz legasset: etia eos quibus peculij nichil eet legasse videtur.

ver. obli. inter stipulante. §. sacra. l. ijo. Itē secus cuz in singulis annis ad alimeta vel simpliciter singulis annis aliqd relinquitur ex illo fundo. vt. f. eo. ex eo. r. f. de alime. le. l. lucius. r. f. quando di. le. ce. l. firmio. in pum. et. s. de an. lega. l. legatus. §. et facit ad. l. s. de lega. ij. ante pe. §. ci. nibus. et. s. de iudi. si fideicomissum. §. quid tamen.

Am vinum qd in amphoras nunc respondet. r. Qd in dolijs. que dolia no dicuntur vasa cum sint magna. at vasa parua. vt. s. eo. si cui. §. l.

Uides. talis em adiectio nichil nisi augmentu signifi care pot. R. sic. s. de lega. i. l. si cu. in pum. r. l. si ancilla. r. f. de aur. r. ar. le. l. si qs. r. f. eo. l. vinu. l. pn. Itē s. de leg. iij. l. heres. §. penul. sed no est ptra. item f. l. eo. l. vinum.

Liberu. f. ar bitriu dūmō me dicioe. vt. s. de le ga. i. l. legato. et de edil. edic. l. si qd. s. argu. tra. s. man. l. fideiussores. et. s. de leg. iij. l. numis. sed dic vt no. in. d. l. legato. Itē qd di cit herede eligere est tra instit. de leg. §. si generalit. r. s. ti. l. iij. §. i. sol. hic testator expse voluit. sed ibi no luit. Uel dic q te stator reliqt in bo nis suis oleuz. vñ est idē qd esset vbi de certis reliquis set incertū. vt. s. de lega. i. l. si qs a fi lio. §. pe. als lega tary esset electio. r facit. s. de ptrahe. emp. l. comprehen sum. Accur.

Am cert? na tu esset. tunc vel eo anno q de cessit testator. r Non apli? f. qnatum esset.

Taxatiois. i. determinatiois. vt ita demū petat tm si tm natus erit. vt s. de cotrahē. emp. si debitor. §. veris mite. sec? si dictuz eet decē podo ex il lo fundo: tūc enim expectatur. vt. f. de

Am cert? na tu esset. tunc vel eo anno q de cessit testator.

Non apli? f. qnatum esset.

Taxatiois. i. determinatiois. vt ita demū petat tm si tm natus erit. vt s. de cotrahē. emp. si debitor. §. veris mite. sec? si dictuz eet decē podo ex il lo fundo: tūc enim expectatur. vt. f. de

Am vinum qd in amphoras nunc respondet. r. Qd in dolijs. que dolia no dicuntur vasa cum sint magna. at vasa parua. vt. s. eo. si cui. §. l. Uides. talis em adiectio nichil nisi augmentu signifi care pot. R. sic. s. de lega. i. l. si cu. in pum. r. l. si ancilla. r. f. de aur. r. ar. le. l. si qs. r. f. eo. l. vinu. l. pn. Itē s. de leg. iij. l. heres. §. penul. sed no est ptra. item f. l. eo. l. vinum.

Quidam falsameta. i. materias ynde cofueuerit fa-
cere falsameta q̄ sit salina/serpillū/piper/alia/sal-
petrocillū:et hīs sit falsa si non est sententia falsa.
b. Q̄erū est. quia verbum generale yniuersaliter est in-
telligendum. sic. j. de aur. et arg. leg. l. si. s. v. ror. et. s. de le.
ij. si ita legatur. in

p̄st. et. C. que res
pig. obli. pos. l. si. s.
s. d. ser. vi. p. si ser-
uitus. Item aliud
in stip. q̄ hic in le-
gato. vi. j. de verb.
obli. triticum. et l.
si ita stipulat⁹ fue-
ro. in p̄m. et. s. de
iure do. l. cum. post
s. gener. Item et
in v̄suris. vt. s. de
v̄sufruc. l. quod in
stipulatione.

c. Modios. als
modia in neutro
genere: et postea q̄
singli. et. l. mascu-
lino. vt. l. d. ver. sig.
paulus. als mo-
dios et sic totum
in masculino.

d. Nō esset. nec
esse potest. vt arg.
insti. de iur. si.
l. i. et. s. de leg. l. i.
apud iulianū. Ac
curius.

h. heres. in
dolijs. et sic
non cedunt vino.
vt. s. e. l. si. cui. s. i.
f. Facturū. qd
nō foret si v̄didit.
set. vt. s. de peri. et
com. rei. v̄. l. i. s. li
et. et. s. si. doliare.
et est ratio q̄ em-
ptoz. emendo vide-
tur. conuenire de
accipiēdo: que co-
uentio non est in
legatario. vt arg.
s. de ac. emp. l. si. is
qui lapides.

g. q̄s vinū. f.
solum. R.
h. Mulsum. i.
nectar. Accur.
i. Hydromeli.
quod fit de aqua
et melle. et est hi-
dromeli. genitui
casus et abundat
vnum nec.

k. Et passum. i.
maturum. Accur.
l. Defrutū. forsan ideo sic dicitur. q̄ de vsu sit subla-

**Verbū indefinitū refert ad
omnia. h. d. Iabolemus.**

Q̄uidā heredē dānaue-
rat dare v̄rozi sue vinū/
oleū/frumētū/acetū/mella/sal-
sameta⁹:trebat⁹/aiebat ex sin-
gulis rebus non amplius de-
beri q̄s quātum heres dare vo-
luisset mulieri: quoniam non
adiectū esset quātum ex qua-
cūq; re dare. offili⁹/casselli⁹ tu-
bero omne quātū p̄familias
reliq̄set legatū putant: labeo
id p̄bat idq; verū est. **L**u-
cio ticio tritici modios. c. qui
singuli pōdo. c. pōderant h̄s
dato/offili⁹ nichil legatū esse:
qd̄ est labeo p̄bat: qm̄ eiusmo-
di triticiū rerū natura nō eēt.
qd̄ verū puto. **P**omponius.

S h̄s dānar⁹ sit dare
vinū qd̄ in dolijs esset:
z per legatariū steterit q̄m̄
accipiat: piculo suo h̄s dem fa-
cturū si id vinū effuder. s. z
legatariū petentē vinū ab h̄s de
doli mali exceptioe placuit sū-
moueri: si nō p̄ster id qd̄ p̄pter
morā ei⁹ dānū passus sit h̄s.

Cis liquor ex vinea proce-
dens est vinū: sic si aliūde. ni-
si cōsuetudo v̄tentū aliter se
habeat. h. d. cum. l. ex vsu. et. l.
nam aliter. **A**lpianus.

S quis vinum⁹ legauit
rit oē p̄tinet qd̄ ex vinea
natū vinū p̄māsit. s. z si mulsū
sit factū: vini appellatione nō
cōtinebitur p̄p̄ue: nisi forte
paterfamilias etiā de hoc sen-
sit: certe zithuz qd̄ in q̄busdā
puicijs ex tritico vel hordeo
vel ex pane cōficitur: nō cōti-
nebit. simili modo nec camū
nec ceruisia continebitur: nec
hydromeli qd̄ cōditū: nec hoc

tū: vt q̄d̄iu possit seruet et est ponit. vt. l. l. si. s. i. Ac-
cinatiū. id est ad vsum p̄paratū. z p̄fert penul-
t. **C**idroneū. qd̄ fit et pomis cotanis. (ita correpta.
o. **N**on continebuntur. als non: et als sine non. et
vtrūq; potest legi fm̄ consuetudinem testantis. vt. j. pro
xi. s. et facit. j. l. si.
s. si. cul.

Phec omnia.
que diximus vini
numero non con-
tineri.

Q habebitur.
sub vini appella-
tione continebitur.
R Totum vi-
num. i. nedū ps.
Quod vini na-
mero. i. vsu simili
uentis cuius vsus
volūtas: r̄ volūta-
tis voluntatem de
re defu-
scentis als dubi-
ciēt: du-
biā de de-
clarat.

Udemōstratū
est. no. in sp̄ci temp-
pus testamenti.
sic. j. de l. leg. aure-
lus. s. testamēto.
z. s. ticius. et. j. de
aur. et arg. leg. l. si
ita. et. s. de lega. ij.
v̄rorem. s. testa-
mento. sed contra
s. i. i. l. si. sed dic
vt dicit. s. d. leg. ij.
l. v̄rozi. s. i.

Adueretur.
quā certe aduerfa-
ri credo nisi aliud
liqueat fm̄ q̄sdā.
Uni nūero
habuit. s. de illovi
no paterno.

Serui habue-
rūt. scz vsu vini
etiā si est acetū: et
ita nō testatoris s̄
feruozum vsus in-
spiciatur: s̄ in supe-
riori testatoris nō
patris.

Diuerse. scz
hoc dicitur et sub
audi. r̄. q̄ id est
q̄ zc. Accur.

Testatoris. i.
cepit v̄ti. p̄ vno q̄
p̄ pacto v̄t v̄t v̄t
vel eēt. et desit eēt
vsu p̄ris qd̄ sic est
in peculo: vt su-
bitat. Accur.

Item si vinum. h. i. s. cum. l. l. seq. cōiungitur.

Puto nisi alia mens testantis
fuit: cenomelli plane. i. vinum
dulcissimū continebitur: z pas-
sum⁹ (nisi p̄traria mens sit) cō-
tinebit. defrutū nō cōtinebi-
tur: qd̄ poti⁹ cōditure loco fuit
accinaticium⁹ plane vino nō
p̄tinebitur: cidroneū⁹ et si qua
alia sunt que non ex vinea sūt
vini appellatione nō p̄tinebū-
tur. Item acetum vini appel-
latione non cōtinebit. hec om-
nia ita demū vini noie nō con-
tinebuntur: si modo vini nume-
ro a testatore nō sunt habita.
alioquin sabin⁹ scribit omnia
vini appellatione p̄tineri: que
vini nūero paterfamilias ha-
buit. igit acetū qd̄ vini nomie
p̄familias habuit z zithum z
camum et cetera q̄ p̄ hoim af-
fectione atq; vsu numero vini
habebunt⁹. q̄ si totū vinū qd̄
p̄familias habuit coacuit: nō
extinguitur legatū. **S**i ace-
tū qd̄ legauerit nō p̄tinebitur
acetum quod vini numero⁹ te-
stator habuit: emblema at p̄t-
nebit: q̄ a ceti nūero fuit. itē si
qd̄ vinū qd̄ habuit legauit: de-
ide coacuit licet postea in ace-
ti locū translātū sit a p̄famī-
lias: vino legato cōtinebit: q̄
id qd̄ testamētū facti tpe vinū
fuit demōstratū ē. z hoc ve-
rū nisi volūtas aduerfē. **A**-
no autē patno legato id demū
legatum videt qd̄ testator vini
nūero habuit⁹ n̄ qd̄ p̄. **I**tē
si peculiare vinū legatū sit: id
p̄tinebit qd̄ sui habuerūt. cur-
tā diuerse: q̄ paternū vinū iā
cepit vsus ipsi⁹ testatoris eēt
se. at peculiare in vsu seruoz
remansit. **I**tē si vinum⁹ ve-
tus sit legatum. **M**eracius.

Serui habue-
rūt. scz vsu vini
etiā si est acetū: et
ita nō testatoris s̄
feruozum vsus in-
spiciatur: s̄ in supe-
riori testatoris nō
patris.

Diuerse. scz
hoc dicitur et sub
audi. r̄. q̄ id est
q̄ zc. Accur.

Testatoris. i.
cepit v̄ti. p̄ vno q̄
p̄ pacto v̄t v̄t v̄t
vel eēt. et desit eēt
vsu p̄ris qd̄ sic est
in peculo: vt su-
bitat. Accur.

Item si vinum. h. i. s. cum. l. l. seq. cōiungitur.

AX vsu estimabitur. qd als sepe ptingit. vt. J. de pecu. le. l. dominus sticho. §. testamento. et. J. de suppl. le. Legata. §. fina. Accur.

Amaliter quis finis. sic. J. de h. ob. eū qui halēdis. vbi de primis halēdis intelligitur ne als nō inue- niatur finis.

AX eo quotan- nis. sub. i. et sic qd sequitur est expositio pceden- tis. alij habent in textu. Item no. in singlos anos. als secus. vt no. §. eo. cum certus.

AX estimat. fa- ct. J. de alimen. le. l. lica. et. §. de an. le. l. legatū. §. i. r. §. locati. l. i. vno. et C. locati. l. licet.

AX no. perpetuū. sed quo magis cū ipso vi- no vendat. R. vt. J. l. pto. §. illud.

AX Et cadi. hec enim cedūt. vt. §. eo. si cui. §. i.

AX Inū cuz va- sis. qd est ac- tivinū & vasa. vt. §. de lega. i. t. i. c. ter- tores. §. nichil. r. l. si qs iquilinos. §. si ita.

AX Negat treba- tus. et male. vt. J. patet.

AX Aliū putat eē. id est latore fossi- tā cū de oi vino co- gitauerit. R.

AX Verboz aliū. scz strictiore. vt de eo solo qd sit i va- sis. r. sic sensui ver- ba desunt. R.

AX Ceterū. p. §. als. p. certe als est ceteroz. l. h. boz. q est falsa. Accur.

AX No essent. vnde vinolegato simpliciter vasa cedūt nō dola. vt. §. eo. si cui. §. i. vnde videbat de vino in dolijs posito nō pneri. nec de dolijs. r. p. trebatio quo ad dola. sed ptra eū quo ad vinū in eas posita est. §. eo. l. cū vinū. §. itē q. uis. J. r. p. eo quo ad dola. J. eo. p. r. §. in. si. sed J. eū quo ad dola. J. de h. sig. l. vinaria. dicas ergo cū expsit cū vasis q etā dola debeāt. vt. d. l. vinaria. J. r. p. hoc est qd subiat nō esset. quasi dicat qd non cōcedo. Accur.

AX Ergo. ideo q doliare vinū non cōtinetur legato: pu- tat trebatus hz perperam. R. sed melius esset in littera ego. l. proculus.

AX In dolijs esset. als nō esset. et tunc dic non conceder-

rem. i. non assentire. et assume non cōcedere dico vinū r. als deest et est plana. r. fm hoc dic in vasis non esset. put ipse accipiebat vasa. r. facit. J. de aur. r. argen. lega. l. si qs. o

AX Legatos. quid de dolijs. dic vt. §. p. r. o. r.

AX Cum his amphouis. ideo quia cū eis dē legatū pre- sumitur apd nos romanos. non ere- go talis presump- ptio meo habetur iudicio apud eos qui cū vasis nō cō- sueuerūt vina vē- dere. vt. J. i. l. euz de lanonis. §. als nam. R. et facit ad hūc. §. §. l. p. r. et. l. si cui. §. i.

AX Si legatū non pōt solui ex fructibz fundi vni? an: supple- bis de fructibz alteri? an. h. d. J. eo vino qd Ulpia. in alio fundo nascet he- res me? amphoras decē qtan- nis? in annos singulos dato: q anno natū non fuisset ex supe- riori anno ei? fundi euz nume- rū amphorarū herede daturū sabinus existimat. que senten- tia si voluntati nō aduersatur michi quoqz placet. Dōpo.

AX Inū legato ea demuz vasa sequūtur que ita diffusa sunt: vt nō ad ppetuū vasis vasa reseruaent: veluti amphoze et cadi. D. ocul?

AX Inū cum vasis? lega- uit: negat trebati? qd in dolijs sit debere: r. sensuz te- statous aliū putat esse: verbo rum aliū? ceterum? dola in va- sis vinarijs nō essent. ergo? r. si dola in vasis vinarijs non sunt: tamē non pcederet treba-

simpliciter non facta mentione vini. y

AX Dulsum. de vino et inle.

AX Passum. id est vna vitramarina passa et dulcis. vel dic hoc et sequens vt. §. eo. l. si quis vinum.

AX Palmas. id est dactulos ab arbore de qua nascunturque vocatur palma.

AX Caricas. genus rei dulcis non dicas de ficibus ca- ricis boz. quia iam dixi ficus. Accur.

AX Amphozarium. a loco vel vase sic dictum.

AX Omnia. sub. lego. nam sunt verba testantis. et ca- ue quia non repetit vinum: quia nullum tunc esset du- bium. Accur.

C ii

a Potionis. id est quod possit potari. Accur.
b Ex collatione. i. distributione. et sic no. hic qd pcedentia m-
mutat significatu sequenti vel gñalitate. et eorra sequens
restrigit pcedentia. vt. J. de penu. l. i. nā q. §. si. et facit ad §.
§. eo. l. si qd. et J. de aur. et arg. lega. l. pediculis. §. idē. Sic.

De fidei instru. et.
Tractat hic titu. de instrumentu fun-
di: et domo: et pffissa-
milias: et hort: et
taberne: et caupe-
ne: et balnei: et vil-
le: et vine: et pictor:
et piscatoris: et la-
monis: et piscoris
et medici.

Sue. intel-
ligitur.
§. in
primo casu alteru
est accessoriu. in se-
cundo vtrūq; prin-
cipale. vt. J. eo. l. si
cui. et J. pri. sed et
fundo simpliciter le-
gato aliq cedunt.
vt. J. eo. l. cui fūd.
d Alienato. et sic
reuocato legato.
e Ad veditabi-
tur. facit J. de pecu.
le. l. i. et. ij. et de pe-
nulis. l. ij. et J. eo. l.
qstū. §. si fund. §. q
cōtra insti. de le. §.
si qd ancillas. et J.
ti. i. l. iij. et. iij. sol.
vt. J. si cui.

**Am pat. scri-
ptis. portio-
nib. in equalib.**
g **Quic. scz pa-
terne cui succe-
rat testator.**

Propter partes. i. propter eas quas erant habituri ius
re hereditario in quib' nil dixit. et si dixisset plegādo non
valeret a seipis. vt. §. de lega. i. l. legato. §. i. Accur.

Coheredū. in quibus tenuit ptelegatus. vt. d. l. legato.

Uiriles. i. p numero personarū. vt. C. de cadu. tol. l.
vnicā. §. vbi autē. et sic nō hereditarias. et hoc id quia p-
pria nomina fuerūt expssa. vel forte aliqua pecuniā vtrū-
liter iussi sunt dare cohēredibus pro hoc legato. vt. J. ad
trebel. l. nōnunq;. et. l. penul. et. §. de lega. i. l. seruus viri. §.
fi. et. l. si heredes nominati. Accur.

Dotes. vt sunt instrumenta.

Legantur. legatario: non cum instrumento sed sim-
pliciter. Accur.

Non prestantur. scz instrumenta: quia fundi nichil
est nisi qd terra se tenet paucis exceptis. vt. §. de ac. emp.
l. fundi. et. §. de lega. iij. l. luer. §. penul. et J. eo. l. cū fundus.
Itē no. hic dotē pdij instrumentū vocari. vt. J. de fidei. l. l.
amissi. §. penul. et. C. ad legē falci. si prediorū. et facit. §. de

nichil inter dulcia nisi qd po-
tionis fuisse legatū putat la-
beo ex collatione vini ampho-
rarij. qd non improbo.

**De fundo istructo vel istru-
mento legato. Li. vij. Paul.**

Sic cū in-
strumento fund' lega-
tus est: si-
ue istruct'
duo lega-
ta esse intel-
ligūtur. **F**undo cū istrumē-
to legato et alienato: istrumē-
tum non vendicabitur ex sen-
tentia defuncti.

Prelegatis partibus in vi-
nie deducuntur ppter expssiones
pprioz nominū. **Bar. Pap.**

Quam pater plurib' filijs
heredit' scriptis duo-
bus pceptionē bonorū auie-
pter partes hereditarias de-
disset: pro partib' cohēredū
viriles habituros legatarios
placuit.

Legata proprietate instru-
mentū nō videt esse legatū. **B.**

Dotes pdiorū q greco vo-
cabulo id est ipo-
sitiones appellantur: cum non

cōtra h. emp. l. quoties. argu. J. eo. l. feic. §. rāne. et hoc si
habes non instructa: alia deest non. et tunc dic dotes ptes
dior nō vocari instrumenta: s; forte qd est in suppellectili
vel ornatu. ad qd est. J. eo. l. qstū. §. suppellect. et. §. si.

Andū. legauit. vel cū istrumēto vel simpliciter.

Instructa legantur/legatario
non prestantur.

**Alia sunt subiecta qualia
predicata demonstrant et eorra.
hoc dicit Bar. Idem.**

Endū istructū liber-
tis patron' testō lega-
uit: postea codicillis petijt vt
moriētes partes suas fūdi su-
perstitib' restituerēt: nec istru-
mēt mētionē habuit: talē in fi-
deicommissi causa deductum vi-
deri placuit qhs fuerat lega-
tus: s; medij tēpōis augmē-
ta: fetuuz et partium: item de-
trimenta fataliū fideicommissi
contineri.

Manumissio s; inualida ex
tinguit serui legatum. **Bar.**

Minor. xx. annis instructa
predia consobrine sue dari vo-
luit: et quosdā seruos predio-
rū viuus manumisit: nō idcir-
co serui manumissi cū predijs
ex causa fideicommissi presta-
buntur: q ad libertatē perue-
nre nō possunt. idem iuris est
cū ex quauis alia causa liber-
tas non cōpetit.

Magis vpicitur fundus in
quo quis opatur q fundus in
quo morat. **Bar. Tabolen.**

heres. ibi ptes re. sed dñs. d. dixit timco ne h desit nō.
tūc em lra cēt plana: et q dices partuū: dices q nō sunt
instrumenta hi partus. Item q dicit de dānis fatalium
contineri: vel fm. d. non contineri. dic prout fuit in cul-
pa vel non: vtrūq; possit esse. vt. J. ad trebel. l. mulier. §. si
heres. et facit. J. ad trebel. l. deducta. §. hereditatem.

Manumissio. de facto non de iure propter. Leticiscen-
tiam. vt instrui. qui manumit. non pot. §. eadem.

Prestabuntur. certum est enim mutatam volunta-
tem esse in his: s; nō teneat manumissio. vt. J. de adimē.
lega. l. et ideo. et. l. si legatum. in prin. et. l. legatum. §. si. ma.
et. §. de lega. i. l. plane. in prin. sed contra. §. de lega. i. l. ser-
uum filij. §. si. et. J. l. si seruus legatus. §. si seruus. et. §.
de lega. iij. l. qui testamento. Solu. ibi expresse legauerat.
vnde valet cum non valet libertas: at hic non expresse
legauerat: sed sub illo verbo instructa. vel hic loquitur cū
viuus manumisit: scz si eodem testamento. facit. J. de
pec. leg. cum dominus. §. si. et. l. seq.

Fuerat lega-
tus. instruct'. ar.
§. man. si vero nō
renumerādi. §. adē
papinianus.

Cōtineri. sed
quomodo augmē-
tum fetuū anima-
liū q fuerūt instru-
mēta fūdi ad shery-
cor: adū forte debet
restitu: cū defun-
cti iudicio sūt habi-
biti. vt. J. ad trebel.
l. fideicommissaria.
Rñ. ad istar pecu-
lij legati vbi est ac-
cesso et diminu-
tio. vt. §. de lega. iij.
l. peculū. in prin.
et. J. de pecu. le. l. de
niq. §. si. et idem in
equitio: et of vni-
uersitate sub noie
colleccio legata:
vt etiā mora nō cō-
missa veniāt aug-
mēta. vt. §. d. vltur.
l. equis. §. eqtio. et
aliud i relicto iure
istitutōis. vt. d. l. i
fideicommissaria. v'
hic cōmet nō rāq;
vniuersitat' aug-
mētū: s; rāq; instrū-
mētū. vt. J. eo.
l. pe. v' dic fetuū et
partuū. p eodē po-
ni. f. ancillap q nō
sunt fruct'. vt. J. ad
trebel. l. mulier. §. si

Quinquidaz. proba. pro isto. Idem peni leg. nā q. s. pe. r. l. si. r. s. de lega. iij. l. si ita. cum concor.

Sicut nichil interest. scy qdum ad hoc. quia semper vtriusq. videtur esse relictu & fundus & instrumentū: sed tamē primo extincto differētia erit. vt. J. dicit. et sic nō obstat. s. d. vsufu.

ac. l. si quis nicio. r. s. de lega. i. l. t. icie. s. nichil. et. l. si qd inq. l. nos. s. si ita. c.

Cum instrō. hui' em sermonis tenore adeo fm le gatū primo adhe rere designatur vt eius futura sub ducta nō pōt esse quin illico ruat: cū se sustinere neqat vtra. R.

Ex ceteris. s. fundū & instrumētū: item fundū in structū. sed ad hoc scy est: ptra istū. de leg. s. si quis ancil las. ubi. idēz erit si fundus r. c. sol. qd ibi simpliciter hic distincte dicitur. r. qd mirū cū ibi leui ac simplici via qmā rudibus ani mis. hōr diligētū sūma r. exactissima qm. puectis singu la iura traduntur fm. R. sed nō pla cet qd propter rudes ibi male dicat die qd ibi die idē est. vt fundū instru ctus referatur ad pūmos duos ca sus. s. de ancilla et de seruis ocinis r. vicarijs. et quod subicit vel cū in stramento. referat ur ad pūmum. s. de seruo cuz peccu lio. hoc Jo. nō placet. Alij qd illa hāc corrigat in hoc arti culo qd satis dici pōt. Uel fm Bzo. vt fundo instructo legato r. postea alienato extinguit legatū instrū. vt ibi. r. nō ex tinguat vt hōrtinguit dico instrū fūdi. vt ibi. nō ex tinguat familias qd in legato continetur: vbi fundus instru ctus est legatus. vt. J. eo. l. questū. s. sed si fundus. r. s. in structo. r. hoc etiā in cōtrario nota. et. C. de verbo. sig. l. ij. Item facit. J. titu. l. ij. s. i. r. s. tū. ij. l. ij. r. s. eo. l. ij. s. i. r. s. de lega. l. i. vj. r. vij.

Epoti legauerat. s. auia. f. Calendario. hoc expone vt. s. de lega. iij. l. qui si lūm. Accur.

Quia testatrice. et in eadem voluntate durat erga

Am qdā duos fundos iūctos haberet: r. ex al tero boues cū op' fecisset i al terū reuenterent vtrūq. fundū cū instrō legauerat: labeo r. tre bati' boues ei fundo cessuros putāt vbi op' fecissent nō vbi manere p'ueuissent: cassellius ptra. labeonis sentētia pbo'.

Dictio cū r. dictio r. parisi cant in pūgēdo: s. in mō pūm gēdi differūt. Bar. I. abole.

Sicut fūdū r. instrū ei' legare vis: nil interest: quō leges fundū cū instrō: an fūdū r. instrū: an fūdū instrūctū. paul' imo ptra. nā iter ea lega ta hoc iter est: q' si fūdo aliena to mortū fuerit q' ita legauit ex hac scriptura fūdū cū instrō nichil erit legatuz: ex ceteris' poterit instrumētū cē legatū.

Per solā sentētia nō fit re nouatio vt legatum extingua tur. hoc dicit Bar. S. cenola.

Epoti legauerat p'dia q regione certa habue rat vt instrūta sūt cū vino gra no calēdario: r. adiecerat hoc p'ba: qd qd erit cū moriar i illa regione: vl' qd qd i q'cuq. specie erit in illa regione: vel qd meū erit: vīua testatrice' vni' ex de bitoib' cōdēnat' vīuēte testa trice satis nō fecit: q' situm est an qd ex sentētia iudicis debe

nepotem. qd presumitur ppter cōiunctionē: alib scicus. vt s. de lega. iij. l. hīdeicōmissa. s. si rē. r. s. de lega. l. l. si sit. s. i. in si. fm. R. Sed certe ibi plus erat quia exegerat.

Satis non fecit. sufficienter.

Cur non. s. tam cōiuncte persone. nō igitur fit nona tio per sentētia so

ref ad nepotē p'fiteret. r. nō ni chil p'poni cur non deberef. Cū eo in quo apparet esse mutata voluntas testatoris vt detur esse reuocatum legatū: non in alio. Bar. Idem.

Taberna' cuz cenaculo' p'dule' manumisse te stamēto legauerat cū mercib' r. instris r. suppellectili q' ibi es sent. Itē hōrēu' vinariū cum vino r. vasis r. instrō r. instrūto rib' qd secū hōrē p'ueuerat. q' si tū est cū viuo testatore insula' in q' cenaculū fuit qd ei legatū erat exusta sit: et post biēnium eodem loco cōstituta noua' r. hōrēu' qd eidē legatus erat a testatore venierit: vīni aut' vē ditio dilata sit vt ex eo cōmo da venierit: an vīuēsa legata perdula consequi possit. r. nō ea in quibus voluntas mutata esset non debent.

Instrūta fundi dicitur q' gra colligēdoz r. cōseruādoz fru ctū sunt parata. et q' sunt illa hic ponit exēpla. Bar. Ulp.

Instrūta fundi ea eē q' fructus q' rēdi colligēdi p'seruādi gra parata sunt Sa binus lib. ij. ad vitel. euidēter enarrat: querēdi veluti homi nes' q' agros colunt et qui eos exercent/ p'epositive sunt his quoum numero sunt villici'

insula exusta et postea a testatore noua facta nō debetur. vt. s. de lega. iij. l. peculū. s. i. r. s. de vsufu. l. qui vsufu fru ctum. in pun. et. s. qui. mo. vsufu. amit. L. quid tamē. s. i. r. s. ante penul. r. fi. r. s. de lega. l. l. si ita legatum. s. fi. Itēz nec hōrēum debetur cū testator illud vēdidert. vt. s. eo. l. si cui. r. s. de lega. l. l. vi. r. l. si ex toto. in pun. r. s. de lega. iij. l. hīdeicōmissa. s. si rem. r. instrū. de leg. s. si rem suam. vīnum autē cū vasis debeatur. nichil enim prohibet in quibusdā tenere volūtate: in quibusdā mutatā esse. vt. d. l. si ex toto. in prin. r. facit ad hanc. l. j. de aur. r. ar. l. l. scia.

Instrūta. homines. i. seruos. f. Villici qui occasione fructuum instrū. vt. s. de fun. instrū. l. cum villico.

a Et monitorios. i. qui agros monent. i. muniunt fossa
tis et scipibus. vel qui monent laboratores.

b Utilia. i. q̄b? portant blada ad feminandum vel vinu
c Ligones. i. sarpe. (laborantib?)

d Sarculi. sunt cultri q̄bus terra scindit: vel parue sar
pe ad arandū fa-

bas: meligas. itē
bidentes. i. vome-
res vel gomeres.
q̄vndiq; scindunt
terrā. vel furce vel
rastelli qui plures
habent dentes: et
facit ad. l. s. de pe-
ti. he. si a patre. s.
fi. et. C. de verbo.
fig. l. ij.

e Cogendi. i. s.
sunt instrumenta
f Defossie. i. fe-
gule.

g Fenarie. id ē
sece.

h Cali. i. canis-
stri advindemian-
dum in eis.

i Exceptori. i.
corbes et castella-
te: s. torcularia sūt
canales: et tinacij.

l Defossa non
sunt. igitur: si sunt
defossa instrumen-
to fundi cōtinent
secus autē dicēdū
de instrumēto do-
mus: q̄ id q̄d de-
fossium est ps do-
mus est. ergo non
poterit dici dom?
instrumētū. vt. s. de
acti. emp. l. grana-
ria. et. j. eo. l. q̄strū.
s. papinian? ait.
sed certe et in fun-
do idē erit dicēdū.
vt. j. eo. questitū. s.
ea vero. sed certe
erit distinguēdū.
vt. j. eo. cum fun-
dus. Accur.

l Cuppe. vasa
quedam sunt lapi-
dea de terra facta. h. et hic puncta. et quod subijcit q̄bus
dam et incipit alia oratio.

m Atriēses. q̄ purgant vel custodiunt atriu. vt. s. nau.
cap. l. i. s. i.

n Scoparij. id est qui scopis domū purgant. vñ i eua
gelo. scopis mundatam.

o Uridaria. scz sunt instrumēta fundi artificialiter fa-
cta. alia pars fundi sunt. vt. j. eo. questitū. s. ea vero.

p Copiarij. i. qui ornāt et ordināt salt? fundi. vt. s. de
le. ij. cum quereretur. s. fi.

q Greges. hoc dic vt. j. l. proxi.

et monitorios: p̄terea boues
domiti et pecora stercozandi
cā parata: vasa q̄vtilia cultu-
re sūt: vt aratrū ligones? sarcu-
li? falces putatorie bibentes: et
si q̄ similia dici possunt. cogē-
di? que admodū torcularia cor-
bes falcesq; messoue? falces
fenarie? cali? vindemiatorij ex-
ceptoriq; in q̄b? vne cōportā-
tur cōseruandi cā q̄si dolia: li-
cet defossa non sūt: et cuppe?
q̄busdā in regionib? accēdūt
instrō: si villa cultioz est veluti
atriēses? scoparij?: sed etiam
uridaria? copiarij?. si fund?
saltus pastioesq; habeat gre-
ges? pecora? pastores saltua-
rij?.

Paulus.
De grege ouiu ita distin-
guendum est: vt si ideo
cōparat? sit vt ex eo fruct? ca-
peret? nō debeat. si vero ideo
q̄ nō aliter ex saltu fruct? p̄ci-
pi poterit? cōtra erit: q̄ gre-
ges fructus ex saltu p̄cipiunt?

S reddit? et **Alpia.**
ex melle constat: aluci
apescq; cōtinetur? **Tabolen?.**

Ei insulis? maritimis alū-
tur. **Alpianus.**

Quesitum est an frumē-
tum quod cibarijs cul-
torum paratum foret instrumē-
to cederet. et plurimis nō pla-
cet quia consumeretur: qui p-

r Salsuarij. qui custodiunt fundi: et timent magis q̄
fructib? colligendis p̄sint. vt. s. de leg. ij. cū quereretur.
s. fi. et. j. eo. l. questitū. s. saluarium.

De grege comparatus. i. principaliter.
Debeatur. instrumento fundi legato. et est ad
hoc. C. de h̄o. sig.
lij. et. s. de leg. ij.
cū quereretur. s. pe-
sinautē p viros:
dic. vt. j. e. l. que si-
tū. s. si q̄s eodem.

S redditus.
i. fundi vt qz
loc? aptus erat ad
mel p̄pter flores
et aquam et alia q̄
apes desiderāt. et
nō ad aliū fructū
est. j. eo. l. q̄strū. s.
et si ab aucupio.

Cōtinent. sū-
di instrō legato.
Addē rō. h̄c
lex diuidit in
tres p̄tes. p̄mo
ponit q̄d sit instrū
fundi vsq; ad. s. si
dom? **E**cō q̄d sit
instrū dom? vsq;
ad. s. sed si fund?.

Tertio q̄ sit diffe-
rētia inter legatū
fundisimul instru-
cti: et simul cū in-
strumēto: et circa
hoc m̄tra dicta in
terferit vsq; ad fi-
nem. l. Bar.

In insulis. vt
pauōib? et salis
sicut et cuniculis.
vt in lacu perusi-
no. et facit. j. e. q̄si-
tū. s. si i agro. et. s.
si ab aucupio.

Questitum. in
instrumētum.
p̄ncipale. h̄. et ē h̄
distinguito instrumē-
ti. sic et. j. e. s. sed si
fundus. et. s. de tri-
bu. l. pcuratoris.
s. si propter.

Accedit. scz s̄nia illoz q̄ dicit nō ē instrū. h̄. et fa.
C. de h̄. sig. l. i. et. ij. et. s. de usufru. l. itē fudi. s. semiatorioz

Cōtineri. per medium accessionis iure.
Cōseruandi fructus. i. contineri dicimus.
Granaria. de hoc dic vt. s. e. instrumenta. in fi.

Urecolos. de terra. Accursius.
Culei. vasa de corio. vt et. j. de aur. l. e. legato. s. l.

Celos. nā fūdū: i. instrū vni: et alij celos suos ei? fūdū.
Quasi colon? s. q̄si extrane? puta mercede certa p̄sti-
tuta. vt. j. eo. scie. s. liberto. et. l. cū de lamoniis. s. i. ij.

Pro instrumento. ipsi enim instrumentum parant.

Accedit. scz s̄nia illoz q̄ dicit nō ē instrū. h̄. et fa.
C. de h̄. sig. l. i. et. ij. et. s. de usufru. l. itē fudi. s. semiatorioz

Cōtineri. per medium accessionis iure.
Cōseruandi fructus. i. contineri dicimus.
Granaria. de hoc dic vt. s. e. instrumenta. in fi.

Urecolos. de terra. Accursius.
Culei. vasa de corio. vt et. j. de aur. l. e. legato. s. l.

Celos. nā fūdū: i. instrū vni: et alij celos suos ei? fūdū.
Quasi colon? s. q̄si extrane? puta mercede certa p̄sti-
tuta. vt. j. eo. scie. s. liberto. et. l. cū de lamoniis. s. i. ij.

Pro instrumento. ipsi enim instrumentum parant.

a Non cum. alio deest nō et interrogatiue tunc legitur. e postea determinat. sed neratius t. c. ad qd est. s. de leg. ij. l. cū quereret. §. pe. r. s. eo. l. instrumenta. in fi.

b Fabrum. t. gnarium vel quadratarium.

c Focariam. que facit focum.

d Et villicam. cōubernalem villici. Accur.

e Lanificas. a lana sic dicitur in qua operantur. vt s. de vsu et ha. ple. num. §. fi. nec ob. §. eo. ville. in fi. vt ibi dices. h.

f Pulmentaria. id ē farina de hoc deo. Accur.

g Sed an instru. mentu. reuocat in dubiū quod tamē iam soluerat: licet non ita aperte.

h Rusticosi. i. operatiū. vel. i. instrumentorū.

i Instrumenti. vt. §. eo. ville. §. fi.

l Urores. i. pro. pue. i. cōubernales. vt. C. de incest. nup. cum ancillis Accursius.

l Durā separa. tionem. sic. C. cō. muniar. vtriusq. iu. di. l. possessionū. et. J. de le. ij. item. §. pe. r. l. vrotem. §. codicillis. et. J. ca. l. §. sed si fundus. in fi. §. et si etiam expūnat succur. ritur. vt. §. de leg. i. si domus. §. qui constitur. Ac.

m Cōtinentur. dūmodo illi agro sint perpetuo at. tributi. vt. §. de le. ij. qui saltum.

n Solue sint. vt sunt mastari.

o Ostiarium. q. custodit ostium.

p Mulionem. qui ducit mulum ad molendinum.

q Molas. de lapide.

r Et machinas. i. ipsum edificium molendini vel pi. strini. nā fm. h. omne artificiose factū dicitur machina.

s Fenū. de prato.

t Stipulas. que secantur cum herba remotis primo spiciis. Accursius.

fundo fuerat: etiā si solit^o fue. rat z familie i. perare. **S**al. tuariū autē labeo qdem putat eū demū cōtineri: q. fructuum cōseruādorū grā parat^o sit: nō eū q. finiuū custodiēdorū cā: sed nerati^o etiā hūc (z hōciure vti mur) vt oēs saltuarij p. tineant **T**rebatū ampli^o etiā pisto. re z tonfores q. familie rustice causa parati sunt / putat cōtineri. **I**tem fabriū q. ville reficien. de cā parat^o sit: z mulieree q. panē coquūt queq. villā fuāt. **I**tem molitores si q. ad vsū ru. sticū parati sunt. **I**tem focariā z villicā si mō aliq. officio virū adiuuēt. **I**tem lanificas q. fami. liā rusticā vestiūt: z q. pulmen. taria rustice coquūt. Sed an instrumentū instrumentū legato instrumentō cōtineat queritur: hec enī que rusticoz causa pa. rant: lanifice et lane et tōfores z fullones et focarie non agri sunt instrumentū sed instrumē. ti. puto igit etiā focariā p. tine. ri: sed et lanificas z ceteros q. supra numerati sunt: z ita ser. uū rōdisse auditores ei^o refer. runt. **U**rores quoq. corū z in. fantes q. supra enumerati sunt credendū est in eadē villa agē. tes voluisse testatozem legato cōtineri: neq. enī durā separtio. nem inuisisse credendum est. **S**i aliqua parte anni in fū. do pascunt pecora aliqua par. te his pabulum conducit: vel fui si aliqua parte anni p. eos ager colitur: aliqua pte i. mer. cedem mittunt: nichilomin^o in

v Machinā. i. archā ad frumentum t. nēdum vel aliū artificium artificiose factum.

x Sapa. i. quoddam quod fit ad potandum: dicta qua si parum saporis habens fm. h. z defrutum eodem mo. do. vt et. §. n. i. l. si quis vinum.

strumēto continēt^o. cellariū quoq. id est quod ideo prepo. sitū est vt res in eo salue sint^o.

Item ostiariū mulionē q. q. instrumentū eē cōstat. z molas^o et machinas fenū z stipulas^o a sinū machinariū: machinā^o stramentaria: vas eneum in q. sapa^o coquere: et defrutū fiat z aqua q. ad bibēdū lauādā q. familiā parat instrumentū esse: et cribra z plausira q. b. ster^o euehat^o. **S**vero q. solo cōtinē. tur instrumentū fundi nō eē cas. sius scribit: veluti arūdmeta z salicta anteq. cesa sunt: q. fun. dus fundi instrumentū esse nō pōt. sed si cesa sūt id puto cō. tineri: q. q. rēdo fructui deser. uūt: id ē et in palis erit dicen. dum. **S**i in agro venatiōes sint: puto venatores q. q. et ve. stigatores z canes z cetera q. ad venatiōes sunt necessaria instrumentō p. tineri: maxime si ager ex hoc redditū^o habuit. et si ab aucupio redditū^o fuit. aucupes z plage^o et huius rei instrumentū agri instrumentō p. tineri: nec mirū cū z aues in instrumentō exēplo apū contine. ri: fabinus et cassellius putau. runt. **S**i quis eodem instru. mento in plurimis agris vta. tur: cuius agri instrumentum sit q. ritur: z ego arbitror: si qui. dem apparer volūtas patris fa. milias cui pot^o agro destina. uerat ei^o esse instrumentū. cete. ri enim agri mutant: veluti ab hoc agro: si non appareat: nul. li^o instrumentō ceder. neq. enī

y Euehatur. i. quo serua distin. etionem trebatij. vt. §. de ac. emp. sū. di. §. fi. z facit. J. e. l. §. lat. eo. r. s. de le. ij. sius vrbans. in pan.

z Cōtinentur. scis in dolis in fūdo affixis. vt. §. co. l. instra. §. fi. vel distingue possint remoueri vel non. vt. J. e. cū fundus.

a Esse nō pōt. talia enī q. diu nō sunt cesa p. fundi sūt. vt. §. de rei vē. l. fruct. pēdētes. et fa. J. ca. l. §. papi. nian^o. et. §. de vsu. fru. itē si. §. fi. et de act. emp. sū. di. §. si. rura. et. §. pe. et fi. r. l. granaria. i. p. n. et. J. eo. l. fi.

b Si cesa sūt. fundi gratis.

c Contineri. f. posse.

d Et vestigato. res. per odotes na. rium vel oculorū sollicita idagatio. ne: vel cum cani. bus.

e Redditum. quia in hoc casu potest locari et fa. cit. §. d. lega. ij. ser. uis vrbans. §. i. et de vsu. l. venatio. nem. et. §. de vsu. fru. itē si. §. aucu. p. iorum. et. J. p. o. r. §. fi. §.

f Reddit^o. fun. di. Accur.

g Plage. i. pa. li quibus retinen. tur rhena recta.

h Continebun

tur. vt. §. proxi. rñ. cum suis concot.

i Putauerunt. vt et. §. e. si redditus. et. l. seq.

l Instrumentū. sic. §. de here. instu. ex facto. §. fi. Ac.

l Null^o. nota rōne incertitudinis neutrū valere. z sic §. de here. inst. l. in ipa. §. i. et. §. de vsu. fru. sed et si q. §. qd §. si amisso. l. fi. §. r. §. cōia p. dio. i. tradēdis. vbi d. hoc not.

Machi. na qd. sit.

a **Diuidim**. sic. s. de nego. ge. nefenni. in fi. r. ibi dixi.
b **Suppeller**. qd sit dicit. J. de suppl. l. l. i. et. ij. Ac.

c **Paterfamilias**. no. etia fundus
d **Fundi**. sed in
 strumento patris
 familias sic. et id
 fundo instructo le
 gato cedit legato.
 vt. J. e. s. si fundus.
 Accursius.

e **Si domus**. di
 xit de instr. fundi
 nuc domus vsq ad
 s. sed si fundus.
f **Incidij**. scz
 arcendi.

g **Specularia**.
 no affixa. als sunt
 pars domus. vt. J.
 eo. s. papinianus.
 in fi.

h **Deberi**. vt in
 strumento. vt. J. eo.
 s. papinianus. nec
 vt ps rei. vt. s. de
 ac. emp. fundi. s. q
 ea verne.

i **Instrumētū**.
 .s. domus

k **Instrumēta**.
 .s. domus.

l **Advoluptatē**.
 que possit dici in
 strumēta psonē cū
 ex his domus no pfi
 ciat. vt. J. de verbo.
 signi. l. pe.

m **Laborent**. se
 cas si advoluptate
 tem. vt. s. pri. s.

n **Paratur**. vt z
 J. de penul. l. i. ij.
 s. penori.

o **Centones**. i.
 puluinaria opfa
 ctū ad modū plu
 marū sū hug.

p **Funes**. ad tra
 hendū aquā q pro
 pter domū haben
 tur. vt. s. de act. ep.
 l. limes.

q **Pertice**. ad
 tenendos pānos.
 vt. J. e. s. canales.

r **Scale**. ad ascē
 dendū ad grana
 ria. vel vt. J. eo. s.
 scale.

s **Spōgias**. que
 mundā vestes vel
 alia. vt. J. eo. s. ca
 nales.

p pte agri diuidim^o instrumē
 tu. **Suppeller**^o cetera qz
 si qua in agro fuerūt q instru
 ctior: essz paterfamilias^o: instru
 mento fundi^o non cōtinentur.

Si domus^o sit instrumentū
 legatum videndum quid con
 tineatur: et pegafus ait instru
 mentum domus id eē qd tem
 pestatis arcende aut incendij
 eā paraf nō qd voluptatē gra.
 Itaqz neqz specularia^o: neqz
 vela que frigidis cā vel vmbre
 in domo sūt debent^o. q̄ snia cas
 sij fuit: q dicebat inter instrū
 o ornamentū multū interesse
 instrumēta^o enī ea esse que ad
 tutelā dom^o p̄tinent. ornamenta
 ta q̄ ad voluptates^o: sicut tabu
 las pictas. Vela autē cilia in
 strumenta esse cassius ait: que
 ideo parantur ne edificia ven
 to vel pluuia laborēt. **Ace**
 tum quoqz quod incidij extin
 guendi causa paraf^o. **Ite** cen
 tones^o funes^o pertice^o qz z sca
 le^o z formiōes et spōgias^o z ha
 mas z scopas^o p̄tineri pleriqz
 z pegafus aiunt. **Regulā**^o au
 tem z tignū ei^o rei causa para
 tum instrumēto cōtineri: si ad
 hmōi cām habeat tigna para
 ta: et ad alios vsus non deser
 uientia. proinde et fulcimenta
 si qua habebat huic rei neces
 saria: etiam ea instrumēto do
 mus continebuntur. **De ve**
 lis quoqz que in apothecis^o ex
 tendūtur. Item de his q̄ sunt
 circa columnas: celsius scribit
 magis suppellectili^o annume
 randa: z ita sabinus et cassius
 putāt. Canales autē et arpa
 gones et hamas instrumēto
 cōtineri cōstat. Item pertice
 quib^o aranee detergent. **Ite**z
 spongie qb^o colūne pauimen
 ta podia extergant. **Scale** q̄
 ad lacunaria admoventur in
 strumēti sunt: quia mundio
 rem domum reddunt. **Pa**

t **Et scopas**. ad purgādā domū. sic et. s. eo. l. instra. l. fi.
v **Regulā**. nō affixā. als dom^o portio

est z cedit legato
 dom^o. vt. J. eo. s. pa
 pinianus. in fi. s.
Apothec. als
 in petris siue sta
 tionibus.
Suppellecti e
 li. et iō nō cōtinet
 instrumēto dom^o
 vel fundi. vt. s. eo.
 suppeller. sed bñ
 cōtinebitur instrū
 patrisfamilias. vt
 J. eo. l. s. z si fūd^o.
Nō cōtinent.
 vt. s. de act. emp.
 fundi. s. rita. et. l.
 granaria. et. s. e. s.
 ea ho. sed ar. s. s.
 eo. instrumēta. s. fi.
Instrumēto.
 .s. dom^o als est in
 textu. et ita est in li
 bro dñi Accur.
Nō cōtinent.
 non tamē est hoc
 generaliter veruz
 vt statim subiicit.
 vt. s. eo. s. si dom^o.
 et. s. seq. Accur.
Prothyrum.
 thoros grece dicit
 lac latine.
Magis do
 mus. vt. s. de act.
 emp. fundi.
Affixa. als se
 cus. vt. s. e. s. si do
 mus. Accur.
Tamē sint. de
 nouo facta et pa
 rata. si autē fuisset
 detracta: licet non
 duz sint reposita:
 tamen ad hoc sus
 tur vt reponatur:
 magis ps domus
 sunt q̄ instrumen
 ta sint. vt. s. de ac.
 emp. l. fundi. s. fi.
 et. l. granaria. s.
 fi. b.
Cancellos. i.
 quod vi aut clam.
 l. nā z si ramos.
Nō agri instru
 mētū. m̄ sub. alio
 quin J. vt. s. de vsu
 et habi. si ita lega
 t^o. in pun. et qd di
 xit. s. pr. pl^o eē cū
 instrua^o zc. et. J. ea.
 l. s. necratus. et. s.

pinianus libro septimo respō
 solum ait: sigilla et statue affi
 xe instrumento domus nō cō
 tinentur: sed domus portio
 nes sunt: que vero non sunt af
 fixa instrumēto nō continent^o
Inquit enim suppellectili ea
 annumerantur excepto horo
 logio ereo quod nō est affixū.
 nam et hoc instrumēto dom^o
 putat cōtineri: sicut prothi
 rum domus si uelamen est in
 quit instrumento domus con
 tinetur. **Fistule** autem z can
 ales et crateres et si qua sunt
 alia ad aquas salietes necessa
 ria: item sere z clauēs magis
 domus^o portio qz domus in
 strumenta sunt. **Specula**
 ria quoqz affixa^o magis puto
 domus esse partem: nam et in
 emptione domus specularia z
 pigmata cedere: siue in edifi
 cio sint posita / siue ad temp^o
 detracta. sed si non sunt repo
 sita ad hoc tamen sint^o vt sup
 pleanf: si qua desint instrumē
 to potius cōtinebunt. cancel
 los^o quoqz instrumēto conti
 neri puto. **Sed** si fūdus nō
 sit cū instrumēto legatus: sed
 ita vt instructus sit: quesitum
 est an plus cōtineatur qz si cū
 instrumēto legatus esset: z sa
 binus libris suis ad vitellium
 scribit fatendū esse plus esse
 cum instructus fundus legat^o
 qz cum instrumēto: quā sen
 tentiam quotidie increfcere z
 inualescere videmus. q̄to igitur
 hoc legatum vberius est vt
 dendum est: z sabinus diffinit
 et cassius apud vitellū notat:
 oia q̄ eo sunt collata vt instru
 ctio: esset paterfamilias: instru
 ctio quidē inquit cōtinebuntur
 .i. que ibi habuit vt instructio:
 esset. hoc ergo legato nō agri
 instrumētū: s; p̄p̄tū instru
 mentum suū reliquisse videt.
 proinde si fundus sit legatus

papinianus quos et facit. C. de verbo. signi. l. i. et. l. i. de erib. procuratoris. §. si propter.

a C. Ultra. l. vasa

b C. In apothec.

c C. Suppellecti-

d C. hoc gen.

e C. hmoi seruos. sic. §.

f C. nau. cau. sta. l. i. ita

g C. et. §. de his q

h C. nota. l. fa. at. letas

i C. ait. pretor. r. C.

k C. de infra. l. detracto

l C. res. Accur.

m C. Contineri. le

n C. gato fundo instru

o C. co. Accur.

p C. Extra eos. i.

q C. pter eos q liberta

r C. rem. r. c. ad qd. §. de

s C. op. lega. cu. ita. §. i.

t C. Et q rure. repe

u C. tate. r. pter eos q

v C. rure. i. villa. no. m

w C. i fundo legato. v

x C. dic. no. repet. r. fm

y C. hoc non ad proxi

z C. mu. §. ibi in eo fu

aa C. do. r. c. et sic cedunt

ab C. legato.

ac C. Presto esset.

ad C. ad tenendu stripe

ae C. dium et calcaria r

af C. eum sequedu. r. de

ag C. his loquitur isti.

ah C. qui ma. non pos.

ai C. §. co. et facit. C. de

aj C. fbo. sig. l. i. et. §.

ak C. i. Uerū est. sic. §.

al C. e. §. saltuariū. in

am C. fi. §. r. C. cois. vtri

an C. us. i. u. l. possessionū

ao C. et. §. de leg. i. si do

ap C. mus. §. qui confi

aq C. tet. sed ar. §. i. eo. l.

ar C. fi. in fi.

as C. l. Bibliotheca.

at C. vas libroz. vt. §. §.

au C. le. iij. l. libroz. §.

av C. fi. Accur.

aw C. l. Venisset. pffa

ax C. multas in fundo.

ay C. Accur. §. l.

az C. Cedere. sic. §.

ba C. eo. §. sed si fundus

bb C. n. Sole. q. d. si il

bc C. le q nec fundi nec

bd C. parifamilias in

be C. strumenta essent.

bf C. §. i. §. i. eo. si ita. §.

bg C. domo. Sol. ibi.

bh C. o. No. cotineri.

instru. et suppellex cotinebitur que illic fuit vsus ipsi gra et vestis no solu stragula: sed et qua ibi vti solebat. mense qz ebozee vel si que alie. item vitrea et aurū et argērum. vina quoqz si qua ibi fuerit vsus. ipsius causa cotinebuntur: et si quid aliud vtensilium. sed si q eo congesserat non vsus sui cā sed custodie gratia/ no cotinebuntur: vina etiā que in apothecis sunt no cedent: et hoc iure vtimur. vt que illic paterfamilias qsi in hozeo habuit hec no cotinebunt. Celsus quoqz lib. xxi. digestorum scribit fructus ibi repositos vt venirent: vel in aliū vsum qz fundi cotuerent: instructo fundo no cotineri. idē celsus eodē lib. ait. etiā suppellectarios et ceteros hoc gen. suos cotineri. i. ministeria qz instructo erat i eo fundo extra eos q libertate acceperūt: et q rure morari solebat. Si instructū fundū legasset ea pedagogia q ibi habebat vt cū ibi venisset presto essent in triclinio/legato cotinerent. Cotubernalis qz fuorū id exvros et natos instructo fundo cotineri verū est. Instructo autē fundo et bibliotheca et libros q illic extant vt quoties venisset vtretur cotineri constat. sed si quasi apotheca libroz vtbebatur: cōtra erit dicendū. Neratius quoqz libro epistoliarum rufino respōdit: instructo fundo et suppellectilem: et vina et mācipia no solum ad cultū custodiāne ville sed etiā que vt ipsi patrifamilias i ministerio ibi essēt legato cedere. Imagines quoqz he sole legare vident: q in aliq ornatu ville fuerūt. Papi nianus quoqz predijs instructio: ibi essz pifamilias/ptinebit. Suppellectile aut piffamilias instrum esse no dubitabat. Deniqz neratius. lib. iij. epistoliarū marcello fratri suo rīdit. etiā vestē domo instructe

sic. §. de le. ill. si fundus. et. l. que situm. §. si et. l. si ita. cum suis concor. als est cotineri sine no: sed est falsa lra. Ac.

ac no eo alo trāstulit paterfamilias vt aut fundi aut suū instrumentū faceret. Idē respōdit predijs instructis legatis actorē ex his in prouinciā missum vt is ordinatis negocijs ad pristinū actum rediret legato prediozū cedere: qzuis nodū redierit. Idem respondit instructis hozeis legatis etiā vina que ibi fuerūt quodis esset instructor cotineri. aliud esse si hozeo ibi habuit vnde instruebatur vel in vrbe vel in alijs predijs. Idē respondit: domo per fideicommissum relicta cum suppellectile claudio hermoniano clarissimo viro ab vmbrio prio et mēsas et cetera suppellectilem quā in hortis paterfamilias in pconsulatu pfecturus cotulerat: vt tutioze loco essent cotineri. Idem respondit: trina chā qz et cetera medicamēta que secessus causa dñs ibi habuisset: et vestem propter secessum ibi depositam: instructo fundo legato inesse. Idē respondit domo ita vt instructa est cum omni iure suo legata: vrbana familiam: item artifices quozū opere ceteris qz predijs exhibebātur/ legato non contineri. Hostiarj autem inquit vel copiarj/ dietarij/ aquarij/ domui: rātū deseruientes cotinebuntur. sed qd de artificibz ait falsū est: si ei domo pati sunt: lz alijs qz pdijs comodabātur. Idem rīdit domo instructa legata: mēsas ebozeas et libros no cotineri: §. hoc falsum ē. nā omne quicqd in domo fuerit vt instructor: ibi essz pifamilias/ptinebit. Suppellectile aut piffamilias instrum esse no dubitabat. Deniqz neratius. lib. iij. epistoliarū marcello fratri suo rīdit. etiā vestē domo instructe

p C. Trāstulit. in

q C. fundū. Accur.

r C. Redierit. sic

s C. §. de he. instr. ex fa

t C. to. §. rerū. et. §. p

u C. xi. §. cum cōcordā.

v C. r. Uina. C. vber

w C. bo. sig. l. i. et. §. §.

x C. J. eo. l. si ita. §. do

y C. mo. Sol. ibi.

z C. f. Mensas. inci

aa C. pit respōdere.

ab C. i. Suppellecti

ac C. lem. in domo esse

ad C. solita.

ae C. v. In hou. als

af C. est moris et sub.

ag C. tempore. als i hor

ah C. tis cum forte esset

ai C. extra vrbe. et qd

aj C. subiicit cotulerat

ak C. scilicet in domum

al C. fm primā. vel in

am C. hozeis fm aliam.

an C. r. Secessus. vt

ao C. ad tempus secede

ap C. ret a curis ciuita

aq C. tis. Accur.

ar C. y. Exhibebāt

as C. scōario. vt sic be

at C. ne corrigant infra

au C. item dic que sit vr

av C. bana familiā. §. de

aw C. leg. iij. l. cum que

ax C. reretur. et. l. seruis

ay C. vrbanis.

ba C. z. Domui. q. d.

bb C. no afferbat aquā

bc C. in domū sed illatā

bd C. in domū ministra

be C. bant. Ac.

bf C. a. Comodabā

bg C. tur. sic. §. de le. iij.

bh C. l. iij. §. pnde. r. §.

bi C. ca. l. §. si qz instrum

bj C. et. §. i. eo. si ita. §.

bk C. do. mo. Accur.

bl C. b. Non contine

bm C. ri. habeas non: et

bn C. sic bñ corrigi sta

bo C. tim. als deest non:

bp C. et fm hoc qd subij

bq C. cit falsum est. l. si

br C. ne distinctione. nā

bs C. distinguitur. vt. §.

bt C. §. sed si fundus. r

bu C. §. instrum. et sic tol

bv C. lit §. qd tūc signat

bw C. J. eo. l. ita. §. domo

bx C. c. Instrum. cē. vt

by C. et. §. §. suppel. l. i.

bz C. et. l. labeo. in pn.

a Legauerat. scilicet domum instructam.
b Non potest videri. atq; est nō potest videri. et tūc die
 Excipit: ens in vno i ce ter; rlay firmat.
 sensisse. s. in legādo. nā sine dubio cedunt: atq; est pot videri. s. sine nō: tūc die sensisse. s. excipiendo. r sic no. q; i vno alie. s. vbi aut. r. i. eo. l. cum de lanionis. s. cū fundū. et facit. i. de aur. r ar. lega. l. i. r. C. de p. cura. l. marit. r. s. de iudi. cum pto. in pn. et de muno. et si sine. s. sed qd papinian. r. l. pa. tr. in pun. et. s. de leg. iij. l. vxo. s. g. fe licissimo. et. l. ser. uis vrbanis. et. i. de manum. s. test. l. si peculū. in pn. s. argu. cōtra. s. de peti. here. item ve niunt. s. fenatuscō sul. r. s. in puatoz. c. **c** Estimatis. vt si sint pauce ista nō cedat. arg. s. de lega. l. l. si res. i. du bio tñ nō cedūt cū tēporis causa ibi sint. vt. s. s. papi nian. et. i. s. papi nian. quoz. et. s. sed si fundus. r. s. instrumento. et. s. de leg. i. l. si choz. cū eoz. concor. **d** Vicarios. qui forte extra funduz morabant. alioqñ ptra videtur. vt. i. ti. i. l. si peculū. s. vicario. vbi videt legato seruo accedere peculū: s; tñ con tra est. vt. i. titu. i. l. antepenul. vbi autē quis tibi legat ser uos suos qui contineātur. die vt. s. de lega. iij. l. cū sue. cū tribus legibus sequentibus. **e** Emptionesq; sed cauere debet de exhibendo. vt. C. de fideicomis. l. instrumenta. **f** Et de seruis. s. et instrumentis vt subicit. et facit. s. de lega. iij. l. si michi. in pun. r. s. fi. et. l. questum. s. i. et. s. eo. s. idē rñdit domo instructa. in fi. r. s. papinianus. Ac. **g** Nō videri minutū. sed ptra. i. de suppl. le. l. legata. ij. rñ. vbi minutur. Sol. fm. R. hic nō minuit psonē lega tū: ibi agri minutur: vel hic nominatuit aliqua de specie bus quādo plures species erāt in instrumēto vt supplē lex r mācipia que nominādo nō est recessum a pziouo volū tate. verū si nominasset aliqd indiuiduū de illis que cō tinebātur in instrumēto vel. ppzio nomine. vel aliqua de mōstracione que vice nominis fungitur: vel adiciēdo ve rū numerū vt duos vel tres: recessum videt a pziouo vo lū tate eatenus vt de alijs mācipijs eiusdē speciei pterer que nominatuit: s; ibi sint plura nō teneatur. R. et hoc etiā modo soluitur. i. eo. cum de lanionis. s. cū fundū. vel ple

nus distingue: quia cū legatur ab eodē genus et species aut vni aut diuersis: si vni aut a sciēte. aut ab errante. pzi mo casu: aut remouēde dubitationis causa: siue ad ma iorē euidentiā. r tunc non minuit: vt hic. Aut determinat ionis gratia: r in hoc casu ex abundāti genus nomina tur: quoniam ei per specē derogat. vt. i. eo. cuz de lanio nis. s. cū fundū. r. s. qdā. r. i. de sup pel. leg. l. legata. in pun. si ho ab errā te eo casu ex abun dāti sit specierum nomiatio. idēoz per eā nichil gene ri derogatur. vt. i. de suppl. leg. l. les gata. in pun. et. i. de aur. r ar. lega. l. pedicul. s. habeo. r. i. de reg. iur. l. que dubitatiois. si aus tē vni genus alteri species legatur tūc loquit sequēs. s. vt de sic semp intelligas species exceptā: nisi cōtra riu; liqueat. et sic generi p specē de rogatur. vt. r. s. de lega. iij. l. vxo. s. g. felicitissimo. et. l. ser uis vrbanis. s. fi. r. i. de reg. iur. l. i. to to. et. i. de manu. mis. testa. l. si pecu liū. in pun. et. s. de leg. iij. l. heres me. s. i. r. l. qñtū. s. i. si aut vniuersitas r pars legat: vt rñ cardina paganella p ea parte q; ppzio nomine caret videt postū totū. vt. i. de reb. dub. l. i. r. s. o. itē facit. i. de ali. leg. l. verba. r. l. alimēta. s. basilice. r. l. stichus. Accur. **h** Adiectum. i. appositū. s. quādoq; videri: vt patet ex predictis. sic r. C. de testa. l. si testamentum. Accur. **i** Idē papinian. atq; s. idē papinian. r. atq; lex instru ctis. atq; nec. s. vto. in fin. r. die q; pdiū erat instru ctū seruis r alijs reb; q; erāt infra horozū vel matrifa: milias inter q; erat argēti muliebus qdā spēs et ita filio videt legasse illā specē nō expressim sed tacite. R. **k** Ad filiā. sumpra psumptioe in hoc tali dubio: tñ ex rei legatē q; ex legatarior; ipsoz q; lū tate vel pueniētia: nō ergo hic derogatur generi p spēm hoc pziue efficiendo. qm in legādo hic spēs nō sit expssa. et sic nō ob. huic. s. de lega. iij. l. seruis. s. fi. et. l. heres meus. s. i. r. l. questū. s. i. r. qd dicit in superiori. s. **l** Abere caupone. i. vbi est vinū: r filia parata ad vē dēdū: s; nō vēdunt adhuc: vt differat a caupons in q; iā exercec negociatio vini. r vt differat a taberna s; ghe q; est vbiq; negociatio exercec. vt. i. eo. l. cū qñtur. Accur. **m** Neratius equitimat. et male. Accur.

a Sed videndum. corrigendo neracium. b L. oc. i. que semper ibi stant. sed in sitores finito ne gocio recedunt. r fm hoc intelligi potest. f. de ver. signi. si instructum. s. i. fm. 1.

c Etia in sitores. s. p. tineri qui tantu negociationi cau pone vel taberne opera pfectat: ipfi eni potius inferri putant q ipfi taberne inferat. vt. f. e. cu d lanionis. s. i. et de colono dicitur. s. e. questum. s. alphenus. et. f. e. s. h. et. j. l. proxi. in prin. Accur.

d Instrumen to cotineri. f. qua doq vt si paterfa milias p se balne um exercebat. vt r. f. e. cu de lanionis. s. i. et. s. pri. f. h. et. f. eo. l. pictor. s. fi.

e Ontinetur. et fornicator. q facit igne ad calefactione balnei: fz certe ille dicit fornicarius. vt. s. ad l. aquil. si seruus seruum. s. si fornicarius. vel forte q meretrici ducit vt caeus: vel ipse est meretricatus.

f Ita. et caballos. ca du cedi pistrinu.

g Et pistores. hos pistores et in sitores dicas cotineri qn dñs exercet p se et istis vtil vt instrumētis. ceteru si ipse exercet instrumētū eis paratur nō ipse sunt instrumentū: vt de colono. s. eo. l. qstium. s. alphen. in fi. s. et. i. co. ti. cum de lanionis. s. i. r. s. e. l. pri. in prin. et. s. l. et. s. fi. et. hie dicit. R. secundos nō pmos pneri.

h Nō etiā vina. s. C. de sb. sig. l. i. et. s. e. l. questum. s. sed si fundus. et. s. neracius. et. s. idem rñ. instructis horreis. quib dicitur cotineri vina. so. aliud in fundo vt ibi q in domo vt hie. et. est ratio: quia ex fundo plerūq nascitur. vt ibi gratia vsus patrifamilias: hie causa custodie et fm hoc non refert inter fundum et domū. Accur.

i Intelligi non potest. nisi fm quod dixi quando est

gratia vsus. Accurcius. l. perpetua. ad hoc. s. de pig. l. debitor. cū conco. l. saltuarius. ad quod est. s. l. instrumenta. s. fi. et. l. qstiu. s. saltuariū. r de leg. iij. cū qreret. s. fi. r. j. e. l. idē. s. fi. m. C. par eni. ergo idez est ius. vt et. s. ad l. aquil. l. illud.

la autem sine vlla dubitatione pars fundi habetur.

Uille instrumēto nō cotine tur supplex. Bar. A lphē.

Uille instrō legato sup pellectilem non cotine ri⁹ verius est. Uinea r iſtru mēto eius legato instrū vinee nichil esse seruius rñdit. sed q cum⁹ cōsulebat corneliū rñdit se aiebat palos⁹ / peticas / rāstros / ligones instrū vinee esse: qd veri⁹ est. Quidā vro ri sue fundū vt instruct⁹ esset in quo ipse habitabat legauit: cōsultus de mulieribus lanificis an instrumēto cotineretur: rñdi nō qdē esse instrumē ti fundi: sed qm ipse paterfa milias q legasset in eodē fundo habitas: dubitari nō oportere qn etiā ancille et cetera res qb⁹ paterfamilias i eo fundo esset instruct⁹ / omnes legate viderentur.

Pictoris vel balneatoris v laniōis instrumēto legato oia necessaria ad suū ministerium continentur. Bar. Marcian⁹

Pictoris instrumēto legato: cere colores: similia q horū legato cedūt: itē pemiculi et cauteria et conche.

Instrumēto piscatorio legato pneri aristo ait nauicel las que pisciū capiendoz cā parate sunt: sed r piscatores pneri veri⁹ ē.

Instrumēto balneatorio legato: dictum est balneatorē sic instrumēto contineri balneatorio: quō instru

unt designationes anteq fiat pictura.

Et conche. vascula in quibus stant colores que dicuntur esse de auriculis piscium. Accurcius.

Piscatores. seruos. et hoc cū ipse restator piscator erat et seruos piscatores habebat in eo ministerio. vt r. j. l. proxi. s. i. et. dicit. s. eo. l. ita. in prin.

Balneatorem. f. seruū. vt. s. eo. taberne. in fi. cū ipe

Accurcius. n Pars fundi. facit. j. de verb. sig. fundi. r. s. l. quibus modis vsufruct⁹ amit. l. fundi.

Uille id ē rñti edificij vt. j. de sbo. signi. fundi appellatiōe et. s. l. pri. s. fi.

Legato. sec⁹ si villa iſtructa lege: vt. ybi distinguit lege: fundus iſtru ctus: vel cū iſtru mēto. vt. s. l. qstiu. s. supplex. et. s. h. si fund⁹. ibi. p. d. r. c. Accur.

Nō cotineri. cōtra. j. eo. scia. s. pe. So. ibi.

Qui eū. fuit. l. Palos. sic. s. de vsufruc. utem si. s. fina.

Instruct⁹. no ta instruct⁹. sec⁹ si cū iſtrumēto. vt. s. eo. questū. s. sed si fundus.

Instrumēti fūdi. sed patrifamilia modoyt ibi esset instructior habebat. als si v extra fundū locaret. non cotinetur legato. vt. s. eo. qstiu. s. sed si fundus. et. s. papi nianus. et. j. e. l. r. si mācipia. i. p. n. i. ca. su tñ sūt etiā iſtrumenta fundi: vt si erāt lanific adve stitēdū familiā rusticā. vt. s. e. qstiu. s. saltuariū.

Pictoris. cau tēria. plume bea cum quib⁹ fia

dominus presit balneo. vt no. s. proxi. m.
a Saltuariu. i. saltus custode. sed copiar. ordinato:
falsus. vt. s. de le. iij. cu quereret. s. fi. et facit. s. e. infra. s.
fi. et. l. que sit. s. saltuariu. r. l. si ita. s. fi.
b Inlitorum. s. eo. taberne. s. pe.
c Non possint.
facit. s. de iurisd.
om. iudi. l. ij. cu sur.
is conco.

Am de lantio
nis. i. macel.
larij siue bocharij
a laniado sic dicti
q: dilaniat. i. p fru.
sta inci dnt carnes
eryedut. vel. l. q: la.
na separar et diui.
dnt a coevis bestia.
rum. et eruut siue
excoiur bestias. r.
sic dicit lantio et la.
nicio. vt. arg. s. de
vsu et ha. l. plenu.
s. fi. h.

Semota car.
ne. hoc eni non ce.
dit legato.
f Mesas. super.
qbus vendit caro
vel etia lana.
g Poderas. qb.
poderatur carnes
cu venduntur.

Lamande. i.
occidede vel diui.
dende vel separa.
de a coevis r lana.
i Trutinas. id
est stateras siue ba.
lacias.
k Dolabrias. id
est bipenis cum q
dolantur ligna: vt
qb hz duo labra s;
hu. Accur.

Pistores. scz
ferui.
m Exercuerit.
per se.
n Instrumetu.
i. ferui de quibus
queritur.
o Pistorib. i.
dnis per se exercu.
tibus.
p Pistrinu pa.
ratu. i. feruis qua.

si ipsi preceptat in pistriuo. vt pmo casu cedat legato: scdo
non. et sic instrumeto agri. vt. s. e. qsitum. s. alphenus. et
dicit hic pistrinu. i. furnu. als p moleddino ponit fm hu.
q Alina. redit ad instrumeta fundi. dic egro asina que
ducat molam.
r Negat. nisi sit rustico opi deputata. vt. l. e. s. id. s. sult.
s Cacabos. id est lebetes. Accursius.

meto fundi saltuariu et copia
riu: et instrumeto cauponio in
stitorib: cu balnee sine balnea.
torib: vsu suum prebere no
possint. Paulus.

Am de lanionis instru.
meto qrit: semota car.
ne. mesas. poderas. ferrameta.
z alia quoqz q laniade carnis
ca parata sunt. item trutinas.
cultros dolabrias. instruo relin.
quimus. Instruo legato ali.
quado z psonas legaru neces.
se est ispicit: vt ecce pistroio in.
strumeto legato ita ipsi pisto.
res. inesse videri possunt: si hic.
pffamilias pistrium exercue.
rit. na plurimu iterest instru.
metu pistroib: an pistrium.
paratu sit. Alina. moleddi.
naria et mola negat. neratius.
instruo fundi cotineri. ite caca.
bos. et patinas. in instrumeto.
fudi ee dicim: q sine his pul.
metariu coqui no pt. nec mul.
tu refert iter cacabos z eneuf.
qd supra focu pendet: hic. aq.
ad potandu calefit: in illis pul.
metariu coquit. q si eneuf in.
strumeto cotinet: vicei quoqz.
qb. a aqua in eneuf infudit. i. de.
gen. redigunt: ac deinceps in.
infinitu: quibusqz primis. pri.
ma copulata. pcedit: optimu.
ergo ee pedi. ait no ppuaver.
bonu significatione scrutari: s;
i primis qd testator. demotra.
revoluerit: deide in q presum.
ptioe fiat: in qz regioe como.
rant. Lu. de villico. qref:
et an instruo inesset dubitaref:

secuola cōsult. rridit. si nō pen.
siois certa qstitate s; fide dnt.
ca. coleret deberi. Idē con.
sult. de meta moleddinaria rri.
dit: si rustic. ei. fudi operarijs.
moleref ea quoqz deberi. E au.
tem meta inferior. pars mole.
cathillus superior. De bu.
bulco quoqz ita rridit siue de.
eo q bob. ibi araret: siue de eo.
q boues ei. fundi aratoris pa.
sceret qrefebberis. De pu.
tatoribus. qz ita rridit: si eius.
dem fundi ca habeant inesse.
Pastores. quoqz et fofso: es.
ad legatariu ptinere. Item.
cu fundus ita legat. est: me.
uio fundu scianu ita vt optim.
max. musqz est cu oi instrumē.
to rustico et vrbano et manci.
pijs q ibi sūt: et quereret an se.
mina. dberent: rridi veri. esse.
deberi nisi aliud testatore sen.
sisse heres pbaret. Idē rridit.
de frumento reposito ad man.
cipioru exhibitione. In in.
strumeto medici esse colliria.
et emplastra z cetera eius ge.
neris cassius scribit.

Enumeratio quousda indi.
uiduoru a legato generis exi.
mit spem sub qua indiuidua.
enumerata pprehendunt. hoc.
dicit Bar.

Cui fundu instructu legauit.
rat noiariu etia legauit maci.
pia: qsitu est an reliq macia.
q no noiasset instrumeto cede.
rent: cassius ait rri sum esse: ta.
etli macia instructi fudi sint.
tn videri eos solos legatos ef.

t Patinas. id est patellas.
v Pulmentarium. suavis cibus fm hu.
r Et eneum. i. caldarium vel patolla a materia sic dictu.
y Hic. id est in eneo.
z Cotinet. qd apparet ex pmissis cu no differat a caca.

bo: et hoc scdario:
directo aut instruo.
coquinario ptinet.
vt. l. de auro et ar.
le. si n sint. s. si. cut.
a Copulata. s.
e. fundi. s. fi. et ad.
ide. s. de iurid. om.
u. l. i. cu conco.

Presumptio.
ne. i. consuetudine.
ex qvoluntas restas.
tous presumit. sic.
s. de edic. edic. scie.
dum. s. illud. r. de.
le. i. si feruus plu.
riu. s. fi. et de le. iij.
numis. et. l. no ali.
ter. s. i. et s. reg. iij.
l. sp. in stipulatio.
nib. et. i. de flu. et.
ne qd in lo. pu. l. q.
s. i. Accur.

Cu devillico.
ad hoc. s. eo. instruo.
menta. in prin.
d Quantitate.
vt etneus colon.
e Sed fide dnti.
ca. i. dno debita. et.
facit. s. eo. qsitu. s.
alphen. in. fi. et. i.
eo. scie. s. i. h.

Inferior. i. pa.
uimeru moleddini:
vel forte inferior.
mola siue machi.
na. s; cathill. supe.
rior: qz paulati de.
eo cadit frumentu
in molam.

Deberi. lega.
tario vt fundi in.
strumentum.
h De putato.
ribus. vitu vel ar.
boru. ad qb. s. ad.
l. aq. l. si putatoz.
i In esse. instru.
meto fundi.

Pastores. ouiu.
vt. s. e. instrua. i. fi.

Et fofsores. q faciut fofso: at vt aq no stet i fudo. z not.
q ab illo. s. bubulco. vsqz huc dicit de instrumetis ca que
redoru fructu. vt. s. eo. l. instrumeta. in prin. Accur.

Semina. facit. s. de vsu. r. item si. s. seminaris.
Colliria. expone vt instr. de re. di. s. cu ex aliena. Ac.
Danapia. i. rustica.

Eos solos. sic ergo genus pcedens restringit p spes

ties epiflas. fz cōtra. J. de fuppl. le. Legata. i. rñ. Sol. hic sciebat defunctus qd cōtinebat appellatione instrumēti ibi nō: vt hic ppria nota exprefsit: vt thepū pāphylum et herotem: ibi fpecie generis: vt mācipia. fz huic folutio- ni ob J. de ali. et. c. le. J. ba. vel hic certū numerū exprefsit vt et ibi in feco et

ij. rñ. eiusdē legis cōtra. rē dicit. vel hic nō itellexit fer- uos cōtineri i pri- mis verbis. f. iſtru- mento. ibi fic. vel dic plene vt nō. s. eo. qñtū. s. pe. a. fi. et facit. s. de le. ij. qñtū. s. i. et. l. hñs. s. i. et. l. co. qdā. et J. de an. le. l. hñc. p.

a **Q**uia. b **I**ntellexit. cū dixit fundū in- ſtructū. c. Ac. c **S**eruos. f. no- minatos vt alios d **M**andū. per pectio.

e **C**ōſulto. lega- tarij dolo r machi natione. vt. s. de leg. ij. cū ita lega- f

f **N**ō videt. ni ſi teſtatorē id vo- luiffe euidētē ap- pareat. vt. s. d. leg. ij. iulianus. s. fi. et facit. J. de pe. le. nam quod. s. i. r. J. de aur. r argen. le. ſyrou. s. i. et. s. de le. ij. ſi fundus. et l. queſitum. s. ij. et ſi. l. pe. i. pn. r. s. i. et. l. ſi ita. r. l. ſi chorvs. s. i. et. s. de vſu fructu. le. l. ge- nerali. s. i. et. de le. ij. gaius.

g **V**illam. id eſt domum.

h **S**upplectili. hoc eſt generale nomen: ſequentia ſpe- cialia ſunt que reſtrungunt genus. vt. J. ſubijcit. Accur.

i **C**ederent. non autem cetera. vt et. s. e. l. s. cui fund⁹. et quod not. s. e. queſitum. s. pe. item ad hoc qd ſpecies de rogat generi. vt. s. de le. ij. l. vxorem. s. feliciffimo. r. l. he- res. s. i. et. l. ea tamen. et. J. de ſup. le. l. legata. ij. et. ij. rñ. et J. de ali. le. l. alimenta. s. baſilice. et. l. ſichus. in prin.

l **N**on poſſe. ſic. s. de le. ij. gaius. in prin. et. s. de le. ij. vxorem. s. legauerat. et. l. ſi michi. in prin. et. s. i. et. J. co. l. cum fundus. Accurſius.

m **M**ācipia. teſtator legauit fundum. cum inſtru- mento cūcum mācipijs que ibi erant: deinde in eo- dem fundo induxit poſtea mācipia: vt perpetuo ibi ef- ſent. et queritur an cedant legato. et videtur qd non. nam

errocatulo mācipijs non: quia dicit que ibi erāt: at hi non erant tunc. Item ex verbo cum inſtrumento non: qz eo verbo non continentur ſerui: cum poſtea de his dicit.

ſe qd noiati eſſēt: qd apparet nō intellexiſſe patre familias in- ſtrumēto quoqz ſeruos annu- meratos eſſe.

In dubio ea vidēt cē i fun- do qd maiori pte āni ibi ſūt. **B.**

Sabin⁹ ait cui fundus qz ibi ſunt legata ſunt ei fund⁹ et oia q in eo ſolita ſunt cē q ibi maiore pte anni morarent: et hi qui in eū manēdi cā recipere ſe pſuerūt legati vidēt. at ſi qua cōſulto in fundo cōge- ſta ptractauerūt q legati cumu- laret: ea nō vidēt legata eſſe

Si enumeratio ſpecierū ve- nit ad determinationē verbi p qd gen⁹ ſignificat: videt facta cā determinationis. h. d. **B.**

Quidā cū ita legaiſſet: vil- lam meā ita vt ego: pſe poſſe- di cū ſupplectili: mēſis mā- cipijſqz q ibi deputabant v: ba- nis et ruficis vniſqz q in die mortis mee ibi erunt r decem aureis. et quereret cum in die mortis ibi libros vitreamita r veſticia habuerat an ea omnia legato cederēt: et qñ qdā nu- meraiſſet ſcruola rñdit ſpecia liter expreſſa legato cedere.

is oſſis. do unat. ſūbū. olov

en. h. rñ. ſi. ſi. fund⁹. dñd. dñi

p **C**edere. contra. s. e. l. ville. in prin. So. hic quidā ha- bent litteram ſupplectili. ſ. legata. et dicunt cedere. ſ. pre Alia- dicta omnia: ſed ſeruos nō vt ſubijcit: quia animalia in in ſup- ſupplectili nō ſunt. vt. J. de ſuppl. l. ij. et ſic non ha- pellecti- bent ſ. ſeruum vero r. ſed non placet quia non dicit J. li non appellatōe ſupplectilis nō pneri ſerui: ſed ſerui nō ſunt. pneri inſtrumento. alij habent ſupplectilem: r tūc eſt contra. l. ville. vnde dicunt cancellandū hūc verſū. ſed tu- die ſi legatur inſtrumentum ville hoc modo villam cum inſtrumento: tunc non cedit vt in contrario. ſi autem vil- lam inſtructam tunc ſic. vt. s. e. l. queſitum. s. ſed ſi fund⁹. et quod de ſeruo ſubijcit ideo eſt: quia nec fundi: nec pa- triſamilias eſt inſtrumentum. vt. s. l. queſitum. s. papi- nianus quoqz. et. s. alphenus. et. l. l. p. r. et. s. i.

q **P**reſtabat. ſcilicet dominus: laborabat cui volebat non autem dicas qd dominus locet ei operas. vt. s. de vſu et ha. l. ſed et ipſi. et. s. de vſu fructu. le. l. ſi ſeruum. cōtra

So. vt in prin. Accurſius.

So. vt in prin. Accurſius.

vt. s. l. p. r. et. s. cui fundum. ſed tamen dicit ea contineri ex primo verbo. ſ. cum inſtrumento. nam adiectio cū mā- cipijs cauſa ampliandi nō minuendi legati fuit facta vnde non debet retorqueri in leſionem legatarie: ſicuter go ex primis verbis. ſ. cum inſtrumento continentur

Domū inſtructā legauit cū oibus affixis: qritur de inſtru- mētis debitorū an ea legata- ri⁹ habere pōt: rñdi ſm ea que pponerentur non poſſe.

Legatū inſtrumēti eſt vni- uerſale ideo recipit augmētū vſqz ad mortē teſtatoris. item enumeratio ſpecierū in dubio ſit cā augēdi legati. **B.** **I**dē

Si mācipia que poſt te ſtamētū factū in fundū ſeie relictū a teſtatore inducta fundi colendi grā in eodē fun- do fuerint: ea quoqz inſtro ſū di cōtineri rñdi. qñs enim ea mācipia teſtator demonſtraſ- ſer q tunc ibi eſſent cū is lega- rer: rñ nō minuēdi legati ſz au- gēdi cā mācipiorū quoqz fecit mētionē. ceterū inſtro fundi mācipia quoqz colēdi agri cā inducta cōtineri nō ambigit.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Paulus rñdit ville inſtru- mento neqz fructus reſpoſitos neqz equitum contineri: ſup- pellectilem autē legato cede- re. **S**erui ſo arte fabrica pe- ritum qui annuam mercedem preſtabat: inſtrumēto ville nō contineri.

Sic instructos p hoc hbū instructos cōinebuntur
infra p̄familias. vt. s. eo. l. q̄sitū. s. sed si fundus.

nisi eēt restrictū p
sequentes codicē
los.

b Postea. deter
minat hbū p̄cedē
des scripsit. vt ver
bū sequens venit.
Accur.

c Scie. cōstru.
fundos quos reli
qui scie volo habe
re. scā ita vt sunt
re. et sic restringū
tur hbā testamēti.

d Quotidiani.
vt instrumentū vinū
et alia instrumēta
patrifamilias. et
hoc videbatur ex
hbis testamēti.

e Insuper. i. vt
tra institucionem.
Accur.

f Manifeste. sic
ergo p̄cedēta p se
quētia restringun
tur. sic. s. eo. cū de
lanionis. s. cū fū
dus. r. i. de suppl.
le. l. legata. ij. et. iij.
rñ. i. in p̄mo est cō
tra. i. de ali. lega. l.
hbā. sed oīa dieyt
not. s. eo. l. q̄sitū. s.
pe. q̄ est similit̄ cō
tra. r. facit. i. de ali.
lega. cū certuz. r. i.
de li. le. laurelō.

g Instructi sūt.
ergo cū instrō. r. fa
cit. s. eo. l. q̄situz. s.
sed si fundus.

h Fide domini
ca. hoc ex oīe vt
s. eo. cum del. mo
nis. s. cum de vil
lico. et facit. s. eo. q̄
situm. s. alphen.
Accur.

i Et domū. co
pula et plenariā
inducit repetitio
nem. ad quod. i. de
condi. r. demōstra
auia. r. i. subijcit.

k Ita videri. i.
etiā p̄one instrū.
qz dixit instructos.
alij dixerūt de in
strumēto fūdi tñ
vel domus. qd̄ nō
placet.

**Per enumerationē specie
rum factā in codicillis restrin
gitur legatū generis factuz in
testamēto. h. d. Bar. s. cenola**

Sic ex parte heredi istū
tute si heres erit fūdos
per p̄ceptionē dederat instrū
ctos cū suis villicis et reliq̄s
colonoz. r. codicillis ita scri
psit. Postea michi venit i mē
tē scie fūdos quos reliqui ita
vt sunt instructi rustico instrō
supplectili pecore et villicis
cū reliq̄s colonoz r apothecā
hbē volo. q̄sitū est an etiā ea
q̄ p̄familias vsus quotidiana
m̄cā in fūdo fuerūt. legato cō
tinerent. rñdi testō quidez vt
p̄poneret scie insuper fundū
legatū. verū nō amplius debe
ri q̄ i codicillis scripsit. quos
sane post obliuionē testamen
tariē scripture fecisset instrūti
appellatione cōtineri se velle
manifeste ostendisset.

**Legato fundi instructi nō
cedit seruis q̄ colit vana mer
cede. Bar.**

Liberto suo qd̄ p̄dia lega
uit his hbis. scio liberto meo
fundos illū r illum do lego vt
instructi sunt cū dotib⁹ r reli
q̄s colonoz r saltuarijs cum
cōtubernalib⁹ suis r filijs r fi
liab⁹ suis. q̄situz est an stichus
seru⁹ q̄ p̄diū vñū ex his coluit.
r reliquat⁹ est amplā summa
ex cā fideicommissi scio debea
tur. rñdi si non fide dñca⁹ sed
mercede. vt extranei coloni so
lēt) fundū coluisset. nō debent.

**Virtus copulatiue qualita
tem p̄cedētis legati repetit
in sequenti. b. d. Bar.**

Vaiō scio alūno meo fun
dos meos illū et illū ita vt in
structi sunt r domum supiorē
dari volo. q̄sitū est an etiā do
mum instructam dari volue
rit. respondi fm ea que p̄po
nunf ita videri dedit. nisi it

Instrumētum. id est domum et instrumentum. vel
cum instrumēto. r facit. s. eo. l. questum. s. sed si fundus.
Accur.

m Paratos. q̄
scz non sunt instrū
mēta domus: sed
vel p̄sone vel neu
trius. r facit. s. eo.
dē. l. si ita. s. de mo
Accur.

**Debita in nouatiōez dedu
cta legato istri nō cedūt. Bar**

Predia vt instructa sunt cū
dotibus r reliquis colonoz r
villicozū: r mācipijs r pecore
cōi legauit: r peculiaris r cū acto
re. q̄sitū est an reliq̄ colonoz. q̄
finita p̄ductioē iterposita cau
tione de colonia decesserāt ex
hbis supra scriptis legato ce
dāt: rñdi nō videri de his reli
quis eē cogitatū. **I**dem q̄sitū
in actore legato an vxor r filia
legato cedāt: cū actor: nō in p̄
dijis sed in ciuitate moratur.
rñdi nichil p̄poni cur cedāt.

Idem q̄sitū cū testato: facto
testō in p̄hinciaz sit p̄fect⁹: an
ea mācipia q̄ post p̄fectiōem
ei⁹ aut mortē sine cuiuscūq̄ au
cto: itate⁹ spōte sua ad paren
tes et notos sibi hōes in fun
dos legatos transierint: lega
to cedant: respondi nō lega
tos eos esse qui forte veluti cō
meantes transissent.

**Non videt̄ absens a fūdo q̄
alibi cā discipline ē miss⁹. B.**

Pāphile liberte mee dari
volo fūdū terianū cū instrō et
his q̄ in codē erunt cū moriar:
q̄sitū est si stich⁹ seru⁹ ex eodē
fūdo āte annū testatoris mor
tis abduct⁹ esset: r in discipli
nā tradit⁹ postea in eū funduz
nō reuersus⁹ sit: an debeatur:
respondi si studēdi causa misis
set: non quo a fundo eum alio:
sum transferat. debent.

**Pascua deputata ad vsum
fūdi r cū eo vno nole nūcupa
ta legato fundi cedunt. Bar.**

Priāne sorozū mee funduz
meū grecianū cum stabulo et
instrō rustico oī relinq̄. q̄rit an
fūdi appellatiōe etiā q̄ ad eū

Accur.
n Cum dotib⁹.
expone vt. s. eo. l.
ij. s. i. et facit. s. de
lega. iij. p̄dijis. in
pun. r. i. de auro r
argē. lega. l. q̄ vxor
r. s. i. r.

o Cedant. sed
nōne est contra. s.
eo. l. questū. s. sal
tuarū. in fi. s. r. s.
s. si fund⁹. in fi. s.
sed certe ibi actor
in fundo moraba
tur: et erat instrū
mētum fundi. hic
non. et facit. s. eo.
l. p̄dia. s. i. in fi.
Accur.

p Aucto: itate.
aliud si voluntate
testatoris. vt. s. eo.
mācipia. et. i. de
alimen. lega. filio.
et. s. de lega. iij. iu
lianus. in fi.
q̄ Reuerf⁹. idē
habet. s. de lega.
iij. l. questum. in
pun. et facit. s. eo. l.
in fi. r. l. si ita. et. s.
eo. l. questum. s.
idem respōdit p̄
dijis. et. i. eo. l. p̄
dia. s. i. et. i. de au
ro et argen. lega. l.
q̄ vxor. s. i. et. s. de
legat. ij. l. gainus.
Accur.

r Que ad eum.
testatorem. et fa
cit. s. de lega. iij. l.
p̄dijis. s. iij. r. s.
penul. et fina. r. fa
cit. i. eo. l. p̄dia.
. s. i. r. s. de lega. ij.
l. gainus. s. fina. et
s. si fer. vendi. l. pe
nul. s. i. argu. con
tra. s. de serui. ru
stico. p̄dio. si per
te. et. s. eo. l. ij. s. fi.
et. i. de reb. dub. l. i.
Accur.

A grabatus. i. lectus. vnde in euangelio. Tolle grabatum tuum & ambula.

Solent. pro instrumento persone aut rei. R. vt. p. batur. s. eo. l. quicquid. s. sed si fundus. & ad hoc. l. de auro & arg. lega. l. si vxi. s. i. et. l. de pec. le. l. n. q. s. de lega. iij. l. quicquid. s. fina. et. l. eo. l. p. dia. s. i. Accur.

Possedi. vt. le go fundus vti ego possedi.

Non de iure. s. de facto. nisi tamē aliud liqueat omne instrumentum debetur illis verbis. Ro. ad q. s. de lega. iij. l. p. dia. s. i. et. l. iij. et. l. quicquid. s. p. to. l. lucius tici. et. l. eo. l. p. dia. s. penul. et. l. penul. Accur.

Um fundus sine instrumēto. id est nichil dictum est de instrumento.

Cliuarie. qui bus p. m. i. s. machinatur olea. at p. i. u. quādo postea p. m. i. s. in torculari. Accur.

Intra. s. s. i. s. vt. f. u. d. i. pars. s. i. n. t. Accur.

Continētur. nō enim sunt fundi instrumentum. vt. s. eo. l. q. s. i. s. s. ea. & s. p. a. t. e. r. q. s. & ideo cedit legato vt pars rei: non vt instrumentū persone vel rei. et sic nō ob. l. de suppl. lega. l. h. Accur.

Ex his reb. ergo nec dolia et mole: si tamen nō possunt moueri. et facit. s. de ac. emp. l. fundi.

Queri solet. an continētur appellatione fundi et r. sic cū r. vel in f. lege interrogati ue. et r. sic tūc de. m. et facit. l. eo. l. dolia. in pun. et. s. eo. l. iij. s. i. Accursius.

Undo instrumenta. que sunt ita habes. s. eo. l. que situm. s. si in agro. & s. seq. Accursius.

Undo instrumenta. que sunt ita habes. s. eo. l. que situm. s. si in agro. & s. seq. Accursius.

Undo instrumenta. que sunt ita habes. s. eo. l. que situm. s. si in agro. & s. seq. Accursius.

Instrumēta. q. d. nō solum si dicit vti optimus. sed etiam si dicit cum instrumēto. nā sunt fundi instrumēta hoc casu. & facit. s. eo. l. si redditis.

Pertinere. l. s. etiā aliud est si p. i. c. i. p. a. l. i. t. e. r. u. cū pe cullo legatus esset. R. vt. l. iij. l. i. l. i. & iij.

Bano peculium actoris ante testamentum defuncti (si ex eodē fundo fuerit) magis placet ad legatariū pertinere. **P**erati.

Um q. r. i. q. s. sit taberne instrumētū: interest q. d. gen. negociatiōis in ea exerceri solitum est. **P**aulus.

Und. q. locat. erat legatus est cū instrumēto. etiam instrumētū q. d. colonus in eo habuit legato cedit.

Paul. an q. d. coloni fuit: antatū id q. d. testatoris fuit: et hoc magis dicendum est: nisi nullū domini fuerit.

Illud instrū q. d. est in fundo inspicit nō q. d. fund. sustinere pōt. **B**ar. **I**abolenus.

Undi instrū legato id pecus cedere putabat tubero: q. d. is fūd. sustinere potuisset. labeo p. r. a. q. d. em fiet inq. r. si cū mille oues fūd. sustinere potuisset: duo milia ouiu in eo fūdo fuerit: q. s. potissimū legato cessuras existimauim. nec q. r. edū eē q. d. debuisset parari pecoris istri fūdi cā: s. q. d. paratū eēt. nō em ex numero aut multitudie legatū estimādū esse. **L**abeonus sniaz p. bo.

Qui legat instrumētū fundi vbi est fornax: non videt legare fornacem. **B**ar.

Quidā cū in fundo figulinas haberet: figuloruz. opera maiore parte anni ad op. r. u. s. i. cū vtebat: deinde ei. fundi instrumētum legauerat. labeo & trebat. nō videri figulinas in instrumēto fundi esse aiunt.

A quo remouet principale & eius accessorium. **B**ar.

Quod opera. i. vasa: et dic legatū r. i. n. s. t. r. u. m. ē. t. u. m. fundi. vnde nec fundus nec etiam fornax est legata. nam l. s. instrumētum fabrice legatur: non ideo domus vbi sit fabrica. et ita

Quod opera. i. vasa: et dic legatū r. i. n. s. t. r. u. m. ē. t. u. m. fundi. vnde nec fundus nec etiam fornax est legata. nam l. s. instrumētum fabrice legatur: non ideo domus vbi sit fabrica. et ita

Quod opera. i. vasa: et dic legatū r. i. n. s. t. r. u. m. ē. t. u. m. fundi. vnde nec fundus nec etiam fornax est legata. nam l. s. instrumētum fabrice legatur: non ideo domus vbi sit fabrica. et ita

Um queritur. negocia tōis: l. s. magis loci q. negociatiōis sit nomē taberna. vt. s. eo. l. taberne. et facit. l. de p. sig. l. instrumētū autē tabernā. Accur.

Undus. dicē dum est. l. ad q. d. testatoris fuit tū deberi. sic. s. de lega. l. i. v. s. fi.

Domini fuerit. tūc enim aliud nō possit videri eē dere legato: nisi et q. d. colon. habuerat. ad quod. s. de lega. l. l. et si quando. in prin.

Undi. potuisset. f. i. s. e. f. u. n. d. u. s. Accur.

Paratū est. nō. nō. q. d. fieri debuit: s. q. d. factum fuit. sic. s. de lega. iij. l. cum que rereur. s. lana. sed argu. contra. s. de offi. p. r. e. s. i. l. s. licet. Accur.

Figulinas. i. fornaces. vt. s. de serui. r. u. s. i. p. r. e. d. i. o. l. v. l. u. t. i.

Figulorum. id est fuoz. q. d. exercebāt fornacem. et dic rusticum. s. alteri. fundi. et ideo nō videntur legatū: l. s. fund. in quo sunt figuline sit cū instrumēto legatus. et sic tam figule vt pars s. vasa ad rusticuz opus parata cedunt. ad q. s. eo. l. que sitū. s. alphen. et s. m. hoc habeas infra figulas instrumēto r. f. m. l. v. l. dic

Figulorum. id est fuoz. q. d. exercebāt fornacem. et dic rusticum. s. alteri. fundi. et ideo nō videntur legatū: l. s. fund. in quo sunt figuline sit cū instrumēto legatus. et sic tam figule vt pars s. vasa ad rusticuz opus parata cedunt. ad q. s. eo. l. que sitū. s. alphen. et s. m. hoc habeas infra figulas instrumēto r. f. m. l. v. l. dic

Figulorum. id est fuoz. q. d. exercebāt fornacem. et dic rusticum. s. alteri. fundi. et ideo nō videntur legatū: l. s. fund. in quo sunt figuline sit cū instrumēto legatus. et sic tam figule vt pars s. vasa ad rusticuz opus parata cedunt. ad q. s. eo. l. que sitū. s. alphen. et s. m. hoc habeas infra figulas instrumēto r. f. m. l. v. l. dic

Figulorum. id est fuoz. q. d. exercebāt fornacem. et dic rusticum. s. alteri. fundi. et ideo nō videntur legatū: l. s. fund. in quo sunt figuline sit cū instrumēto legatus. et sic tam figule vt pars s. vasa ad rusticuz opus parata cedunt. ad q. s. eo. l. que sitū. s. alphen. et s. m. hoc habeas infra figulas instrumēto r. f. m. l. v. l. dic

Figulorum. id est fuoz. q. d. exercebāt fornacem. et dic rusticum. s. alteri. fundi. et ideo nō videntur legatū: l. s. fund. in quo sunt figuline sit cū instrumēto legatus. et sic tam figule vt pars s. vasa ad rusticuz opus parata cedunt. ad q. s. eo. l. que sitū. s. alphen. et s. m. hoc habeas infra figulas instrumēto r. f. m. l. v. l. dic

Figulorum. id est fuoz. q. d. exercebāt fornacem. et dic rusticum. s. alteri. fundi. et ideo nō videntur legatū: l. s. fund. in quo sunt figuline sit cū instrumēto legatus. et sic tam figule vt pars s. vasa ad rusticuz opus parata cedunt. ad q. s. eo. l. que sitū. s. alphen. et s. m. hoc habeas infra figulas instrumēto r. f. m. l. v. l. dic

Figulorum. id est fuoz. q. d. exercebāt fornacem. et dic rusticum. s. alteri. fundi. et ideo nō videntur legatū: l. s. fund. in quo sunt figuline sit cū instrumēto legatus. et sic tam figule vt pars s. vasa ad rusticuz opus parata cedunt. ad q. s. eo. l. que sitū. s. alphen. et s. m. hoc habeas infra figulas instrumēto r. f. m. l. v. l. dic

habeas figulinas instrumento. Accursius.

a Pecore. qd et ipsum est instrumentum fundi si usufructus de fundo percipitur sit comparatum. vt. s. eo. l. de grege. Accursius.

b Pastores. ouium. vnde illud. angelus ad pastores ait. et. nam verbum pecus comprehendit etiam magnas bestias. vt. s. de edit. edic. Lediles. s. iur. mentorum.

c Ouiliones. qd custodiunt oues. Accur.

d Ouilia. qd. vbi oues clauduntur. et sic no. remoto principali et accessorio. vt. i. i. i. accessio. r. ij. Accur.

Principali remoto et accessorio. vt. i. i. i. accessio. r. ij. Accur.

Olia. perpetuo. sic. s. eo. l. cum fundus. et de acf. emp. l. fundi. s. labeo.

Uolae manuaris. i. que manu ducunt vt molant. Accur.

Uumetarias. que a iumento ducunt. vt. s. eo. l. cu de lanionis. s. asinam. Accur.

Redia maritima. prope mare posita.

Uungebant. qd maxime ex libellis familie. itez cibarijs potest deprehendi. vt. s. de lega. iij. l. seruis. v. bant.

Non esse legatos. contra videbatur propter eorum arte et predictum situm comprehendit vbi comodi possunt ea exercere. et facit. s. de auro et argen. lega. l. v. r. i. s. i. et. s. de here. l. h. ex facto. s. fi. et. s. de leg. iij. l. si ita. r. l. qd sit. s. fi. r. j. s. de pe. lega. l. nam quod. s. i. et. s. de usufruc. lega. l. generalis. s. i. Accursius.

Legauit. mulier quedam.

Operam legaret. id est mitteret operam scilicet effectum. Operam dico eadi. na lego te in tuca. id est mitto. fm hugo. Tre per hoc patet qd non perpetuo a fundo voluit remouere. Accursius.

Itē cū istm oē legatū eēt excepto pecore^o pastores^o ouiliones^o ouilia^o qz^o legato p^o t^o ne r^o: offit^o nō recte putat. **I** dē.

Olia fictilia item plūbea qd^o tra adiecta e^o: i his viridaria posita/ediū eē labeo r trebat^o putāt. ita id verū puto si ita illigata sint edibus: vt ibi ppetuo^o posita sint. **M**olae māuaris^o qdē sup pellectil: umētarias^o aut istri esse offit^o ait. casselli^o aut r trebat^o neutras suppellectilis: s^o potius instrumētū putāt esse: qd verum puto.

Instrumētū fūdi maritimi nō cedūt serui piscatores dñz sequentes. **Bar.** **S**euola.

Redia maritima^o cum seruis qd ibi erāt: et reliquis colonoz nutritori suo legauit. qsitū est an sui piscatores qd solebāt in ministerio testatoris eē: r vbi cūqz eū seq: et vrbicis rōnib^o fūgebātur: nec mort^o testatoris tpe i pdijs legatis dephēli fuerit: legatū eē videant. rñdi fm ea qd pponentur nō esse legatos.

Qui pegrinatur ad tps cedūt instrō fundi. **Itē fruct^o nō expressi non cedunt. Bar.**

Affini suo iter cetera ita legauit: fundū cornelianū ticio ita vt est instrū^o cū oib^o reb^o r mācipijs r reliqz colonoz dari volo: hec testatrix rome lit^o cā ex africa veniens mācipia qdā ex fūdo supascripto qd cti^o p^o hīemē operā legaret^o se-

n Ex his. que in fundo erant.

o Rusticis. sub. id est.

p Ad tempus. ergo nō perpetuo. als est in littera ebergerant. Accursius.

q Et filijs. r. relictis. per quos etiam ipsi videtur esse

cū adduxit. qsitū est an ea mācipia fideicomisso cedāt: cum quedā ex his^o rusticis^o officijs ad tps^o pegrinatiois abducta sunt relictis cōseruab^o r filijs suis r qdā mrib^o r p^oribus relicti. rñdi mācipia de qb^o qre ref fm ea qd pponent^o ex causis fideicomissi debent. **I**dez qsitū an fruct^o eiusdē fūdi qd ibi in die mort^o coacti māserint fideicomisso cedant: cū plenissima testatoris erga affīnē voluntas ab eo qd manifeste qd reliqz colonoz eiusdē possessōis ad eū p^otinere voluerit. rñdi in hmo^o scriptura posse respōdere hoc solum qd redū an manifeste appareat defunctā id de qd quereretur dari voluisse.

Siali legato eoz qd in fundo erāt cedūt oia nisi aliud de mēte testatoris appeat. **Bar.**

Liberto^o que hīdē ex parte scriptū fūdu p pceptōz. dedit in hec vba. paphile liberte mee p^ocipito tibi qz habeto fūdu meū ticianū r agellū^o sempromianū cū instrō: et his qd in eodē fundo erūt cū mort^o: famulū qz qd in eo fundo mort^o except^o qz manumifero. qsitū est cū testato: i eo fūdo aliquā tulū vini habuerit i dolijs qd viu^o testato: totū vēdiderit: r partē tertiā p^oij^o p eo accepit: an vinū i dolijs remanēs ad libertū ex cā pceptōis p^oineat. rñdi vbi qd pponent^o p^oine r: nisi manifeste cōtrariā voluntatē coheredes approbent.

Liberto. i. liberto: vt subicit. **Et agellus. i.** paruū agrum.

Uendiderit. vel ante testamen tum vel post.

Precij. i. precij tertie partis: per qd saltem due vini partes videntur remanere in legato. Accur.

Uerbis. scz qd in eodem erunt cū mort^o.

Contineri. f. legato fm rigorez verborum.

Contrariā. qd sane liquet maxime si post testamētum nulla vgenente necessitate vinū sit venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

si venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

si venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

si venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

si venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

si venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

si venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

si venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

si venditum. vt. s. de lega. i. l. si ex toto. r. s. de lega. iij. l. si fideicomissa. s. si rem suam. R. et no. fm eūdez. R. qd si quis leget que in fundo sunt aut mortis tēpore erunt legatis: quecūqz tunc ibi reperiantur legato cedere verborum tenor an gustiaqz facti: sed liquido cōtrariā voluntatem sepe demonstrant: aut rei posite in instrumento: quoniam legatario nil profit eius qualitas. aut patriū familias cons-

Suetudo: destinatio sciētiave. si quo ergo casu vel ex im-
prouis inconsultove vel vendēti mercisq; causa seu ad
tempus sit ibi delatum z nō longe post inde alio portan-
dum: aut nūmū fenerādi aliove cito erogādi inde ve mū-
tandi co reperitur: tali legato cedere volūtatis intuitu

tuile puto deroga-
tum: qđ etiam eo
magis in re p̄senti
ne dum fregisse
dupliq; i. a. legati
ti qđ venditi p̄senti-
tione grauaſſe co-
heredes credide-
runt ex eo ipso qđ vi-
num vendidit testa-
toris facto facti; cui
dēter p̄bat. cetera
vero ibi inuēta. i.
in penū cōseruans
da: vel ad rei per-
sonēve instrumen-
ta p̄nētia vel cus-
toditē p̄nēsi: nō
mine hēfari de-
posita seu aliter g-
pēnitar: actio de-
ſtānata: h̄ abſit ca-
ſu forſan: hūic ce-
dunt legato. vt. s.
eo. l. cum de lamoni-
s. cui fundū. z
l. ſeie. s. p̄ p̄phile. z
s. de here. inſti. ex
facto. s. ſi. z. s. de le-
ga. iij. l. qui concu-
binā. s. qđ fundū. et
l. v̄ro. z. s. legauē-
rat. z. l. q̄ritā. et. l. ſi
fundus. et. l. qui ſi-
liam. z. l. ſi chorus
-s. i. z. l. ſi ita. et. l. ſi
michi. i. p̄n. et. s.
ſi. z. j. de auro. z. ar-
gen. lega. l. ſi v̄ro-
ri. s. i. et. s. de dote
p̄te. l. qui dote. et
s. de v̄ſu. lega. l.
generalī. s. v̄ro.

R. et de lega. iij. l. gāius. z de lega. iij. l. p̄dij. s. ſi. Accur.
a Ut supra. l. vt fm verboz rigore cedat legato nisi cō-
traria sit voluntas: qđ ex multis p̄ſumitur vt dictū est.
b Partem ergo diuidiam. vt. j. de verbo. ſig. l. nomen
ſi. s. portionis. Accursius.
c Aggeres. i. de instrumento ad aggeres vt ligones z
ſcandiles. z sic sunt instrumēta fundi. vel die proprie vt
a zeres et fossata sint pars fundi. z sic cedūt in modum.
cum fundus venditur. via autē et similia non nisi vt di-
ctum est. vt. s. de contrahen. emp. l. littora.
d Et p̄ta. instrumenta quibus p̄mūtur olea. et sic
fundi. vt. s. loca. l. sed ad des. s. illud.
e Rusticum. s. quodlibet aliud.
f Ad instructū. vt si erāt tēpore testamēti debeatur ex
verbis sicut est. z facit. s. eo. l. ſeie. s. ſina. z de lega. iij. l. qđ
ſi. s. ij. z. l. p̄dij. s. i. z. ij. z. l. qui habebat. in p̄n. z. s. i.

g Fundum legauit. alio legauit. z alio legauit.
h Cassianum. nomina sunt fundorum legatorum.
i Cum suis. hic oritur dubitatio. Accursius.
l Agellis. id est paruis agris. Accursius.
k Comprehendisset. nō ergo agelli legato cedunt nisi

rat: qđ sitū est fundus instructus
quē dmodū dari debeat: vtrū
sicut fundus instructus fuerit
mortis patriſfamilias tēpore.
vt que in medio tēpore agna-
ta aut in fundū illata sunt he-
redis eius sint: an vero instru-
ctus fundus eo tēpore inspic-
debeat: quo factū est testamē-
tū: an vero eo tēpore quo fun-
dus peti cepit: vt quicquid eo
tēpore instrumēti deprehēda-
tur: legatario p̄ficiat. respōdi
ea quib⁹ instructus sit fundus
fm verba legati qđ sunt in eadē
causa cum dies legati cedat:
instrumento contineri.

Disponēs z dispositum nō
cōpariuntur se sub eodē gene-
re. Item qđ differūt fm plus z
minus: non differunt genere
sed specie. h. d. Bar. i. abole.

In nauē cum instrumē-
to emisti: p̄stari tibi de-
bebit scapha nauis. Paulus.
immo p̄ta: etenim scapha na-
uis nō est instrumētū nauis:
etenim mediocritate non ge-
nere ab ea differūt. instrumen-
tum autem cuiusq; rei necesse
est alterius generis esse atq;
ea queq; sit. qđ pomponio lib.
vij. epistoliarum placuit.

De peculio legato. l. i. vij

z. s. de v̄ſu. l. eqs. z sic nō est p̄ta. s. de lega. iij. l. v̄ro. z. s. i.
S. nauem nauis. hoc dixi labeo.
q Mediocritate. quod nō mutat. vt. C. de incest. nup.
l. humilem. Accursius.
r Ab ea. scilicet nauē.
f Differt. scilicet scapha.
ſ Atq; ea. res cui⁹ instrūm dē qđ sit. res illa p̄nci-
pal' cui⁹ dē instrūm siue fund⁹. siue dom⁹ siue tabna vel
aliud. vt. s. in rub. no. sed videtur qđ hō sit instrūm hois. vt
s. eo. l. qđ sit. s. h̄ si fundus. in ſi. s. i. l. cū de lamoni. s. i. qđ
sunt p̄ta. Sol. spāle ibi in hoie. ar. s. de edil. edic. l. iustis
siue. z eodē mō solue. s. eo. l. qđ sit. s. saltuarius. in ſi. s. vel
ibi de instrūm instrumēti. hic de instrumēto p̄ncipali. Itē
facit. s. de rei. v̄. l. iij. s. armamēta. z. s. de euc. l. scapha.

De peculio legato.

volūtate z destina-
tione dñi fundum
nominātis z legā-
tis ita sint v̄niti vt
vno nomie censēā
tur. eorūq; ratiōes
fructuūy no titulo
accepto ferant. vt
s. de lega. l. i. qđ in
rerū. s. ſi. et de leg.
ij. l. cū fund⁹. et de
le. iij. l. ſi cui edes.
et. l. p̄dij. s. iij. et
s. penul. z. s. ſina.
et. s. eo. l. ſeie. s. r̄y-
rāne. et. s. de lega.
ij. l. gāius. s. ſina.
et. s. de v̄ſu. l. e.
l. dānas. s. ſina. et
s. de v̄ſu. l. item
ſi. s. ſina. Accur.

Uci. medio
tēpore. scz in
ter testamētum et
mortē. z die illata
nō tamē p̄ſeuerā-
uerūt v̄ſq; in mortē:
vel die medio
post mortē z ante
aditā hereditatē.
n peti ceperit.
qđ erit forte dudū
post aditam herē-
ditatē.
o Cedat. qđ est
tēpore mortis. vt
C. de cadu. tollen.
l. vnica. s. cum igi-
tur. et fm. R. hoc
cōe in oī v̄niuerſa
li legato. vt. s. de
lega. l. i. grege. z de
lega. iij. l. peculius.

91
34
Accur.
Accur.
Accur.
Accur.
Accur.

Seruo manumisso. vno testatore no etia si post. vt. i. eo. l. tunc inutile. Accursius. **E**xtinguitur. etia si in peculio sunt vicarij sui fm Jo. et facit. i. cu hac et se. i. i. l. i. et. s. fa. her. ex parte. s. duos. et insti. de

le. s. si qd. et. s. t. i. l. i. et. v. sed. i. in. co. ti. l. fundo. s. fudo. So. ibi. Accur.

Am que accessionu. nec paccessoriu codir. mat. p. c. i. p. a. l. e. vt. s. de vul. sub. l. ex pupillari. R. et fa. i. de reg. iur. l. cuz p. n. c. i. p. a. l. i. s. et. C. de vsur. l. eos. i. p. n. et. s. de rei. vt. si. au. te. s. si. h. o. et. s. de arbi. no. d. i. s. t. i. n. g. u. e. m. u. s. s. i. t. e. non. est. cog. e. d. u. s. et. s. l. p. r. i. J. t. e. z. s. i. c. s. i. q. s. cau. l. i. j. in. p. r. i. n.

Extinguitur. idem si p. n. c. i. p. a. l. e. d. i. f. f. e. r. a. t. u. r. vt. s. si. cer. p. e. l. l. e. c. t. a. A. z. o. J. t. e. h. o. c. n. i. s. i. a. c. c. e. s. s. i. o. e. s. p. r. e. c. i. o. s. i. o. z. s. i. n. t. r. y. l. p. l. u. s. r. e. d. d. i. t. u. s. h. a. b. e. a. t. q. s. p. r. i. c. i. p. a. l. e. t. u. n. c. e. n. i. m. non. e. x. t. i. n. g. u. i. t. u. r. vt. s. q. u. i. m. o. v. s. u. f. r. u. a. m. i. t. l. q. d. r. a. m. e. i. n. p. u. n. et. j. de. a. u. r. et. ar. l. e. l. et. si. n. o. s. i. n. t. s. p. u. e. n. t. a. m. u. s.

Et si ancilla. q. d. duo. r. p. n. c. i. p. a. l. e. e. v. t. r. u. q. n. a. a. c. c. i. p. i. t. c. u. p. e. r. a. c. s. i. a. c. i. l. l. a. r. n. a. t. i. s. i. n. t. l. e. g. a. t. i. v. t. e. t. s. de. l. e. i. s. i. q. s. i. n. d. i. l. i. n. o. s. s. i. j. et. de. v. s. u. f. r. u. l. e. l. i. l. l. i. R. et. f. a. s. de. l. e. i. s. i. a. n. c. i. l. l. a. s. et. i. l. i. de. l. e. s. i. q. s. E. d. r. s. i. q. d. e.

Seruo manumisso. et sic cum accessione. **S**o. l. ordinario. R. nec eni vt res peculiare ordina

Peculio. posse. r. cedendo actioes legatario liberaf. vt s. de pecu. qd. debet. r. adde qd. no. l. l. s. i. c. h. o. i. e. o. t. i. r.

Item. Debeat. heres suo nole. r. dic. reddere. i. dare. sic. r. s. de. l. e. i. j. c. u. q. d. a. h. o. c. t. a. m. e. n. f. m. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. i. o. n. e. m. q. u. e. f. i. t. J. l. p. r. o. x. i. s. i. c. i. t.

Seruum. s. i. r. f. peculium. **I**n corporibus. s. tantum.

Extinctio principali extinguit accessoriu. h. p. r. i. m. o. r. d. i. c. t. i. o. c. u. c. o. i. u. n. g. i. t. a. c. c. e. s. s. o. r. i. e. i. n. h. i. s. q. u. o. r. u. n. a. t. u. r. e. v. t. v. n. a. r. e. s. a. l. t. e. r. i. a. c. c. e. d. a. t. i. n. a. l. i. y. s. c. o. i. u. n. g. i. t. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. t. e. r. h. d. c. u. m. t. r. i. b. u. s. l. l. s. e. q. B. a. r. t. o. l. u. s. P. a. u. l. u. s.

Seruo legato cu peculio et alienato vel manumisso vt mortuo: legato etia peculij extinguitur. **S** a. i. u. s.

Am que accessionum locu obtinet extinguitur cu principales res perempte fuerint. **P** a. u. l. u. s.

Et si ancilla cu suis nativis legata sit: etia mortua ea vel alienata vel manumissa: nati ad legatariu pertinebunt: qz duo legata sunt separata. **S** a. i. u. s.

Sed r si qd cu vicarijs suis legato sit fu: durat vicarioru legatum etiam mortuo eo: aut alienato aut manumisso. **P** a. u. l. u. s.

Peculio legato pstat heredem noia pecuniaria persequi posse: et insuper ipsum si quid debeat seruo reddere legatario debere.

Si nichil debet seruo cui legata est libertas cu peculio vendicabit integra corpora peculij: si ho est debitor diminuetur corpora peculij pro rata. hoc dicit.

Edes. s. sint in peculio. no etia quantitas. cetera dosi exemplum sequeremur. vt. s. de iure do. si. is. q. s. qd. e. **L**iberis. vel his quoru negotia gesserit dno: vt etia heredi. vt. s. de pec. peculij. s. p. r. e. t. e. r. e. a. et. J. e. l. s. i. f. e. c. s. i. de. beatur seruo vicario. vt. J. e. o. id. quod. in. p. a. i. n.

Undicabitur. i. legatari. i. legatari. vendicabit r sic icertam partem. vt. s. co. di. l. i. et. si. no. o. e. s. s. i. **S** i. n. g. u. l. a. c. o. r. p. o. r. a. q. s. u. n. t. i. n. p. e. c. u. l. i. o. m. a. s. u. r. a. t. i. s. n. o. v. t. J. e. s. i. s. i. c. h. o. c. et. h. o. c. s. i. n. o. s. o. l. u. e. r. i. t. h. e. r. e. d. i. q. d. d. n. o. d. e. b. u. i. t. f. u. u. s. v. t. J. e. o. l. d. n. s. f. u. o. r. n. o. q. p. r. a. t. a. e. t. s. i. c. n. o. n. p. o. t. e. l. i. g. e. r. e. h. e. r. e. s. s. i. d. e. b. i. t. u. i. v. n. a. r. e. i. d. n. o. s. e. c. q. d. e. p. e. c. u. l. i. o. p. u. e. n. i. t. v. t. s. de. p. e. c. u. l. i. s. i. n. o. r. a. l. i. s. i. d. e. r. e. c. t. e. a. i. t. e. t. f. a. c. i. t. a. d. i. d. q. d. n. o. t. C. a. d. l. f. a. l. l. i. j. i. t. e. f. a. c. i. t. s. de. d. o. n. a. i. n. t. e. r. v. t. e. t. v. r. o. r. e. l. s. i. v. i. r. s. i. d. u. o. m. a. n. c. i. p. i. a.

Seruum legato et sic i corporib: puta fundi vel edes si qd dno vel dno debeat: integra corpa vendicabit. Si ho sit qd dno vel supra scriptis psonis debeat: dimini singula corpora pro rata debebunt: et ita iulianus et celsus putant.

Peculiu no pot legari non deducto ere alieno. qz si ita legatu fuerit talia verba nichil adiciunt legato: nec vitiant ipsum legatum. hoc dicit.

Et si fuerit legatum peculiu no deducto ere alieno: ve redit est ne inutile legatu sit: qz qd adijciat ptra natura legati sit: sed putauerit hac adiectione no vitiare legatu: s. nichil ei adijcere: nec ei pot cre scere vendicatio peculij p hac adiectione. plane si pponas legatariu nactu possessionem reru: exceptioe doli aduersus heredem vendicantem vti pot. h. z. eni in solidis reb voluntate eris alieni no deducendi. Sed et si dno remittere se seruo qd debet: vel nichil sibi seruo debere significauit: valz hec adiectione: qz nuda voluntate pot dno suo remittere qd ei debz.

Ere alieno. dno. et sic sub im possibili qsi modo quod equi deyeru est quatum ad strictam rone. s. inspetta peculij proprietate.

Legati. f. peculij. est eni ei natura et diffinitio vt intelligat deducto ero alieno. i. do minico. vt. s. s. de. p. e. c. u. l. d. e. p. o. s. i. t. i. s. f. f. **S**ed putauerunt. als puto. als putauerit. s. sapientes. Accur.

Adijcere. vt sit plenius. Accursius.

Undicatio. i. petitio p ac. ex testis vel reru singulariu qn deducat de singulis p rata reru singulariu. vt. s. p. r. m.

Vndicantem. corporu parte. p debiti rata. r sic not. qz hz legatari exceptione no ac. vt hic. et. J. e. o. s. s. i. c. i. t. f. m. h. sed. R. etia actione. et h. de rigore dicat. et. p. e. o. q. d. J. d. i. c. i. t. q. p. o. t. r. e. m. i. t. t. e. r. e. e. x. p. l. e. v. t. t. a. c. i. e. i. t. e. t. e. t. e. t. J. h. u. i. c. r. n. J. q. p. l. e. l. i. v. **V**oluntatem. f. defuncti. Accursius.

Significauit. i. significare voluerit qz pculidubio illa adiectione facere voluerit. vt. C. s. fal. ca adiectione. l. i. r. i. i. j.

Hec adiectione. q remittat vel que dicat eu no debere. **Q**uod voluntate. no expectata solutione. vt. r. s. s. de. p. e. c. u. l. i. o.

Waste
riū an p
cōuerso
soluere
teneat.

le. l. peculio. in prin. itē r alio mō si legat ei res singulas q̄ sunt in peculio specialiter exprimēdo fm Jo. vt. l. eo. l. si peculū seruo. r fm hoc facit ad q̄stionē monasterij an teneat soluere creditorib⁹ cōuersi. vt si bona oīa contulit sic. als si singulas non teneatur. Accursius.

¶ Vicario. testa
toꝝ michi ordina
rio legauit libera
tē r vicariū meum
pāphlū cum suo
peculio. q̄rebatur an
valeret peculij le
gati. r allegabat
q̄ nō valeret quasi
nō hēat peculū: s̄
magis pars pecu
lij ordinarj dici po
tēst vt ex sequenti
bus colligi pōt. s̄
hec nō est bona al
legato: q̄ et vica
rij peculū habēt.
vt. s̄. de peculio. l.
diffinitio. itēz alia
rōne q̄ seruo lega
to nō videt ei⁹ pec
culij legari. vt. l.
eo. l. antepe. s̄ nec
hec bona: quia hic
exp̄sum est cū pec
culio: ibi nō. vt er
go ordinario suū
potest adiungi pe
culium: s̄ vicario
suū. vel pone sc̄do
caſū q̄ michi or
dinario fuit vica
ri⁹ legat⁹ nec fuit
adiectū cum pecu
lio. r q̄ subijcit in
fi. nisi aduersetur
r. id est nisi desit
q̄d semp̄ ē vt desit
nisi notatim pecu
liū q̄ legatū sit. vt
l. eo. l. i. l. antepe.
r fm hoc nō est cō
tra. s̄. l. i. l. queſi
tum. s̄. celsus. vel
solue vt ibi. r facit
s̄. l. i. l. fundo. s̄. i.

¶ Si dñs me⁹ me seruu suuz
ordinariū manumisit: r michi
legauit seruu vicariū meū: vi
detur michi etiam peculū vi
carij legasse. h. d.

¶ Vicario⁹ aut meo michi le
gato: an etiā vicarij mei pecu
liū ad me ptineat q̄rit. r puta
mus cōtineri legato ei⁹ vicarij
peculū: nisi aduerset volūtas
testatoris. **¶** Si fuus⁹ r vica
rius⁹ ei⁹ liberi eē iussi sint: eisq̄
peculia sua legata sint: verba
sc̄dm volūtatē testator⁹ exau
diēda sunt: tāq̄ de duob⁹ sepa
ratimq̄ peculij testatore locu
to: et fm hoc vicarius vicarij
nō cōmunicabit⁹ nisi hec mēs
fuerit testantis. Sicut autē es
alienū hoc est q̄d debetur dño
minuit legatū peculū: ita per
ptariū id q̄d dñs debet seruo
augere debet: s̄ huic sentētie
aduersat rescriptū impatoris
nri⁹ r pris ei⁹ q̄d ita est. Lū pe
culū seruo legat⁹: nō etiā id cō
ceditur⁹ vt petitionē hēat pec
unie quā se in rōnes dñi ipen
dit se dicit. Quid tñ si hec vo
luntas⁹ fuit testatoris cur non
possit p̄seq̄. certe cōpēsari⁹ de
bet hoc q̄d ipedit cū eo q̄d do
mino debetur. An et q̄d do
mit⁹ scripsisset se seruo debe
re peculio legato cederet: pe
gatus negat. Idē nerua: r cuz

¶ Si seruus. l. ordinarius puta Stichus. Accursius.
¶ Vicarius. puta Pamphilus.
¶ Scdm volūtatē. r nō fm verboꝝ rigorem qm̄ forsan
vnum tm̄ r solus ordinarij peculium sit dandum.
¶ Non cōmunicabitur. sed soli pāphilo vicario debe
bitur. nā per speciē generi derogatur. vt. s̄. de triti. lega.
l. ij. r. s̄. de lega. l. i. l. seruis vrbans. s̄. fi. r. s̄. de aur. r ar. le.
l. i. r de manum. testa. l. si peculium.
¶ Imperatoris nostri. diui serui r anto. vt inſtitu. de
lega. s̄. peculium. in fi.
¶ Conceditur. eo solo q̄ suum legauit peculium: nisi
aliud liquet vt statim dicit.
¶ Voluntas. manifesta vel ex verbis vel ex consuetu

¶ Si q̄s credi
toꝝ suo ad arrogādū se
dederit: r age de peculio⁹ cuz
arrogatoꝝ: idē puto dicēdum
q̄d de herede dicitur. **¶** l. pia.

¶ Eniqz pegasus rñdit si
statulibero cui peculū
legatū sit heres interim credi
derit: id ipō iure detrahi: r co
pora singla⁹ etiā p hoc es alie
nū⁹ dimini. p̄oide si pure li
bertatē accipit: r heres vel vi
uo dño vel ante aditā heredi
tatē seruo crediderit: legatum
peculij minuet fm iuliani sen
tētiā: s̄ dñs serui nūq̄ fuerit.

¶ Duos seruos suos testatoꝝ
manumittēdo eisdem peculia
eoz legauit: q̄d alter seruo⁹ de
bet alteri deducet de peculio
serui debitoris: r accedet pecu
lio serui creditous. h. d.

¶ Qui Stichum et pāphilum
seruos hēbat: testamento eos
manumisit: r vniciq̄ peculū

dine. vt. l. eo. l. dominus. s̄. testamento. in fi.
¶ Cōpēsari. q̄ nulla rōne spedit: r certe poterit illō p̄seq̄
l. Cōpēsari. cōpēsari⁹ eadē nō nolle: petitiōi rō palā
demū velle sufficit. R. vt et. s̄. ea. l. in pn. l. i. r. sic et als ad
mittit cōpensatio: nec tamē dat petitiō. vt. s̄. de nego. ge. l.
ait p̄toꝝ. s̄. pupill⁹.
r. s̄. de cōpen. si cū
filio. et. l. etiam q̄.
Accur.
¶ Debetur. ve
luti debitū natura
le. vt. r. s̄. de cōpen.
l. etiam q̄. r de pec
cu. l. nec seru⁹. et. l.
non solū. s̄. i. r. i. r.
facit. s̄. de pecu. l.
quā tuberontis. s̄.
sed r id. Accur.
¶ Retulisset.
etiā nuda ratiōe r
voluntate. i. q̄ nec
vlla demonstratio
nec ei⁹ filie nomie
depositio. nec fe
noꝝ. pea datio. vt
l. eo. l. i. r. s̄. de leg.
i. l. q̄ filius. R. nec
vlla cā debiti p̄ces
sit. vt. s̄. de pecu. l.
non solū. s̄. si. sic in
liber⁹ nuda rō nō
facit aliquēz debi
toꝝ. vt. l. de dona.
l. nuda.
¶ Rescripto. de
quo meminit. s̄. p
ri. s̄. Accur.
¶ Deducet. vt
inſti. q̄d cū eo. s̄. cū
autem.
¶ Heredib⁹. vt
q̄ creditor: sui he
res extitit dño. vt
s̄. de pecu. l. sed si
dñum. s̄. sed et si
creditor. vt q̄ he
res statulibero mu
tuauit cui pecu
lium erat legatū.
vt. l. eo. l. deniqz.
Accursius.

gatus domitius filie sue pecu
liū q̄d ei⁹ eēt legasset: r annuū
q̄d ei solit⁹ erat dare biēnio nō
dedisset: s̄ in rōnib⁹ suis retu
lisset filie se debere quinqu
ginta: attilicini⁹ existimat lega
to nō cedere: q̄d verū est: quia
consonat rescripto. Non solū
aut q̄d dño debetur peculio le
gato deducitur: sed etiam si
q̄d heredibus⁹ debitus fuerit.

¶ Si q̄s credi
toꝝ suo ad arrogādū se
dederit: r age de peculio⁹ cuz
arrogatoꝝ: idē puto dicēdum
q̄d de herede dicitur. **¶** l. pia.

¶ Eniqz pegasus rñdit si
statulibero cui peculū
legatū sit heres interim credi
derit: id ipō iure detrahi: r co
pora singla⁹ etiā p hoc es alie
nū⁹ dimini. p̄oide si pure li
bertatē accipit: r heres vel vi
uo dño vel ante aditā heredi
tatē seruo crediderit: legatum
peculij minuet fm iuliani sen
tētiā: s̄ dñs serui nūq̄ fuerit.

¶ Duos seruos suos testatoꝝ
manumittēdo eisdem peculia
eoz legauit: q̄d alter seruo⁹ de
bet alteri deducet de peculio
serui debitoris: r accedet pecu
lio serui creditous. h. d.

¶ Qui Stichum et pāphilum
seruos hēbat: testamento eos
manumisit: r vniciq̄ peculū

¶ Si q̄s. de peculio. ex tractibus post arrogationē fa
ctis nō ante. vt. s̄. de pecu. l. in arrogatoꝝ. sed nonne
per arrogationēz fuit actio extincta: videtur q̄ sic. vt. s̄. de
cap. dim. l. ij. s̄. penul. sed dic q̄ obligatio naturalis nō
est extincta. vt. s̄. l. p̄toꝝ. in fi. r. l. p̄toꝝ.
¶ Eniqz. et corpora singula. statulibero dāda. R. vt. l.
eo. l. si Stichus. Accursius.
¶ Alienum. si non fuerit persolutum. vt. l. eo. l. dñs. s̄.
seruus. r fact. s̄. eo. l. si peculium. l. i. r. i.
¶ Nūq̄ fuerit. nā nō est dominus heres nisi adita hē
reditate: r ea adita statim est liber. vt. C. de cadu. tollen. l.
vnica. s̄. in nouissimo. et sic nullo momento est dominus.
vt. s̄. de pecu. l. sed si dñum. s̄. sed si creditor.

¶ Si q̄s. de peculio. ex tractibus post arrogationē fa
ctis nō ante. vt. s̄. de pecu. l. in arrogatoꝝ. sed nonne
per arrogationēz fuit actio extincta: videtur q̄ sic. vt. s̄. de
cap. dim. l. ij. s̄. penul. sed dic q̄ obligatio naturalis nō
est extincta. vt. s̄. l. p̄toꝝ. in fi. r. l. p̄toꝝ.
¶ Eniqz. et corpora singula. statulibero dāda. R. vt. l.
eo. l. si Stichus. Accursius.
¶ Alienum. si non fuerit persolutum. vt. l. eo. l. dñs. s̄.
seruus. r fact. s̄. eo. l. si peculium. l. i. r. i.
¶ Nūq̄ fuerit. nā nō est dominus heres nisi adita hē
reditate: r ea adita statim est liber. vt. C. de cadu. tollen. l.
vnica. s̄. in nouissimo. et sic nullo momento est dominus.
vt. s̄. de pecu. l. sed si dñum. s̄. sed si creditor.

¶ Si q̄s. de peculio. ex tractibus post arrogationē fa
ctis nō ante. vt. s̄. de pecu. l. in arrogatoꝝ. sed nonne
per arrogationēz fuit actio extincta: videtur q̄ sic. vt. s̄. de
cap. dim. l. ij. s̄. penul. sed dic q̄ obligatio naturalis nō
est extincta. vt. s̄. l. p̄toꝝ. in fi. r. l. p̄toꝝ.
¶ Eniqz. et corpora singula. statulibero dāda. R. vt. l.
eo. l. si Stichus. Accursius.
¶ Alienum. si non fuerit persolutum. vt. l. eo. l. dñs. s̄.
seruus. r fact. s̄. eo. l. si peculium. l. i. r. i.
¶ Nūq̄ fuerit. nā nō est dominus heres nisi adita hē
reditate: r ea adita statim est liber. vt. C. de cadu. tollen. l.
vnica. s̄. in nouissimo. et sic nullo momento est dominus.
vt. s̄. de pecu. l. sed si dñum. s̄. sed si creditor.

a **Accedere.** vt. s. de pecu. l. quib. tuberionis. s. fi. et. l. sed si danum. ij. rñ. r. ieo. l. ad qd. s. i.
 b **Dedisset.** id est dare debuisse.
 c **Hoc minus.** quia de eo primum est statulibero dare causa implere p. titonis. vt. s. de p. cau. da. l. iij. s. pe.

d **Seruo.** quez in peculio hēbat.
 e **Hic sequen.** ter. quia supra qñ domini facto minuitur peculium. hic quando serui facto minuitur.
 f **Pecunie.** parate pro libertate.
 g **Cum peculio.** et sic libertate gratis danda.
 h **Imputādū.** et sic manumisso dandum.
 i **Decedere.** et sic apud heredem remanere.
 k **Esse placuit.** et sic prestandū cū reliquis reb. peculiarib. R. s. nōne hoc dño debet. ergo debet diminuire peculū legatū. vt. s. co. l. si peculū. ij. rñ. r. s. licet. Rñ. aliud est forte cum debetur ob libertatem. vt. j. de manu. l. vi. q. tunc forte alio mō succuri potest domi no. l. per actioez in factū cōtra liberū factū. vt. C. an seruus ex suo facto. l. promisse. et aliud quādo ex alia causa naturaliter tñ qd non potest peti. et ideo deducit. ad qd. s. de pecul. l. si norali. s. idem et in filio. vel bene dicit id in peculio esse placuit. qz sola destinatione nō

suū legauit: placet qd alter alteri dō de peculio ei. decedere: et alteri. legato accedere.

Itē querit si seruo libertas data est si decē dedisset heredi: peculūqz ei legatum sit: an decē q̄ dedisset heredi debeāt de peculio decedere. et est verius qd sabino placuit hoc minus esse i peculio legato. Pl. ait sabino si statuliber suū heredi vēdiderit: p̄inde desinere eū in peculio esse: atqz si extra neo vēdiderit. **Hic sequēter** qñ si seruus cū dño de libertate pact. fuerit: et p̄te pecunie dederit: r. atqz residuū dederit domi. decesserit: liberūqz eē testō iusserit cū peculio legato: an qd dño dederit in peculio sit imputādū. r. ait labeo de peculio decedere. **Plane** si nōdū dederat: sed do nec totuz traderet p. deposito apd euz fuerit: id in peculio eē placuit. **Itē** si seruo peculū sit legatū r. a debitore ei. peculiarī heres vetit. sit petere: verū est hoc min. esse in legato peculij: hoc est detrahendū id qd debitorū legatū est.

Que inducitur ad diminutionē operatur augmentū quādo a s. dispositio nō posset habere effectum. Bar.
Interdū et si nō sit legatū peculū velut legatū sit accipitur: id est in hmoi specie. qdaz

re ipsa erat detractū: r. ideo remanet in peculio adhuc: et dominus vel eius heres potest deducere. ad qd. s. de pecu. l. si norali. s. est autē questio. r. s. seq. vel hic nō prescribit libertate ex conuentione sed gratis postmodum in testamēto. r. sic iam non est debitū qd debebatur ob libertate: r. ideo id non detrahitur de peculio. secus in iam detracto vel soluto: qz illud iā desierat esse in peculio. r. ideo non est amplius petendum.
 l **Hoc minus esse.** s. debitum remissum.
 m **Debitori.** s. peculiari remittēdo. ad qd. s. co. l. s. licho.

n **Non sit legatum.** s. ex ordine. vt. ieo. l. antepenul.
 o **Interpretamur.** scilicet in hoc casu. r. est arg. ad hoc s. de iudi. l. cum p̄tor. in prin. et. s. de fun. in l. i. l. que situm. s. idem rñ. domo. item facit. s. co. l. si peculium. s. i. item no. de tacito legato peculij. Accursius.

seruo suo libertate si rationes reddidisset dederat: r. si heredi. b. cētū itulisset. Imperator igit nosler cū p̄re rescripsit peculū qdē nō nisi legatū deberi: verū inqt si p̄ditioib. p̄scriptis paruerit seruo: testatorem voluisse eū retinere peculium interpretamur: videlicet ex eo qd de peculio eū iusserat cētū inferre. **Utrū** aut id demū peculū accipim. qd mortis tpe fuerit: an p̄o r. qd postea accesserit applicam. vel qd decessit detrahemus. iulia. als accipiēdū legatū peculij ait si ipi seruo lege: als si alij. nā si ipi id tps i legato spectādū quo dies legati cedit. si vero extra neo/ mortis tps. sic tñ vt incrementa ex reb. peculiaribus ad eū pueniāt: vt puta part. ancillarū: vel fer. pecor. qd aut ex opis suis: vel ex alia cā accedit: id si alij qz ipi lege peculij non debebit: hoc em vtrūqz iulia. fm voluntate testatoris scribit. cū em ipi suū peculū legat. verisile est eū oē augmentū ad ipsum p̄tinere voluisse: cui patrimonij manumisso futurum est: cum alij nō sic. tñ r. si in alterius p̄sona hoc eū sensisse appareat: idē dicas.

Non minuitur peculū serui ordinarj cui relicta est libertas propter delictū quo tenetur seruo vicario. Paulus.

geri non vult per eum. et hoc subicit cum alijs r. c. Accur.
 b **Alterius.** s. extranei.
 c **Hoc eum.** scilicet qz omne emolumentum detur legatario. Accursius.
 d **Idem dicas.** quod diceres si seruo legaretur suum peculium. Roge. et facit insitu. de lega. s. si peculium. et s. de pecul. l. penulti. et argu. s. de vsur. l. equis. in fi. et de lega. l. i. peculium. et s. titu. l. i. penul. sed cōtra. ieo. l. cum dominus. s. fina. Sol. ibi. itē ad hoc. s. de statulibe. l. si hereditas. s. i. hug.

p **Utrum.** seruo libertatem r. peculium lego.
 q **Si ipsi.** scilicet quia largius.
 r **Si alij.** quia strictius vt statim patet.
 s **Speciādum.** scilz iulianus ait.
 t **Legati cedit** infra tēpus adire hereditat. quo cedit dies legati relicta seruo manumisso. vt. C. de cadu. tollen. l. vnica. s. i. nouissimo. in fi. s. Accur.
 v **Incrementa.** s. naturalia. r. no. qz alit dicit intrisec. r. extrisec. qz hic. r. s. de peni. heredi. item veniūt. s. sed ea. Accursius.
 x **Ip̄si.** scilicet seruo.
 y **Ad ip̄m.** etiā extraneum postq̄ cessit dies.
 z **Voluisse.** dominum.
 a **Futurū est.** ideoqz apud eum semp mansurū totum testatoris voluntate r. destinatione. Ro. sicut emz dominus perpetuo vult esse peculium apud manumissum: sic et eius augmenta. at extraneo illō legas post mortem suaz destinat a suo peculium separare r. eadem ratione aut

Idem qd seruo. s. vicario. nā si sticho ordinaro reliqui libertatē et suum peculium non deducitur qd debet vicario: qd deducit ad huc i peculio ordinaro remanet. vt et. s. de pecu. l. si seruus. s. illud vero. et insti. qd est eo. s. aliqua do. locus si vtrius libertatē et suum peculium. quia tunc quasi duo peculia

sūt. vt. s. eo. l. si peculium. s. si seruo. et fit decessio. vt. s. eo. l. deniq. s. i. b. i. Minuitur. vt et. s. de pecu. l. iij. s. sed sepe. et. l. sed si damnum. s. sed si ex eodem delicto. et. s. et si ipse. Accur.

S peculium. specialiter. vt nulla ambiguitas nullaq. sub alicuius rigoris velamine sit dubietas. pot. et alio modo fieri. vt. s. eo. l. si peculium. s. i. et facti. s. de usufru. q. titens. s. si. et. s. qu. mo. usufruc. amit. l. qd. tñ. s. quadrig. et. i. i. i. de fideicomis. here. s. si q. vna. Accur.

Et quoq. potest. sic. s. de lega. iij. l. etiam. et de pecu. lega. l. qst. tum. in prin. et. s. de leg. iij. l. peculio. in prin. Accur.

Unc inutile. decedit. scilicet ante q. testamē. tū relictae confirmantur. Ro. ad qd. s. eo. l. i. et. i. i. l. ij. Accur.

Mortis tēpore. s. testatoris. g. i. Uterit. et sic legatus sit iam re aut spe debitum. Accur.

Liter. vestitus. tunc em vestimenta legata nō cederent. s. seruus vicerit tempore mortis. hec enim id est vestimenta ad hęc occasionē: s. fere quasi cōtinue accessionis: imo seque noie et nō suo iure petunt: et velut appēditas qdam nūq. p se debita estimant. sic nimirū armaria loculos lectos et libros auctiq. legatas claustra fulera clauēs et armaria pinentur. vt. s. de lega. iij. l. libror. s. si. et. s. eo. l. iij. l. ambros. et. l. heres. s. penul. fm. R. et. h.

Idem qd seruo qui in ipsi peculio est debet: nō deducit et legato peculio: q. suis pseruo et sit. **S**i pseruo suū vulnerauerit seruo: et viliorē fecerit: marcellus ait nō esse dubitandū deduci de peculio qd dñi interest. nā qd interest cōseruū vulneret an scidar aliqd vel frāgat aut surripiat: q. casu sine dubio minuitur peculiu s. nō vltra simplū. S. si se vulnerauerit vel etiā occiderit: nichil est deducēdū hoc nomie. alioq. dicem? et si fugerit deducēdū id q. tō vilior sit fact? propter fugam. Pōponius.

Peculium seruo vel filio plegare velis ne deducatur id qd tibi debetur: specialiter ea que in peculio erunt leganda sunt. **U**lpia.

Et quoq. q nichil in peculio habet potest? peculium legari. non enim tñ presens: sed etiā futurū peculium legari potest. **I**ulianus.

Unc inutile legatū peculii sit: cū seruus viuo testatore decedit. ceterum si mortis tpe seruus vixerit: peculium legato cedit. **U**lpus.

Liter atq. si seruo vestitus legatus foret.

Transpositio p. bonū legatū nō viciat. **U**lpianus.

Uidaz testator ita scripsit paphil? seruo me? peculium suū cū morar. sibi habet. liberq. esto. **U**lpian? recte: ne paphilo peculium legatū vide-

Quidam. recte. adiunge. s. q. d. dubitabilis erat questio. id est an recte sit legatum. et videtur q non. **A**ccursius florentinus.

Coniuentionib? s. dictionū vel orationū vel locutionū. et sic no. q. sba transposita idē significat. sic. C. de Verba testa. l. p. poster. et transpos. s. de leg. iij. l. cū pr. s. ita idē. s. fidei tue. et. i. de signifi. solu. l. nec enim. et cant. insti. de leg. s. ante heredis. et. i. de dā. infec. l. i. finita. s. si plures. ar. cōtra. s. de usufruc. l. q. titens. i. rñ. cū suis is pecor. et. s. de vul. sub. l. ij. s. q. quis. **A**ccursius.

Seruo manumisso peculium legatū erat: alio capite oēs ancillas suas vxori legauerat: in peculio serui ancilla fuit: sui eā? eē rñdi: neq. referre vti prius legatū esset. **U**lpianus dicit pro vicario quem in eā norali defendit de ipso vicarij peculio totū dedit: et de peculio ordinarij vsq. ad estimationē vicarij. qd? p. ali? p vicario soluit de ipsius vicarij peculio tñ dedit: de peculio ordinarij nullo modo. **I**re nemo est i peculio suis? hoc dicit **U**lpianus. **A**fricanus.

Stichus? hz in peculio paphilū? dñs? hūc? norali iudicio defendit: et dānatu? litis estimationē? soluit: deinde stichum testō manumissit ei q. peculium legauit: q. situz est an id qd paphili noie pstitū sit: ex peculio vel ipsius paphili vel stichi deducēdum sit. **I**ndit? paphili qdē? v? stichi de peculio vtriq. deducēdū quantūcūq. ea summa esset. idē est etiā si eum noie dedere expedisset. quicqd em p capite serui pstitū sit: in eo debito rem

off. iudi. in prin. **A**ccursius. **R**espondit iulianus magister meus. **A**ccursius. **Q**uantūcūq. etiā si plus q. valeat. **A**ccursius. nec enim potest dicere paphilus plus p se datū q. valeat ipsemet. nā corpus rebus suis est preferendum. argu. C. de sacro san. eccle. l. antepenul. **E**xpedisset. i. p. ordinario aut etiā dñs. at paphilo **D** iij

Seruo. serui eā. immo videret neutri? vt. s. de leg. i. l. i. c. i. te. tores. in prin. q. est tra. Sol. h. c. spēs derogat generi v? pars toto. vt et. s. de trin. l. e. l. ij. cum cōco. at ibi vtrūq. gen? s. textores et verne: v? quia hic dicēdo suas: vicariis nō cōprehendit. vt. s. de leg. iij. l. suos. s. fina. fm. lecturam vnam. **A**ccur. **U**ti prius. sic s. l. p. i. **S**tichus. seruus alicui? ordinarius. **P**aphilū. vicarium. **Q**uod Dominus. vtriusq. s. ordinarij stichi: et paphili vicarij. **R**hunc. paphillum. **L**itis estimacionem. in qua sola fuit dānatus: hz datio noie sit in solutione. vt insti. de

off. iudi. in prin. **A**ccursius. **R**espondit iulianus magister meus. **A**ccursius. **Q**uantūcūq. etiā si plus q. valeat. **A**ccursius. nec enim potest dicere paphilus plus p se datū q. valeat ipsemet. nā corpus rebus suis est preferendum. argu. C. de sacro san. eccle. l. antepenul. **E**xpedisset. i. p. ordinario aut etiā dñs. at paphilo **D** iij

numq̄ illud expeditur posset. Item cōtra. s̄. de peti. here di. vtilis. vbi debet fieri quod est vtilius: vel datio nore vel litis estimatio. sed ibi alius non dominus: hic dñs et facit. s̄. de penit. si norali. in prin. Accur.

a Non ultra. quia ultra hoc dari nō expeditur sticho. est ergo ideo: q̄ in tantū negociū stichi gessit vtiliter i re sua peculiari. vt s̄. pr. s̄. dicitur. ad instar enī libertorum et seruorum obligandos fuit admisse. vt. s̄. de pecul. nō solum. s̄. i. et. s̄. an debitor.

b Ex alia. i. ex alia cā q̄ p̄dicta. vt in p̄missione.

c Negauit. scz iul. magister meo.

d Ob defensionem. a dño factā.

e Debitor. scz sic eaten⁹ diminutū esset peculiū stichi amississet enī pamphilū sticho. libertus si eius estimationem dominus non soluisset.

f In proposito. vbi ex p̄missione debuit p̄p̄hilus. Accur.

g Nichil debeat. nec enī est eius negociū peculiare vtiliter gestum.

h Qui certe. m. t. acite obiectio si deducatur ex peculiō pamphili debitorum ex p̄missione igit estimetur et ipse pamphil⁹. sed certe ipse et. vt hic et. s̄. de pecul. de positi. s̄. stichus. q̄. s̄. signatur cōtrarius huic. l. ad alium casum. sed iuriscō. reddit rōnē diuersitatis. Itē ad idē. s̄. de nego. ge. l. q̄ suū.

Qui peculiū serui. als seruo. et facit. j. l. p̄xi. r. c. de here. ven. l. ij. et. s̄. q̄n. ac. de pec. est. an. l. i. s̄. an. autem. et. s̄. de tribu. quod in heredem. s̄. fi. et. s̄. de pecul. sed si damnū. s̄. fina.

Suo manumisso. i. manumittēdo per fideicommissum.

l Non competūt. imo. s̄. vt. s̄. de dote pu. l. ij. s̄. per p̄trariū. sed ibi directo fuit manumissus. vt. no. c. an. seruus ex suo facto. l. ij. sed an. econtra ager s̄. debitor peculiales. videtur q̄ non. vt. s̄. de pec. si sticho. sed ibi iter viuos: in vltima voluntate secus. vt. c. de lega. l. ex legato. m. heres. qui infra annum potest de peculiō cōueniri et facit. s̄. l. p̄xi. cum concor.

Qui dñs. manumittere. s̄. intervivos. R.

o Professionem. i. confessionem in scriptis de rebus peculiaribus. ad quod facit. j. de ces. bo. l. pe.

p Subtractas. a dño qui dixit has volo esse in peculiis: et per hoc tacite excipit a generali et tacita concessione peculiū. Accursus.

q Non videri. re liquū peculiū. sic et q̄n inter viuos data est libertas. vt c. de pecul. eius q̄ liber. me. l. i. s̄. qd si in vltima voluntate peculiū legauit et excepit vt hic fecit: s̄. h. idē quo ad exceptas. vt. et. s̄. de fun. instru. q̄s tum. s̄. idē rñ. domo instructa. i. fi. s̄. vel forte etiā re liqua legare videf p̄pter exceptionē. ar. dicit. s̄. idem re sp̄. et. s̄. eo. deniq. s̄. inter dū. Accur.

r Manumisse rat. intervivos. et sic tacite vt ei concessisse peculiū. vt c. de pecul. et. qui liber. me. l. i. bñ ergo subicit actiones cedendas. vt. et. s̄. de pecul. si sticho. sed op. q̄mō agitur ex testamēto cū extincto p̄ncipali et accessorium videtur extingui. vt. s̄. ij. i. l. i. et ij. q̄ sum cōtra. So. hic vtrūq. p̄ncipale libertas et hereditas. ibi s̄. fuit legatus alij: et sic peculiū est accessorium. vt arg. s̄. de here. insti. l. talē. s̄. i.

silius familias cui pater peculiū legauit suū peculiū viuo p̄re manumissit: seru⁹ p̄munis omnium heredum est exempt⁹ peculiō p̄pter filij destinationē. quia id peculiū ad legatarium pertinet / quod in ea causa mouēte patre iueniā.

Terest. an legat⁹ deinde iutiliter manumissus sit: an cōtra.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Terest. an legat⁹ deinde iutiliter manumissus sit: an cōtra.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

Sicho manumisso peculiū legatū sit: et ticio seru⁹ peculiaris: quātū peculiō detractū erit ob id qd dño debetur: tantū ei accedere cui vicari⁹ legat⁹ ē iul. ait. I abo.

accedet cui pecularis seruus est legatus: habet ergo peculium instar hereditatis: ut eius creditores et succedentes innumerum non in rem singularem conueniant. vt. C. de here. ac. l. si. et si cer. pe. l. i. et fa. s. de do. ple. l. si. feie.

Dominus. omnes eas res. id est integras et non detractas. p. rata: quod fieret at. vt. s. eo. si peculium. in. pn. r. l. deniq. et dic. occin. i. directo manumissus. vt. lli. de sin. re. per. fidei. co. re. s. liberas.

Dominus. p. ha. bebatur stichus ordinarius et paphilus vicarium. qui paphilus erat cois rici et ordinarij: vt qz. coiter emerant vel quia medietates paphili dñs ei tm dederat in peculio: sic ergo medietas paphili erat dnica et alia medietas pecularis: cu ergo sticho libertate et peculium legat medietatem peculiare videt et legare. cum vero tm eundem paphili legat eidez sticho: r. alij dnica legat: et ita ex hoc scdo legato qliber pre quartam habet paphili. verum ex primo legato peculij stichus hz medietate peculiare. et sic hz tres ptes. sed p. tra. C. de le. cu. questio. s. fi. vbi dicitur q non to maiorem partem habet legatari in re q plures fuerit no mianus. Sol. hic non fuit plures noiatas circa idem s3 circa diuersa. na pmo super peculiari pte. scdo sup dnica at ibi super eod. sed none et hic scdo dicit vicariu r scoto tu: r sic videt repetere circa idem: s3 certe licet dicat vicariu r sic totu. p parte accipit totu: r tota que fuit testator. i. dnica. vt. s. de lega. l. i. v. s. i. et s. ij. r. l. vi. et de lega. ij. q. concubina. s. si stichus. alij dicunt q illa hanc corrigat. r. ij. distinguunt an scdo legat appellatio nole expiso: an p. p. tio. vt si appellatio tuc sit cois r eq. l. i. sec. si. p. p. no. ar. s. de st. ser. l. si. comunis. quatu dicit q hic vicariu erat comunis cu extraneo: et fm hoc dicit q est legata tantum pars peculiariis ta pmo q secudo legatario: et no extranei pars: et comuniter ea habeat. r sic m. r. at. casum. r. co. d. l. cum questio. quod no placet. qz hic dicit cum eo. l. ordinario. no dicit cu extraneo. p. ma. ergo veritas. Item. facit. s. de st. pu. ser. l. i. ij.

Dominus seruus testis manumiserat: et ei peculium legauerat: is seruus mille nummos dno debuerat: r eos heredi soluit: r nudi oes eas res debere oricino si pecuniam oricinus qua debuerat soluisset. **D**ominus suu q cu vicarium comunem habebat testamento manumiserat: r peculium ei legauerat: deinde ipm vicariu qui cois erat noiatim ipsi r liberte sue legauerat. r nudi quartam liberte sue: reliqua partem quartam liberti futura: qz r trebatius ait. **S**euola.

Dominus sticho seruo suo q bona liberti eius gessit: cu p parte dimidia testamento heres extiterat: in quibus negocijs gessit r calcedarij fuerit testis suo libertatem dederat si ratione reddidisset: ei qz peculium suu p fideicommissu dedit: stichus sumas qz reliquas erant r calcedario qz ex vicarijs causis reddidit manentibus debitoribus p quibus ipse pecuniam heredibus patroni referat: libertate qz adeptus decesserat: q situm est an heredibus stichi aduersus oes debitoribus p

l. proloquibus. meli dicitur ppter quos. no em illoz gfa soluit. nec eoz noie vt eos liberaret. s3 idt libertat sibi relicte impleteret conditioe. R. alioqn ceat no possent et actiones cu sublate et extincte essent per solutione. vt. s. de so. modestinus. r. l. stichus. s. si madata. r. j. de fidei. l. cu. his. r. s. de le. i. res. i. si. l. et. s. ma. pap. r. C. d. j. in. r. l. ij. m. **P**ro qz stichus. id est ppter quos. vt mo notauit. **A**c. n. **L**oculoz. i. burfaru dñi. na forte tenebat burfa dñi unde dicitur locuples. i. loculos habens plenos. **O**. **D**ari. id est reddi. r dic de alijs dominicis negocijs et non loculoz cum id seruo legauerit. **P**. **C**cedi volo. hic out dubitatio ex p. stuetudie q sequit q **C**onsuetudine. testatoris videntis: ex qua sey. ssime voluntas etiã vltima exprimitur. vt. et. s. de. f. m. instruc. et in stro legato. l. cu de lanionis. s. ij. et. s. d. triti. lega. l. i. r. l. si quis vinu. et. l. ex. y. l. et. s. de le. ij. m. m. r. l. cu quere retur. s. i. et de le. i. si seruus plurium. s. fi. et. s. de an. le. si cui. r. j. de suppel. le. l. labeo. et. j. de ali. le. cum alimenta. in

C Legauerat. et sic dimidiam peculiam.

Depsum vicariu. qui cum non esset nisi pro dimidia suis. i. dnica: eam tm partem videtur legare.

Reliqua parte. si habes reliqua quartam plana est. si fo reliqua parte simpliciter et non quartam: tunc. i. tres ptes. vt tm due ex pmo legato. tertia ex secudo debeaf. **A**c.

Dominus sticho. pmo suus gessit negotia liberti. Secundo libertus decessit r instituit pro num p dimidia. Tertio decessit patronus et dedit libertate sub conditione si rñem reddiderit hz que gessit in bonis liberti. Quarto decessit stichus redditis rñibus r reliquis solutis et ad libertatem perducr. **Q**uestio est an patroni teneatur cedere actioes hereditus agentibus contra debitoribus p quib soluitur dicit q tenentur: et ita ponit casu dñus et bene. **B**ar. f. **S**eruo. et. s. dn. **A**c. cur. **C**u. liberto. **E**xtiterat. do minus. **R**eliquatus. i. in quibus debitor erat. **A**c. cur. **E**t vicarijs causis. als ex vicarijs causis. als ex vicarijs. i. ex alijs negocijs vicissim ab eo gessit.

Quibus debet seruo coputari in peculio: si talis erat domini consuetudo. **B**ar.

Testis codicillisve seruos manumisit r peculia legauit: r de sticho ita cauit: stichu suu meu liberu esse volo ei qz volo dari decem aureos r qz ex ratione loculoz meoz hz rationes aut heredibus meis dari volo: his oib quos hoc testamento manumisi peculia sua cecedi volo: q situm est qz amplius rationi loculoz in die mortis erogauit stichus ex peculio suo ab heredibus recipere debeat: cum ex consuetudine domus esset: vt quicquid amplius de suo in ratione loculoz erogasset dnica ro ei dberet atqz exolveret. r nudi fm ea que proponeret ppter consuetudine id qz peculio legato contineri: quod et dominica ratio deberet r solita erat reddere.

Proloquibus. meli dicitur ppter quos. no em illoz gfa soluit. nec eoz noie vt eos liberaret. s3 idt libertat sibi relicte impleteret conditioe. R. alioqn ceat no possent et actiones cu sublate et extincte essent per solutione. vt. s. de so. modestinus. r. l. stichus. s. si madata. r. j. de fidei. l. cu. his. r. s. de le. i. res. i. si. l. et. s. ma. pap. r. C. d. j. in. r. l. ij. m. **P**ro qz stichus. id est ppter quos. vt mo notauit. **A**c. n. **L**oculoz. i. burfaru dñi. na forte tenebat burfa dñi unde dicitur locuples. i. loculos habens plenos. **O**. **D**ari. id est reddi. r dic de alijs dominicis negocijs et non loculoz cum id seruo legauerit. **P**. **C**cedi volo. hic out dubitatio ex p. stuetudie q sequit q **C**onsuetudine. testatoris videntis: ex qua sey. ssime voluntas etiã vltima exprimitur. vt. et. s. de. f. m. instruc. et in stro legato. l. cu de lanionis. s. ij. et. s. d. triti. lega. l. i. r. l. si quis vinu. et. l. ex. y. l. et. s. de le. ij. m. m. r. l. cu quere retur. s. i. et de le. i. si seruus plurium. s. fi. et. s. de an. le. si cui. r. j. de suppel. le. l. labeo. et. j. de ali. le. cum alimenta. in

C Legauerat. et sic dimidiam peculiam.

pein. sed arg. contra. s. de tritu. le. cum certum. Itē not. q. focus esset si hec consuetudo nō esset vt. s. e. l. si peculium. s. sicut. et in h. de lega. s. peculium. et. s. de leg. iij. qui cōcubinam s. qui fundum. Accursius.

a **I**ta scripserat. grecū qd̄ pp. exponit quotquot dere-
liq̄ liberos zc. als
hic non est: sed ex-
pōm. i. vt rāndes
non reddat.

b **R**ationū. do-
municarum.

c **P**ensiones. s.
apd̄ se habeat. Ac.

d **S**apta rñū
eē. i. neq̄ reliq̄ neq̄
q̄ dñicas res neq̄
possessōes videri
legatas. vt. j. de li.
le. l. nō solū. s. pe. z
l. si quis rāndes.
z. l. aurelio. s. i. et
l. pcurator. z. l. au-
relius. et. l. credi-
tor. R. et. s. de le. i.
si seruus vetus.
Item ad hoc. s. de
adm. tu. l. qdā de
cedēs. et. s. co. l. de
niq̄. s. interdum.

S legat. nō
sequit. nec
domū: nec fundū
suppeller instrū
mentū vt sequitur
vt. s. de fun. instru.
l. ij. s. i. et. j. de sup.
le. l. si. R. et. s. tit. i.
Liquetum. s. sup-
peller. hoc tamen
fallit. s. eo. deniq̄.
s. interdum. sed
certe ibi videt̄ le-
gatum. et facit. s.
de cōtrahen. emp.
quotiens. et. C. de
pe. eius qui liber.
me. l. i. item tra. s.
eo. si peculū. s. vi-
carij. So. ibi.

S seruus. vi-
carij. hi emz
vicarij legato pec-
culio continent. vt
s. de pecu. si fuus me. s. i. R. z. s. eo. si peculū. s. vicario.
Ibi fili. peculia. ita q̄ cuiuslibet suum. Accur.

T h **C**entū aurei. dati postea fenoi a testatore. R.

D eberentur. ticio filio. Accur.

I nter ceteros. melius diceret debitor. sed dic. i. si
cut creditores ceteri facere videntur.

C omplexus. s. pater. z non aperit nomine filij vel suo
sed seuola caute respondet. Accur.

N omine filij. i. ticij.

E xercuisset. volēs et tibi z ei legatū augere peculū.

A scripseret. ynde destinatione senus hoc iam factū

Seruis quos testator iuby
no debere scrutari et sine iqui
sitione esse. eis nō videt̄ legare
peculium nec reliqua. Bar.

Seruis libertates legata-
q̄ dederat. et conditionem ita
scripserat.

quotquot dere-
liqui liberos z legata eis hos
volo nō scrutatos et sine inq̄si-
tione esse. q̄ sitū est an peculia
quoq̄ legata his videbūtur.
Rñdi fm ea que pponunt nō
videri legata. Itē q̄ sitū est an
ex hīsdē verbis reliqua rōnū
q̄ si legata retineri possint: aut
si res dñicas apd̄ se habuerit:
aut si qui eoz coloni pdio:um
fuerūt/ pñioses. rñdi supra re
sponsū esse. Ulpian.

S legat. fuerit fuus pe-
culiū excipe non est ne-
celle: quia nō sequit. nisi lege

S fuus liber **C** ellus
esse iussus sit: rei q̄ pecu-
liū legatū sit: vicariozū eius vi-
carij legato cōtinentur.

Pater p nūo stipulatur
in p̄ctitio peculio: i dubio ei
cedere videt̄. h. d. Bar. See.

Trci filij medio p̄cti-
pito sumito tibi q̄ ha-
beto domū illā. Itē aureos. c.
alio deinde capite peculia⁹ fi-
lijs p̄legauit: q̄ sitū est an pecu-
liū p̄legatū et. c. aurei⁹ z vsure
eozū deberent. cū rōnib⁹ bre-
uiarijs in ere alieno et fortem

peculium peculiarium foret. vt. s. de leg. iij. item in legas
to. s. l. et. l. qui filium. in fi. R.

Deberi. contra. s. de le. ij. cū pater s. filia. z l. licini. i.
rñ. So. ibi voluntas sola z nuda. ideoq̄ minus valida. h
autē ad factū p̄cessit. sic efficacior erat. R. magis enī ex
scōo facto q̄ ex pri-
mo legato cētum
aurei debent. z fa-
cit ad. l. s. de le. i. lu-
ci. i. pn. z. s. de le.
ij. fideicommissa.
s. si rem.

De penū legata. Titu. ix.
S legatū penale incipit a
p̄cedēti dispositione ipsum
legatū est in p̄statione nō in
petitione quo ad executionis
effectum: et mora pōt purgari
vsq̄ ad litis contestationē vel
diē a testatore statutū siue le-
gatum sit vnum/ siue in annos
singulos. Bar. Ulpianus.

De penū legata. Titu. ix.
S legatū penale incipit a
p̄cedēti dispositione ipsum
legatū est in p̄statione nō in
petitione quo ad executionis
effectum: et mora pōt purgari
vsq̄ ad litis contestationē vel
diē a testatore statutū siue le-
gatum sit vnum/ siue in annos
singulos. Bar. Ulpianus.

Cor⁹ sue i
annos sin-
gulos pe-
nor⁹ aliqd
p̄s dare
iussus est:
et si nō de-
disset/ num-
mos⁹ dare dānar⁹ ē. q̄rit an pe-
nus legata peti possit: an vero
solūmodo sit in p̄statione. z si
nō p̄stet tūc q̄ritas petat⁹:
et siqdē semel pen⁹ sit legata
nō p̄ singlos⁹ annos certo ur-
re vtimur (vt et marcellus lib.
xxxvii. ff. apud iulianū no-
tat) in p̄statione eē dūtaxat⁹
penū: quātitatē p̄o peti posse.
habetur igit̄ heres oblationē
tādū: q̄ diu lis cū eo de pecu-
nia cōresteret. nisi forte aliud
tempus vel mente⁹ vel verbis

Cor⁹ sue i
annos sin-
gulos pe-
nor⁹ aliqd
p̄s dare
iussus est:
et si nō de-
disset/ num-
mos⁹ dare dānar⁹ ē. q̄rit an pe-
nus legata peti possit: an vero
solūmodo sit in p̄statione. z si
nō p̄stet tūc q̄ritas petat⁹:
et siqdē semel pen⁹ sit legata
nō p̄ singlos⁹ annos certo ur-
re vtimur (vt et marcellus lib.
xxxvii. ff. apud iulianū no-
tat) in p̄statione eē dūtaxat⁹
penū: quātitatē p̄o peti posse.
habetur igit̄ heres oblationē
tādū: q̄ diu lis cū eo de pecu-
nia cōresteret. nisi forte aliud
tempus vel mente⁹ vel verbis

Nō per singulos. sed certe et tunc idē. vt. j. gata.
dicit. z sic facti est varietas: non iuris diuersitas. Accur.
Dūtaxat. i. nō in petitione. est tamen in naturali et
ciuili obligatione donec in mora non est heres. vt. j. quā-
do di. le. ce. l. si penum. sed ideo non petitur: quia testator
qui penam apposuit penum peti noluerit. item ei qd̄ hic
dicitur nō obstat. j. ad. l. fal. l. i. s. item. vt ibi plene no.
Cōresteret. sic. j. de ver. ob. ita stipulatus. z. l. si infulā.
Dente. vt q̄ voluit dari de fructib⁹ futuri anni n̄ tñ
voluit differri. vt. j. de s̄bo. ob. interdum. vel expresse dixit
in kalendis ianuarij volo penum dari.

Vter legantur. Ac.
r **A**liquid. p̄-
ta tōc cohes vni.
f **N**ūmos. p̄-
ta. z. aureos: sunt
ḡ duo legata p̄mū
penozis z purum
sequēs cōditiona-
le z forsan penale
j. q̄ di. le. ce. si pe-
nū. in pn. nec ob. f
eo. ti. l. cū sine p̄i. i
pn. qz vnū est q̄ ad
vnā exactionem. si
autē dicā si penū
nō dederis. r. da-
ro. tūc vnū est lega-
tū vt. d. l. si penū. in
fi. et. j. de s̄bo. sig.
l. si ita stipulatus.
z. j. de ac. z ob. obli-
gationū fere. in fi.
sed ar. j. ad. l. fal.
l. i. s. it. m. in fi. s.
vbi dicit idem vi-
des vt obiq̄. s. dic
ad hoc vt vna fiat
exactio.

Penaf. ex seq̄n-
ti legato. nā i p̄lo
sola pen⁹ erat le⁹
gata.
dicit. z sic facti est varietas: non iuris diuersitas. Accur.
Dūtaxat. i. nō in petitione. est tamen in naturali et
ciuili obligatione donec in mora non est heres. vt. j. quā-
do di. le. ce. l. si penum. sed ideo non petitur: quia testator
qui penam apposuit penum peti noluerit. item ei qd̄ hic
dicitur nō obstat. j. ad. l. fal. l. i. s. item. vt ibi plene no.
Cōresteret. sic. j. de ver. ob. ita stipulatus. z. l. si infulā.
Dente. vt q̄ voluit dari de fructib⁹ futuri anni n̄ tñ
voluit differri. vt. j. de s̄bo. ob. interdum. vel expresse dixit
in kalendis ianuarij volo penum dari.

a Per que penus, scilicet seruanda, sed melius dixisset propter que aut pro quibus.

b **U**nguētum, vulgare est nomē medicine: nec causa vtendi parata. vt. l. p. s. si cui. r. l. non omne.

c **E**t ad logari. i. i. ratiocinariū. a logos qd est sermo. vt. s. de admittu. l. quidam dece dens. Accur.

d **Q**uoz penūaria. sine qb' penus nō potest stare. vt in fi. huius. l. r. i. p. r. i.

e **S**upra fecimus in vino. vbi parua vasa diximus contineri vino legato. scilicet cet amphore z cadi. vt. s. de vi. leg. l. iij. §. i. r. l. vinū. r. l. vino. r. i. de hie in penu liquida. sed in arida enā vasa non debentur vt subijcit.

f **I**nstruende. in his enim vasis seruatur fructus. ad qd. s. de fun. instruc. l. instrumenta. §. conseruadi.

g **A**m. rapit. sic. i. de aqua plu. arcan. l. sed in terdum.

h **N**on debentur. vt. s. eo. l. iij. cū concor.

i **U**el adēpta. sic. s. eo. l. iij. et de fun. instru. l. si cui. et. s. titu. i. l. i. et. ij. l.

k **Q**ue in p̄optuario. i. i. p̄optu vt q̄ndie v̄atur. r. sic alia nō videntur legata. vel dic in p̄optu. i. cellario. r. sic illa q̄ est extra cellariuz nō videtur legata. vnde psal. p̄optuaria eozū plena eructantia ex hoc in illud.

l **S**eparabat. facit. s. de leg. i. l.

siue iumētoz ḡra paratū cōtineat q̄rit: r. off. l. i. scribit p̄tine ri lib. xvj. actionū. **L**igna z carbones z cetera p̄ q̄ penus p̄ficere: an penoze legato p̄tineant q̄rit. **E**t q̄nt' muti' z off. filius negauerūt nō magis q̄ mole inquit p̄tinent. **I**de z thus z ceras cōtineri negauerūt. **S**z rutili' z ligna z carbones q̄ nō vedēdi causa parata sunt p̄tineri ait. **S**er' aut' ceci li' z thus z cereos in domesti cū vsum paratos p̄tineri legato scribit. **S**erui' apd melā z vnguētum' z chartas episto lares penozis esse scribit: z est veri' hec oia: odores q̄z p̄tineri. **S**ed z chartas ad ratiūculas z ad logariū' paratas cōtineri. **V**asa q̄z penuariaz q̄n p̄tineant nulla dubitatio est. **A**risto aut' scribit dolia nō p̄tineri: z est veri' fm illā distinctio nē quā supra fecimus in vino: nec frumenti nec leguminum thece v' archule forte: v' spor tūle lagule: vel si q̄ alia sunt q̄ hozei penuarij vel celle penuarie instruēd' gratia habētur nō cōtinebūtur: sed ea sola p̄tinetur sine qb' penus haberi nō recte potest. **P**aulus. **A**m qd liqde materie sit (quia p se esse nō potest) rapit' secū in accessiois locū id sine quo eē nō pōt: vasa autē accessio legate penus: nō legata sunt. **D**entoz penū con sumpta vasa nō debētur. s. z et si penus cum vasis specialiter sit legata: vasa nō debentur vel p̄sumpta penū v' adēpta. **S**i cui que in p̄optuario sint legata fuerint: non omnis penus legata est.

Penus legatū venalia nō cōprehēdit: et si p̄miscue vrebatur tūc ad vsum annuū venalia continet. **B**ar.

Ites si q̄s solit' fruct' suos

cum quereretur. §. lams. z de v'sufu. le. l. generali. §. v' r. o. i. m. **O**mnibus generib'. nā hic penus et hec penus. et

vedere penū legauit: nō oia q̄ z pro cōmerciū cā habuerit legasse videtur: s. ea sola que in penu sibi separabat'. q̄ si p̄miscue vti solebat: tūc q̄ntū ad annuū vsum ei sufficeret fami lieq̄ ei': ceteroz q̄ circa eū sunt legato ceder: qd fere inqt sabin' euenit in p̄fonta merca toz: aut quotiens cella est olei z vini q̄ venire solebāt in here ditate relicta. **H**omen autē penus michi tradituz est oib' generibus' dictum.

Carbis seu ciuitat' appella tio mur' finit: roma z perusius z similia cōtinentib' edificijs: z hec a diectione bana mag' q̄tate q̄ locū significat. **B**ar.

Si ita leges penus q̄ rome sit: vtrū pen' q̄ est intra p̄tinetia legata videat: an p̄o sola q̄ intra murū: z quidē vides fere oēs muros finit: roma p̄tinetibus: z vrbē romā eā cōtinetibus. q̄ si vrbana penus sit legata: oē qd vbiq̄ est legatū videri labeo ait: etiā si in villa sit vrbico vsui destinata: sicut vrbica ministeria dicim'. q̄ extra vrbē nobis ministrare consueuerūt. si aut' extra vrbē: rome tñ sit. sed et si in ortis sit vrbicū: idem erit dicendum.

Si cui pen' legata sit p̄ter vinū: ois pen' legata videat' excepto vino. s. si ita scriptuz sit: omnē penum p̄ter vinū qd rome erit: sola penus' q̄ rome est legata videat' ita pōpo. li. vj. dige. ad sabinū scribit. **P**au.

Non oē qd bibit' i penū habet: alioq̄n necesse ē vt oia medicamēta q̄ biberēt p̄tineatur. **I**taq̄ ea demū penozis eē q̄ alēdi cā bibunt: q̄ in nūero antidotū' nō est: et sane vere cassi' sensit. s. qd qdā negauerūt pip' z ligusticū z carreū et classer z cetera h̄mōi in penu nō eē i probatū est. **I** de

hoc penus huius penozis. teste p̄sci. vel dic ois generis res continētur in penu: si modo apte sint et sui potui.

Continentibus edificijs. vt. §. de p. sig. l. iij. et facit. §. titu. i. l. que ad modū. et. s. de leg. i. l. h̄mōi. et. s. de leg. i. l. seruis vrbanis. r. l. cuiq̄. et l. q̄ro. et. s. de fun. instru. l. cuz qdā. r. l. q̄stitū. §. si q̄s. et. l. cuz de lanionia. §. sabin'. et. l. seie. §. p̄aphile. r. l. p̄dia. in p̄m.

O **Q**dybiq̄. idē ergo dico r. si lega ui cā que rome sit. scz vt videatur legare omnem.

Sola penus. in ambiguis entz qd min' est videat' legare. vt. §. de reg. iur. l. semp' i obscuris. ar. p̄tra in eo. ti. l. in testamētis. nā relatiū qd potest referri ad vinum z ad penum cum sit neutri generis. vt. s. §. no men. Item no. p̄cedentia restringi per sequētia. vt. s. de lega. iij. l. que situm. §. i. r. iij. ibi ea dem est. r. est sic contra. §. de triti. le. l. §. fi. et de leg. iij. l. heres. §. i. et facit. §. de auro z argē. le. l. plauti'.

O **C**n omne. an tidotuz. adēdam medicamentum est. vt. s. de cōtrahe. emp. qd sepe. §. veneni.

Improbatū. quia hoc et p hoc edimus. igitur in penu contineri videtur. vt. s. eo. l. iij. circa p̄m.

Instrumentū. cōcinatoria. i. deputata ad coquendūz vt. I. de auro et arg. leg. l. et si nō sint. §. si cui. et §. alijs vasis dic. vt. §. eo. l. iij. §. vasa.

PEnū. pupill. filij testatoris. **C** Amphote. i. vasa. de quibus dicit. §. e. l. iij. §. vasa. Accur.

d. habuisset. s. testator.

De suppellectili legata.

Suppellectilis. non fundi. vt. §. de fun. instru. l. q̄stū. §. suppellect. et §. si fundus.

Auro. auri numero continet q̄d paterfamilias hz et reponit inter auroa velut thesaurū: et sic §. alijs. nō ergo q̄d in iuncturis v̄sonis est auri numero cōtinet vt. I. de auro et arg. l. et si nō sint. i. p̄n. et §. i. et. l. scribit. et §. e. l. iij. §. vitrea. Accur.

Anumerat. a patrefamilias. et sub. nec q̄d penū vel ornāmētis vel instrumentis. nec aliq̄ etiā v̄siū v̄l speciei alteri. vt. §. e. l. labeo. sed t̄c ē cōtra huc. l. C. de admi. tu. l. lex que. §. ante omnia. sed ibi improprie dicit cetera suppellectilia. vt ibi non erant in thesauro sed v̄siū. et p̄tinua l. se. cum ista.

Suppellectili vitrea. vasa. facit. §. de auro et argen. lega. l. cum aurū. §. si. et. l. et si nō sint.

Erimius. qz magnates s̄atum v̄vuntur.

Et precium. s̄z magnum.

Non esse in suppellectili. cōtra. §. e. l. §. vitrea. sol. bi s̄ingue r̄pora et concordabis scripturas. quia hic de r̄pe ante h̄c. l. i. de futuro. vt et. §. l. p̄ior.

Seueritatē. i. v̄sum qui est seuerus et rigidus et con

tra fauorem legatorum: quia legata suppellectili non cederent argentea. Accur.

Usum imperatorū. vt ebantur impatores vt si vas argenteū relatiū. i. annumeratū sit argēto t̄c nūcro argēti nō suppellectilis cōtinet. vt. §. eo. l. i. et hic ergo si nūcro

nō est argēti cōtinet appellacione suppellectilis et sic error p̄cipis facit ius vt suppellectilis appellatōe cōtinet argētrum q̄d t̄c est verū fm q̄d d̄i. §. eo. l. labeo. vt sic legata suppellectili candelabū argēteū cedat. sed quō solū p̄ncipis error facit ius? R̄n. qz et alij debēt p̄ncipis seq̄ q̄d ipse facit. p̄s er. ar. C. de epi. au. l. iij. et sic cōis error facit

Usum materie sint res q̄ sunt in suppellectili. sed craterē argenteū hodie p̄pter v̄sum nō esse in suppellectili. nec v̄llum vas argenteū fm cassellij seu ritatē nōdū admittētis suppellectilē argēteā: hodie p̄pter v̄sum impatorū si in argento redactū sit candelabū argenteū argēti esse videtur: et error ius facit.

Idem. **I**nstrumenti significatio ne rede et sedularia in suppellectili anumerari solēt. **D**e tapetis q̄ri Idem p̄p̄t̄ subsellia et cathedraria q̄b in sterni solēt: v̄trū iueste sint sicut stragula: an in suppellectili sicut thozalia q̄ p̄p̄ie straguloū nō sūt: et hoc magis placuit ea suppellectili cōtineri. De tapetis autē v̄l lintheis q̄b in sternunt vehicula dubitari p̄t an sint in suppellectili: sed dicēdū est pot̄ instrumenti viatorij ea esse sicut pelles q̄b inuoluūtur vestimēta. **L**ora quoq̄ q̄b he pelles cōstringi solent. **A**lphenus. **S**uppellectilis eas esse res puto que ad v̄sum

Idem. **I**nstrumenti significatio ne rede et sedularia in suppellectili anumerari solēt.

De tapetis q̄ri Idem p̄p̄t̄ subsellia et cathedraria q̄b in sterni solēt: v̄trū iueste sint sicut stragula: an in suppellectili sicut thozalia q̄ p̄p̄ie straguloū nō sūt: et hoc magis placuit ea suppellectili cōtineri. De tapetis autē v̄l lintheis q̄b in sternunt vehicula dubitari p̄t an sint in suppellectili: sed dicēdū est pot̄ instrumenti viatorij ea esse sicut pelles q̄b inuoluūtur vestimēta. **L**ora quoq̄ q̄b he pelles cōstringi solent. **A**lphenus. **S**uppellectilis eas esse res puto que ad v̄sum

Suppellectilis eas esse res puto que ad v̄sum

Sicut pelles. non sunt in suppellectili. et facit. §. de auro et argen. lega. l. argēto. in p̄m.

Suppellectilis. huc usq̄ et. §. l. p̄i. §. i. dicitur de quō ridians.

Usum. f. quotidianum.

nō est argēti cōtinet appellacione suppellectilis et sic error p̄cipis facit ius vt suppellectilis appellatōe cōtinet argētrum q̄d t̄c est verū fm q̄d d̄i. §. eo. l. labeo. vt sic legata suppellectili candelabū argēteū cedat. sed quō solū p̄ncipis error facit ius? R̄n. qz et alij debēt p̄ncipis seq̄ q̄d ipse facit. p̄s er. ar. C. de epi. au. l. iij. et sic cōis error facit

hic facit ius. sic et §. de offi. p̄to. l. bar bari. Itē quō p̄ncipis errat in iure cōi oia sint i. et p̄ctore vt. C. §. testa. l. oim. et ab eo nascunt. vt. C. v̄i. vi. l. meminerit. R̄n. nō ē verisimile eū errare. p̄t t̄c. a facit. §. ad trebel. ser uo iuro. §. cū p̄ior. §. ar. §. §. de leg. et se. cō. l. q̄d nō rōne et. §. de v̄si. cap. l. v̄bi ler. et. §. §. iur. oi. iu di. si p̄ error. et. §. de au. et ar. lega. l. ornamentorum.

Instrumenti. rede. i. rote plaustrī forte. vt. §. de re. diu. §. si.

De tapetis q̄ri p̄t. h̄ accipe quibus. f. tapetis subsellia et. Et sic no. tapeta cē i suppellectili q̄b i domov̄timur nō in v̄siū subijcit de tapetis. et. q̄ **T**elyicta. qui bus v̄ctur pater familias.

et facit. §. de auro et argen. lega. l. argēto. in p̄m.

et. §. l. p̄i. §. i. dicitur de quō ridians.

et. §. l. p̄i. §. i. dicitur de quō ridians.

a **Sui generis.** hic dic vt .i. l. p. xi. §. i. Accur. s. u.
 b **Pugillares.** de cca in quibus scribebantur nomia
 debito: vt. §. cōmo. l. in cōmodato. §. igitur. Accur.

Abeo ait. vbi gratia penū. quasi dicer. t pen? & que
 sequitur cadunt in speciem certam. & sic nō sunt in
 suppellectili: licet
 sint vsu quotidiana
 no. cū §. oia esculēs
 ta et poculēta sunt
 in penū. vt. §. ut. i.
 l. iij. in prin. s. fr. et
 ea q̄ cōtinent note
 eorū q̄ hic sequuntur.
 vt. et. §. eo. l. i. &
 §. l. p. xi.

d **Nec mirū.** ta
 cite obiectioni res
 pōdet.

e **Mutari.** si cō
 fiat ab eo q̄ ab ut
 tio fuit. Vñ vsus.
 Multa renascunt
 que is cecidere ca
 detq̄. nūc sūt i ho
 noie vocabla sivo
 let vs. que p̄uis
 arbitriū lex est et
 noua loquēti. et
 facit. §. de le. et fe.
 cō. de q̄. in fi.

f **Nunc.** ex se
 quenti tempore.

g **Urimur.** vt et
 §. eo. l. iij. §. vitrea.
 et §. fina.

h **Dubitari.** ta
 li dubitatione nō
 ex generis qualita
 te tm̄ de quo queri
 tur / sed ex eo vsu
 pendente. Ro. pu
 ta de escario. vt. §.
 de auro et ar. le. l.
 & si nō §. si cui esca
 rium. R.

i **An argenti.** q̄
 argēti nūcro sunt
 dicit. §. de au. & ar.
 leg. l. cū aurū. et l.
 quintus. §. pe. & §.
 fi. et. let si non sint in prin. & §. i. et §. ij.

l **Uputa escarium.** de hoc dubitari pōt an argēti nu
 mero sit vel nō. vt. §. de aur. et ar. le. l. et si nō sint. §. lectum.
 & §. si cui escariū. suppellectilis ergo nūcro cōstat nō cōti
 neri. vt. §. e. l. i. Ho. nū. p̄bet testatorē §. sensisse. vt. §. l. p. xi.

m **Penulas.** vili s velis: sed toga lōga et p̄ciosa.

n **Ea quoq̄.** sola. sed argenti escariū cōtinere poterit
 si id testatorē sensisse cōsiterit. vt. §. l. p. xi. & §. dixi. l. p.

o **Opinionibus.** no. sic. §. de acqui. here. cum quidam.
 §. quod dicitur. in medio. l. p.

p **Ex cōmuni vsu.** s. proprio aut figurato. nam et figu
 ratina significatio p̄muni est: & scyritata pōt appellari.
 Itē nota hic q̄ si p̄ appellatiū nomē testator aliud signi
 ficare voluit: siquidē diminuire voluit significatiōem

verbi testator: vt si plura significabat et pauciora voluit
 significari: stabit testatoris voluntati. vt. §. de fun. instru.
 et in le. l. cū de lantionis. §. a finā. et §. quidam. et §. de au
 ro et ar. le. quint? §. itē argento. & §. eo legata. fm. R. q̄nq̄
 tamē secus reperio. vt. §. de vsufru. le. l. si alij. licet. R. aut

ibī dixerit: vt ibi
 notat. si ho volue
 rit augere signifi
 cationē: sentio cū
 suo reprobata sē
 tentia tuberōnis.
 vt siquidē voluit
 augere per ea de
 q̄bus dubitari pōt
 an sit in alio ḡne
 vt q̄ dē dē vbi pri
 ma facie contineri
 vidēt: et tunc sta
 bitur ei? voluntati
 s̄ho certū est ea in
 alio genere esse: nō
 ideo augebit lega
 tū: vt. §. superio
 ri. §. i. et. §. de au. et
 ar. le. l. pediculis.
 §. ij. sed q̄n nō di
 minuire vel auge
 re: sicut dicitur est: si
 gnificatiōē testa
 tor voluit: sed ap
 pellatiū nomē in
 congruens et de q̄
 sensu expressit: sed
 cōgruens alij: siquidē
 oino est c̄nea
 & remota signifi
 catio apposita ab
 eo q̄ voluit vt si sē
 sit de auro et dixit
 de lapide: nichil
 oino debet. vt. §. §.
 le. l. iij. in fi. l. r. fi.
 si vero snia potest
 aptari q̄quo mo =
 do quod sepe per
 p̄suetudinē appa
 ret vel p̄vnicā ef
 sentia et materiā:
 sec? est. q̄ dicit. §.
 de le. iij. non aliter.

erea: deniq̄ suppellectili vte
 batur. nunc ex eboie aut testu
 dine atq̄ argento iam ex auro
 etiam atq̄ gēmis suppellecti
 li vtimur: quare speciē poti?
 rerū q̄ materiam intueri opoz
 tet. **Sed** de his quidem de
 q̄bus dubitari? potest: suppel
 lectilis poti? an argenti? an ve
 stis sint. Seruius fatet sniam
 ei? q̄ legauerat aspici oportere
 in quam rationem eam solit?
 sit referre: verum si ea de quib
 us nō dubitaret quin in alio
 genere essent: vt puta escariū?
 argēteū aut penulas? & togas
 suppellectili quis ascribere so
 litus sit: non idcirco estimare
 oportere suppellectili legata
 ea quoq̄? p̄neri: nō enim ex
 opinionibus? singulorum: sed
 ex cōi vsu? noia inquit exaudiri
 debere. **Idem?** tubero pa
 rum sibi liquere ait. nam quoz
 sum sunt noia inquit: nisi vt de
 monstrarent voluntatem dicē
 tis. & quidē nō arbitror quoz
 dicere quod nō sentit vt ma
 xime? nomine vsus sit: quo id
 appellare solet. nā et vocis mi
 nisterio vtimur. **Leterum** ne
 mo estimandus est dixisse q̄d
 non mente agitauerit: s; et si
 magnopere me? tuberōnis et
 ratio et auctortas mouet: non

fic ergo ad ea que super hac. l. dicuntur fa. §. de aur. et ar.
 le. l. pediculis. §. i. et §. ij. et l. quintus mutius. pertotum.
 et. §. de leg. et se. cō. de quibus §. inueterata. et. §. de le. iij.
 nūmis. et. l. ille. §. i. et. §. de re. au. l. in stipulationib?. sed ar.
 §. §. de le. i. l. iij. itē p̄ra. §. de tri. vi. et. et. l. si quis. in p̄n.
 Joem §. §. ij. l. interuellem. Sol. vt ibi.

p **Idem.** vsq̄ huc fuit. nūc tubero incipit. & dic tube
 ro ait non sibi liquere. l. manifestum esse: et sic nec place
 re idem. l. q̄d seruo. nā quosum. l. quare sunt nomina in
 uenta. & sunt verba tuberōnis per celsum hic relata.

q **Ut maxime.** idē ergo si noie nō p̄gruo fm tuberōnē.
 r **Asitauerit.** ex obus licet perperā inferre volebat
 tubero quē quolibet verbo dicere quicquid vellet.

f **De celsum auctorem** hui? l.

Suo nose. pprio. vel qd vice pprij nols fungitur. vt scilicet. pe. l. certu. et facit. j. de re. du. l. iij. et de ma. te. l. qui habebat. et. l. nichus. et. s. de her. insti. quotiens.

Dicentis. sic de leg. iij. l. no ali ter. et. l. i. §. cum. et l. quisquis michi. ar. cotra. s. de vfu. fru. le. si alij.

Existimam. fa. C. de fideico. li. ber. l. et in epistola. et. s. de le. ij. l. cu proponeretur. et. s. de leg. iij. l. nutu.

Um quidaz iure suo. i. ser uitate et et ab ea debita. ides tamē si hoc non dixisset vt. s. de ser. ru. pte. l. ya. §. quecus.

Escale. quod dicitur escarium argentum dicitur J. de aur. et ar. lega. l. et si no sint. §. si cui. r. l. pediculis. §. argento.

Argentum. si ne omni dubio. R. g. §. scale. de q potest dubitari an alio genere continetur. vt. J. de au. et ar. l. i. pediculis. §. i. sed in suppellectili coltat no contineri vt hic. r. s. labeo. §. verum si ea. nisi hoc testa tor. senserit. vt. J. sta tim subijcit.

Non debent. q: prius generali nomie posito. i. instrumeto: deinde supposuit specia le nomen. i. suppellectili. et ideo res tringit preceden tia omnia. vt. s. de le. iij. heres. §. vro ri. sed ar. contra. J. si. i. a filio. §. si.

Egata. enu m. rentur. a testatore. l. fuerit. ex cer ta scientia non per imperitiam. r. dic vt not. s. de fun. in stru. l. questum. §. pe. et. §. si. et facit i

tamen a seruis dissentio: no vi deri quenqz dixisse: cuius non suo nomine vsus sit. nam et si prior atqz potentior est mens qz vox dicentis: tamen nemo sine voce dixisse estimatur: nisi forte r eos qui loqui no pos sunt conatu ipso et sono quoz dam r inarticulata voce dice re existimamus.

Argentum escarium r po totium appellatione suppellectilis non cotinetur: nisi ex vsu patrisfam. aliud significetur. hoc dicit Bar. Idem.

Um quidaz vroii sue ita legauerat: domuz cum iure suo r omni instrumento et suppellectili. querebatur an videretur argentum escale r pototiu legato contineri: R. si. liquidem in suppellectili argē tum est: debent. escale autem vl pototium argētu non debe ri: nisi hoc quoqz testatorem sensisse legatarius doceat.

Legata suppellectili cu species ex abundantia per imperitiam enu merentur: generali legato no derogatur: si tamē species cer ti numeri demōstrare fuerit: modus generi dat: in his speciebus itelligitur. idē seruabi tur i instructo predio legato: si quedā species numerū certuz acceperit. Suppellectilis mē sas esse cuiuscūqz materie/ scz vel argēteas vel argento inclu sas placet: nam r argēteos lectos. itē argētea candelabra suppellectili cedere posterior etas receptit: cu vlixes m ex ar ro r argento lectū viuentis ar boris truncis edificatū omā f set: que penelope recognoscen di viri signū accepit: vt voluit Homerus.

eo. ti. l. cum de lanionis. §. quidam cum. et. l. seie. in prin. et. J. n. i. s. ba. et. l. alimenta. §. basilice. et. l. nichus. in prin. et. arg. ff. de iudi. l. cum pretor.

Suppellectili sua omni legata: acceptum argentum pi gnori non continebitur: quia suppellectilem suam legauit: vtiaz si non in vsu creditoris id argentum voluntate debi tous fuit: sed propositum pro pter contractus fidem: ac resti tuende rei vinculum.

Aboleuus. Quid vestem communem r res pluriū ge nerum suppellectilis expeso ferre solitus erat is vroii sup pellectiles legauerat: recte ne gabant vestem legato cessurā Labeo offili r castellius: qa non posservideri vestis appella tione suppellectilis contine ri.

Idem. A sa enea salientis aq posita. itē si quid aliud magis deliciarum qz vsus causa paratum esset: non esse suppellectilis labeo et treba tius putant: murea autem va sa et vitrea que ad vsu edendi et bibendi causa parata es sent: in suppellectili dicuntur esse.

Aboleuus. Quid admodum. vrbanus seruus et rusticus distinguit no loco sed genere vsus: ita vrbana penus et sup pellex ad vsu vrbani no ad locum vrbani aut peregrinum dirigēda est: multūqz interest vtrum penus et suppellex ea que in vrbē sit: an vrbana legetur vel promittatur.

Modestinus. Quid ex eo q suppellectilem legauit mulieri maritus testamēto: habitatio nem i qua suppellex fuit legaf se videtur: quare contra defuncti voluntatem habitationem sibi mulierem vindicare proculdubio est.

Aliustratus. Quid est. l. cum de lanionis. §. quidam cum. et. l. seie. in prin. et. J. n. i. s. ba. et. l. alimenta. §. basilice. et. l. nichus. in prin. et. arg. ff. de iudi. l. cum pretor.

Etas. sic. s. e. labeo. circa prin. r l. ij. §. si.

Cum vlixes. hic vlixes cu diu fuisset absens et p litteras ab vroie sua. s. penelope redargueretur fecit lectum in truncis ligni qd nec cōbus ri nec putrefieri poterat: r ornauit auro et argento: r misit vroii vt esset signum viri viuentis. et facit. s. de cō trahen. emp. l. cuz ab eo. §. mensam.

Voluntate. quia psumebat nollet lucrum. vt. s. de leg. iij. l. antep. in prin. Item not. q ex vsu testatoris voluntas colligitur. sic. s. de vi. tri. et oleo. leg. l. v. su. et ex vsu colligitur. J. titu. l. i. cum ali menta. in prin. sed arg. contra. J. l. pr. Accursius.

Um vestem. expenso. i. cu expederet suppellectilem nominabat hec omnia et vrbat in suppellectili.

Contineri. q certum genus habet vestis. vt. s. l. i. et. l. labeo. §. verū. si ea. et dic vt ibi plene notant.

Asa. vsus. necessarii. r facit. s. de ser. l. vt pomum.

Uadmodū. non loco. vt s. de le. iij. l. seruis vrbani. in prin. r l. cum querebatur. in prin. et. J. de ver bo. sig. l. vrbana. r C. de pdi. mi. l. si pcedium.

In vrbē. sic. s. titu. l. nam csi. §. sita. Accur.

Eundo fuerit. s; nec legato suo peculib; vt. s. ti. iij. l. ante penul. nec vedito. vt. s. de contrah. emp. l. quotiens. Itē facit. s. de act. emp. l. iulian. s. fi. r. l. seq. et. l. fundi. r. s. de lega. iij. l. i. l. i. c. s. collegio. r. s. de fun. instru. l. cū fundus. sed extra. s. de usufruc. l. sed et si qd. s. p. p. r. t. a. t. i. s. Solu. aliud si usufructus legat qz tūc instrumētū fundi vel domo continetur vt ibi. aliud si fund' vt hic. et est ratio vt ibi no.

De alimēt; r. c.

S alimēta. si ea. vt africa vt egypto. vt. j. co. l. mca. s. quidam.

S qz libert; s; s. u. s.

S l. i. i. q. u. i. s. r. e. s. t. a. t. o. r. i. s. A. c. c. u. r.

S ad fideicommissum alimētōz.

S admittunt. isti liberti quasi p mediuz ist' testatoris fuerit liberti cū defunct' rogauerit eos manu mitti. vt dicit litte ra. als sec' forte. vt s. de leg. iij. l. p. s. duob; r. j. d. h. sig. l. modelin; r. j. e. l. alimenta. s. i. et no. s. de leg. ij. l. cū pater. s. fidei here dum. A. c. c. u. r.

S ex quib; r. c. bona dico qd' r. c. i. p. r. e. s. t. i. t. a. d. a. s. u. t. h. i. p. s. e. p. r. i. u. i. l. e. g. i. a. s. t. u. s. s. i. u. e. s. u. c. c. e. s. s. o. r. v. i. t. i. m. s. u. n. t. v. t. c. d. e. c. a. d. u. t. o. l. l. v. n. i. c. a. s. i. t. a. m. e. i. h. a. c. p. a. r. t. e. v. n. i. i. u. r. e. p. u. a. r. i. v. t. r. a. l. s. c. s. i. a. d. u. e. r. s. i. l. i. e. t. i. j. i. t. e. m. n. o. n. o. b. s. d. e. c. o. n. t. r. a. h. e. m. p. l. i. s. f. i. q. u. a. h. i. c. l. o. q. u. i. t. u. r. d. e. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. s. u. c. c. e. s. s. o. r. e. i. b. i. s. s. u. g. u. l. a. r. i. l. y. e. t. a. l. i. t. e. r. d. i. c. i. p. o. s. s. e. t. v. t. n. o. s. d. e. v. s. u. f. r. u. c. l. h. a. c. t. e. n. u. s. e. t. j. e. o. l. l. u. c. i. u. s. A. c. c. u. r.

S transissent bona ex quibus alimēta debebantur. Itē facit ad. l. istam s. de condi. et demon. l. illis. et. j. e. o. l. i. s. u. m. e. n. t. a. i. n. p. r. i. n. A. c. c. u. r.

S olent diuidere. nō tamē libertozū iura separando sed in alimentorum pnestationes diuidendo ipsis

Eundo legato instrumētū ei non aliter legato cedit nisi specialiter id expref sit. nā etiaz domo legata neq; instrumētū eius neq; suppellex aliter legato cedit: qz si id ipsum nominatim exprefsum a testatore fuerit.

Explicit liber xxxiiij. digestorum et nonus huius.

Incipit xxxiiij. r. x. huius.

De alimentis et cibariis legatis.

Legato alimētōz cedit aq; que est venalis. Bar. J. l. pia.

S alimēta fuerit legata: dici pōt etiā aquaz legato iesse: si in ea regione fuerit legata/ vbi venditari aqua solet.

Appellatioe libertoz suoz continetur semi legati vt manumittant. Itē bona transeūt ad quēlibet cū onere alimentoz. h. d. Bar. Marcianus.

S mēta reliquit: etsi legata fuerint serui et rogati legatarij manumittere/ ad fideicommissum admittuntur vt diuus quoq; seuerus r antoninus rescripserunt. et licet ad fiscū bona fuerint deuoluta ex quibus alimēta debeantur: prestanda sunt sicuti si ad quēlibet successorem transissent.

Si pluri a pluribus alimēta

comunibus remanentibus. vt. j. de iure patro. l. fina. et. s. famul. herciscun. l. quedam. m. i. d. i. s. t. i. n. g. u. a. n. t. u. r. a. d. q. d. s. f. a. m. i. l. h. e. r. c. i. s. c. u. n. l. p. l. a. n. e. e. t. d. e. t. r. a. n. s. a. c. l. u. m. h. i. s. i. n. c. a. u. s. a. r. s. d. e. e. x. t. r. a. l. i. j. e. t. i. u. d. i. s. s. o. l. u. i. l. i. a. m. t. a. m. e. n. s. p. e. n. u. l. A. c. c. u. r.

ta debent fier diuisio pstationis: vel vn' qui pset eligitur. Itē executor datin' cogit satisfadare. Bar. Alpianus.

S mētōz libertos diuide re quotiens plures sunt heredes: ne a singulis heredib' minutatim alimenta petētes distinguantur: quā diuisionem perinde haberi oportet / atq; si p familias ipos libertos diuisisset. Solē r vnū eligere p quē alimēta pstantur: aut ex voluntate defuncti aut ex arbitrio suo: vt rescripta subiecta ostēdūt. exēplum' libelli dati michi a libert' fauille nisi vobis sciēs ad exēplū istā re pri nere: q; multi testamētis suis libertis pstare iubent necessaria: q; quia minimi eris sūt: ad nichilū perducunt: cū plures hīdes ceperūt p successionez existere: quā de cā puotos recte facturos: si puocat' fauille heredib' pcuratoribusve eorū: constitueritis cui' a ceteris dari debeat pecunia ex cuius vsuris alimēta pstantur. debet aut is qui accipiet' cauere eis' q; dabunt' se redditurū: vt quisquis ex libert' decesserit' altove quoquo mō in ciuitate eē defuerit: tātū ex sorte qstū efficiet p portione cōputatio. Diuus' pius rubuo cuidā testessoro rescripsit: p sules vocatis his a quib' vobis alimēta deberi ex cā fideicommissi pstanterit: vel oēs ab vno: vel facta

cuniā remaneāt alimēta p p absentia alimētarij q aquā vinū vel similia fecū portare multis ex causis pōt impediri. r iō coheres cauet coheredi. vel dic q fuerit relicta vt habeat interim dū erit in ciuitate et ita pierit p deponationē. Itē no. q; hic heres q ministrat vt minister eligit: ideo cauet r nil lucratur. vt r. s. de lega. iij. l. i. qz fictio. q Diuus aliud rescriptum. A. c. c. u. r.

Diuisisset. eq; paratur iudex r testator. sic habetur C. de di. tu. l. ij. o Solē. s. iudices. A. c. c. u. r.

Exēplū. petierunt liberti qui bus alimēta erāt relicta vt ab vno ex heredib' alerentur data pecunia ei a coheredibus vt ex vsuris eius alar eos: qd' imperator excessit et sup plicationē r respō sionem mittit qui busdam iudicib' vt hec fieri faciāt. vt tamē heres cui pecunia datur caueat coheredibus de reddendo cum erit reddenda. A. c. c. u. r.

Cui. heredi.

A ceteris. coheredib'. A. c. c. u. r.

Prestetur. libertis.

A ccipiet. a coheredibus.

Sis. coheredibus.

Qui dabunt. hanc pecuniam.

Decesserit. naturaliter vel ciuilitate: vel seruus pene factus.

Defuerit. vt p deportatoz. q; cau se ciuitatis amissionis non erit: gūst legatum alimētōum. vt. j. e. o. l. i. s. c. u. i. e. t. s. d. e. c. a. p. i. d. i. m. i. n. u. l. e. a. u. s. a. s. e. t. l. p. e. n. u. l. s. e. d. s. u. t. o. c. c. a. s. i. o. e. s. q. u. a. r. e. a. p. u. d. h. e. r. e. d. e. q; a. b. a. l. i. j. s. a. c. c. e. p. i. t. p. e. c. u. n. i. a. r. e. m. a. n. e. a. t. a. l. i. m. e. n. t. a. p. p. t. a. b. s. e. n. t. i. a. a. l. i. m. e. n. t. a. r. i. j. q; a. q. u. a. v. i. n. u. v. e. l. s. i. m. i. l. i. a. f. e. c. u. p. o. r. t. a. r. e. m. u. l. t. i. s. e. x. c. a. u. s. i. s. p. o. t. i. p. e. d. i. r. i. r. i. o. c. o. h. e. r. e. s. c. a. u. e. t. c. o. h. e. r. e. d. i. v. e. l. d. i. c. q; f. u. e. r. i. t. r. e. l. i. c. t. a. v. t. h. a. b. e. a. t. i. n. t. e. r. i. m. d. u. e. r. i. t. i. n. c. i. u. i. t. a. t. e. e. t. i. t. a. p. i. e. r. i. t. p. d. e. p. o. n. a. t. i. o. n. e. I. t. e. m. n. o. q; h. i. c. h. e. r. e. s. q; m. i. n. i. s. t. r. a. t. v. t. m. i. n. i. s. t. e. r. e. l. i. g. i. t. r. i. d. e. o. c. a. u. e. t. r. n. i. l. l. u. c. r. a. t. u. r. v. t. r. s. d. e. l. e. g. a. i. i. j. l. i. q. s. f. i. c. t. i. o.